

Tot de dood ons scheidt

Yvonne Floor

Tot de dood ons scheidt

LEVEN MET EEN WRAAKZUCHTIGE EX

Bertram+ de Leeuw Uitgevers

© Yvonne Floor, 2018

Bertram + de Leeuw Uitgevers

Typografie binnenwerk: Elgraphic bv, Vlaardingen

Omslagontwerp: Studio Jan de Boer

ISBN: 9789461562449

NUR: 400

www.bertramendeleeuw.nl

*I see a woman may be made a fool,
If she had not a spirit to resist.*

– Shakespeare, *The Taming of the Shrew*

Amsterdam

September 2001

Op mijn vijftiendertigste schrijf ik me in bij een datingsite. Ik heb net een relatie met een schilder achter de rug. Een leuke, passievolle relatie. Maar ik wil mijn hele leven al niets liever dan moeder worden en hij wilde geen kinderen. Er waren genoeg mannen in mijn leven, maar de vader van mijn kinderen heb ik nog steeds niet gevonden.

Ik krijg veel reacties, maar mijn ogen vallen op een foto van een uiterst aantrekkelijke man met donkere krullen, groene ogen en een mooi lijf. Hij draagt een rood jack en staat op een circuit. Ik druk op de button van het scherm om te kijken welke tekst erbij staat:

James 0062 Mexicaanse Groninger (40), zeer aantrekkelijk, 1,94, (olie-industrie), ingenieu(s)r, opgegroeid in drie landen. Smaak. Barok. Bijnaam 'Calimero', BMW, spreekt vijf talen, zoekt tafelenote.

Ik ben meteen geboeid, maar durf niet te reageren. Hij reageert wél op mijn beschrijving op de site. We hebben binnen een uur een chat, die drie uur duurt. Hij is ingenieur, een highflyer bij Shell, schrijft hij, en leefde als expat in Zwitserland en Maleisië. Tot zijn elfde leefde hij in Mexico en hij is

geboren in Zweden. Hij schrijft over zijn lange reizen, over zijn liefde voor katten. Mijn hart slaat over van een man die van katten houdt. Ik heb ze nooit eerder ontmoet. We houden van dezelfde films, muziek en boeken. Hij citeert uit *Le Petit Prince* en *Jonathan Livingston Seagull*, mijn lievelingsboeken. Ik vertel hem dat ik een passie heb voor vogels en vliegen. Dat ik een kind ben van een straaljagerpiloot, net als de auteur van *Jonathan Livingston Seagull*, en dat ik tijdens mijn studies internationaal recht en Engelse letteren jarenlang als KLM-stewardess heb gewerkt. 'Ik ben erg aan mijn vrijheid gehecht,' schrijf ik.

'Heb je je wel eens verstikt gevoeld?' vraagt hij.

Ik staar naar zijn vraag. 'Ja,' antwoord ik dan. Kort, want ik wil me niet meteen in de kaart laten kijken.

'Ik had als kind het gevoel dat ik te veel was,' schrijft hij. 'Ik voelde me ongewenst. Als vierjarige probeerde ik al te vluchten.'

Ik vertel hem over de vogel die ik laatst losgelaten heb in het park. Een dwergpapegaai die ik in de dierenwinkel had gekocht omdat hij opgesloten zat in een veel te kleine kooi.

'Je bent denk ik zelf net een vogel,' schrijft hij. 'Voelde je je als kind soms opgesloten?'

Ik aarzel. 'Ja. Mijn hele jeugd,' schrijf ik dan.

'Mooi dat de vogel nu in vrijheid leeft,' zegt hij. 'Neem daar een voorbeeld aan.'

De volgende dag chatten we weer. Tussen de regels door krijg ik een beeld van hem. Zijn echte naam is niet James, maar Brent. Hij woonde met zijn Nederlandse ouders en zijn oudere zus tot zijn elfde in een grote villa met zwembad in Mexico City en werd op school gepest. Zijn vader was weinig thuis. Zijn moeder en zus waren erg close en moesten niet veel van Brent hebben. Zijn vader was een versierder, werd verliefd op zijn secretaresse en koos voor haar. Daarop vertrok zijn moeder met de kinderen naar Nederland.

Ik vind deze kosmopolitische, intelligente man intrigerend en het valt me op dat hij goed kan schrijven.

De volgende avond chatten we opnieuw urenlang. Daarna belt hij me op. Het voelt vertrouwd; hij praat makkelijk en is spontaan. Hij wisselt zijn vrolijke verhalen af met flarden jeugdherinneringen.

‘Ik wil je zien,’ zegt hij aan het einde van het gesprek. ‘Kun je vrijdag?’ Ik antwoord bevestigend. ‘Acht uur?’ vraagt hij. ‘Bij Dante, op het Spui?’

‘Ja. Is goed,’ antwoord ik. ‘Welterusten.’

‘Buenos noches,’ antwoordt hij.

Die vrijdag trek ik een jeans aan, een roodleren colbert met rode cowboylaarzen, en draag ik mijn blonde haar niet in een staart, maar los. Ik vertrek vroeg van huis en heb de hele dag interviews. Om het kwartier kijk ik naar de klok. Om halfzeven vertrek ik uit het World Trade Center, waar ik als consultant werk voor een werving- en selectiebureau. Ik neem een tram naar het Spui en zie Brent voor Dante staan. Hij is lang en met zijn jongensachtige slanke uiterlijk is het onmogelijk hem over het hoofd te zien. Naast hem staan een paar jonge vrouwen zich aan hem te vergapen.

‘Hai Yvonne,’ zegt hij. Stijfsjes schudt hij me de hand en neemt me dan van top tot teen op. Hij draagt een driedelig donker pak met een rode stropdas. Ik voel me met mijn leren jasje en op mijn cowboylaarzen zwaar underdressed, en merk dat ik een kleur krijg.

‘Ga je mee naar Restaurant d’Vijff Vlieghen?’ vraagt hij. Voor dat ik iets kan zeggen loopt hij al voor me uit en maakt een wenkend gebaar. Ik loop met hem mee. Bij het restaurant leidt hij me naar een plekje bij het raam en loopt dan naar de bar om drankjes te halen. Een paar minuten later komt hij met twee grote glazen wijn in zijn hand naar me toe. Hij schuift naast me en pakt de menukaart van de tafel.

‘Proost,’ zeg ik, en ik hef mijn glas. ‘Op onze kennismaking.’

‘Salut,’ antwoordt hij. ‘Ik heb honger,’ mompelt hij dan, en hij bekijkt de kaart. Hij wenkt de ober. ‘Twee keer de tartaar van huisgerookte forel,’ zegt hij. ‘En daarna twee keer de kalfshachee, en als dessert nemen we de koffie-panna cotta.’ Ik knipper met mijn ogen.

‘Je hebt mij niks gevraagd,’ sputter ik.

‘Ik heb jou uitgenodigd,’ zegt hij. ‘Ik bestel.’ Hij laat zijn ogen nog een keer over me heen glijden. ‘Ik had je eigenlijk in een jurkje of mantelpakje verwacht,’ zegt hij. ‘Draag je weleens een LBD?’

‘Een wat?’ vraag ik.

‘Een little black dress,’ antwoordt hij.

Binnen vijf minuten heeft hij mijn eten besteld en probeert hij mijn kledingkeuze te beïnvloeden! Ik voel een rilling en kijk naar mijn armen: kippenvel. ‘Het spijt me, Brent,’ zeg ik. ‘Ik ga naar huis.’

Opeens veranderen zijn arrogante blik, stem en houding. ‘Het spijt me,’ zegt hij. ‘Ik weet niet waarom ik me zo gedraag. Misschien komt het door mijn vorige relatie. Laura heeft me nogal gekwetst.’ Hij kijkt er verdrietig bij. ‘Mag ik je naar huis brengen?’ vraagt hij dan zacht.

Ik zeg geen ja en geen nee en loop naar buiten. Brent loopt met me mee naar de tramhalte. Hij wijst op de hoek naar zijn auto: een donkergroene BMW 5-serie.

‘Mag ik je alsjeblieft brengen?’ herhaalt hij. ‘Het spijt me echt heel erg. Ik voelde juist zo’n sterke band met je.’ Hij legt zijn hand op mijn schouders en kijkt me bijna smekend aan.

Schoorvoetend ga ik akkoord. Hij trekt me zacht mee naar de auto en doet het portier voor me open. ‘Madame,’ zegt hij. Ik laat me op de zachte autostoel zakken. Hij start de motor en zet een cd aan – Angel van Sarah McLachlan.

‘Waar woon je?’ vraagt Brent. Ik twijfel even, maar geef hem toch het adres. Hij gaat op weg richting Buitenveldert, naar mijn appartement. De auto rijdt hij tot onder mijn balkon, waar

de kat op de balustrade op me wacht. Ze miauwt als ze me ziet.

Brent glimlacht. 'Is die kat van jou?'

Ik knik.

'Wat lief,' zegt hij. Dan stapt hij uit en opent mijn portier.

'Bedankt voor de rit,' zeg ik. Ik zwaai en steek dan de sleutels in het slot van de portiekdeur van de flat. Boven maak ik een pot thee, zet een cd van Händel op en plof op de bank. Ik wrijf een traantje weg en sta weer op om een warm bad voor mezelf te laten vollopen.

De avond erna word ik gebeld. Het is Brent. 'Mag ik het goed maken?' vraagt hij. 'Ik wil je graag mee uit eten nemen.' Hij klinkt weer precies zoals voor onze date: vertrouwd. Ik ben verbaasd dat hij belt en weet niet hoe ik moet reageren.

'Mag ik daar even over nadenken?' zeg ik. 'Ik ben net thuis en sta klaar om te gaan joggen.'

De volgende dag vertel ik over het telefoontje aan mijn collega Maureen, met wie ik de kamer deel. 'Geef hem nog een kans!' zegt ze. 'Misschien was het gewoon zijn dag niet. Ik snap sowieso niet dat je zo'n lekker ding al na een halfuur alleen laat.' Ze heeft zijn foto gezien op de datingsite.

Die avond belt Brent weer. 'Ik hoop niet dat je me opdringerig vindt,' zegt hij. 'Maar ik denk veel aan je en wil je vragen me een tweede kans te geven. Ik was de vorige keer verlegen omdat ik je leuk vind en dan ga ik me blijkbaar een beetje raar gedragen. Ga je morgen mee een hapje eten?'

'Oké,' zeg ik.

Hij haalt me de volgende dag na mijn werk op. Dit keer is hij casual gekleed: spijkerbroek, lichtblauw overhemd, donkerblauw colbert.

'Ik ben zo blij je weer te zien, Yvonne!' zegt hij. Het ontroert me.

We rijden naar restaurant Klein Kalfje aan de Amstel. Daar opent hij weer het autoportier voor me. 'Ik heb van mijn vader geleerd goed met dames om te gaan,' zegt hij.

Ik grinnik en denk aan wat hij me aan de telefoon verteld heeft over de vier huwelijken van zijn vader. Ik denk dat hij een grapje maakt, maar hij kijkt er serieus bij.

In het restaurant vraagt hij belangstellend naar mijn week. We hebben een gezellige avond. Ik zie een heel andere Brent dan de vorige keer. Hij brengt me laat thuis en belt een halfuur later vanuit de auto, op weg naar zijn huis in Haarlem. 'Ik heb genoten van je gezelschap en wil je graag weer zien.'

'Zal ik een keer voor je koken?' vraag ik. We spreken voor die zaterdag af.

Oktober 2001

Ik sta de hele middag in de keuken en maak vitello met verse tonijn en salsa verde-mayonaise, couscoussalade met avocado en tomaat, en churros met chili-chocosaus. Brent belt precies om zeven uur aan. Hij heeft een fles Bernardus Marinus in zijn handen en draagt weer een duur pak. Hij zoent me zacht op mijn mond. Ik laat hem mijn appartement zien en verdwijnt dan naar de keuken. Mijn recept is goed gelukt.

'Je kookt lekker, Yvonne,' zegt Brent aan tafel. Hij vertelt me dat hij zelf elke dag kookt uit het receptenboekje van zijn moeder: preisoep met sambal, boerenkoolschotel met sambal en vissoep met sambal.

'Je moeder is een creatieve vrouw,' zeg ik, en ik hou mijn gezicht in de plooi.

'Mijn moeder weet dat ik van lekker heet hou,' antwoordt Brent.

Ik vraag of hij koffie wil en loop naar de keuken. Hij komt achter me aan en neemt me in zijn armen. 'Mooie outfit heb je aan, Yvonne,' fluistert hij in mijn oor. Ik draag een zwart kort jurkje en hoge zwarte pumps. Ik voel dat hij opgewonden is. Hij streelt me. Zijn vingers glijden onder mijn jurkje, van mijn schouders naar mijn slipje. Ik laat mijn handen onder zijn overhemd verdwijnen, trek de knoopjes open. Met mijn

vingers strijk ik over zijn borsthaar, blijf steken bij zijn tepels en glijd dan met mijn hand naar zijn onderbuik.

‘Wil je nog een glaasje wijn?’ vraag ik. Ik schenk twee glazen rode wijn in en loop naar de bank. Hij neemt de glazen over, zet ze op tafel en drukt me op de bank. Daar trekt hij mijn jurkje, beha en slipje uit. Ik wil mijn pumps uitschoppen, maar hij houdt me tegen. ‘Hou die aan,’ gebiedt hij, en hij pakt mijn handen en trekt me op schoot. Ik druk mijn lippen op zijn mond en laat mijn tong tussen zijn lippen glijden.

Ik hoor hem zacht kreunen en streef over zijn onderbuik. Het geluid wordt heftiger, en dan hoor ik dat hij niet kreunt, maar snikt. Voorzichtig schuif ik van hem af. ‘Wat is er, waarom huil je?’ vraag ik. Ik neem hem in mijn armen, kus hem op zijn voorhoofd. Hij blijft onbedaarlijk huilen. Ik weet niet wat ik ermee aan moet.

‘Mijn ex-vriendin Laura heeft me zo gekwetst,’ zegt hij gesmoord. ‘Ze heeft me vlak voor onze bruiloft laten zitten. We waren al tien jaar samen. Er was niet te leven met haar borderlinestoornis.’

‘Hoelang is dat geleden?’ vraag ik.

‘December vorig jaar,’ zegt Brent. ‘Na ons trouwen zou ik voor Shell aan een nieuwe baan in Maleisië beginnen, maar uiteindelijk ben ik daar alleen naartoe gegaan. Het heeft me bijna mijn carrière gekost.’

Eigenlijk wil ik hem wegsturen, maar ik voel me daar schuldig over. Hier is een man die zich kwetsbaar opstelt en verdrietig is. Ik streef zijn haar.

‘Wil je misschien een kop thee?’ vraag ik. Ik had me de avond anders voorgesteld. Brent knikt. Ik sta op en zet een kop kamillethee voor hem, met honing. Ik wil hem troosten en dan gaan slapen – alleen.

Hij neemt me in zijn armen en kust me in mijn hals. ‘Ik wil graag tegen je aan slapen,’ zegt hij. ‘Vind je dat goed? Ik zal niet meer over Laura praten.’

Het wordt alsnog intiem. We knuffelen en vrijen. Maar dan begint hij weer te huilen. Ik kijk naar zijn kruis en zie dat hij geen erectie heeft. Ik heb daar wel eens over gelezen, maar heb het nog nooit meegemaakt.

‘Dat heb ik sinds het vertrek van Laura,’ zegt hij. ‘Ik weet niet wat ik eraan moet doen.’

Ik weet dat je om zoiets niet boos moet worden, maar ik voel ergernis tot in mijn tenen. Ik ga naar het toilet, dan naar de keuken en blijflang weg. Ik hoop dat hij uit zichzelf vertrekt, want ik heb geen zin om de hele avond over zijn ex te praten. Maar hij vertrekt niet. Hij loopt de keuken in en trekt me in zijn armen. Uiteindelijk vallen we tegen elkaar aan in slaap.

Als ik de volgende ochtend wakker word, is hij verdwenen. Ik ben perplex en vertrek naar mijn werk. De hele dag heb ik afspraken buiten de deur. Dat verzet mijn gedachten. Aan het einde van de middag keer ik terug naar kantoor. Mijn collega's stoten elkaar aan. ‘Daar is Yvonne!’ De receptioniste wijst op een grote bos rozen in een emmer achter haar. Er hangt een kaartje aan: ‘Ik bel je vanavond. Kuzzz, Brent.’

Ten overstaan van al mijn collega's bloos ik tot achter mijn oren en ik vraag of ik onder de receptiebalie mag gaan zitten.

Die avond word ik gebeld. Op de display van de telefoon zie ik ‘Brent’. Hij klinkt monter als hij zegt: ‘Ik kom net van mijn werk en sla zo af naar Haarlem. Maar liever kom ik naar jou en pak ik de andere afslag. Wat vind je?’ En dan: ‘Ik kom eraan, ik ben over vijf minuten bij je.’

Ik kijk naar de hoorn in mijn hand. Ik heb niks gezegd en voel me overrompeld. Zal ik hem terugbellen? Ik ga op de bank zitten om te bedenken wat ik zal doen.

Tien minuten later staat hij voor de deur met een cd van Lenny Kravitz. ‘Die heb ik onderweg voor je gekocht,’ zegt hij. Ik zet de cd op. Brent staat achter me. Ik draai me om en hij zoent me vol op de lippen.

De volgende ochtend doe ik mijn ogen open en kijk in het

gezicht van Brent. Hij streelt mijn armen. ‘Ik maak ontbijt voor je klaar,’ zeg ik, terwijl ik uit bed spring. Ik haal een stuk stokbrood uit de broodtrommel, snijd het doormidden en smeer er boter op. De ene helft beleg ik met kaas, de andere met honing. Ik maak twee grote koppen cappuccino en loop met het dienblad naar de slaapkamer.

‘Vind je het goed als we aan tafel eten? Ik vind kruimels in bed een beetje vies,’ zegt hij.

Ik lach, maar hij is serieus. Hij pakt het blad van me over en loopt ermee naar de zitkamer. Daar opent hij mijn kast, pakt er een kleed uit, legt het netjes over de tafel, pakt servetten en schuift er servetringen omheen.

‘Wauw,’ zeg ik. ‘Als je even wacht, trek ik mijn baljurk aan.’ Ik geef hem een knipoog.

Hij zegt: ‘Heb jij dat leuke jurkje dat je laatst aanhad toevallig ergens hangen?’

Als ik knik, vraagt hij: ‘Wil je het voor me aantrekken?’ En hij vervolgt: ‘Heb je iets te doen vanavond? Ik heb kaarten voor het Concertgebouw, de Preludes van Chopin. Zou het niet heerlijk zijn om er samen van te genieten en ons voor elkaar mooi te maken?’

We eten samen het stokbrood op en drinken onze koffie. Hij gaat achter me staan en zoent me in mijn nek. Ik sluit mijn ogen.

‘Mijn werkster komt zo, Yvonne, ik moet gaan. Ik haal je om zes uur op, oké? Ik neem je eerst mee voor een diner in restaurant Bark.’

Ik kijk hem na en trek dan een joggingpak en sportschoenen aan. Vervolgens stap ik de deur uit en ren naar het Amsterdamse Bos. Bij de boom waar ik een paar maanden eerder een dwergpapegaai heb losgelaten kijk ik in de lucht. Is de vogel weggevlogen? Of is hij zo lang gevangen geweest dat hij vergeten is wat vrijheid is? Ik zie hem in elk geval niet meer en lach blij: ik heb de vogel van een gekooid leven gered. Ik haal diep adem en

ren door. Onderweg denk ik aan de eerste chats met Brent, waarin hij me vroeg of ik wel eens een verstikt gevoel had. In zijn bijzijn heb ik me ook een paar keer verstikt gevoeld, een gevoel dat ik vooral herken uit mijn jeugd. Ik haal diep adem en laat de wind door mijn longen stromen. Niet aan denken, zeg ik tegen mezelf, en ik ren door.

Thuis kleeft ik me om, pak mijn tas en vertrek naar Amsterdam-Zuid voor een nieuwe jurk. In de P.C. Hoofstraat pas ik alle zwarte korte jurkjes en kies uiteindelijk voor een Dolce & Gabbana. Roze en rood, mijn favoriete kleuren. De jurk kost me een fortuin, maar hij staat grandioos.

Precies om zes uur staat Brent voor de deur. Hij neemt me van top tot teen op en laat zijn handen over mijn lijf glijden. 'Wauw, Yvonne. Zo had ik je me voorgesteld. Precies zo.'

We lopen naar de auto en hij rijdt naar Amsterdam. 'Loop eens een stukje voor me uit,' zegt hij nadat hij me uit de auto geholpen heeft. Ik loop verlegen voor hem uit. Hij loopt achter me aan en trekt me naar zich toe. 'Door jou ben ik genezen,' fluistert hij in mijn oor. Ik voel zijn erectie. Hij pakt mijn hand en laat die de hele avond niet meer los.

In de pauze slaat hij een arm om me heen en trekt me dicht naar zich toe. 'We hebben bekijks,' zegt hij glimlachend. Na het concert rijden we naar zijn huis in Haarlem.

We slapen in elkaars armen. De volgende dag legt hij handdoeken voor me neer, en een joggingpak. 'Boven staat het roeiapparaat, als je daar gebruik van wilt maken. Maak het jezelf gemakkelijk,' zegt Brent. Ik roei een halfuur, tot hij me roept: 'Yvonne, ontbijt!'

Brent heeft de tafel gedekt met kristallen glazen, verse jus d'orange, eieren, bacon, verse aardbeien, yoghurt, aalbessen en cappuccino. 's Avonds kookt hij voor me. Ik wil helpen, maar dat mag niet. 'Nee, schatje. Ik kook. Ga jij maar een leuk jurkje aantrekken voor het diner.'

Ik loop naar zijn slaapkamer, pak het toilettasje dat ik bij me

heb uit mijn tas en tut me op. Zittend op het bed bekijk ik de rest van de kamer. Er staat een dressman in de hoek, er hangen een paar pakken aan hangers aan zijn kledingkast. Op de stoel ernaast ligt een kledingborstel.

Die week blijf ik bij hem. De week erna ook. Brent is lief, attent en huiselijk. We werken overdag, komen 's avonds thuis, eten samen, luisteren samen muziek op de bank. Ik roei elke dag op zijn roeiapparaat en eet de vruchten die hij op mijn bord legt op. Ik val af. Hij koopt mantelpakjes voor me: lichtblauw, ecru, zwart, roze, rood. Hij komt thuis met grote tassen: rode pumps, roze pumps, zwarte pumps, een negligé, een korset van zwart kant met rode en roze stiksels, bloemen, vlinders. De vrouw in me voelt zich gestreeld, maar mijn bohemienkant voelt zich enigszins bezwaard. Ben ik in een paspop aan het veranderen?

‘Wat is dit?’ vraag ik. Met mijn vingers strijk ik over zwarte lakpumps. ‘Ik ben heel wat gewend, maar hierop val ik om, vrees ik.’ De hakken zijn hoger dan twaalf centimeter.

‘Dat zijn je bedpumps,’ zegt hij. ‘Ik zou het fijn vinden als je die voortaan aantrok in bed.’

‘Pardon?’ vraag ik lachend. ‘Dan kan ik geen kant op. Of is dat juist de bedoeling?’ Ik trek de lakleren pumps aan. Ze passen niet en bungelen aan mijn tenen. ‘Ze passen niet, Brent,’ giechel ik.

‘Dat geeft niet,’ zegt hij. ‘Je loopt er toch niet op.’

Na acht weken komt hij thuis met een bos rode rozen. ‘Ga zitten,’ zegt hij. ‘Ik wil je iets vragen, Yvonne. Kom je officieel bij me wonen?’

Dit had ik niet zien aankomen. Ik kus hem op zijn voorhoofd. ‘Dank je voor de bloemen, schat,’ zeg ik. ‘Maar daar moet ik nog even over na denken. We kennen elkaar nog niet zo lang.’

Hij kijkt bedrukt. ‘Hoelang ga je erover nadenken?’ vraagt hij.

Ik haal diep adem. ‘Geef me wat tijd.’

Hij neemt me in zijn armen. ‘Natuurlijk, schat. Alles op zijn tijd,’ zegt hij. ‘Ik ga voor je koken. Ontspan lekker.’

‘Waar wacht je op?’ vraagt Maureen op mijn werk als ik het verhaal vertel. ‘Je bent vijfendertig en wilt dolgraag kinderen. Toch?’

Om vijf uur vertrekken we richting centrum voor een borrel. Onderweg haal ik bij de traiteur een uitgebreide Italiaanse maaltijd en een fles rioja. ‘Om Brent te verrassen,’ zeg ik. Maureen glimlacht.

Om halfzeven vertrek ik naar Brent. Ik stuur hem een sms: ‘Je hoeft niet te koken. Ik ben zo thuis.’

In Haarlem staat hij bij de deur op me te wachten. ‘Bedoel je dat ik welkom thuis kan zeggen?’ vraagt hij.

‘Ja, dat bedoel ik,’ antwoord ik glimlachend.

Hij neemt me in zijn armen en trekt me mee naar binnen.

‘Ik heb iets meegenomen om het te vieren.’ Ik open de tas van de traiteur. Dan ga ik de tafel dekken. ‘Ik wil nog wel een week terug naar mijn appartement in Amsterdam,’ zeg ik. ‘Mijn spullen pakken, afscheid nemen van mijn appartement, de burens, een episode. De boel afsluiten.’

‘Oké, schat,’ zegt hij. ‘Over precies een week kom ik je ophalen, om zeven uur ’s avonds. Dan woon je vanaf dan officieel hier. Ik ben zo blij!’ Hij schenkt een glas rioja in en we toosten.

De dag erna eet ik met mijn burens in Amsterdam. Bij alle burens zet ik een plantje voor de deur met een kaartje erbij. Het is nogal wat om alles achter te laten, denk ik bij mezelf. Maar dan glimlach ik, want ik ben er klaar voor. Ik ga wonen bij de man met wie ik oud ga worden. Ik denk aan Brent en een gezin, aan kinderen. Ik pak alles in, plak dozen dicht en zet mijn meubilair bij het oud vuil. ‘We hebben alles dubbel,’ had Brent gezegd. ‘Gooi jouw spullen maar weg. Anders staat het hier helemaal vol.’ Het gaat me niet makkelijk af, maar ik vind dat ik als ik A zeg ook B moet zeggen. Ik heb mijn keuze gemaakt en wil er helemaal voor gaan.

Dus bel ik de gemeente om mijn spullen op te halen en strijk met mijn handen nog een keer over de oude kastjes.

Om vijfvoor zeven loop ik naar beneden.

Ik wacht. Een halfuur. Drie kwartier. Ik zie de overburen vanachter hun gordijnen naar me gluren. Om acht uur loop ik naar boven, mijn lege appartement in. Mijn telefoon staat er nog. Ik bel Brent. Het toestel gaat vijf keer over voordat hij opneemt. ‘Waar blijf je? Er is toch niks gebeurd?’

‘Hoezo?’ vraagt hij.

Ik slik. ‘Brent... Je zou me om zeven uur ophalen!’

‘Waar heb je het over?’ zegt hij.

‘We zouden samen gaan...’ Mijn adem stukt. Ik hang op en laat me op de grond zakken. Ik huil op de kale vloer.

Na vijf minuten gaat mijn mobiel over. ‘Sorry,’ snikt hij. ‘Ik weet niet wat me bezielt. Het komt door mijn jeugd. Laura. Kwetsuren. Ik snap mezelf soms niet en kom eraan.’

Ik loop met de hoorn in mijn hand naar de keuken en kijk naar mijn meubilair op straat. Alles in me zegt: haal je spullen naar boven, zet die man uit je leven. Er staan twee buurvrouwen tussen mijn spullen; ze kijken bezorgd naar boven. Ik wrijf over mijn buik en denk aan kinderen. Ik kan Brent toch niet zomaar uit mijn leven zetten? Ik ken zijn pijn en ben van hem gaan houden. Hij kan er niets aan doen dat anderen hem beschadigd hebben.

‘Oké, ik zie je zo,’ antwoord ik met dichtgeknepen keel.

Veertig minuten later staat hij voor de deur. Hij knielt voor me neer en omklemt mijn benen. ‘Ik hou van je, schat,’ zegt hij. ‘Het spijt me dat ik soms zo raar doe. Jij bent de vrouw van mijn leven en ik wil heel graag dat je bij me komt wonen.’ Hij komt overeind en tilt me op. ‘Kom, ik neem je mee naar huis.’

November 2001

De weken erna doet Brent zijn best om het me naar de zin te maken.

Op een gegeven moment zegt hij: ‘Ik heb nagedacht, Yvonne.

Ik wil graag net zo sociaal en empathisch worden als jij. Daar ga ik mijn best voor doen.'

Hij stelt me vragen over mijn leven. Over mijn jeugd, relaties, mijn intiemste gedachten, wensen. Hij maakt aantekeningen op zijn Blackberry.

'Brent,' zeg ik. 'Dit is een beetje raar. Ik vertel je over mijn verleden en jij schrijft alles op.'

Hij glimlacht en aait over mijn handen. 'Schatje, ik ben een bèta en een beetje onhandig in die dingen. Ik wil graag alles van je weten en je overal bij helpen en lief voor je zijn. Maar ik vergeet veel persoonlijke dingen. Daarom schrijf ik ze op.'

'Je zegt wel dat je anders bent dan andere bèta's, maar dit is toch wel een beetje nerdy,' glimlacht ik. Hij lacht mee, staat op en schenkt koffie voor me in.

Als ik een gedeelte van mijn spullen op zolder zet, schuif ik een paar kratten opzij. Ik zie een doos vol fotoalbums en gesorteerde files: 'Mails van Jessica' en 'Mails van Laura', baby- en peuterfoto's van een meisje, twee armbanden, een gouden hanger met een kruis eraan, een hangertje met twee dolfijnen. Ik staar ernaar. 'Dat zijn de spullen van Brent, zeg ik hardop. 'Dat gaat me niks aan.' Natuurlijk heeft hij een geschiedenis. Die heb ik ook. Ik draai me om en loop naar beneden.

December 2001

Twee maanden later ontmoet ik Brents moeder, zus, zwager en stiefvader. Brent heeft hen een tijd niet gezien en ik heb hem aangemoedigd om hen voor kerst uit te nodigen. 'We kunnen lekker voor ze koken,' zeg ik.

'Zullen ze dat leuk vinden?' vraagt Brent.

'Natuurlijk,' antwoord ik.

Ze accepteren de uitnodiging.

Brent is bloednerveus en is een week bezig met het uitzoeken van een menu. Hij wil zes gangen bereiden en ik mag hem niet helpen. 'Yvonne, wat vind je van custard, ijs, verse

vruchten en chocolademousse als dessert?’ vraagt hij.

‘Prima, schat, helemaal lekker.’

De custard lukt niet. Hij belt mijn Engelse vriendin Sarah voor advies. Zij raadt hem aan een pak vanillevla op te warmen. ‘That’s how I do it,’ zegt ze. Maar dat is Brents eer te na.

Op de ochtend van de vierentwintigste is hij op van de zenuwen. De custard moet zelfgemaakt en perfect zijn en de ene na de andere pudding stort in elkaar.

‘Lieverd, we moeten nu opstaan, want ik wil om twaalf uur beginnen met koken en ik wil daarvoor naar de stad om nieuwe borden, bestek, en glazen te kopen,’ zegt hij die ochtend.

‘Waarom?’ vraagt ik. Hij heeft genoeg servies en bestek. Er komt geen antwoord. Ik herhaal mijn vraag: ‘We hebben toch alles?’

Hij kijkt me aan. ‘Ik heb geen zin om uitgelachen te worden door mijn moeder en zus omdat ik Ikea-borden heb.’

‘Natuurlijk doen ze dat niet,’ zeg ik. ‘Je bent nerveus. Ze komen hier voor jou en niet voor de borden.’

‘Denk je dat echt?’ vraagt hij.

‘Natuurlijk, schat. Relax. We gaan lekker een uur naar het strand voor je gaat koken.’ Hij ontspant.

Maar onderweg raakt hij in paniek. ‘Yvonne, we hebben echt nieuwe glazen, servies en borden nodig! Ze gaan me uitlachen!’ Hij keert de auto en rijdt naar het centrum van Haarlem. Hij parkeert, pakt mijn hand en trekt me mee de V&D in. ‘We moeten rennen,’ zegt hij. ‘We hebben nog maar een kwartier.’

‘Nee, we gaan lekker een cappuccino drinken,’ zeg ik. ‘Kalm nou maar.’ Ik trek hem mee naar de coffeecorner en bestel cappuccino, een espresso en twee appelgebak. ‘Zit!’ gebied ik, en ik geef hem een kus. Na tien minuten wil hij alweer weg.

Thuis duikt Brent direct de keuken in. Om tien voor zes is hij met alles klaar, want om zes uur moeten ze komen. Brent is zo mogelijk nog nerveuzer dan die ochtend. Pas om tien over zeven gaat de bel. Brent heeft verteld dat zijn stiefvader, een rustige

man, hoogleraar is en zijn moeder een flamboyante vrouw. Ik ben heel nieuwsgierig en doe de deur open. Brent staat achter me. Er staat een lange, magere vrouw voor me met kort grijs haar en smalle lippen, gekleed in een grijze jas en een grijze pantalon. Daaronder draagt ze grijze instappers. Vorsend kijkt ze me aan als ze me de hand schudt. 'Zo, dus jij bent mijn nieuwste schoondochter? Ik ben Trees,' zegt ze met een sterk Gronings accent.

De lange en dunne man naast haar stelt zich voor als Wim. 'Brent heeft smaak,' vervolgt hij, en hij geeft een kneepje in mijn hand.

'Net als zijn moeder,' vult Trees aan.

Brent zoent zijn moeder en stiefvader, en verdwijnt dan in de keuken. 'Hij is al de hele dag bezig om jullie te gaan verwenen,' zeg ik, en ik leid ze naar de woonkamer. Ik schenk een glas wijn voor ze in.

'Wim mag eigenlijk niks hebben, hij heeft suiker. Heeft Brent je dat niet verteld?' vraagt Trees. 'Hij stort om de haverklap halfdood neer.'

Wim verstrakt en zijn gezicht betreft. 'Graag, een glas wijn,' zegt hij. 'Heerlijk. Trees overdrijft.'

Ik loop naar de keuken. 'Is mijn zus er al?' vraagt Brent.

'Nee.' Ik ga achter hem staan en sla mijn armen om zijn middel.

'Ik probeer het eten al anderhalf uur warm te houden. Ga jij maar even naar mijn moeder en Wim,' verzucht Brent.

'Ga jij maar, schatje,' zeg ik. 'Ik neem het wel even van je over. Je hebt hen al zo lang niet gezien.'

'Ga je mee?' vraagt Brent benauwd.

Ik knik en zet het gas uit. 'Bertha en Jol zullen zo wel komen, dan warm ik het weer op,' zeg ik.

Om kwart voor acht gaat de bel.

'Doe jij even open?' vraagt Brent.

Ik knik en loop naar de gang.

Voor de deur staat een lange vrouw, met kort muisgrijs haar,

een grote, mannelijke neus en een hard gezicht. Ze draagt een crèmekleurige kasjmier sjaal over een grijze jas en een grijze pantalon. Naast haar staat een kleine, dikke man, met een bril en een kalend hoofd. Hij heeft haar hand vast; hij moet iets omhoogreiken om erbij te kunnen.

‘Zo, ben jij de nieuwe vriendin van Brent?’ vraagt de vrouw. Haar Gronings accent is iets minder prominent dan dat van haar moeder.

‘Dag Bertha, wat lijkt jij op je moeder!’ zeg ik.

‘Olala,’ zegt ze. ‘Mijn moeder lijkt op mij, bedoel je.’ Ze lacht, met een lange uithaal. De kleine man lacht hard mee.

‘Hallo, ik ben Jol. Bertha is zo grappig!’ zegt hij. ‘We hebben altijd lol bij ons thuis.’

‘Nou, welkom in de familie dan maar,’ zegt Bertha. Ze steekt een grote rechterhand naar me uit, knijpt hard in mijn hand en lacht. Jol lacht weer hard mee. ‘Dat doet ze nou altijd,’ zegt hij. ‘Ze wil je imponeren!’

‘Dank je, Bertha,’ zeg ik. ‘Ik voel me bijzonder gevleid.’

Brent is achter me komen staan en Bertha slaakt een luide kreet. ‘Hé, amigo! Ik heb net kennis gemaakt met je nieuwe vriendinnetje! Wat sta je daar nou met je schort? Je gaat toch niet zelfkoken, hoop ik?’

‘Ja, ik heb lekker voor jullie gekookt,’ zegt Brent. ‘Vijf gangen!’

‘Vijf gangen?’ roept ze. ‘Je weet best dat Jol en ik daar geen tijd voor hebben! We hebben het megadruk met ons werk sinds we allebei in het managementteam zitten. Dat zet je leven op zijn kop, amigo! Ben jij ook al zover?’

Brent schudt zijn hoofd. ‘Nee, bij Shell duurt dat even.’

Ik breng de gasten naar de tafel. Brent loopt de keuken in en haalt het voorgerecht: salade met gerookte eendenborst en granaatappel.

‘Je blijft toch wel tot het dessert?’ vraagt hij aan zijn zus. ‘Daar ben ik al dagen mee bezig.’

‘Wat heb je gemaakt dan?’

‘Custardpudding,’ zegt hij trots.

‘Dat is toch geen dessert, schat,’ lacht Bertha. ‘Dat is een zoethoudertje!’ Jol lacht met haar mee.

Ik zie dat Bertha haar moeder onder de tafel een schopje geeft. Ze wacht tot Brent en ik zitten en draait dan haar bord om. Haar moeder doet hetzelfde. Jol lacht en Wim krijgt een kleur. ‘Ikea, Brent, echt waar?’ Bertha giert het uit.

Drie kwartier later zijn ze allemaal de deur uit. Ze hebben alleen de eerste twee gangen gegeten. Ik streel Brent over zijn rug. ‘Voortaan zal ik je geloven als het over je familie gaat, schat,’ zeg ik.

‘Dankje,’ antwoordt hij.

Ik weet niet wat ik verder moet zeggen en sta op om een cd op te zetten. Bach. ‘Laten we de laatste gangen op de bank opeten,’ zeg ik.

Hij fluistert terug: ‘Ik wil kinderen met je, Yvonne. Ik wil jou als moeder van onze kinderen.’

Januari 2002

Op nieuwjaarsdag gaan we naar het strand. We lopen gearmd, drinken warme chocolademelk met slagroom bij strandpaviljoen Riche. ‘Yvonne,’ zegt Brent. ‘Ik meende wat ik zei. Ik wil echt dolgraag kinderen met je. Misschien kun je stoppen met de pil? Zullen we ervoor gaan?’

Die dag stop ik met de pil. Brent en ik toosten samen voor de open haard. ‘Op onze kinderen,’ zegt hij.

‘Proost, schat!’ Ik voel me intens gelukkig.

Twee maanden later neemt Brent een vriend mee naar huis: Gregor. Hij kent hem via Avatar, een afdeling van de Scientology Church. Ze hebben het de hele avond over *mind control*.

‘Hoelang ben jij daar nu al mee bezig, Brent?’ vraagt Gregor.

‘Zo’n jaar of twee,’ antwoordt Brent. ‘Ik heb het aardig onder de knie.’

Ik vraag belangstellend wat dat inhoudt. Gregor en Brent vertellen me enthousiast over tien moderne manieren van *mind control*. ‘Het is eigenlijk manipuleren,’ legt Gregor uit. ‘Te-dereen kan manipuleren natuurlijk, maar wij leren het zo te doen dat niemand het merkt.’

‘Waarom is dat belangrijk?’ vraag ik.

‘Zo kun je menselijk gedrag beheersen en voorspellen,’ antwoordt hij. Brent knikt instemmend. Ik begrijp eerlijk gezegd niet wat de lol ervan is en begin subtiel over een ander onderwerp.

Ik kook voor hen en daarna gaan ze stappen in Amsterdam. Als ze de deur uit zijn pak ik een boek en neem een bad. Lekker, een avondje voor mezelf. Tegen middernacht ga ik naar bed. Brent is nog niet thuis.

Om vier uur word ik wakker van iets dat op me valt. Ik wrijf over mijn gezicht. Het is een doosje, *Mycrogynon 30*.

‘Heb je die al genomen?’ schreeuwt Brent. Hij staat dreigend voor mijn bed. ‘Wanneer heb je die voor het laatst ingenomen? Wil je me erin luizen, kutwif? Ik wil geen kinderen!’

Het voelt of mijn keel wordt dichtgeknepen.

‘Nou, nou?’ gilt hij.

Ik stap uit bed, begin te huilen en grijp naar de kleerhangers in mijn kast. Ik trek broeken, en blouses van de haakjes en gooi ze in een rode koffer die onder het bed staat. Er komen oude herinneringen uit mijn jeugd naar boven. Aan ruzies, geweld, getreiter en manipulatie.

Brent is de kamer al uit. Ik hoor hem in de gang stampen. Hij gooit een deur dicht. Ik pak mijn koffer en loop naar buiten, doe mijn kofferbak open en zet de koffer erin. Dan loop ik naar het linkerportier van de auto.

Ik schrik van zijn stem als hij ineens achter me staat en me toevoegt: ‘Je hebt bindingsangst, Yvonne. Dat weet je toch? Dat komt door je jeugd.’

‘Brent, ga alsjeblieft opzij.’ Ik kan er niet tegen als mannen

tegen me schreeuwen; dat doet me aan mijn vader denken. Ik trek het portier dicht, draai de sleutel om in het contact en trap op het gaspedaal. In de achteruitspiegel zie ik dat hij zich op zijn knieën laat vallen. Hij roept me. De buurman kijkt naar ons vanachter zijn tuinhek. Ik rijd terug. Brent kermt als een klein kind, rent naar de auto en trekt het portier open.

‘Vergeef me, Yvonne. Ik ben mezelf niet. Ik wil dolgraag kinderen met je. Wat bezielt me? Laat me niet in de steek, Yvonne, please.’

‘Wat is er met je aan de hand, Brent?’ huil ik. Ik ben volledig over mijn toeren.

‘Mag ik naast je komen zitten?’ vraagt hij. Hij stapt in.

Ik zet koers richting het strand bij Bloemendaal. Hij vertelt ondertussen over zijn vader. Een man zonder geweten. ‘Hij leefde in een illusie,’ zegt hij. Hij vertelt over zijn alcoholistische stiefvader (zijn eerste stiefvader), die op hem neerkeek. Over zijn moeder en zus die hem niet moesten. ‘Ik heb geen goed mannelijk rolmodel gehad als jongen. Dat speelt me in relaties soms parten. Het spijt me.’

We lopen naar de strandtent en bestellen warme chocolademelk.

‘Vind je het erg als ik een halfuur ga wandelen?’ vraag ik. ‘Alleen? Ik heb tijd nodig om dit te verwerken.’

‘Natuurlijk, ik wacht op je,’ antwoordt hij.

Ik loop langs de zee, kijk naar de meeuwen en ga aan de vloedlijn zitten. Mijn billen worden nat. Ik doe mijn ogen dicht en denk aan de verhalen die hij me net vertelde over zijn jeugd. Dan loop ik terug.

‘Laten we naar huis gaan,’ zeg ik. ‘Ik vergeef het je.’

Juli 2002

Na een interview voor de krant ontvang ik een sms van Brent: ‘Kom na je werk naar restaurant De Struisvogel op de Keizersgracht. Ik heb een tafel aan het raam besteld, op mijn naam.’

Ik zie je om kwart over zeven. X Brent.' Hij heeft me de laatste weken in de watten gelegd en me verschillende malen getrakteerd op etentjes en concerten.

In het restaurant ben ik echter niet voorbereid op een man in pak met een rode roos in zijn hand en een klein doosje tussen zijn vingers. Tranen springen me in de ogen.

'Ik wil met je trouwen Yvonne', zegt hij.

Ik herinner me mijn eerste liefde, de jongen die altijd zo lief voor me was. Ik herinner me de versierders erna. 'Yvonne valt op foute mannen,' zei een mannelijke collega op mijn werk ooit op een borrel. Ik zat daar toen mee in mijn maag. Maar nu ben ik met een degelijke man. Hij werkt bij Shell, heeft een vaste baan. Hij verwent me. Hij is gek op katten en wil dolgraag kinderen.

'Wil jij met mij trouwen, Yvonne?' vraagt Brent.

'Ja,' zeg ik.

Mijn studievriendin Annabel haalt me een paar dagen later op uit Haarlem en zegt dat we er in Alkmaar een bijzondere dag van gaan maken. 'Mijn flamboyante vriendin gaat trouwen!' zegt ze. 'Mijn god!' Ze rolt met haar ogen. Ze heeft een feestelijke blauwe jurk aangetrokken en haar donkere haar valt over de rand van het witte kraagje. Ze draagt donkerblauwe flatjes en heeft een Gucci-handtasje in haar handen. 'Ben je niet bang dat je net zo degelijk wordt als andere Leidse trutjes?' lacht ze. 'Wie had kunnen denken dat je met een Shell-ingenieur zou trouwen? Ik dacht altijd dat het een kunstenaar zou worden, of in elk geval een stoere vent op een motor en niet een met een donkergroene BMW.'

Ik lach en geef haar een zoen.

'Kijk eens wat ik hier heb?' zegt ze. Onder haar arm heeft ze een stapel trouwmagazines. 'Als je het dan toch doet, doe het dan goed. Ga je in het rood, roze of turquoise?' Ze geeft me een knipoogje.

'Brent wil dat we traditioneel trouwen,' zeg ik.

‘Het lijkt me het best als we gezien onze familiehistorie en onze gescheiden ouders zonder familie en vrienden trouwen,’ had Brent gezegd. ‘Maar ik wil wel heel graag dat we ons voor elkaar optutten en traditioneel gekleed gaan. Jij in het wit en ik in een strak blauw Hugo Boss-pak.’ Ik had instemmend geknikt.

Mijn ouders samen in één ruimte? Dat was al achttien jaar onmogelijk. En hetzelfde gold voor de ouders van Brent. Zijn moeder was voor de derde keer getrouwd en zijn vader was al aan zijn vierde huwelijk bezig. Sinds Brent op elfjarige leeftijd met zijn moeder en zus naar Nederland was vertrokken hadden zijn ouders elkaar niet meer gezien.

Voor de burgerlijke stand trouwen we in Haarlem. De nacht ervoor slaap ik niet. Het is alsof ik niet genoeg lucht krijg. Ik denk aan onze eerste fysieke ontmoeting op het Spui. Aan mijn kippenvet. Aan de avond van de verhuizing naar Brents huis, aan het doosje met de pillen dat hij in mijn gezicht smeed nadat hij een avond was gaan stappen. Ik wil toch geen herhaling van het huwelijk van mijn ouders?

Ik voel me vreselijk schuldig over mijn twijfels. ‘Brent,’ zeg ik voorzichtig. ‘Ik wil niet...’ Ik huil. Alles in me zegt dat ik niet met hem moet trouwen.

Hij kijkt me aan, zijn wenkbrauwen gefronst. ‘Yvonne, ik zei het al eerder: je hebt last van bindingsangst. Heel begrijpelijk met jouw jeugd, maar ik laat me er niet door van de wijs brengen. Ik hou van je. Dat weet je. En jij houdt van mij. Wil je koffie?’ Hij loopt de slaapkamer uit.

Ik voel nog steeds mijn dichtgeknepen keel. Maar ik kan Brent moeilijk laten staan.

Maar hij is zo blij. En hij is al eerder vlak voordat hij zou gaan trouwen in de steek gelaten. Dat kan ik hem toch geen tweede keer aandoen? Misschien hoort die angst erbij, denk ik. Misschien weet ik niet helemaal hoe het hoort. Ik heb nooit echt een goed voorbeeld gehad. Ik kleed me trillend aan. Een licht-

blauw mantelpakje, hoge hakken, witte blouse. Ik heb maagpijn, hoofdpijn en ik zweet.

‘Schat, het ontbijt is klaar. Koffie!’ roept Brent. Ik loop naar de woonkamer. Brent fluit als ik binnenkom. ‘Je ziet er geweldig uit, Yvonne!’ Hij glimlacht. ‘Je hebt twee horloges om, je bent zo zenuwachtig als een klein meisje.’

We trouwen die ochtend, met als getuigen twee vrouwen van de burgerlijke stand. Een oudere heer van de burgerlijke stand maakt foto’s.

September 2002

We stappen op het vliegtuig naar Bali voor een huwelijksreis van vier weken. We logeren in het Meridien Hotel bij de Tanah Lot, een oude tempel aan zee, waar we ons huwelijk laten inzegenen. Brent draagt een donker pak met rode das en ik word in een witte jurk door de masseuse in een golfbuggy naar de vloedlijn gereden. Brent loopt verliefd op me af, helpt me uit de buggy en reikt me orchideeën aan. De priester staat bij de hindoetempel en begint zijn toespraak met: ‘*Dearly beloved, family and friends.*’ Brent en ik kijken elkaar lachend aan. Iedere vrouw zou dolgelukkig zijn met deze knappe man. Hij ziet er geweldig uit: zijn donkere krullen kortgeknipt, slank in zijn pak, lachend. ‘*Till death do us part,*’ hoor ik de dominee zeggen. Brent kust me.

Na de korte ceremonie rusten we uit op een *baleh*, een soort bed aan de zee. Er is een fotograaf, er is champagne. En tegen de avond, bij ondergaande zon, zitten we aan een prachtig gedekte tafel op het strand. Een pad van fakkels. Brent heeft alles tot in de puntjes voorbereid. Hij is een perfectionist en de setting is fantastisch. Twee obers brengen ons een zesgangenmaaltijd. Een kwartet strijkers speelt op de achtergrond. Brent houdt de hele tijd mijn hand vast en eet met één hand.

Na het eten gaan we weer op de *baleh* liggen. We kunnen niet van elkaar afblijven. ‘Je bent mijn vrouw,’ zegt Brent steeds. ‘Voor altijd.’

Die nacht slapen we niet.

De volgende dag maakt onze masseuse ons wakker voor een uitgebreid ontbijt en een massage. Ze streelt over mijn buik. ‘Baby, baby,’ zegt ze.

Een paar dagen later vertrekken we naar een villa aan het strand in het Four Seasons Hotel in Jimbaran. Bij aankomst staan er champagne en een bruidstaart voor ons klaar. We worden in een golfbuggy naar onze villa gereden. We ploffen neer in de tuin, omgeven door hoge hekken. Brent kleedt zich uit; we hebben alle privacy. Er staat al een bad voor ons klaar, er drijven rozen en orchideeën in. We stappen samen in bad. Daarna droog ik me af en trek ik een zwart serveersterspakje aan, kort, met jarretelles. Ik serveer Brent champagne op mijn hoge hakken. Na het vrijen vallen we in de tuin in slaap.

Ik heb in Nederland voor we weggingen mijn duikdiploma gehaald. We hadden plannen om in Bali te gaan duiken. Maar twee dagen nadat we in Jimbaran aangekomen zijn ben ik misselijk. Ik doe een testje. Ik blijk zwanger en brul het uit van geluk, kan het niet geloven. We halen nog een test. Weer zwanger. Nog één. Weer zwanger. Ik huil. ‘Het is een meisje, Brent, ik voel het!’

Hij juicht en ik wrijf over mijn buik. Mijn grootste droom is uitgekomen: een baby. Ik word moeder. Ik tril en lach. Ik joel, ik huil, spring als een klein meisje in het rond.

We blijven nog een paar weken op Bali. Ik had verwacht dat Brent net als ik zielsgelukkig zou zijn, maar hij trekt zich terug. Ik mail mijn moeder, die heel blij reageert op het nieuws. Brent mailt zijn zus en moeder. Hun mails maken hem overstuur. ‘Ik had het kunnen weten. Ze gunnen me niks. Altijd negatief, mijn hele familie is narcistisch!’ roept hij.

Ik zoen hem. ‘Laat je niet van de wijs brengen door mensen die altijd negatief zijn,’ zeg ik. ‘Daar is het leven te kort voor. Wat wij hebben, dat neemt niemand van ons af. Een baby in mijn buik en we zijn net getrouwd! Geniet!’

Brent maakt in zijn eentje lange wandelingen; hij loopt door het dorp, over het strand. In de villa wacht ik hem op met vers fruit, thee, muziek. 'Ik voel haar groeien in mijn buik, Brent,' zeg ik. Ik druk hem op de bank, leg mijn voeten op zijn knieën. Hij strijkt erover, maar is er niet bij met zijn gedachten. Ik bel een masseuse. Ze komt een uur later langs. 'My husband has stress,' zeg ik. 'Maybe you can help him relax.' Al pratend hou ik mijn hand op mijn buik. 'Baby?' vraagt ze. 'Yes!' glunder ik. 'Aaaah, stressful for mister haha,' zegt ze, en ze trekt me naar zich toe en knuffelt me. 'Wonderful mama, sir,' zegt ze. 'Promise you take good care of mama and baby.'

Brent kijkt naar haar en antwoordt niet.

Juni 2003

In juni 2003 wordt Zoë geboren. Ik wil thuis van haar bevallen en kom tot negen centimeter met persen. De verloskundige belt een ambulance om me in het ochtendspitsuur naar het ziekenhuis te brengen, want de baby heeft in het vruchtwater gepeept. In het ziekenhuis duurt het nog negen uur voor ze met een pomp op de wereld wordt geholpen.

Ik kan geen moment zonder mijn kleine meisje. Ik ben nog nooit zo gelukkig geweest. Ik ga met haar naar babymassage, heb haar zeventien maanden aan de borst. Ik kan me geen heerlijker kind wensen, ze is altijd vrolijk. Mijn kleine Shirley Temple. Ze kruipt niet, maar schuift overal op haar billetjes naartoe. Lacht naar iedereen. Brent zeult de hele avond met haar op de arm, tot ze slaapt. Ik ben ontroerd. We liggen 's avonds in een hangmat met Zoë tussen ons in. Het is een gelukkige tijd. Brent wil dat ik fulltime moeder ben en ik geniet ervan. Ik ben eigenlijk veel ouderwetsler dan ik dacht. Ik wil geen moment zonder mijn lieve meisje en heb geen behoefte om te werken of met vrienden of vriendinnen weg te gaan. Het moederschap is het mooiste wat me ooit is overkomen en ik ben stapelverliefd op Zoë.

Ik heb de laatste maanden schrijfcursussen en een journalistieke opleiding gevolgd. Ik vind het leuk om in de avonduren voor magazines te schrijven. Overdag ben ik de hele tijd bij Zoë, en tijdens haar middagslaapje ga ik naast haar liggen. Ze valt aan mijn borst in slaap.

2005

Ik slaag erin om in de avonduren voor steeds meer magazines en kranten te schrijven. Brent had dit niet verwacht. Ik word steeds vaker gebeld door klanten of door mensen die ik moet interviewen. Daar zijn ook succesvolle en bekende mannen bij. Brent wordt daar kwaad om. Ik probeer de telefoon zo veel mogelijk buiten op te nemen, of te bellen als hij er niet is. Als reactie gaat Brent steeds meer thuis werken. Ik voel me in mijn vrijheid aangetast.

Ik ben herstellende van een dubbele hernia en bekkeninstabiliteit. ‘Het is volstrekt onverantwoord om hierna op jouw leeftijd en met jouw fysieke gesteldheid nog een keer zwanger te raken,’ zegt de arts. Brent wil echter toch dat ik weer zwanger word. ‘Je kunt in een rolstoel terecht komen,’ zegt de fysiotherapeute. Ik bespreek het met Brent.

‘Ik dacht dat je zo’n gelukkige moeder was? Zo’n goede moeder ook. En nu wil je je eigen dochter zonder een broertje of zusje laten opgroeien?’ zegt hij. ‘Hoe kun je? Wat ben je dan voor een onmoeder?’

Ik kan er niet van slapen.

De volgende ochtend stap ik naar de fysiotherapeute. ‘Hoe krijg ik mijn lichaam weer op de rit voor een tweede zwangerschap?’ vraag ik.

Ze kijkt me hoofdschuddend aan.

‘Waar een wil is, is een weg, toch?’ zeg ik.

Ze maakt een schema. Ik ga drie keer in de week naar haar toe voor oefeningen en behandelingen.

In maart 2005 gaat Brent voor zijn werk een paar dagen naar

London. Ik doe een zwangerschapstest en ben tot mijn grote verrassing opnieuw zwanger. Ik bel Brent meteen op om hem het goede nieuws te vertellen. 'Ik kan niet naar je toe komen en bel je later terug. Mijn vlucht is gecancelled en ik blijf nog een paar dagen in London,' reageert hij koeltjes. Al die dagen belt hij niet terug.

Wassenaar

Oktober 2005

Vlak na de geboorte van Boaz, onze zoon, verhuizen we naar Wassenaar. Tijdens de weeën is Brent met mijn vriendin Pien ons huis aan het behangen. ‘Nee, ik kom niet naar het ziekenhuis, Pien en ik zijn net op dreuf,’ zegt hij. ‘Volgens mij heb je proefweeën, bel me later maar.’ Ik hoor gegiechel op de achtergrond.

Later belt de verpleegster hem vanuit het ziekenhuis. ‘U moet nu echt komen. Uw vrouw ligt te bevallen.’

Brent komt. Het duurt niet lang voordat hij de verpleegster vertelt hoe de zaken ervoor staan. ‘Mijn vrouw ligt niet te bevallen, hoor,’ zegt hij. ‘Kijk maar.’ Hij wijst op de monitor en glimlacht. Er is niks te zien. Ik heb hevige persweeën en roep dat de baby eraan komt. ‘Er is echt niks te zien, ziet u?’ houdt Brent vol. Hij buigt zich voorover en wijst op de vlakke streep op de monitor. ‘U kunt even pauze nemen,’ zegt hij. ‘Ik let wel op en roep u als er iets gebeurt.’

De verpleegster loopt dankbaar weg. Als ze de hoek om is verdwijnt Brent ook.

Ik lig alleen en verga van de pijn. ‘We doen het samen, jochie,’ zeg ik. Boaz is al onderweg. De zuster komt aanrennen om me bij het laatste stukje te helpen. Boaz heeft pikzwart haar, een rond gezichtje met stralende ogen en lijkt net een

mini-Eskimo. Ik ben meteen smoorverliefd en zal dat altijd blijven. Boaz, *my bundle of joy!* Ik hou hem in mijn armen en huil van blijdschap.

Hij ligt die nacht naast me in de ziekenhuiswieg. Ik kan niet slapen en kijk de hele nacht naar hem. Tijdens het voeden aan mijn borst kijkt hij me met grote ogen aan.

Brent is niet heel lang gebleven. Ik sta daar niet te lang bij stil. Vanaf vandaag heet mijn ideale man Boaz.

November 2005

De rust in het ziekenhuis doet me goed. Ons huis is nog een grote puinhoop; er staan overal schuurmachines, boren, emmers en stukken marmer. Brent had verteld dat we ons de kapitale villa in Wassenaar makkelijk konden veroorloven. Het geld is echter op en het huis is een bouwval. Het is donker, koud, de muren zijn gestript, de kozijnen verrot en de marmeren vloeren zijn opengebroken. Bij thuiskomst zit ik met een baby en een peuter op een bouwplaats.

Brent doet geen poging om de vloer te dichtten, het huis kindveilig te maken, de tochtige ramen te repareren of het gereedschap van de vloer te halen. Ik loop de hele dag met Zoë op mijn heup om haar te beschermen tegen alle gereedschap, spijkers en schroeven die hij op de grond gooit en zorg dat Boaz veilig in zijn wiegje ligt. Ik wil zelf gaan klussen, maar dat mag niet.

‘Ik doe het,’ zegt Brent. Maar er gebeurt helemaal niets, al laat hij Shell steeds vaker weten dat hij thuisblijft.

‘Je hebt het zelf misschien niet door,’ zegt hij, ‘maar er zijn heel wat kerels die zich door jou laten interviewen die het liefst meteen met je de koffer in zouden duiken. Ik bescherm je en heb ook iemand ingeschakeld die je computer beschermt.’

Ik krijg het benauwd. ‘Wat bedoel je precies?’ vraag ik argwanend.

‘Je weet heel goed wat ik bedoel,’ zegt hij. ‘Ik hou je correspondentie in de gaten.’

‘Zeg die man maar dat hij mijn computer met rust laat,’ zeg ik. ‘En jij ook!’

‘Je hebt het zelf niet in de gaten,’ vervolgt hij, ‘maar je hebt veel last van stemmingswisselingen sinds de bevalling. Misschien moet je daar eens naar laten kijken.’

Mijn moeder komt langs. Ze schrikt van de staat van het huis en hangt oude gordijnen op. ‘Waar is mijn vrolijke goedlachse flamboyante dochter?’ vraagt ze. ‘Je hebt twee schatten van kinderen en je bent een geweldige moeder. Waarom ben je zo stil en waarom maakt Brent de klussen in huis niet af?’ Ze is doodsbang dat de geschiedenis zich herhaalt en dat er iets met Zoë of Boaz gebeurt. Ik heb zelf toen ik tien maanden was een keer een wc-blok opgegeten en lag twee maanden in coma. Ik overleefde het alleen door mijn moeders heldhaftige optreden. Als mijn moeder Brent in de deuropening ziet staan, zwijgt ze.

‘Ik heb liever dat je moeder niet meer langskomt,’ zegt Brent die avond voor het slapengaan. ‘En zeker als ik er niet ben. Ze heeft een slechte invloed op je.’

Ik heb medelijden met hem dat er van mijn kant van de familie zoveel aandacht voor de kinderen is en dat zijn familie niet komt. ‘Zal ik je moeder en zus bellen of ze langskomen?’ vraagt ik. ‘Dat is leuk voor jou en voor Zoë.’

‘Wat wil je daarmee zeggen?’ vraagt hij boos. Hij staat op en gooit een kussen op de grond. ‘Je bent weer dingen aan het insinueren, hè? Dat jouw familie er wel is en de mijne wegblijft omdat ze niks om me zouden geven. Toch? Heb je je nooit afgevraagd wat er met jou aan de hand is?’

Ik ben gechoqueerd en voel mijn maag branden.

‘Je bindingsangst, het feit dat je naast je twee studies fulltime werkte als stewardess, je gemok over het gereedschap in huis, je gevoeligheid...’ zegt hij. ‘Zou het niet beter zijn als je medicijnen ging slikken? Je hebt toch wel een tik overgehouden aan je jeugd.’

‘Hoezo?’ vraag ik.

‘Is het niet heel merkwaardig dat je altijd zoveel tegelijk aankunt? Dat je nooit meer vrolijk bent? Dat je altijd zo bevlogen bent met alles en zulke hoge idealen hebt? Dat je vroeger altijd zo snel promotie maakte in al je functies? Dat je na je opleiding journalistiek meteen voor zoveel magazines werkte? Vind je dat zelf allemaal normaal?’ vraagt hij.

Die nacht lig ik uren wakker. Zijn woorden klinken door mijn hoofd en ik probeer me andere mensen voor de geest te halen die net zo zijn als ik. Ik kan niemand bedenken en begin me zorgen te maken. Ik ga aan mezelf twijfelen.

De volgende dag maak ik ontbijt voor het gezin. Brent schuift een formuliertje onder mijn neus over onderzoeken naar psychische stoornissen. ‘Heb je nog een beetje kunnen nadenken?’ informeert hij. ‘Zullen we een afspraak voor je maken? Het is wel je plicht als moeder om zeker te weten dat je gezond bent en goed functioneert.’ Dat laatste argument komt binnen.

Ik haal diep adem en zeg: ‘Dat is goed. Ik zal een afspraak plannen.’

Januari 2006

De tests duren een paar dagdelen en de uitslag is helder: ik mankeer helemaal niks.

‘Ze hebben een fout gemaakt,’ zegt Brent. ‘Ik woon met je samen en ik vind je echt niet normaal.’

Ik word boos.

‘Zie je nu zelf niet dat je nu eens rustig en dan weer boos bent?’ vraagt hij. ‘Dat gaat de hele dag zo. Ik ben de vader van je kinderen en ik vind het niet verantwoord om ze bij een moeder achter te laten die duidelijk niet stabiel is.’

Ik ben de hele dag van slag door zijn gedrag, bel mijn moeder en schets de situatie. ‘Ik ben zo boos en verdrietig, mam,’ zeg ik.

’s Avonds aan tafel komt Brent erop terug. ‘Kijk, Yvonne,’

zegt hij. ‘Vandaag was er weer een bewijs van dat je niet stabiel bent. Maar ondertussen loop je wel met mijn kinderen rond. Je vertelde je moeder dat je boos én verdrietig bent. Je snapt toch zelf wel dat je niet boos én verdrietig kunt zijn? Het is of het een, of het ander, zeggen wij altijd in Groningen.’

Boaz ligt aan mijn borst. Ik voel een diep verdriet voor het jongetje omdat zijn ouders op deze manier met elkaar praten. Nog voordat hij aan fruithapjes toe is. Ik begin zachtjes te huilen. Brent maakt een gebaar met zijn hand. ‘Kijk nou,’ zegt hij. ‘Je bent ook gevoelig voor postnatale depressies. Je zeurt de hele dag over de veiligheid van het huis, terwijl er maar een paar apparaten in de gang staan om de marmeren vloer te maken en verder nog wat emmers en een enkele gereedschapskist.’

‘Ze staan er al maanden, Brent,’ huil ik.

Hij vervolgt: ‘’s Nachts sta je stiekem op om schroeven en spijkers te zoeken. Dacht je dat ik dat niet gezien had? Dat is toch niet normaal? En nu ben je opeens weer down.’ Hij haalt een spiegel uit de badkamer en houdt die voor mijn gezicht. ‘Heb je nooit gedacht dat de situatie vroeger bij jou thuis misschien wel jouw eigen schuld was?’ vraagt hij.

Ik barst in snikken uit. Ik heb hem verteld dat mijn vader vroeger erg agressief was. Dat mijn moeder, mijn zus en ik, zo lang ik me kan herinneren altijd op de vlucht waren. Dat we uiteindelijk ook gevluht zijn, naar een blijf-van-mijn-lijfhuis.

‘Zie je, het gaat maar door,’ zegt Brent. ‘Ik wil dat je aan jezelf werkt, voordat het hier net zo wordt als vroeger bij jou thuis. Dat gun je Zoë en Boaz toch niet? O, en nog iets. Ik wil dat je het geld dat je verdient direct laat overmaken naar mijn rekening. Om je tegen jezelf te beschermen, maak ik dan maandelijks honderdvijftig euro naar je over. Ik verwacht dat je dat geld goed beheert, anders zal ik je ook daarbij moeten helpen. Van dat potje moet je alles doen. De rest gaat naar het flexibele krediet om onze schulden af te lossen.’

Ik protesteer. ‘Ik wil graag mijn vrijheid houden, Brent.’

‘Je bent niet in staat om zelf te denken,’ zegt hij. ‘Je lijdt aan een postnatale depressie. Alleen je hebt het zelf niet door, vanwege je verleden.’

Ik lees een boek over een hoogleraar wiens vader ook bij de luchtmacht heeft gewerkt, Kay Redfield Jamison. Ze heeft een vergelijkbare jeugd gehad als ik, is hoogbegaafd en maakte altijd snel promotie in een nieuwe baan, net als ik. Ze heeft de diagnose bipolaire stoornis gekregen. Ik laat het aan Brent zien.

‘Zie je?’ zegt hij. ‘Op bipolaire stoornissen ben je niet getest. En manisch depressieve mensen zijn net als jij ook vaak heel creatief en slim.’

Ik lees een lijstje met namen van mensen met de diagnose: componisten, schrijvers, schilders. Ik slaap er een nachtje over. Zou ik dan toch...? Ik maak een afspraak met een psychiatisch verpleegkundige op de afdeling Stemningsstoornissen in Den Haag.

‘Ik ga met je mee naar het gesprek,’ zegt Brent.

Februari 2005

‘Mevrouw Floor, kunt u even alleen binnenkomen?’ vraagt de psychiatisch verpleegkundige na het gesprek met Brent en mij.

Ik loop verbaasd naar binnen. Brent wacht op de gang.

‘Mevrouw Floor,’ zegt hij. ‘Ik heb met mijn collega overlegd omdat ik eigenlijk niet goed raad weet met de situatie. Ik weet dat u kleine kinderen hebt en midden in de hormonale fase zit na de geboorte van uw zoontje. Maar uw echtgenoot gedraagt zich naar mijn mening erg intimiderend, controlerend en overheersend. Hij doet laatdunkende uitspraken over uw gedrag, maar eerlijk gezegd merk ik helemaal niks raars aan u. Waar ik me wel ernstig zorgen over maak is de manier waarop uw man met u omgaat. Dat is niet normaal. Zolang u in dit huwelijk zit zult u zich naar mijn mening nooit gelukkig kunnen voelen of een stabiel leven kunnen hebben. Ik zou u in overweging willen geven of u niet beter bij uw man weg kunt gaan.’

Ik ben geschokt. Ik heb me altijd voorgenomen dat mijn huwelijk voor altijd zou zijn.

In de auto ben ik stil.

‘Wat zei hij nou?’ vraagt Brent.

Ik weet niet wat ik moet zeggen. ‘Het was persoonlijk, Brent,’ zeg ik. ‘Ik wil erover nadenken.’

Hij kijkt me van opzij aan. ‘We zijn getrouwd en horen geen geheimen voor elkaar te hebben,’ zegt hij. ‘Je hebt me altijd gezegd dat jij voor je gezin zou knokken. Omdat onze ouders dat niet gedaan hebben. Dat wij onze kinderen een andere jeugd zouden geven.’

Ik begin te huilen.

‘Ik kan niet tegen die stemmingswisselingen van je,’ zegt hij. ‘Maar ik hou wel van je. Je bent verder een heel goede moeder en ik wil dat we samen oud worden. In ons huis. Met de kinderen. En dat we ze een stabiele jeugd geven. We hebben hiervoor allebei relaties gehad, Yvonne. Maar ik wilde jou meteen als de moeder van mijn kinderen. Dat is niet voor niets. En jij hebt mij uitgekozen als de vader van jouw kinderen. Vecht er dan voor.’

Ik slik en vertel hem wat de kliniek me verteld heeft.

Brent wordt woedend. ‘Die man vond je gewoon leuk. Hij wil dat je bij me weggaat. Hij maakt ons gezin kapot.’ Hij begint te huilen.

We rijden de oprijlaan van ons huis op. De oppas staat met Boaz in haar armen voor het raam, Zoë staat ernaast. Haar krulletjes springen voor haar voorhoofd en ze rent blij naar de voordeur.

Brent veegt zijn tranen weg. ‘Doe het voor hen, Yvonne,’ zegt hij. ‘Voor onze kinderen. Ga medicijnen slikken. Laat die man lullen. Vraag of een psychiater pillen voorschrijft en of je verder niet meer met zo’n idioot hoeft te praten.’

Zoë springt in mijn armen. De oppas geeft Boaz aan Brent. Die geeft mij een zoen. ‘Denk na, Yvonne,’ zegt hij.

De volgende dag bel ik de kliniek en vraag om een afspraak met een psychiater. Ik zie haar die week. Ik vertel dat ik last van mijn emoties heb en dat dit mijn huwelijk beïnvloedt. Dat ik een goede moeder voor mijn kinderen ben en dat mijn man denkt dat ik medicatie nodig heb. Ik vertel haar over het boek van de hoogleraar met een bipolaire stoornis. 'Ik lijk in sommige opzichten wel een beetje op haar,' zeg ik. 'Kunt u me lithium voorschrijven?'

'Dat kan ik doen,' zegt ze. 'Maar je gaat er heel erg van trillen en het kan je lichaam vergiftigen. Om de paar weken zullen we dan moeten kijken of je lichaam het nog trekt. Ik zal een paar afspraken voor je maken voor bloedtests. En ik stuur meteen een herhaalrecept naar de apotheek. De volgende keer zullen we kijken of het werkt. Het lijkt me verstandig ook met antidepressiva te beginnen. En als je ervan aankomt, en die kans is groot, maak je dan geen zorgen, want daar hebben we wat voor. Ritalin is bijvoorbeeld een goed afvalmiddel. Daar word je ook lekker gedreven van. Op school verkopen ze het als speed voor nachtfesten. Een fantastische bijwerking is dat je er slank bij blijft.'

'Waar wordt dat voor voorgeschreven?' vraag ik.

'Als je ADHD hebt, of ADD,' zegt ze.

'Daar heb ik geen last van,' zeg ik.

'Gelukkig maar. Maar daar kunnen we altijd een mouw aan passen. Laten we eerst even kijken hoe het met je gewicht gaat.'

Mei 2007

Brent vertelt me dagelijks dat mijn medicatie aanslaat en dringt aan op verhoging van de dosis. Ik vind dat ik al meer dan genoeg medicijnen heb, en verander steeds meer in een cookie. Ik word sloom, ik ben mijn spirit kwijt, ben niet meer ad rem, niet meer zo slim. Vaak ben ik misselijk, ik tril de hele dag en krijg om dat tegen te gaan zware hartpillen. Ik kom kilo's aan en probeer vijf keer per week te sporten, maar val helemaal niets af.

‘We hadden al gezegd dat dat geen probleem is. Mijn echtgenote is ook psychiater en is gespecialiseerd in ADD en ADHD. Als ik in jouw dossier schrijf dat je een van de twee diagnoses hebt, kunnen we je gewoon Ritalin voorschrijven,’ zegt de invalpsychiater. ‘Dat is dan wel *off the record*, maar ik help je er graag mee. Twintig kilo extra meetorsen is natuurlijk wel heftig voor een vrouw als jij.’

‘Ja, en mijn man raakt me niet meer aan,’ zeg ik. Brent zegt dat hij wel seks met me heeft als ik er niet bij ben, dat hij zich bij Shell op het toilet aftrekt met oude foto’s van mij in zijn hand. Behalve dat dat me erg kwetst word ik er ook gek van. Ik hou erg van seks en kan niet zo lang zonder. Brent is echter nooit erg seksueel ingesteld; hij wilde alleen seks als ik bedpumps aanhad of rare pakjes aantrok. Ik heb een koffer vol met dienstmeisjeskostuums. Hij nam zelfs een keer een duivelspakje voor me mee: een rood capeje, een diadeem met hoorntjes en met zo’n drietand. Ik ben een christelijke vrouw en dat pakje heb ik geweigerd, getrouwd of niet.

‘Vervelend hoor,’ zegt de psychiater. ‘Hier is een receptje. Dat is goedkoper dan een maagband.’ We lachen er allebei om. Ik neem het receptje mee.

‘Heel verstandig,’ zegt Brent als ik het hem ’s avonds vertel. Ik zet na het diner koffie voor hem. Hij maakt aantekeningen in zijn Blackberry.

‘Wat ben je aan het doen, schat?’ vraag ik.

‘Niks bijzonders, hoor.’ Hij neemt een slok koffie en pakt het doosje van de Ritalin.

Boaz huult en ik geef hem een hapje. Daarna ligt hij lekker tegen me aan. Zoë zit bij Brent op schoot.

Binnen een paar weken val ik twintig kilo af. Ik ben blij en zie er beter uit, maar we hebben nog steeds geen seks. Ik schrijf ook beter. De sluier die door alle medicatie over mijn leven hing wordt een beetje opgetrokken. Ik krijg de ene na de andere leuke opdracht als journaliste en werk inmiddels voor acht tijdschriften.

Augustus 2007

In het najaar van 2007 word ik door een klant gebeld met de vraag of ik generaal Rafaël Stein wil interviewen. Ik ken hem niet van naam en google hem. Ik zie verhalen en foto's van een zeer aantrekkelijke man met een grote staat van dienst, en nogal onconventioneel van aard. Mijn opdrachtgeefster vraagt of ik hem de volgende dag in Sociëteit de Witte kan ontmoeten. Ik stem toe.

De volgende dag staat de generaal voor de sociëteit op me te wachten. Ik herken hem van de foto's die ik op Google gezien heb. Het is een lange, slanke man met diepbruine ogen, een lang, smal en aantrekkelijk gezicht en een prominente neus. Hij heeft een Frans uiterlijk. Op de foto's die ik heb gezien staat hij veelal als macho afgebeeld: in uniform, sigaren rokend, bij een troep militairen die hij inspecteert, met een blauwe VN-baret voor een tent. Vandaag is hij bijna undercover in zijn lange beige regenjas. Hij heeft een bijzondere stem met een onherkenbaar accent: hees, diep, sexy, met een natuurlijke autoriteit.

Hij spreekt over zijn persoonlijke leven; hij is net gescheiden en zoekt een huis. Ik begin over een huis dat bij ons in Wasse naar net te koop staat. We hebben een klik. Tijdens het interview luister ik naar zijn verhalen over oorlog en vrede, over leven en dood. Hij raakt geëmotioneerd als hij vertelt over geweld tegen vrouwen en kinderen. Vroeger bewonderde ik Pippi Langkous en Pietje Bell, maar nu zit er een echte oorlogsheld voor me die internationaal onrecht en mensenrechtenschendingen bestrijdt. Als ik mijn taperecorder uitzet vraagt hij me of ik ergens anders een drankje met hem ga drinken. Ik weiger beleefd. Deze man is veel te leuk.

Ik schrijf het artikel en stuur het naar hem toe. Hij heeft geen enkele correctie. 'Top-artikel. Ciao, R.,' schrijft hij. Dat heb ik nog nooit eerder meegemaakt. Ik had het ook zeker bij dit artikel niet verwacht, want dat gaat over gevoelige politieke zaken.

De generaal en ik houden contact. Hij mailt me af en toe van-

uit een tent in Congo. Ik stel me hem voor achter zijn laptop, schrijvend. Ik laat hem absoluut niet merken dat ik hem aantrekkelijk vind en stel me in onze mails zo neutraal mogelijk op.

Oktober 2007

Mijn leven bestaat uit de kinderen, Zoë en Boaz. Ze zijn het mooiste wat me ooit is overkomen en ik knuffel ze de hele dag, speel met ze, nodig vriendjes en vriendinnetjes uit. Zing voor ze, geef ze alle liefde die ze verdienen. Ik onderneem vrijwel nooit meer iets met vrienden en vriendinnen, of met mijn familie.

Brent en ik kijken samen televisie. ‘Vreselijk, die kinderen. Ze zijn vel over been,’ merk ik op, wijzend naar de beelden van het Journaal. Het item gaat over de honger in Ethiopië.

‘Gelukkig leven we daar niet en hebben we daar niks mee te maken,’ antwoordt Brent.

Het volgende onderwerp gaat over terrorisme in het Midden-Oosten. De camera zoomt in op lijken onder ingestorte huizen, een verloren been op het dorpsplein. Mijn ogen schieten vol. ‘Wie wordt er nou terrorist?’ vraag ik. ‘Wie doet dit een ander aan?’

‘Je moet morgen maar even naar je psychiater bellen,’ zegt Brent. ‘Je gaat weer achteruit.’

‘Maar voel jij dan niks bij zulke beelden?’ vraag ik.

‘Schat, we kunnen niet allemaal zo gevoelig zijn als jij. Gelukkig maar, want jij moet er de hele dag medicijnen voor slikken,’ zegt hij.

Ik reageer niet. De dag ervoor heb ik hem voor de spiegel betrap. ‘Met Brent Fox,’ zei hij met een slome, donkere stem. Dan, donkerder en in een rap tempo: ‘Breeeent Fóx.’ Hij draaide zich om, maar zag me niet, want ik stond achter de deur. ‘Goedemorgen, met Breeehheeeent Fóx,’ zei hij. Ik stootte tegen een vaasje; het viel op de grond. Toen zag hij me.

‘Yvonne,’ zei hij, zonder enige gêne. ‘Hoe praat een echte man? Zal ik zo de telefoon opnemen?’ Hij deed nog een keer de tweede stem na: ‘Breeeent F6x.’

‘Zoiets?’ vroeg hij.

‘Geweldig. Ik zou ervoor gaan,’ zei ik.

‘En hoe loopt een echte man?’ Hij trok zijn schouders recht, richtte zijn kin op en stak zijn linkervoet naar voren. Hij sleepte zijn rechtervoet erachteraan en trok het andere been bij, waarbij hij zijn billen enigszins liet hangen. Hij liep een stukje en keek me vragend aan.

‘Mwah,’ zei ik. ‘Wat heb je nog meer in de aanbieding?’

Hij keek me geïrriteerd aan. ‘Neem je me in de zeik?’

‘Natuurlijk niet, schat,’ zei ik. Ik liep naar hem toe en gaf hem een kus op zijn wang. ‘Misschien is dit iets?’ Ik trok mijn schouders omhoog, stak mijn borsten vooruit en trok mijn kont naar achter. Ik deed mijn rechterhand in de zak van mijn lange vest en streek met mijn linkerhand door mijn haar. Ik gooide mijn hoofd achteloos opzij en keek hem vragend, een beetje hautain, aan.

Hij keek geboeid toe. ‘Kun je dat nog een keer overdoen?’ vroeg hij serieus.

‘Natuurlijk.’ Ik leefde me in en deed precies hetzelfde als daarvoor.

Hij klapte. ‘Dat is ’m, Yvonne’, zei hij. ‘Dat wordt ’m.’

Februari 2009

In februari ga ik met de kinderen een weekje naar mijn zus in Italië. Ze woont in de duinen bij Noordwijk, maar mijn zwager en zij hebben ook een grote villa met zwembad vlak bij Rome. De kinderen vinden het heerlijk om met de kinderen van mijn zus, hun grote nicht en neef, te zwemmen en spelen. Maar Brent wil dat we eerder terugkomen en boekt een ticket terug voor ons. Ik wil geen problemen en neem de vlucht die hij voor ons heeft geregeld en laat onze oorspronkelijke retourticket ongebruikt.

Op Schiphol wacht Brent ons op en hij begroet de kinderen en mij enthousiast. We geven hem een paar kleine souvenirs die we voor hem gekocht hebben. 'De volgende keer gaat papa mee,' zegt hij. Hij pakt onze koffers en laadt ze achter in zijn kofferbak.

Hij buigt zich naar me toe en fluistert in mijn oor: 'Ik verwacht dat je voor ons allemaal je medicijngebruik ophoogt na deze manische uitbarsting. Je had daar zeker weer allemaal mannen achter je aan? Waarvoor ga je anders naar Italië?' Hij haalt drie doosjes medicijnen uit zijn jaszak, stopt ze in mijn handen en buigt mijn vingers eroverheen. 'Anders zal ik andere maatregelen moeten treffen.'

Nog voor ik ervan bekomen ben, vervolgt hij: 'Ik heb een afspraak gemaakt voor therapie samen. Ik heb ze verteld dat het leven met een manisch-depressieve vrouw zwaar is, dat je affaires hebt, en dat je het leven van mijn kinderen en mij ernstig ontregelt, maar dat ik begrip voor je heb en je wil helpen.' Tevreden kijkt hij me aan: 'Je mag boffen met zo'n man als ik.'

Ik ontplof bijna, maar hou me in. Hij zwaait met zijn rechterhand voor mijn gezicht. Ik staar naar de lege plek om zijn ringvinger: zijn trouwring is af.

Hij ziet mijn blik. 'Je verdient het niet dat ik je trouwring draag,' zegt hij.

Augustus 2009

We zitten inmiddels al maanden samen in therapie. Brent blijft zeggen dat hij een moeilijk leven heeft met een 'borderlinepatiënt' en dat ik de kinderen belast. Het is alsof ik als een vliegje in een spinnenweb zit en langzaam door een grote spin word opgegeten. Eerst rukt hij mijn hoofd open, dan trekt hij mijn poten eraf en als laatste vergrijpt hij zich aan mijn hart en ziel.

Hij bezoekt vaak een site voor partners van borderlinepatiënten. 'Ik sta erop met de naam Calimero,' zegt hij. 'Af en toe spreek ik af met andere slachtoffers. Twee leuke vrouwen.'

Tijdens de therapie met Gea, onze therapeute, bespreekt hij in mijn bijzijn de leuke contacten die hij met hen heeft en legt hij uit waarom hij zijn trouwring soms een tijdje af moet doen. ‘Het is wat hoor,’ zegt hij vertrouwelijk tegen Gea, ‘om als man met een borderliner getrouwd te zijn. Je hebt af en toe even wat ontspanning nodig.’

Dat begrijpt ze, en ze knikt hem bemoedigend toe. ‘Je doet het goed hoor, Brent.’

Ik heb al tientallen keren gezegd dat ik geen borderliner ben, maar niemand luistert.

Brent speelt zijn rol uitstekend. Hij is de zelfverzekerde Shell-man die met een stumperig vrouwtje getrouwd is. Hij oogst veel medelijden en bewondering dat hij me opvangt. ‘Dat je nog tijd hebt voor de opvang na je zware baan,’ zegt Gea. ‘Het is heel wat hoor, Brent.’ Ze kijkt hem gebiologeerd aan.

‘Dat is het zeker,’ zegt hij. ‘Maar ik doe het met liefde. Yvonne kan er ook niks aan doen dat ze een manisch-depressieve borderliner met ADD is.’

‘Tja,’ zegt Gea. ‘Dat is zo, Brent. Willen jullie een kop koffie?’ Ze draait zich om om op de gang drinken voor ons te halen, en op dat moment zie ik dat Brent lacht. Hij geniet. Uitdagerig kijkt hij me aan. Ik kijk woedend terug. Hij haalt een strip pillen uit het borstzakje van zijn Boss-pak en drukt er drie pillen uit. ‘Dat is niet goed, hè Yvonne?’ zegt hij. ‘Die emoties. Maar ja, je kunt er zelf ook niks aan doen. Hier, slik maar.’

Ik draai me weg.

Gea loopt met twee bekertjes de spreekkamer weer binnen.

‘Dank je, Gea,’ zegt Brent. ‘Wat fijn, zo’n daadkrachtige en verzorgende vrouw met een kop koffie.’

Ze kijkt hem bewonderend aan. ‘Dank je, Brent.’

‘Wat ik nog even wil aanstippen voor we gaan,’ zegt hij, ‘is dat Yvonne de laatste tijd een zekere weerstand lijkt te hebben voor haar medicatie. Ik maak me daar zorgen over en ook om het effect ervan op de kinderen. Kunnen we dit voor de volgende keer

als agendapunt aanhouden?’ Hij zet zijn Boss-bril op, haalt een notebook uit zijn zak en maakt een aantekening. ‘Over een week maar weer, Gea?’ zegt hij. ‘Ik neem aan dat jij gewoon kunt, hè Yvonne?’

‘Ik kan,’ zegt Gea.

Ik wilde die middag eigenlijk iets anders gaan doen en doe mijn mond open om te protesteren, maar hij is me voor. ‘Ik zal Yvonne’s psychiater ook even inlichten over haar medicatie en weerstand voor therapie,’ zegt Brent dan. ‘We weten allemaal dat de kans op een manie dan toeneemt.’

‘Doe dat maar,’ zegt Gea. Ze buigt zich naar mij toe alsof ik zwakbegaafd ben. ‘Fijn, hè Yvonne,’ zegt ze, ‘dat je iemand hebt die voor je zorgt?’

‘Het is fantastisch,’ beaam ik. ‘Je weet niet wat je meemaakt.’

Brent is inmiddels opgestaan en ik zie Gea bewonderend naar zijn billen kijken. Ze is betoverd door zijn charme en uiterlijk. Ik sta op en pak mijn handtas.

‘Nou, sterkte maar weer deze week, hè?’ zegt Gea.

‘We gaan er weer voor,’ zegt Brent. Hij staat op, trekt zijn schouders omhoog, steekt zijn borst vooruit en trekt zijn kont naar achteren. Hij doet zijn rechterhand in de zak van zijn colbert en strijkt met zijn linkerhand door zijn haar. Hij gooit zijn hoofd achteloos opzij en kijkt Gea en mij vragend, een beetje hautain, aan.

Hij heeft verdomme zijn loopje van mij geleerd, denk ik. Maar niemand ziet dat hij een rol speelt. Als we buiten staan begint hij onbedaarlijk te lachen. ‘Ik ben ingenieur,’ zegt hij hikkend van de lach. ‘Dat is ingenieur, maar dan een onse meer.’

September 2009

Brent wordt al een tijd behandeld op de afdeling Persoonlijkheidsstoornissen bij een kliniek voor geestelijke gezondheidszorg in Den Haag. ‘Daar ben ik per ongeluk terechtgekomen,’

zegt hij. Een paar jaar daarvoor vertelde hij me dat hij weer naar een therapeut op zoek zou gaan. ‘Weet je,’ zei hij, ‘ze geloven alles wat ik zeg. Ik ben veel slimmer dan zij. Het is elke keer weer een uitdaging.’

Ik keek hem verbaasd aan. ‘Schat, waarom zou je je therapeut te slim af zijn?’ vroeg ik. ‘Dan kan hij je toch niet helpen?’

Brent sluit zich al enkele maanden vrijwel elke avond op in zijn studeerkamer. Het staat er vol dozen en er liggen vieze etensresten. ‘Als je het slot van de deur haalt, dan maak ik je kamer voor je schoon,’ bied ik aan.

‘Nee, je mag niet naar binnen.’ Hij verdwijnt naar boven. Per dag kijkt hij twee, drie en soms vier afleveringen van *Dexter*.

‘Je moet ook eens kijken. *Dexter* is geniaal,’ zegt hij tijdens het avondeten.

‘*Dexter*, wie is dat?’ vraag ik.

‘Het is een televisieserie over een forensisch onderzoeker bij de politie die daarnaast seriemoordenaar is,’ zegt hij. ‘Zijn adoptievader heeft hem geleerd hoe hij het moet aanleggen om nooit gepakt te worden. Die man is werkelijk geniaal.’

September 2010

Als ik het echt niet meer trek, komt Brent onverwachts thuis met een bos rode rozen. Of hij neemt hij me mee naar een concert.

Op een avond genieten we samen van een concert in Amsterdam. Terwijl we zitten te luisteren kijk ik opzij naar hem. Hij ziet er erg aantrekkelijk uit in zijn smoking. Hij glimlacht naar me en pakt mijn hand stevig in de zijne.

‘Je bent mijn vrouw, Yvonne,’ zegt hij. ‘Als je bij me weggaat, zorg ik ervoor dat je de kinderen nooit meer ziet. Ik ontvoer ze naar Mexico. Ik zeg tegen iedereen dat je gestoord bent, en je weet dat iedereen me altijd gelooft. Ik ga het huis nooit uit. Ik maak je financieel kapot en stop daar niet mee tot je zelfmoord pleegt.’ Hij zegt het fluisterend, in mijn oor en streelt onder tussen mijn gezicht.

Een oudere vrouw naast ons kijkt vertederd naar ons: Brent in zijn smoking en ik in mijn strakke rode Guess-jurk. Ze buigt zich voorover en zegt: 'Ik zit de hele tijd al naar jullie te kijken. Jullie zijn een koningspaar.'

Brent glimlacht charmant naar haar. 'Dank u, mevrouw. Ja, ik ben een gezegend man met zo'n mooie vrouw.'

Begin april 2011

Ik probeer zo veel mogelijk van de kinderen te genieten, maar word steeds banger: voor autorijden, pleinen, mensenmenigtes, winkels. Ik durf niet meer te slapen of met mensen af te spreken. Ik moet op mijn handen gaan zitten om niet alles uit mijn handen te laten vallen, en tril als ik mensen interview. Ik ga ermee naar mijn psychiater.

'Het is een bekende bijwerking van de lithium,' zegt ze.

Ik begin enorm af te vallen en weeg al snel minder dan vijftig kilo, met mijn lengte van 1,75 meter. Ik eet niet meer en heb ook geen honger. Af en toe bunker ik om aan te komen, maar dat helpt niet. Ik kom geen gram aan. Mijn haar begint uit te vallen en ik word vrijwel kaal. 'Dat komt van de pillen,' zegt mijn psychiater. Ik ga naar de huisarts, die me een pruik voorschrijft. Die wordt vergoed. Boven op mijn hoofd zie je een scheiding die erop geplakt lijkt. Het is net of ze moesten bezuinigen en twee toupets aan elkaar genaaid hebben.

'Het staat je goed,' zegt Brent. 'Nu zie je eruit als een normale Wassenaarse vrouw.' Hij loopt naar mijn kledingkast en haalt er een grijs jurkje uit dat tot over mijn knieën valt. De jurk hangt in een tasje aan een knaapje, want ik wilde hem meegeven aan het Leger des Heils. 'Trek deze erbij aan,' zegt hij, en hij trekt mijn sloffen erbij en zet ze voor mijn neus. 'Zo ben je tenminste normaal,' zegt hij grijnzend.

Ik draai me om en bestel via internet op een Amerikaanse site twee lange blonde pruiken. De ene heeft een Brigitte Bardot-haarband. De andere heeft lange, blonde golvende haren. Brent

kijkt over mijn schouders mee. ‘Typisch manisch gedrag,’ merkt hij op. ‘Ik ga je psychiater bellen.’

Eind april 2011

Ik kom er toevallig achter dat Brent probeert mijn vriendin Pien te versieren. Zij is de enige die ik nog af en toe zie. Ik nodig haar altijd uit op feestdagen, omdat ze zelf geen partner of kinderen heeft, en heb haar daarom ook in overleg met Brent gevraagd peetmoeder van de kinderen te zijn.

‘Waarom spreek je achter mijn rug af met Pien?’ vraagt ik Brent.

‘Je bent gek, gestoord wijf!’ schreeuwt hij. ‘Ik doe alles alleen maar voor jouw bestwil. Jij zoekt overal iets achter. Je bent paranoïde. Ik ga je psychiater nu mailen dat ze je medicatie moet verhogen, of je slikt nu meteen deze hele pot pillen. Dan zijn we tenminste meteen van je af.’ Hij komt met een pot pillen op me af, trekt mijn mond open en probeert de pillen naar binnen te werken.

Ik zie de bijna achtjarige Zoë en vijfjarige Boaz huilend in de hoek staan. Zoë gilt: ‘Niet doen, papa!’, en rent naar haar vader toe.

‘Je moeder is gek, ze is een hoer!’ tiert Brent. ‘Het is beter voor ons als ze al die troep in één keer opvreet!’

Boaz gilt en rent naar buiten. Ik ren huilend achter hem aan en duw Brent opzij.

‘Ik ga nu de politie bellen, en je psychiater, om te zeggen dat ze je moeten opsluiten,’ zegt Brent. ‘De kinderen neem ik mee voor een ijsje.’ Hij pakt Boaz bij zijn schouderjes en trekt aan de arm van Zoë.

Ik pak de pillen en een paar flessen drank als hij met de kinderen de deur uit is en ga naar een hotel. Ik neem mijn PIP-deken mee. Het gedrag van Brent en de medicatie putten me volledig uit. Ik wil in het hotel nadenken of Brent gelijk heeft, of het inderdaad beter is om een einde aan mijn leven te maken. Voor

hem en voor de kinderen. Ik heb gelezen dat je pillen het best kunt wegslikken met drank. Ik drink nooit.

Op de hoek van de afslag naar de Wassenaarse Slag word ik aangehouden door de politie, die me meldt: 'Uw man heeft ons gebeld, we moeten u meenemen naar het politiebureau.'

Ik moet mee in de politiewagen. Ik ben bang en verschrikkelijk verdrietig. Drie politieagenten nemen me mee naar het politiebureau in Wassenaar. Ze zijn gewelddadig. Ik mis mijn kinderen en wil daar weg. Na gesprekken met Brent gaan ze boven op me zitten en drukken me met mijn hoofd op de betonnen vloer. 'Weet je wat je je kinderen aandoet? En je man? Hij maakt zich verschrikkelijke zorgen om je. En dat begrijpen we. Het valt niet mee met een manisch-depressieve vrouw te leven die met drank en pillen in haar auto stapt.'

Brent vraagt of ze me kunnen opsluiten in een gesloten inrichting. De agenten geloven alles wat hij zegt.

Ik word die nacht, na acht uur in een politiecel, afgevoerd naar een gesloten inrichting. De volgende dag mag ik na een onderzoek en een door mij geregeld gesprek met een advocaat weer naar huis. 'Patiënte is noch manisch, noch depressief. Wil zeker niet dood. Is bezorgd om haar kinderen. Situatie van huise-lijk geweld. Intelligente vrouw, praat helder, oogt verzorgd,' schrijft de psychiater in het rapport. Twee uur later schrijft een andere psychiater: 'Mevrouw wil naar huis, naar haar kinderen. Geen manische episode, geen depressie. Patiënte drukt zich helder uit, heeft zeker geen doodswens. Wanhopige situatie met echtgenoot, destructieve relatie. Psychisch en financieel geweld.' Ze tekenen aan het einde van de dag de papieren: 'Einde gedwongen opname. Patiënte mag naar huis.'

De kinderen zijn dolblij dat ik thuis ben. Ik ben zielsgelukkig om weer bij hen te zijn. Maar de spanning met Brent grijpt me naar de keel. De politie heeft Jeugdbescherming ingeschakeld. Brent heeft hun verteld dat ik knettergek ben en talloze zelfmoordpogingen heb gedaan. Ze geloven hem, want ik heb

een diagnose: manisch-depressief en ADD. ‘Je kunt geen kant op,’ zegt Brent grijnzend.

Begin mei 2011

Na mijn korte opname worden de gevolgen van Brents leugens steeds duidelijker. Het is me al een tijd helder dat we torenhoge schulden hebben en dat Brent absoluut niet de *high potential* bij Shell is die hij vertelde te zijn. Hij koopt met geleend geld boorapparaten, tientallen nieuwe coniferen, tuinmeubels, potten verf, lijm, scheppen, gadgets, en kijkt zelfs naar een derde auto. Hij staat erop dat we een au pair moeten hebben en een tuinman, en boekt dure vakanties. Ook al geeft hij ontzettend veel geld uit aan spullen om te klussen, hij klust nooit. De spullen stapelen zich op tot aan het plafond. In zijn studeerkamer, beneden in de kelder en in de garage – overal staat het vol. Wat betreft de hypotheek van onze peperdure villa in Wassenaar-Zuid staat het water ons tot aan de lippen.

Ik trek de stoute schoenen aan en zeg op een gegeven moment: ‘Brent, we moeten het huis verkopen als we zulke hoge schulden hebben. Alle andere Shell-mensen hier in de buurt zitten in een veel hogere loonschaal dan jij. Dit huis is te duur voor ons. De hoge schulden komen door het huis en doordat jij zoveel geld uitgeeft.’ De helft van de tijd kan ik geen boodschappen doen, omdat het geld op is. Dat geeft veel stress.

Hij kijkt me aan. ‘Je bent gek, maar dat wisten we al. Ik verkoop dit huis nooit.’

‘Waarom niet?’ vraag ik hem.

Hij staart me aan. ‘Ik ben na de scheiding van mijn ouders opgegroeid in een klein flatje in Groningen. Daarvoor woonde ik in een grote villa in Mexico. In mijn eerste jaren bij Shell reed ik altijd langs deze huizen. Ik woon eindelijk in mijn droomhuis en ik ga hier nooit meer weg.’

Brents gedrag heeft grote gevolgen voor Zoë en Boaz. Ook zij moeten in therapie of naar instanties, omdat Brent iedereen

vertelt dat ik gek of gevaarlijk ben. We leven in een cocon van terreur. Zoë en Boaz vertellen dat ik een goede moeder ben en dat het niet waar is wat hun vader zegt, maar het heeft geen enkele invloed. Ze moeten in Kopp-therapie, een therapie voor een ouder met een zware psychiatrische stoornis: ik. Niemand vraagt wat Brent op de afdeling Persoonlijkheidsstoornissen doet. Ik ben verbijsterd als ik de lijsten met suggestieve vragen onder ogen krijg die Zoë en Boaz wekelijks moeten beantwoorden, zo jong als ze zijn. Vragen in de trant van 'of ze er erg veel last van hebben dat hun moeder psychisch gestoord is'. 'Dat is ze niet. Dat is ze niet,' zeggen ze keer op keer. 'Mama is de liefste mama in het heelal,' zegt Boaz. 'Mama is geweldig,' zegt Zoë. 'En papa liegt overal over.' Maar niemand luistert naar hen, of naar mij. 'Waarom moeten we steeds naar de Raad voor Kinder mishandeling?' vraagt Zoë. Boaz lacht en begint dan te huilen. 'Waarom gelooft niemand ons?' vraagt hij. 'Wanneer houdt papa op met die verhalen?' Hij valt steeds vaker huilend in slaap.

We leven in het web van Brent. Een web van leugens, haat en getreiter. Ik probeer de boel te redden, door tegemoet te komen aan Brents continue verzoeken om meer medicatie te gaan slikken, 'om de kinderen of hem niet te belasten'. Al een jaar of drie slaap ik niet meer. Per dag slik ik naast alle medicatie wel twee slaappillen, soms drie. Maar met geen pil ben ik in slaap te krijgen. Ik sta stijf van de angst, omdat Brent dreigt mijn kinderen weg te halen.

We zijn alle drie uitgeput door zijn gedrag. Ik lig 's nachts naast de kinderen, die allebei nachtmerries hebben. De verhalen die ik lees over Jeugdbescherming en de Raad voor de Kinderbescherming baren me ernstige zorgen. Ik probeer met Brent te praten. 'Als je zo doorgaat met telefoontjes naar de instanties met verzonnen incidenten, dan zitten je eigen kinderen straks in een pleeggezin of kindertehuis.' Ook mijn vriendinnen Annabel en Margreet praten met hem en smeken hem

of hij aan de belangen van de kinderen wil denken, en of hij mij met rust wil laten.

Brent schrijft Jeugdbescherming West een mail: ‘Yvonne en ik hebben met de school van de kinderen en met de betrokken hulpverleners gesproken. Er is te veel hulp ingeschakeld en dit traumatiseert de kinderen. Het gaat goed met Yvonne en de aandacht van de instanties doet Zoë, Boaz en haar geen goed. Ook de school en de kliniek raden aan om de hulpverlening, die met name de kinderen traumatiseert, te minderen. Yvonne is stabiel en we kunnen het zelf prima aan.’

Ik ben dolblij. De onderzoeken worden meteen gestaakt, want Brents wil is wet. Als de kinderen die avond naar bed zijn komt hij naast me zitten op de bank en pakt mijn hand vast.

‘Yvonne,’ zegt hij, ‘ik wil dat we helemaal voor onze relatie gaan. Dat betekent dan ook helemaal. Teken het vaste contract dat *De Telegraaf* je aanbiedt niet. Het is niet goed voor ons als je buiten de deur werkt. Ik wil rust en vrede en zal mijn trouwring weer gaan dragen. Het is jouw keuze, Yvonne. Als je toch weer je eigen gang gaat en het contract tekent, zal dat uiteraard consequenties hebben.’

Ik weet dat hij het meent. Ik was erg enthousiast om in vast dienstverband als journaliste voor *De Telegraaf* te gaan werken. Het zou me de gelegenheid geven om me vrijer te voelen en financieel onafhankelijk te worden. Maar ik weet inmiddels heel goed dat Brent zijn dreigementen altijd waarmaakt en bel de volgende dag de krant: ‘Ik kan helaas geen contract tekenen vanwege een situatie in mijn privéleven.’ Als ik ophang is het net of ik langzaam stik en ik kan niet stoppen met huilen.

Medio mei 2011

Kort daarna daarna gaan we ’s avonds met Zoë en Boaz naar het Sterrenbad in Wassenaar. Er is kinderdisco. Ik help de kinderen zich om te kleden en met de andere kinderen in het water te gaan dansen. Brent wacht in de snackbar in het zwembad. Ik begeleid

de kinderen naar het water en loop dan naar Brent. Ik schrik, omdat ik van veraf de blik in zijn ogen herken. Langzaam loop ik naar hem toe en ik schuif naast hem op een kruk. Hij duwt een blikje Chocomel naar me toe en pakt mijn hand.

‘Weet je,’ begint hij, ‘ik ga binnenkort weg en dan gebruik ik je boek *De oestercompagnie* tegen je.’

In het boek schreef ik dat ik een bipolaire stoornis heb, dat dacht ik toen nog. Ik heb twee jaar aan het boek gewerkt om stigmatisering van een bipolaire stoornis tegen te gaan en heb wereldwijd mensen geïnterviewd die manisch-depressief en succesvol zijn: een rechter, schrijvers, een bekende documentairemaker en journalist, een arts, een reclameman. Brent hielp me het boek te redigeren en wil het nu gebruiken om me gek te laten verklaren.

‘Ik ga Kinderbescherming en Jeugdbescherming weer inschakelen en zeggen dat je suïcidaal bent en een gevaar voor de kinderen. Je kunt geen kant op, want je krijgt geen rechtsbijstand, kunt geen advocaat betalen en je hebt net je baan afgezegd. Dat was niet zo slim van je, hè?’ Hij kijkt me uitdagend aan. ‘Ik maak je kapot. Ik laat niks van je heel. Ik wil de kinderen, het huis, en ik betaal je niks. Hoer!’

Zoë en Boaz staan in hun zwemkleertjes voor het raam. Ze geven kusjes op het glas.

Ik probeer mijn tranen te verbergen en werp ze kushandjes toe, met een diepe steek in mijn hart. ‘Alsjeblieft, doe het niet Brent’, zeg ik. ‘Alsjeblieft. De kinderen hebben recht op hun moeder. Ik kan niet zonder ze. Moeder en kinderen horen bij elkaar.’ Ik zie haat in zijn ogen.

‘Ik weet precies wat ik doe,’ zegt hij. ‘Ik ga jou kapotmaken en zorg ervoor dat je de kinderen nooit terugziet.’

Mijn hart staat stil en ik kan het wel uitgillen. Maar er komt geen geluid uit mijn mond.

‘Kijk maar goed naar je kinderen,’ vervolgt hij. ‘Ik zal ze zo opvoeden dat ze een hekel aan je krijgen. Dat ze je vergeten

en zich zelfs je naam niet meer zullen herinneren.'

Ik vlucht naar de kleedkamers en sla mijn handen voor mijn mond. Ik zie in de kleedkamers een toilet, trek de deur open en kots in de pot.

November 2012

Niet veel later is hij vertrokken. Ik ontvang die ochtend een mail van hem, met een cc naar mijn psychiater, zijn therapeut en onze huwelijkstherapeute: 'Ik kan niet langer leven met de stemmingswisselingen van Yvonne en heb besloten het huis te verlaten.' Ik vertel de kinderen die avond dat papa niet terugkomt. Zoë en Boaz springen op van vreugde. Ik ben verbaasd. 'Mama, ik hoop dat hij nooit meer terugkomt en dat je snel een andere papa voor ons vindt,' zegt mijn zevenjarige zoon. Mijn hart breekt.

'Je hebt je eigen papa, die van je houdt schat,' reageer ik.

'Ik wil een papa die lief is voor jou en voor ons. Papa slaat en schopt ons als je er niet bent,' zegt Boaz.

Ik weet niet wat ik hoor. 'Is dat waar?' vraag ik aan Zoë. Ze huilt en beaamt het. 'Waarom hebben jullie me dat nooit verteld?' Ik houd ze in mijn armen. De wereld staat stil. Als kind heb ik me voorgenomen dat ik mijn eigen kinderen altijd zal beschermen, zodat zij nooit hetzelfde mee hoeven te maken als ik. Een jeugd vol geweld. Ik zou er voor ze zijn, altijd.

In de week daarop zijn de kinderen uitgelaten. Ik neem ze mee naar het zwembad. We gaan veel zwemmen, doen spelletjes en ik draai muziek. Het huis komt tot rust. Ik slaap 's nachts. Maar ik ben onderhuids bang voor wat er komen gaat. De therapeut van Brent vertelt me dat hij in een caravan zit op Duinrell. Brent neemt zelf contact op. Hij wil de kinderen zien en ik wil regelen dat ze een weekend naar hem toe gaan.

'Nee, ik wil niet naar papa,' zegt Zoë. Boaz valt haar bij. 'Het is jullie vader,' zeg ik. 'Hij mist jullie.'

Ik werk als de kinderen naar school zijn en word daarbij ge-

confronteerd met een aantal vervelende zaken. Ik mis spoedopdrachten van *De Telegraaf* en van een andere grote klant. Ze sturen de originele opdrachten nog een keer. Als ik met familie mail, reageert Brent op vragen van hen aan mij. Het is voor iedereen duidelijk dat hij alles ziet wat ik doe.

Een tijdje later staan alle deuren open als ik met de kinderen thuiskom. Brent is langs geweest. Hij heeft een lijst achtergelaten met spullen die hij meegenomen zou hebben, maar ik mis ook mijn juwelen, geboortevideo's van de kinderen, hun echo's, foto's en mijn dagboek. Brent belt mijn studievriendin Annabel en buurvrouw Margreet dat ze me in de gaten moeten houden en veiligheidsonderzoeken moeten aanvragen 'als ik weer raar doe'. Ze proberen met hem te praten, hem te kalmeren en hem ervan te overtuigen dat hij aan de belangen van de kinderen moet denken.

Ik regel dat Zoë en Boaz een weekend naar Brent op Duinrell gaan. Ze willen niet, maar ik weet als juriste wat de consequenties zijn als kinderen niet naar hun vader gaan, en ik ken de verhalen over Jeugdbescherming en de Raad voor de Kinderbescherming. Het bleek al eerder dat in hun ogen Brent niets fout kan doen. Ik kan maar beter zorgen dat de kinderen naar hem toe willen.

De kinderen komen na twee dagen volledig over hun toeren weer thuis. Ik voel me vreselijk schuldig en machteloos. Zoë komt kotsend binnen en zegt dat ze haar vader niet meer wil zien. Mijn moeder logeert bij me en maakt zich erg ongerust over haar kleinkinderen.

'Papa zegt steeds dat jij een vieze hoer bent mama,' zegt Zoë. 'Hij zegt dat je met andere mannen naar bed gaat en gevaarlijk bent. En ik moet dat van hem nazeggen, anders wordt hij boos, heel boos.'

Boaz rent na thuiskomst de straat op en zegt dat hij dood wil. Mijn moeder en ik kunnen hem nog net bij de auto's vandaan houden. 'Ik wil niet meer naar papa toe!' schreeuwt Boaz.

Ik neem hem in mijn armen. Zeven jaar is hij nog maar. Zijn lange haartjes vallen over zijn lange wimpers. Hij sluit zijn ogen. Ik kijk naar zijn lange benen met littekens van vallen, sporten en een ongeluk. Ik huil als ik denk aan de littekens op zijn ziel.

's Avonds gaat hij steeds vaker huilend naar bed. 'Mama, ik wou dat de wereld rustig was. Dat ik mensen kan geloven. Dat ze naar me luisteren als ik zeg hoeveel ik van je hou.' Het is hartverscheurend. Boaz is een gevoelig kind. Hij lijkt op mij op die leeftijd. Hij verstopt zich in fantasieën, dromen, verhalen. Ik schreef en las, hij speelt computerspelletjes. Hij trekt zich terug in zijn eigen wereld. Ik herken het en wil hem zo graag helpen. Maar ik kan Brent en zijn gedrag niet stoppen. Ik voel me machteloos. Ik streel Boaz' haar en houd hem dicht tegen me aan, tot hij regelmatig begint te ademen en ik zie en voel dat hij in slaap gevallen is. Ik kus hem in zijn nek en op zijn voorhoofd.

Ik heb een advocaat ingeschakeld, Corrie Tobias. 'Je kunt de kinderen zo niet naar hun vader sturen,' zegt ze. 'Hou ze voorlopig thuis.' Ik vind het eng en vrees consequenties, dus bel ik een kindertherapeute met de vraag of zij kan bemiddelen tussen Brent en de kinderen. Ik vind dat ze ondanks alles hun beide ouders nodig hebben.

Ik organiseer een etentje met Brent en de kinderen bij een pannenkoekenhuis. In overleg met de kindertherapeute en Brent regel ik de weken erna gesprekken, tussen Brent en de kinderen, met de therapeute erbij om hun band te herstellen.

3 december 2012

Brent stuurt ondertussen mails rond aan de hulpverleners, waarvan ik een cc krijg. Achter de schermen zet hij onze scheiding in gang. Hij dreigt ervoor te zorgen dat we een ondertoezichtstelling krijgen, me financieel volkomen klem te zetten en de kinderen tegen me op te zetten. Tegenover de buitenwereld profileert hij zich als de ideale vader. 'Ik blijf me inzetten om tot

goede oplossingen te komen, zodat de kinderen bij een moeder met een psychiatrisch ziektebeeld kunnen blijven wonen,' schrijft hij. 'En daarbij is het belangrijk dat ze niet verhuist, haar medicatie slikt en met mij in therapie wil. Of in mediation.'

'Goed zo,' schrijven zijn therapeut en Gea terug. 'Je denkt in het belang van de kinderen. Wanneer beginnen jullie?'

Brent maakt een afspraak bij een mediator in Wassenaar. 'Ik wil een vechtscheiding voorkomen. Voor de kinderen,' zegt hij. Voor de deur van de mediator begroet hij me. 'Weet wel dat ik er alles aan zal doen om een echtscheiding te vertragen of te voorkomen,' waarschuwt hij. 'Ik laat je niet los. Nooit.'

We worden begroet door een vrouw van achter in de dertig met een hoogblond opgestoken kapsel. Ze heeft een Cartier om haar linkerpols en draagt een ensemble van Pauw dat ik de week ervoor in de etalage op het Noordeinde heb zien hangen. Alles matcht, tot en met het bijpassende olijkleurige sjaaltje toe. Ik vraag me af wat de etalagepop nu aanheeft.

Ze schudt mijn hand. 'Elize de Riquet de Camaran,' zegt ze. 'Aangenaam.' Ze begroet ons met enthousiasme. 'Geweldig dat jullie je zo inzetten om met klasse de echtscheiding in rust, pais en vrede voor jullie zelf en de kinderen te laten verlopen. Willen jullie een latte? Laten we zo beginnen, ik heb een sessie van vier uur ingepland vandaag. Het was wel even organiseren, maar ik vond het een alleraardigst idee van Brent om er gelijk een halve dag aan te besteden.'

Niemand heeft mij van tevoren geïnformeerd. Ik vraag of ik even mag bellen naar de oppas en of ik mijn deadlines voor de krant kan aanpassen. Brent lacht minzaam en zet het hoge glas met latte aan zijn lippen.

Elize de Riquet de Camaran schuift de stoelen gezellig naast elkaar en steekt een paar olijkleurige kaarsen aan. 'Ik ben reuze nieuwsgierig wat jullie dachten toen jullie elkaar voor het eerst zagen en wat voor impact jullie op elkaar hadden,' zegt ze. Ze schuift een notitieblokje naar ons toe, met voor ons alle-

bei een hemelsblauw Cartier-pennetje. ‘Misschien kunnen julie wat aantekeningen maken,’ oppert ze. ‘Zet gewoon wat steekwoorden op papier. Wat gevoelens. Yvonne, jij bent journaliste, vertelde Brent me in ons voorgesprek. Misschien kun jij een cloud maken met wat tags, of een moodboard.’

Daar gaan we weer, denk ik, maar ik lach vriendelijk. ‘Natuurlijk,’ zeg ik, en ik maak een wolkje. Ik zet er wat woorden onder: ‘lekker ding’, ‘elitair’, ‘arrogant’, ‘kippenvet’, ‘slow murder’, ‘vleugellam’, ‘gekooïd’. Ik zie Brent druk schrijven en leg mijn arm over mijn notitieblokje als ik zie dat de mediator op mijn blaadje gluurt. Als ze de andere kant op kijkt streep ik alles door, behalve ‘lekker ding’. Ik zet erbij: ‘vader van mijn kinderen’, en: ‘doortastend’.

Brent heeft inmiddels zijn pen naast het notitieblokje neergelegd. ‘Ik zie dat Brent klaar is. Ben jij ook zover, Yvonne?’ vraagt Elize. Ik knik. ‘Brent, wil jij de aftrap geven? Wat voelde je toen je Yvonne voor het eerst zag en wat was de impact van deze ontmoeting?’

Brent haalt diep adem en wrijft met zijn hand over zijn voorhoofd. ‘Waar zal ik beginnen? Yvonne... Ik zie haar zo weer voor me. Ze stapte uit tram 5. Haar blonde haar viel tot over haar schouders en ze had lange ronde oorbellen in. Ze had een zwarte aktetas in haar hand en ze droeg rode cowboylaarzen onder haar jeans, die smaakvol matchten met haar roodleren jasje, dat ze over een witte blouse droeg. Ze had een bescheiden decolleté en droeg een medaillon met een kruisje. Om haar pols had ze een zwartleren bandje. Ik werd nerveus toen ik haar zag. Dit was de vrouw uit mijn dromen. Klassiek, en toch onverschrokken. En toen ze haar eerste woorden tegen me sprak was ik onder de indruk. Ik vond haar niet alleen mooi, maar ze was, en is, ook een slimme vrouw. Een vrouw om rekening mee te houden. Een vrouw ook om op een voetstuk te zetten. Dan komt ze het best tot haar recht. Ik zag meteen al dat je haar het best kon boeien door haar los te laten.’

Hij kijkt me dromerig aan, brengt zijn rechterhand in slow motion naar zijn rechteroog en wrijft zacht met zijn wijsvinger onder de aanzet van zijn wimpers. Dan slaat hij zijn ogen neer en draait zijn lichaam opzij. Hij buigt naar het koffertje dat naast hem staat en pakt een zachtgrijze zijden zakdoek uit het middenvakje. ‘Heb je een glaasje water?’ vraagt hij.

Elize kijkt hem troostend aan, pakt zijn hand. Teder bijna. ‘Natuurlijk, Brent,’ zegt ze zacht. Ze loopt naar de smaakvolle pantry achter haar, gooit onderweg nog een blok op het knisperende haardvuur en schenkt twee hoge emeraldkleurige matte glazen vol met water uit een karaf in dezelfde kleur. ‘Gaat het, Brent?’ vraagt ze als ze een glas voor hem neerzet. ‘Ik heb eerlijk gezegd nog nooit een man met zoveel liefde en romantiek horen praten over de vrouw met wie hij in een scheiding ligt.’

Brent maakt een lus in zijn zakdoek en kijkt enigszins verward. Dan brengt hij de lus naar zijn ogen. ‘Sorry voor mijn emoties,’ zegt hij. ‘Het is allemaal nog zo vers. Zo rauw.’

‘Ik snap het,’ zegt Elize. ‘Rustig maar. Het komt goed.’ Ze buigt zich naar mij. ‘Yvonne, wat doet dat nu met je, dat Brent zo’n verdriet heeft?’

Ik zwijg even. In deze setting heeft het weinig zin om te vertellen wat ik echt denk en voel. Brent heeft haar helemaal ingepakt. Ik voel mijn hart kloppen in de aderen in mijn nek. ‘Het is pijnlijk,’ zeg ik dan.

‘Betekent dat dat je nog om hem geeft?’ vraagt Elize. Ik zie Brent operen.

‘Ik wil daar verder liever niet te veel op ingaan,’ antwoord ik. ‘Het is voor de kinderen en mij belangrijk dat we tot goede afspraken komen om vreedzaam als ouders door te leven. In het belang van de kinderen. Nu en na de scheiding.’

‘Dus jij wilt de scheiding doorzetten,’ zegt Elize. Ik knik. ‘Wat heb jij in je cloud en moodboard opgeschreven?’ vraagt ze.

Ik staar naar het witte blaadje voor me. ‘Ik vond Brent een lekker ding,’ zeg ik. ‘Ik was vijfendertig en wilde dolgraag kinderen. Voordat ik hem ontmoette leek hij me de ideale man. Een betrouwbare vader voor mijn kinderen. Hij had een stabiele achtergrond: een goede baan bij Shell, was nog nooit getrouwd geweest, en we hadden dezelfde interesses. Hij was intelligent en op schrift een goede gesprekspartner.’ Ik neem een slok water.

‘Je zegt “voordat ik hem ontmoette”,’ zegt Elize. ‘En toen jullie elkaar daadwerkelijk ontmoetten? Was jij toen net zo ondersteboven als Brent van jou?’

Ik zwijg en zie de doorgestreepte woorden op het witte blaadje voor me.

‘Nou?’ dringt ze zacht aan.

‘Ik had kippenvel,’ zeg ik dan. ‘Ik wilde naar huis. Maar hij was doortastend. En dat vond ik toen een goede eigenschap.’

‘Hoezo kreeg je kippenvel?’

Ik zie door mijn wimpers dat Brent me aanstaart. ‘Misschien had ik een voorgevoel dat we uiteindelijk op het punt zouden komen waar we nu zitten,’ zeg ik. ‘Ik heb het genegeerd. Dat had ik nooit moeten doen.’

‘Dan hadden jullie ook geen twee prachtige kinderen gehad,’ zegt Elize. ‘Brent heeft me uitgebreid over Zoë en Boaz verteld.’

‘Dat is zo,’ zeg ik, ontroerd. ‘Het zijn fantastische kinderen. En daarom zitten we hier.’ Ik begin te huilen.

‘Yvonne heeft veel last van stemmingsstoornissen,’ zegt Brent.

‘Ja, dat vertelde je al,’ zegt Elize. ‘Je hebt daar medicatie voor, toch?’

Ik vraag me af of het gebruikelijk is dat een mediator van tevoren gesprekken heeft met één van de twee cliënten. En waarom het gesprek uitloopt op een vorm van therapie. Waarom we het weer over het verleden moeten hebben. Ik wil goede afspra-

ken voor de omgang met de kinderen, tussen ouders. Ik zie Brent niet meer als een partner en wil absoluut geen hereniging.

‘Ik heb er veel tijd aan besteed om haar te helpen met al haar problemen. Het kost me verschrikkelijk veel tijd en inzet. Maar ik heb het er graag voor over,’ zegt Brent. ‘Als ouder heb je een verantwoordelijkheid, die ik altijd heel serieus heb genomen. En we hebben elkaar een trouwbelofte gedaan die ik ook serieus neem.’ Hij kijkt gepijnigd. ‘Maar dat kan ik niet alleen. Dan moet de wederpartij wel trouw zijn. Dezelfde inzet hebben. Haar medicatie serieus nemen. Haar aandoeningen in acht nemen. Ik kan niet als een volwassene met Yvonne praten. De verdeling is eigenlijk niet te regelen met haar. Misschien kun jij daarmee helpen, Elize. Ik heb hier een paar dossiers in mijn tas met tabellen.’

‘Jij wilt graag oplossingen, hè Brent?’ zegt Elize.

‘Precies,’ zeg Brent. ‘Zo zit ik in elkaar.’ Hij kijkt de mediator verlegen aan en slaat zijn ogen neer. Elize kijkt vertederd naar hem.

De klok loopt door, en voor ik het weet zit ik uren te luisteren naar mijn medicatieverbruik en wil Brent me verbieden om een nieuwe relatie aan te gaan, omdat hij anders de Kinderbescherming gaat bellen. Hij zegt dat hij in het belang van de kinderen eist dat ik wekelijks met hem in therapie ga. Hij wappert met formulieren die ik moet tekenen – anders gaat hij ook hiervoor de Kinderbescherming bellen. De toespelingen zijn meesterlijk, eigenlijk.

Ik begin te hyperventileren, sta op om naar het toilet te gaan en val flauw voor de deur naar de gang. In het toilet zak ik weer in elkaar. Ik kan niet meer. Na vier uur mediation, zonder pauze, zeg ik dat ik naar huis ga. Ik kan die vergiftigende gesprekken niet meer verwerken.

‘Ze is mijn ideale vrouw,’ zegt Brent als ik vertrek. ‘Ik wil eraan werken, maar zij vertrekt. Ze laat haar gezin in de steek.’

Als ik thuiskom krijg ik geen lucht. Ik bel de dokter en moet naar het ziekenhuis voor een hartonderzoek. ‘U bent totaal overbelast,’ zegt de dienstdoende arts. ‘Ik raad u absoluut af om verder met deze man in therapie of mediation te gaan. Het is duidelijk dat uw gezondheid het niet trekt. Laat die man los.’

‘Ik wil wel,’ zeg ik als ik aan de monitor lig, ‘maar hij laat mij niet los. Dat heeft hij vandaag weer herhaald.’

Februari 2013

Brent is druk bezig met zijn advocaat om juridische stukken te produceren die ertoe moeten leiden dat zijn jarenlange dreigementen langzaam maar gestaag werkelijkheid zullen worden. Ik krijg dossiers te zien waarin Brent de rechtbank laat weten dat ik een gevaarlijke en gestoorde moeder ben die onmogelijk voor haar kinderen kan zorgen. Hij probeert na twaalf jaar huwelijk te ontkomen aan alimentatieverplichtingen en heeft een ingenieus plan bedacht.

‘Ik heb iedereen geïnformeerd dat het een vechtscheiding is. Mijn therapeut, de instanties. Iedereen,’ zegt hij aan de telefoon. Het is immers moeilijk om een briljant plan voor je te houden. ‘Ik zet in op oorlog en vraag ondertussen vechtscheidingstherapie aan. Jij hebt geen geld en kunt niets. Met zo’n therapie kun je een scheiding volgens mijn advocaat jaren trainen. Vooral als er een ondertoezichtstelling geregeld wordt,’ zegt hij lachend. ‘Ik zal zorgen dat je geen kant op kunt.’

Het is een korte aankondiging van wat er komen gaat. En het is inderdaad een briljant plan.

Ik heb mijn eerste advocate Corrie Tobias geprobeerd uit te leggen wat er speelt en wat Brent me jarenlang verteld heeft te gaan doen. ‘Dat krijgt hij echt niet voor elkaar,’ zegt ze. ‘Jeugdbescherming heeft het onderzoek toch gestaakt en het gaat toch goed met je?’

Ik knik. ‘Deze man krijgt alles voor elkaar,’ zeg ik. ‘Geloof me alstublieft als ik zeg dat hij ervoor wil zorgen dat ik de kin-

deren nooit meer te zien krijg, dat hij me financieel kapot wil maken en dat hij nooit zal stoppen.'

Ze wendt haar gezicht af terwijl ze haar dossiers achter zich in de kast zet en sorteert. 'Jaja,' zegt ze. Ze draait zich om en roert in haar koffie. 'Zullen we het dan nu over belangrijke zaken hebben? Heb je de Raad voor de Rechtsbijstand gebeld? Met alle zaken die er nu spelen kan ik je zonder extra geld niet lang meer helpen.'

Tot mijn schrik kom ik erachter dat ze de stukken al naar de rechtbank heeft gestuurd zonder ze aan mij te laten zien. Ze is bij het regelen van de voorlopige echtscheiding vergeten om partneralimentatie te vragen.

'Het is niet waar,' zeg ik geschokt. 'Ik ben freelancejournaliste en woon met twee jonge kinderen in een peperduur huis. Zoë en Boaz zitten op de duurste school van heel Nederland. Ik red het niet als ik dat van een journalistensalaris moet financieren.' Daar is niet tegenaan te schrijven. Ik zou best willen verhuizen, maar dat mag niet van Brent.

Ze ziet weinig brood in een zaak die de Raad voor de Rechtsbijstand niet helpt te financieren en reageert ook niet op de zeer ernstige en maar voortdurende lastercampagne van Brent. Ik dring er bij de advocate op aan dat ze stukken stuurt waaruit blijkt dat de Raad voor de Kinderbescherming en Jeugdbescherming zich allang hebben teruggetrokken. Nota bene op het verzoek van de moeder én de vader en op advies van de scholen en therapeuten. Maar ze doet niks en ik heb geen rooie rotcent.

Een dag voor de rechtszaak heeft ze nog niets opgestuurd en ten einde raad schakel ik de dag voor de zitting, op aanraden van een vriendin, een andere advocate in: Svet Wets. Ze heeft zilvergrijs kort haar. En draagt over haar groene Chinese kimonojasje een lange ketting met een teken dat ik niet thuis kan brengen.

'Wat is dat?' vraag ik.

'Dat heeft te maken met wijsheid, kracht en schoonheid.'

Het is me door een dierbare vriend bij de vrijmetselaars gegeven,' zegt ze. 'Ik help je graag omdat vrienden je kennen, maar besef wel dat je van de Raad voor de Rechtsbijstand niets meer hoeft te verwachten. Je komt niet meer in aanmerking voor gefinancierde rechtsbijstand en ik moet de vergoeding delen met Corrie Tobias. Er blijft dus echt helemaal niets voor me over en ik doe dus alleen het hoogstnoodzakelijke.'

Ik voel me als een soldaat die opgeroepen wordt bij een kernoorlog en op stap gestuurd wordt met een nylon regenjasje ter bescherming. Je weet dat je geen schijn van kans hebt en dat je uiteindelijk aan het kortste eind zult trekken. De vraag is wanneer en hoelang je overeind kunt blijven.

Maart 2013

De dag erna is de inquisitie. Als ik de rechtszaal binnenloop neemt de rechter me vanonder zijn zwarte hoornen bril aandachtig op. De jonge griffier bijt op haar pen en ik zie haar driftig aantekeningen maken. Ik heb nog niets gezegd, bedenk ik. Of worden onderbuikgevoelens ook genoteerd? De rechter buigt voorover en trekt de dossiers naar zich toe. Hij kijkt geërgerd, boos.

'Mevrouw Floor,' zegt hij, 'gaat het een beetje vandaag?'

Ik knik. Ik weet wat hij voor zich heeft: vellen volgeschreven over een achterlijke, gestoorde en gevaarlijk vrouw, een sloerie. Ik trek mijn rok tot over mijn knie en kijk zo ingetogen als ik kan, zonder te reageren op de provocaties die zeker zullen gaan komen. Ik hoor de gebruikelijke riedel van Brent onbewogen aan.

'Hebt u dat echt allemaal gedaan?' vraagt de rechter.

'Nee,' zeg ik zo zakelijk en afstandelijk mogelijk. Maar vanbinnen kook ik.

'Maar meneer Fox verzint dit toch niet allemaal?' vraagt de rechter.

Ik twijfel even. Hoe reageer je op een gesloten, suggestieve controlevraag?

‘In zijn beleving wellicht niet,’ zeg ik.

De rechter kijkt me aan alsof hij water ziet branden. Hij pauzeert en kijkt me minutenlang intimiderend aan. Ik sla mijn ogen niet neer, maar recht mijn rug en steek mijn borsten vooruit. ‘Knijp je billen in,’ hoor ik mijn moeder en oma zeggen. ‘En neus vooruit.’ Automatisch gehoorzaam ik de belangrijkste vrouwen in mijn leven. Ik kijk hem recht in zijn ogen aan. Na een minuut of drie slaat hij die neer.

‘Laat ik u het voordeel van de twijfel geven, mevrouw Floor,’ zegt hij. ‘De kinderen worden voorlopig aan u toegewezen, ondanks uw bipolaire stoornis. Over een paar maanden wil ik u beiden terugzien. Ik geef u een voorwaardelijke ondertoezichtsstelling. Jeugdbescherming en de Raad voor de Kinderbescherming blijven op de achtergrond.’

Ondanks Brents persoonlijke aanvallen op mijn karakter bij de rechtbank, Jeugdbescherming en Kinderbescherming nodig ik hem elke week uit voor een familieavond. Ik steun de therapie waarin de kinderen weer naar Brent toe moeten groeien. Als ik mijn hakken in het zand zet, slaagt zijn opzetteje. ‘Yvonne is de oorzaak van een vechtscheiding, zie je wel?’ zal hij zeggen. Ik lig aan alle kanten onder vuur. Brent heeft de instanties de laatste jaren verteld dat ik niet spoor en elke reactie op provocaties van zijn kant wordt op een goudschaaltje gewogen.

De dag na de zitting word ik gebeld. ‘Brent,’ staat er in de display. Ik neem met tegenzin op. Hij vertelt me dat ik de hypotheek van ons huis, de privéschool van de kinderen en zijn premies moet betalen. ‘Anders regel ik een ondertoezichtsstelling of uithuisplaatsing. Met de voorlopige ondertoezichtsstelling is dat niet zo moeilijk. Je kent mijn overtuigingskracht.’

Ik bel Svet Wets. ‘Het zal zo’n vaart niet lopen, maar ik kan ook niet veel voor je doen. Jij weet ook dat je me niet kunt betalen,’ zegt ze. ‘Daar zul je iets op moeten bedenken.’

Ik raak in paniek.

Ze zucht. ‘Accepteer gewoon een ondertoezichtstelling. Ze komen misschien één keer per halfjaar een keer bij je kijken,’ zegt ze.’

‘Jij kent Brent niet,’ zeg ik. ‘Met hem wordt het niet één keer in het halfjaar. Help me alsjeblieft. Regel alsnog partneralimentatie voor me, zodat ik niet volledig aan de goden overgeleverd ben. Zonder geld ben ik volledig in zijn macht en raak ik mijn kinderen kwijt. Ik kan als journaliste geen villa in Wasse-naar en privéschool voor mijn kinderen betalen. Dat weet jij ook.’

‘Dat doe ik niet,’ zegt ze. ‘Dan sta ik voor gek omdat ik vergeten ben het aan te vragen. En ik heb geen tijd. Ik heb ook een huis dat ik moet betalen, en jij levert me niks op. Met alle respect.’ Ze hangt op.

Ik bel verschillende keren de Raad voor de Rechtsbijstand. ‘We hebben overlegd, mevrouw Floor. Maar u zit in een zeer uitzonderlijke positie. U hebt door uw diagnose bij de kliniek een uitkering die vanaf nu te hoog is om u te kunnen helpen. We kunnen aan uw dossier inderdaad zien dat u door een rare twist van uw ex-man geen cent te makken hebt en uitzonderlijke hoge lasten hebt. En het is natuurlijk belachelijk dat hij van u verlangt dat u met uw twee kinderen in een veel te duur huis blijft wonen en een dure privéschool voor uw kinderen moet betalen. Waarom betaalt hij dat niet? Hij heeft toch een fors inkomen bij Shell? Maar we kunnen helaas niets voor uw doen. Heel veel sterkte en succes!’

Brent dreigt dat ik niet in een goedkoper huis mag gaan wonen. ‘Dan zeg ik dat je stiekem verhuisd bent en raak je de kinderen kwijt,’ zegt hij.

Ik heb de laatste jaren niets kunnen sparen; het geld werd allemaal door Brent ingenomen en ik ben feitelijk aan de goden overgeleverd. Ik hou mijn hart vast voor wat er komen gaat.

April 2013

In mijn wanhoop bel ik Brent. ‘Kunnen we geen afspraken maken?’ vraag ik. ‘Jij bent de vader van Zoë en Boaz. Het is inderdaad belangrijk dat we hier kunnen blijven wonen voor de school van de kinderen en de rust in deze hectische tijd. Maar dat moeten we samen regelen. Ik wil graag weer fulltime gaan werken, maar dat heeft nog even tijd nodig en in de tussentijd is het belangrijk dat alles voor de kinderen gewoon door blijft lopen.’

Hij zucht. ‘Ik zal je wel weer helpen,’ zegt hij. ‘Ik stuur je vandaag een kostenplaatje en een plan.’

Hij stuurt een schema van zijn lasten en inkomsten en wat resteert voor partneralimentatie. Het overzicht klopt van geen kanten. Met geen mogelijkheid kan ik daar de dure villa en dure privéschool van betalen. Ik heb echter geen keus en ga tijdelijk akkoord. Ik zeg er wel duidelijk bij dat de regeling alleen voor de komende maanden geldt. We spreken af dat we de villa zullen verkopen en dat we allebei kleiner gaan wonen, in Voorburg of Voorschoten, zodat de kinderen naar beide ouders kunnen gaan.

Brent houdt zich niet aan de afspraak en weigert het huis te verkopen. Dagelijks krijg ik sms’jes. ‘Van de riantere regeling die je hebt verwacht ik dat je de kinderen op paardrijles, hockey en zwemles doet. Je weet de gevolgen anders, hè?’

Ik bespreek met de bank hoe ik het huis kan verkopen zonder toestemming van Brent. Dat kan niet. Ik leg het probleem uit. ‘Als deze situatie lang blijft bestaan, gaan mijn man en ik uiteindelijk allebei failliet. Daar heeft geen van de drie partijen belang bij. De bank ook niet.’

De bank raadt me aan om de hypotheek niet te betalen. ‘Als u niet betaalt, moet Bijzonder Beheer zich ermee gaan bemoeien en moeten we het huis uiteindelijk in de verkoop doen. Dat is uw beste optie.’

Ik bedank ze voor het advies en stop de maandelijkse beta-

lingen voor de hypotheek aan Brent. Maar twee dagen later is tot mijn stomme verbazing het geld gewoon van mijn rekening afgeschreven. Een computerbedrijf beveiligd opnieuw mijn computer en laptop. Ik laat Brent weten dat ik een nieuw slot op de deur zal zetten.

‘Dat doe je niet,’ zegt hij. ‘Ik heb recht om te allen tijde het huis binnen te komen. Het is mijn huis.’

‘Ik woon er nu met de kinderen Brent,’ zeg ik. ‘Je kent de gevolgen als je dit soort dingen doet,’ zegt hij.

Ik hang op en kan die nacht weer niet slapen.

Mijn vriendinnen Annabel en Margreet proberen nog eens met Brent te praten en hem te laten stoppen met het continue gedreig met ondertoezichtstellingen en uithuisplaatsingen. Zelfs de kinderen beginnen ermee te dreigen dat ze een ondertoezichtstelling ‘zullen regelen’ als ze hun zin niet krijgen. Als Boaz naar bed moet en ik hem naar zijn kamer brengen, belt hij zijn vader en dreigt daarna dat hij niet naar me luistert en de Kinderbescherming zal bellen als ik hem naar bed stuur. Later huilt hij erom. ‘Papa zegt dat ik dat moet zeggen,’ zegt hij.

Ik probeer een oplossing te bedenken om met Brent vrede te sluiten. Ik nodig hem uit voor Koninginnedag. We zitten samen in het dorp op de vrijmarkt met de kinderen Ik probeer opnieuw via de Raad voor de Rechtsbijstand of ik niet voor een pro-Deo-advocaat in aanmerking kom. Het wordt wederom afgewezen. Ik smee Brent of we niet gewoon vredig een oplossing kunnen zoeken voor de kinderen en of ze niet naar een goedkopere school kunnen.

‘Nee,’ zegt hij. ‘Ik wil dat mijn kinderen een elitaire toekomst tegemoet gaan. En dat ze op een school met status zitten. En dat jij dat betaalt.’

Ik zet de diplomatieke vaardigheden in die ik mezelf in een jeugd vol geweld heb aangeleerd. Nogmaals probeer ik Brent uit te leggen dat Zoë en Boaz als hij zo doorgaat met het verzinnen van allerlei incidenten en het zwartmaken van mij uitein-

delijk in een pleeggezin kunnen belanden. En dat er financieel iets moet gebeuren. Dat we er samen uit moeten komen. Omdat het huis veel te duur is en we anders failliet gaan. ‘Je moet aan de kinderen denken,’ zeggen Annabel, Margreet en ik tegen hem. ‘Dat is je plicht als ouder. Ze gaan hier volledig aan onderdoor. Elke avond hebben ze nachtmerries.’ Door de jarenlange chantage, het geestelijke geweld en de vele opgelegde therapieën, door Jeugdbescherming West en de Raad voor de Kinderbescherming, zijn ze uitgeput. En ik ook.

Op mijn verzoek gaan we samen door met Svet Wets om te kijken hoe we er samen uit kunnen komen. Ik kom met een voorstel voor een ouderschapsplan. Al snel blijkt dat Brent ook zijn eigen advocaat aanhoudt. Svet Wets ziet kansen met de goed verdienende Brent en stelt nu dat ik naar hem moet luisteren, omdat ik geen geld heb en hij haar wel kan betalen. Ik sta meer dan ooit klem. Brent heeft nu twee advocaten die zijn belangen behartigen. Het is een strijd die ik niet kan winnen. Ik vecht dag en nacht als Don Quichotte om te zorgen dat Brent het dreigement waarmee hij me jarenlang uit mijn slaap heeft gehouden niet waarmaakt. Maar ik verlies steeds meer terrein.

Svet Wets laat me weten dat ik alles moet betalen wat Brent vordert. Ik moet zijn schulden betalen. Hij heeft die opgebouwd met leningen die op zijn naam staan. Ik kan die rekeningen niet blokkeren, maar ben er doordat we in gemeenschap van goederen getrouwd zijn, wel verantwoordelijk voor. Ze stuurt me de rekening over de financiële scheiding met erboven geschreven: ‘OTS Floor!’ Ik bel haar op om te vragen waar ze mee bezig is. ‘We weten allebei dat jij blut bent en dat Brent me wél kan betalen. Ik behartig dus in eerste instantie zijn belangen. Als je niet meewerkt, wacht je een OTS.’ Het is pure intimidatie. Ik zeg dat ik het door zal geven aan de deken Den Haag. Ze gilt door de hoorn: ‘Als je kunt betalen, mag je me terugbellen. Het is mijn woord tegen het jouwe.’

Mei 2013

De scènes gaan ondertussen door. Brent verstopt fietssleutels van de kinderen in zijn huis. We zoeken ze dagenlang. De kinderen hebben de week erna fietsrijexamen. Zoë vindt de sleutels bij Brent, die inmiddels in een appartement woont. Hij heeft ze meegenomen. 'Ik wil die freak niet meer zien,' zegt ze. 'Is hij gek of zo? Je moet ons beschermen tegen papa. Ik wil niet meer naar hem toe. We moeten steeds maar weer herhalen dat jij gek bent en een hoer bent. En dat liegen. En die rare dingen die hij doet.' Ze begint te huilen.

Ik kijk naar haar. Ze is inmiddels bijna tien. Ik zie haar grote, wanhopige ogen. De tranen glijden door haar lange wimpers. Ze is me zo dierbaar. Ze draagt kleding die iets te klein is. Ik heb amper geld voor eten, kan geen cartridges kopen om mijn werk als journaliste goed te doen. Ik zou het liefst haar hand pakken, haar de hele dag op mijn schoot houden en zeggen: 'Kom schat, mama gaat nieuwe kleren voor jullie kopen.' Maar het kan niet, en die lieve schat vraagt nooit ergens om. Behalve nu. Ze wil rust en veiligheid. En het lukt me niet om Brent rustig te krijgen. Het breekt mijn hart.

Ik probeer me in te houden en zeg dat ik ze niet bij hem weg kan houden. 'Het is jullie vader, lieverd,' zeg ik. Ik zeg er niet bij dat het in Nederland en ook elders in de wereld onmogelijk is om je kinderen en jezelf in dit soort situaties te beschermen, omdat familierechters lak hebben aan geweld en de moeders die erover durven beginnen voor gek verklaren of voor leugenaar uitmaken. Als moeder moet je op eieren lopen in deze zaken met machtige vaders met geld. En zeker als je niets meer hebt. Ik wil haar niet bang maken. Ik ben haar moeder. Mijn rol is beschermend, ik maak grapjes, hang vaak de pias uit. Ook nu. Net zoals ik dat als kind in ons gezin deed.

Boaz klampt mannen aan op straat, in de tram, in treinen, en zegt dan: 'Mama, wat een leuke man, ik wil ook een normale papa.' Of: 'Mama, kunnen we papa meenemen naar de kerk,

zodat God hem geneest? Dat hij niet meer altijd zo boos is? Dan worden we allemaal gelukkig.'

Als de kinderen bij Brent zijn, één keer in de twee weken van donderdag tot en met zondag, belt hij dagelijks tien tot twintig keer dreigend op. Ik krijg geen moment rust. 'Waar zijn de sokken van Boaz?' schreeuwt hij bijvoorbeeld. 'Heb je alleen blauw en zwart? Breng me nu blauwe sokken! Anders regel ik een OTS!' Ik ben nog steeds zijn slaaf. Uit angst ga ik erheen, met koffers vol met kinderkleding. Het maakt niets uit. Als ik thuis ben belt hij me meteen weer. 'Ik wil dat andere voetbalsetje.'

'Ik heb twee nieuwe gekocht, Brent, een voor jou thuis en een voor mij. Ze zijn identiek,' zeg ik rustig.

Hij barst in woede uit. 'Ik wil dat andere setje en ik wil dat je me dat nú brengt!'

En dat doe ik. Mijn vrienden en vriendinnen zeggen dat ik hem volkomen moet negeren. Maar als ik dat doe, belt hij zijn therapeut, Kinderbescherming en Jeugdbescherming, en zegt dan: 'Ik heb last van de stemmingswisselingen van Yvonne. Kunnen we het veiligheidsplan in werking stellen?' Annabel en Margreet moeten me dan in de gaten houden. Ze worden stapelgek van Brent, die hen te pas en te onpas belt, klaagt en overdag uit vergaderingen haalt. Iedereen is zijn gebully zat.

Het is een vastgelopen grammofoonplaat. Maar het werkt. De instanties dansen naar zijn pijpen. Dus waarom zou hij ermee stoppen? Het is zijn succesformule. Van de kinderrechter mag ik geen politie inschakelen, want Brent heeft verteld dat ik gestoord ben en de oorzaak ben van 'een vechtscheiding'. En wat Brent zegt wordt geloofd, al jarenlang. Hij heeft een officieel fiat gekregen om mij volledig te terroriseren.

Brent stuurt mails naar Jeugdbescherming met foto's van nagenoeg lege koffers, met maar twee kledingstukken erin. Hij heeft ze zelf leeggehaald, maar de instanties doen niet aan waarheidsvinding, en dat weet hij. 'Ze geeft me geen kleding

mee als de kinderen hier zijn,' schrijft hij. 'Het is een vechtscheiding.'

Ik probeer me continu te verdedigen, maak foto's van wat ik meegeef, twee lijsten met meegegeven kleren. Het is een dagtaak om overal foto's van te maken om leugens te ontcrachten van iemand die pathologisch overal over liegt. Maar het is noodzaak, denk ik. Ik hoop dat iemand op het idee komt dat de moeder wellicht niet zo slecht, gek, gestoord en gevaarlijk is als de man die al jaren op de afdeling Persoonlijkheidsstoornissen behandeld wordt zegt. Maar het is een ijdele hoop.

Als ik twee jassen meegeef voor Zoë en twee voor Boaz, stuurt hij de volgende dag een mail naar school met een kopie naar Jeugdbescherming: 'Helaas heeft Zoë vandaag geen jas aan. Haar moeder geeft haar helaas steeds onvoldoende kleren mee. Ik zal er zelf achteraan gaan. Yvonne kan er niets aan doen, vanwege haar problematiek.'

Ik tuur naar de mails. Hoe ontcracht je een systematische smear campaign, die al jarenlang duurt? Ik kom erachter dat het onmogelijk is in een wereld waar niet aan waarheidsvinding gedaan wordt en besluit dat ik beter niet kan reageren. Niet wetende dat leugens die keer op keer herhaald worden in de wereld van Jeugdbescherming, Kinderbescherming en familie-rechters als feiten aangemerkt worden. Later blijkt dat ook ontkennen van de leugens met feitelijk bewijs geen zin heeft. Als een pad van leugens ingezet is, dendert die trein door en is er geen stoppen aan.

Juni 2013

Ik blijf afvallen van de stress en de medicatie. Mijn lichaam doet pijn. In juni 2013 hoor ik dat mijn uitstrijkje niet goed is. Op dezelfde dag voel ik een knobbel in mijn borst. Ik word opgenomen op de hartbewaking, omdat ik achter elkaar knock-out ga. Na een dag en nacht word ik naar huis gestuurd. 'U hebt dringend rust nodig van de terreur van uw ex-man.'

Als die u niet met rust laat, valt u vandaag of morgen nog dood neer.'

Het ziekenhuis brengt de huisarts in Wassenaar op de hoogte, maar ze doet niks.

Ik moet terug naar het ziekenhuis, naar de gynaecoloog. Ik heb PAP-3. Er wordt met spoed onderzoek gedaan. De uitslagen zijn alarmerend en er wordt gekeken of de kwaadaardige cellen die in mijn baarmoeder gevonden zijn tijdig weggehaald kunnen worden. Er volgen gyneacologische ingrepen.

Brent ziet zijn kans schoon. Tijdens het wegbranden van een gedeelte van mijn baarmoeder probeert hij de kinderen uit huis te laten plaats. 'Het veiligheidsplan moet in werking gesteld worden. Er moet onmiddellijk ambulante zorg komen voor Yvonne. Haar vriendinnen moeten haar dag en nacht in de gaten houden en alles rapporteren. Mijn ex is niet stabiel. De kinderen moeten daar weg.'

De gynaecoloog moet wachten met het voltooien van de ingreep. Ik lig op de behandelbank met mijn benen in de beugels om de Kinderbescherming te woord te staan. De gynaecoloog belt de huisarts: 'U moet ingrijpen, deze vrouw wordt systematisch kapotgemaakt door haar ex-man. Iedereen wordt gek van hem – haar kinderen, haar vriendinnen, zichzelf. Wij. Het is gestoord wat die man doet.'

Maar niemand doet iets. Tijdens het wachten op de uitslag hoor ik of mijn kinderen bij me mogen blijven wonen.

Zoë en Boaz huilen zichzelf elke nacht in slaap. Ze zijn bang dat ze weggehaald worden en liggen daarom bij mij in bed. Ik knuffel dag en nacht met ze, maar ik kan niet voorkomen dat ze nachtmerries hebben. Boaz heeft steeds vaker last van paniekaanvallen. Brent voert de spanning op en blijft me rekeningen sturen: 'Betaal, anders zorg ik voor een ondertoezichtstelling.' De bedreigingen voert hij telefonisch door. Ik wil de gesprekken opnemen, maar kan dat onmogelijk de hele dag doen. Bovendien houdt mijn apparatuur er vaak mee op, en ik heb am-

per geld voor eten en de hypotheek van de villa, laat staan voor nieuwe telefoons en opnameapparatuur.

Boaz krijgt enorme driftaanvallen van het geweld van zijn vader. Als hij een paar dagen bij Brent is geweest komt hij volkomen over zijn toeren thuis. Hij scheldt me uit voor hoer en zegt dat hij de Kinderbescherming gaat bellen als hij op tijd naar bed moet. Meestal is hij na een uur of twee weer rustig en barst hij dan in huilen uit. 'Sorry, mama, hou je nog van me?'

'Ja, lieverd, je bent het allerliefste jongetje in de hele wereld en mama houdt zielsveel van je.'

'Maar dat is Boaz Floor, mama,' zegt hij. 'Dat is een lief jongetje, maar Boaz Fox is heel gevaarlijk. Zeg dat maar niet tegen papa, hoor, dan wordt hij heel boos op me!'

Ik aai hem over zijn haar en neem hem in mijn armen. 'Je bent geen agressief jongetje, schat,' zegt ik. 'Je bent een geweldig kind en ik hou zielsveel van je.'

Eind juni 2013

Eind juni zijn Zoë en Boaz het weekend bij Brent. Hij belt me zaterdag voordat Boaz gaat voetballen op. 'Je hebt weer de verkeerde voetbalsokken meegenomen, kutwijf. Ik wil dat je nu andere sokken brengt.' Ik hoor Boaz op de achtergrond huilen.

'Hij heeft wel de goede sokken, mama,' hoor ik Zoë roepen. Ze klinkt in paniek.

Ik heb Brent voor vier dagen twee koffers met kleding voor de kinderen meegegeven, met een inventarislijst erbij. Een kopie daarvan heb ik thuis. Dat is nodig, want het gaat elk weekend dat de kinderen bij hem zijn op deze manier. Ik heb geen moment rust. Ik weet dat ik beide paren voetbalsokken aan Brent meegegeven heb. Het staat op mijn lijst en ik heb er een foto van genomen. Ik weet echter ook dat ik niks aan de lijsten of foto's heb. Er is niemand die controleert of het waar is wat Brent zegt. Hij hoeft alleen maar zijn schouders achtereelkaar op te halen en naar zijn voorhoofd te tikken om duidelijk te maken

dat alleen een gek inventarislijsten maakt. Mijn leven is al jaren een hel waarin ik de prooi ben van een pathologische leugenaar. En wijzen naar lijsten helpt me ook niet als ik hoor dat mijn kinderen in paniek zijn.

Ik rijd daarom naar het dorp, koop van mijn laatste geld nog een paar voetbalsokken en rijd daarna bij Brent langs om ze af te geven. Hij belt me onderweg op dat ze al op weg naar het voetbalclubhuis zijn. Hij schreeuwt en ik hoor de kinderen gillen en huilen op de achterbank.

Ik rijd naar het clubhuis, waar Boaz die dag speelt. Ik overhandig Brent de voetbalsokken in de kantine, zeg de kinderen gedag en knuffel ze. Boaz is vreselijk overstuur. Ik hou hem in mijn armen en probeer hem te troosten. Brent sommeert me om weer te vertrekken. Ik loop naar mijn auto en stap uitgeput in. Door de stress rijd ik een paar minuten later een andere auto aan bij de kruising. Ik maak een behoorlijke klap. Het portier van de andere auto zit volkomen vast. Er zitten een vrouw en twee kleine kinderen in. De vrouw stapt uit en we rennen samen naar de achterbank, waar haar kinderen klem zitten. Er komt politie bij en ik leg de situatie kort uit: 'Ik kom al jaren geen moment tot rust en ik ben aan het einde van mijn latijn door de situatie met mijn ex-man. Het spijt me vreselijk dat ik anderen hierdoor nu dupeer.'

De man kijkt me aan. 'U moet onmiddellijk aangifte doen,' zegt hij. Ik leg uit dat dat van de kinderrechter niet mag.

De kinderen mankeren gelukkig niets en zijn inmiddels van de achterbank gehaald. De agent ziet dat de vrouw en ik het samen netjes oplossen en vertrekt.

Dan komt Brent met Zoë en Boaz in volle vaart de hoek om rijden. Hij vliegt de auto uit. 'Vuile hoer!' schreeuwt hij. 'Wat heb je nu weer gedaan? Weet je dat die auto nog op mijn verzekering staat?'

De vrouw en ik kijken naar Zoë en Boaz, die huilend achter in de auto zitten.

‘Brent,’ zeg ik zo rustig mogelijk, ‘misschien is het beter als je doorrijdt. Ik bel je straks.’ Ik geef de kinderen een kushandje.

Hij luistert niet en trekt het portier van zijn auto open. ‘Kijk wat jullie moeder nu weer gedaan heeft!’ roept hij naar de kinderen. ‘Dat wijf is gestoord!’

Zoë en Boaz stappen uit. Brent trekt zijn dashboardkastje open en haalt er een camera uit. Hij loopt naar mijn auto en begint foto’s te schieten.

De vrouw van de andere auto zegt: ‘Meneer, u kunt beter gaan. Dit is niet geschikt voor uw kinderen en bijzonder ongepast.’

Brent duwt haar weg. ‘Uw probleem is uw probleem. Mijn probleem is mijn ex-vrouw.’ Hij schiet nog een paar foto’s en roept dan naar mij: ‘Ik wacht om de hoek. Die auto staat op mijn naam! Je rijdt nu meteen naar de garage en ik volg je!’

Ik rijd naar ons huis, en Brent volgt me met de kinderen. Hij loopt achter me aan als ik uit mijn auto stap en de deur open doe. Hij duwt me naar binnen.

‘Brent,’ probeer ik rustig te zeggen. ‘Laat de kinderen hier. Je bent over de rooie. Het is niet goed dat de kinderen dit allemaal meemaken.’

‘Ik bel de Kinderbescherming als je me de kinderen niet meegeeft!’ tiert hij.

De kinderen en ik huilen. Zoë roept: ‘Mama, ik ga wel mee en ik zal Boaz beschermen! Laat ons maar gaan! Papa houdt toch niet op!’

‘Brent, laten we even rustig praten,’ zeg ik. ‘Misschien kun je de kinderen beter hier laten tot je wat rustiger bent. Dan bel ik je later.’

‘Dat dacht je, kankertrut!’ schreeuwt hij. ‘Ik bel de Kinderbescherming!’ Hij tikt het nummer al in.

Zoë gilt: ‘Mama, we gaan wel met hem mee! Anders laat hij ons weghalen door de Raad van de Kindermishandeling!’ Ze is totaal overstuur.

Ik laat mijn kinderen huilend gaan en ren naar de bejaarde burens verderop. ‘Hoe kun je zo leven?’ vragen die.

Eind juni 2013

Een paar uur later appt Zoë. Ze stuurt een filmpje mee: ‘Papa en tante Bertha zijn aan het mailen en maken grapjes over je ongeluk. Tante Bertha schrijft dat je jezelf beter meteen had kunnen doodrijden en papa zegt dat ook. Ik heb alles opgenomen, zodat je het aan de politie kunt laten zien. Ik moet er heel erg van huilen.’

‘Is papa bij je?’ vraag ik.

‘Ja,’ schrijft ze.

‘Wis de opname, schat,’ schrijf ik. Ik ben bang voor haar veiligheid als hij erachter komt.

Ik bel Annabel en Margreet. ‘Wat moet ik doen om mijn kinderen te beschermen?’ vraag ik.

‘Probeer te gaan slapen,’ adviseert Annabel. ‘Je weet dat iedereen die man gelooft. Leef bij de dag. Hoop op het beste.’

Ik lig nog uren wakker.

De volgende dag rijd ik door de stromende regen naar de garage. Ik heb het laatste geld dat ik in een envelop in de boekenkast had verstopt in mijn tas gestopt.

‘Die auto is total loss,’ zegt de monteur.

‘Wat kost de goedkoopste auto?’ vraag ik.

‘Voor tweeduizend euro kun je uit drie modellen kiezen,’ antwoordt hij.

‘Heb je niks goedkopers?’ vraag ik. ‘Ik heb vierhonderd euro.’

‘Ik zal eens wat rond gaan bellen,’ zegt hij, en hij wijst me naar een zitje in het midden van de garage.

Ik wacht een halfuur. ‘Er staat een paar dorpen verderop een shadeauto. Een Suzuki.’

Ik ben blij.

‘Hij is wel paars,’ zegt hij. ‘Vind je dat erg?’

Ik schud mijn hoofd.

Hij belt de garage en een uur later rijd ik weg met een Suzuki, met beslagen ruiten en een natte vloer. Zoë en Boaz komen net aangelopen en ik parkeer tussen een zwarte Porsche en een donkerblauwe Bentley. Ik draai het raampje open en zeg: ‘Dag liefies!’

Zoë ziet me in de auto zitten en moet lachen.

Boaz krijgt een rood hoofd. ‘Mam, daar ga ik echt niet in zitten, hoor! Waarom heb je niet gewoon een Porsche, zoals andere moeders?’

Ik stap de auto uit, neem hem in mijn armen, lach en zeg: ‘Omdat ik niet zo ben als de andere moeders, schat! Ik ga een artikel in *De Telegraaf* schrijven over mijn nieuwe barrel! Is dat niet cool?’

‘Echt?’ vraagt hij stralend?

‘Natuurlijk,’ zeg ik.

Zoë en Boaz stappen in de auto en giechelen nu allebei. ‘Eigenlijk past deze auto wel bij je!’ zegt Boaz.

’s Avonds schrijf ik een artikel over mijn auto voor de krant. Het staat een uur later online. Zoë en Boaz vinden het hilarisch.

De volgende dag staan ze met een groepje kinderen op me te wachten als ik aan kom rijden. ‘Iedereen praat over je nieuwe auto, mam! Alle kinderen willen meerijden!’

Het is fijn om de kinderen even ontspannen te zien. Vooral Boaz heeft het de laatste tijd erg moeilijk met het gedrag van Brent. Op het schoolplein gilde hij laatst dat hij naar zijn mama wilde. Hij werd door drie leraren naar binnen gedragen. ‘Mama is de enige die me begrijpt! Help me!’ schreeuwde hij.

Als ik er getuige van ben dat zijn lerares op de lagere school in Wassenaar hem bij zijn haar grijpt en dreigt hem van de trap af te duwen als hij niet stopt met huilen, word ik heel boos. ‘Zien jullie niet dat hij bang is? Jullie maken het erger.’ Maar het heeft geen effect. Boaz moet nablijven.

Thuis rent hij naar boven en verstoppt zich achter zijn computer. Bij het eten is hij stil.

Ik breng Zoë en Boaz om acht uur naar bed. Boaz staart naar het plafond. Zoë is onrustig. Ik zing een liedje: 'Angels Watching Over Me.' Ze liggen weer samen in mijn bed. Ik blijf op de rand zitten tot ze slapen. Dan sluip ik zacht weg naar mijn studeerkamer om een artikel te schrijven.

Als ik een uur aan het schrijven ben, komt Boaz binnen. Hij heeft een dienblad in zijn handen waar een champagneglas op staat. Hij heeft het glas met thee gevuld, er koekjes omheen gelegd en er figuurtjes op gemaakt met hagelslag, vlokken en taartversiering. In het glas steekt een brandend sterretje.

Ik trek hem in mijn armen. 'Ik hou zoveel van je, Boaz,' zeg ik en ik geef hem kusjes in zijn nek. Hij slaat zijn armen om me heen.

'Ik blijf mijn hele leven bij je wonen, mama,' zegt hij.

Eind juni 2013

De volgende dag is een historische dag voor me. Nadat ik Zoë en Boaz naar school gebracht heb rijd ik naar huis. Mijn agenda staat vol met afspraken. Ik heb twee telefonische interviews voor *De Telegraaf*. Ik schrijf gelukkig nog steeds als freelancer voor de krant nadat ik door tussenkomst van Brent het vaste contract dat ze me aanboden afgewimpeld heb. Om twee uur moet ik bij de psychiater zijn voor de langverwachte gezondheidsverklaring. Die is heel belangrijk voor het verloop van de scheiding. Het is de kliniek inmiddels duidelijk geworden dat ik niks mankeer en dat mijn klachten te wijten waren aan psychisch en financieel geweld in een gewelddadig huwelijk.

Het is een unicum dat een patiënt die jarenlang behandeld is voor een bipolaire stoornis ontslagen wordt en gezond verklaard wordt. Er hebben veel gesprekken over plaatsgevonden bij het instituut. Ze zijn al tijden verbaasd dat ik ondanks al het geweld stabiel blijf. 'Een gezonde vrouw overleeft dit geweld al niet eens zonder depressief te worden, laat staan een vrouw met een bipolaire stoornis,' zegt mijn psychiater.

Ik kreeg heronderzoeken. De conclusie is dat ik niets mankeer.

Zoë en Boaz zeggen: 'Zie je wel mam, dat zeiden we altijd al!' Ze springen op bed, dansen van vreugde. Geen onderzoeken meer. Geen instanties die dreigen hen bij hun moeder weg te halen.

De interviews lopen lekker en met mijn koptelefoon op, werk ik ze uit. Om kwart over één kijk ik op mijn horloge. Ik spring in de auto en rijd naar het centrum van Den Haag. Om de hoek van de kliniek bel ik de krant of ik een paar uur uitstel voor mijn deadline kan krijgen. Ik heb geen handsfree in mijn auto en schrik op als er op de autoruit wordt getikt. Het is een agent. 'Mevrouw, kunt u even meelopen tot om de hoek?'

Ik loop achter hem aan. 'Kunnen we dit snel oplossen, alstublieft? Ik heb een belangrijke afspraak,' stamel ik.

Hij kijkt me doordringend aan. 'Waar gaat u heen?'

Ik haal diep adem en moet ondanks alles glimlachen om de situatie. Ik wijs een beetje vaag in de richting van de kliniek.

Hij neemt me nog een keer op en zegt: 'Ik zal kijken wat ik kan doen. Eerst even uw gegevens nakijken. Mag ik uw paspoort zien? Waar woont u?'

'In Wassenaar-Zuid.'

Hij kijkt me strak aan en blikte dan naar mijn paarse gedeukte auto met beslagen ruiten. 'Ik ga het checken, moment.' Hij spreekt met een collega via de zender in zijn auto. 'Een paarse Suzuki vol deuken. Ze zegt dat ze in Wassenaar-Zuid woont...'

Stilte.

De agent draait zich om.

Ik kan niet verstaan wat hij zegt. Ik pak mijn iPhone om de psychiater te bellen.

Dan draait de agent zich om en neemt me verbaasd op. 'Mijn collega zegt dat het klopt,' zegt hij. 'Ik geef u deze keer geen boete. Fijne middag.'

Ik bedank hem en stap in mijn auto. Als ik de motor start en hem weg zie rijden krijg ik de slappe lach.

Vijf minuten te laat kom ik de spreekkamer van mijn psychiater binnen. ‘Ik werd opgehouden,’ zeg ik.

Mijn psychiater glimlacht en zegt: ‘Vandaag is het een ongebruikelijke sessie. We laten je gaan. De staf heeft teamoverleg gehad en ik heb met de geneeskundig directeur gesproken. Ook heb ik overlegd met de psychiatrisch verpleegkundige die je destijds samen met Brent gesproken hebt. Hij heeft verteld dat hij jullie relatie destijds al heel zorgelijk vond en meteen zag dat de houding van Brent de oorzaak was van je klachten. Het is een beetje een merkwaardige situatie. Nu je relatie over is ben je stabiel, ondanks ernstig partnergeweld. We hadden moeten doorvragen over je relatie en verleden voordat we je gingen behandelen. We hebben de therapeut van Brent op de afdeling Persoonlijkheidsstoornissen ingelicht. We hebben onderzoek gevraagd naar financiële en maatschappelijke uitbuiting van moeder en kinderen door de vader. Er zijn duidelijke signalen van narcistisch misbruik, wat voorkomt in een relatie waarbij een van de partners een narcistische persoonlijkheidsstoornis heeft. Helaas staat Brent noch zijn behandelaar open voor een onderzoek en beroepen ze zich allebei op de geheimhoudingsplicht.’

Ik kijk haar verbijsterd aan. ‘Hoe is dat mogelijk? En mijn geheimhoudingsplicht dan? Ik ben jaren door de mangel gehaald omdat ik iets zou hebben en alle instanties zijn op de hoogte gesteld van een ziekte waar ik helemaal niet aan lijd. Ik heb de therapeut van Brent vaak om hulp gesmeekt vanwege de situatie van geweld en uitbuiting waar ik in zit. Ik ben bang dat Brent al zijn dreigementen waar gaat maken. Hij is er zeker toe in staat. Wat betekent dat wel niet voor de kinderen en mij?’

Mijn psychiater kijkt me aan. Ze slikt en het is duidelijk dat ze moeite heeft met de situatie. ‘Ik heb alles voor je geprobeerd,’ zegt ze. ‘Maar ik heb het niet voor het zeggen helaas. Wij delen je zorgen, en die zijn intern uitgebreid besproken. Je beschrijving past ook in de situatie van narcistisch misbruik

zoals je die genoteerd hebt. De houding van mijn collega, de therapeut van Brent, vind ik zeer verontrustend. Hij valideert feitelijk Brents pathologische gedrag. Ik heb het in het team besproken en we willen een brief schrijven aan Jeugdbescherming West, de Raad voor de Kinderbescherming en zijn huisarts met de vraag om onderzoek te doen naar uitbuiting door Brent.'

'Je kent inmiddels Jeugdbescherming en de Raad voor de Kinderbescherming,' zeg ik.

Ze knikt.

'We weten allebei dat die nooit toegeven dat ze fouten maken of gemaakt hebben, en dat ze geen onderzoek zullen doen.'

'Ja, die kans is groot, ben ik bang,' zegt ze.

'Maar ik zit wel in deze situatie door een foute diagnose en mijn kinderen ook,' vervolg ik.

Ze kijkt me bezorgd aan. 'Helaas laat de Nederlandse wet niet toe dat we ingrijpen in dit soort gevallen. De patiënt, Brent in dit geval, wordt beschermd. Als hij nergens aan mee wil werken, kunnen we niks meer voor de omstanders doen dan een brief schrijven, en daar denken we nog over na. Dat is echt al heel uitzonderlijk,' zegt ze. 'De geneeskundig directeur is er zelfs bij betrokken. Ik sta erachter dat je je laat begeleiden door de specialist op het gebied van narcistisch misbruik met wie je contact hebt en die slachtoffers van psychopaten begeleidt. Misschien kan hij een brief opstellen voor de instanties met de kenmerken van narcistisch misbruik.'

Ik zucht en voel tranen achter mijn ogen prikken. 'Zolang jullie niks over de diagnose van Brent mogen vertellen kan ik daar in de rechtszaak ook niks over zeggen. Hij mag bij elke zitting zeggen dat ik gestoord en gevaarlijk ben, maar als ik maar durf te opperen dat hij behandeld wordt op de afdeling Persoonlijkheidsstoornissen staat iedereen op zijn achterste benen.'

'Vreselijk,' beaamt ze. 'Wat de kliniek betreft kun je met alles

stoppen – therapie, medicatie. Ik wens je heel veel succes met Brent. Ik loop zo direct nog een keer naar zijn therapeut om hem te vragen of hij echt niks kan doen om je kinderen en jou te beschermen, en ik zal jullie huisarts ook bellen en haar laten weten dat jij niets mankeert, maar feitelijk slachtoffer bent van Brent. Het zal een lange weg voor je worden, maar je redt het wel. Je bent een sterke vrouw.’ Ze staat op, glimlacht en reikt me een medische verklaring aan. Ik krijg een ferme hand en ze sluit de deur.

Ik loop nog even terug. ‘Kan ik de verklaring ook in miniformaat krijgen? Voor in een medaillon om mijn nek?’

Ik lees de brief op een bankje voor de deur nog eens door. Ik word gezond bevonden, maar er staat niet expliciet dat er een grove fout is gemaakt. Ik bel de psychiater er de volgende dag over op.

‘Ik snap wat je bedoelt,’ zegt ze. ‘Ik kom erop terug.’

Twee dagen later reageert ze telefonisch. ‘Ik heb het met de geneeskundig directeur en de bedrijfsjurist besproken. Het ligt juridisch een beetje moeilijk. Meer dan dit kan ik helaas niet voor je doen.’

Ik weet precies wat ze bedoelt. Ik ben zeven jaar ten onrechte volgestopt met medicatie en blijk niets te mankeren. Heb niet één, maar twee onjuiste diagnoses gekregen. Ze zijn bang voor een forse schadeclaim.

Begin juli 2013

De kinderen en ik hebben een korte break nodig en ik regel een boottrip van een paar dagen. Het is heerlijk en we gaan met te-genzin weer naar huis.

‘Wanneer gaan we weer op avontuur, mam?’ vraagt Zoë. Haar grote groene ogen kijken me vragend aan.

Ik strijk over haar voorhoofd en laat een krulletje op haar voorhoofd door mijn vingers glijden. Ze schudt met haar hoofd en haar lange kastanjebruine haar valt golvend op haar rug.

Ze kijkt me verwachtingsvol aan. Ik heb geen geld meer voor een vakantie.

De volgende dag krijg ik een telefoontje van een klant. ‘Yvonne, ben jij een beetje een durfal?’ vraagt hij.

‘Dat hangt ervan af,’ zeg ik.

‘Ik heb een klus voor je als reisjournaliste,’ zegt hij. ‘Durf jij te canyonen, kajakken, kun je bergbeklimmen, kun je catamaran zeilen?’

Tijdens mijn huwelijk was ik overal bang voor, zelfs voor autorijden, maar nu raak ik enthousiast. ‘Het lijkt me geweldig,’ antwoord ik.

‘Oké, dan ga ik een ticket voor je boeken voor volgende week, lukt dat?’ vraagt hij.

‘Qua tijd wel,’ zeg ik. ‘Maar ik heb een kleine voorwaarde.’

‘En die is?’

‘Mijn kinderen moeten wel mee. Het zou een geweldige verassing voor ze zijn.’

‘Je kinderen mee?’ herhaalt hij.

‘Ja, we hebben een nogal pittige tijd achter de rug, het zou echt fantastisch zijn als dat mogelijk is,’ zeg ik.

Hij twijfelt.

‘Komen er ook kinderen in dat oord?’ vraag ik.

‘Ja,’ antwoordt hij.

‘Nou, dan maak ik foto’s van mijn kinderen en mij op avontuur. Dat is toch een geweldige reclame?’

‘Ik ga bellen of het mag en bel je zo terug,’ zegt hij.

‘Wie was dat, mama?’ vraagt Zoë. Ze slaat haar armen om me heen.

‘Een klant,’ zeg ik. Hij wil dat ik een stuk schrijf over survivals op Sardinië.’

‘Mogen wij mee?’

‘Misschien,’ zeg ik. ‘We horen het zo. Anders ga ik ook niet.’

Boaz komt naar beneden en Zoë gilt: ‘We gaan misschien naar Italië om van bergen af te springen!’

Boaz springt in de lucht. ‘Echt, mama?’

‘We horen het zo,’ zeg ik nog eens.

De klant belt. ‘Ik heb groen licht gekregen, Yvonne,’ zegt hij. ‘Stuur je de gegevens van jullie paspoorten even door?’

Zoë en Boaz zijn dolblij.

Brent vertelt de kinderen dat hij ons naar het vliegveld zal brengen. Ik weet dat hij op het allerlaatst zal afzeggen, zodat we onze vlucht missen. En zo gaat het ook precies. ‘Ik kan niet komen,’ schrijft hij vijf minuten nadat hij ons zou komen ophalen. Maar ik heb van tevoren al een alternatief geregeld. Snel pakken we onze rugzakken met stoere kleding, zaklampen en petten, en rennen naar de trein die naar Schiphol gaat.

Na de landing rijden we met de bus naar het kamp. Het is laat. Er loopt een meisje mee om ons onze slaapplek te wijzen: een grote glamoureuze safaritent midden op een heuvel. Kaarsen schijnen door het zeil. De kinderen slaken kreten van vreugde. Voor de tent staat een grote mand met fruit voor ons klaar.

We gooien onze rugzakken in de tent. Ik til Zoë en Boaz om de beurt op en gooi ze op het bed. We stoeien. Op de achtergrond horen we muziek uit het dal – steeds luider. We rennen erheen. Er dansen jonge mensen en we horen een kakofonie van talen door de muziek heen: Engels, Spaans, Italiaans, Russisch, Nederlands, Duits, Slavisch, Roemeens. We kunnen niet anders dan meedoen en dansen de sterren van de hemel. Ik stuur Brent een sms dat we veilig aangekomen zijn. Hij schrijft een vervelend sms’je terug, maar ik laat mijn humeur er niet door verpesten. De generaal stuurt een bericht uit Seoul. ‘Zijn jullie veilig geland?’ vraagt hij. ‘Je hebt twee weken vrij van die man, en zorg dat je geniet!’

De volgende dag starten we met een groot ontbijt. Twaalf nationaliteiten bij elkaar aan tafel in de buitenlucht, aan lange tafels. Zoë en Boaz praten mee, half in het Engels, half in een fantasietaal. Ik spreek met de gidsen, drie gespierde Italianen.

Kunnen de kinderen mee canyonen? Ja, dat kan. Er komt een donkere gids naar me toe, Mario. ‘*Voglione anche i vostri figli fuori canyoning?*’ vraagt hij.

Zoë staat er met haar woordenboekje naast. ‘*Sì! Per favore!*’ roept ze uit.

Ik lach. ‘*Sì sente,*’ zeg ik tegen Boaz.

De gids glimlacht en streelt Zoë en Boaz over hun hoofd. Hij doet voor hoe hij ze mee de berg op kan nemen.

‘*Avare spesso sale?*’ vraagt hij.

Ik kijk hem glazig aan.

‘Hij vraagt of je al vaker geklommen hebt, mam,’ zegt Zoë.

‘*Non proprio,*’ glimlach ik terwijl ik in mijn woordenboekje gluur. ‘*Ma disposto ad imparare tutto.*’

Mario schrijft ons in, Zoë en Boaz joelen.

Die middag gaan we met een oude bus de hoogste berg van het eiland op. We krijgen een helm, pakken, touw, speciale waterschoenen. Boaz kijkt vol bewondering naar de afgetrainde lijven van Mario en zijn collega’s Roberto en Alessandro, die zich naast ons omkleden. De rest van de groep bestaat uit Duitse militairen en een Duitse vrouw met haar twee kinderen. Zoë hijst zich in haar wetsuit. We stellen ons aan de rest van de groep voor. Giuseppe, Roberto en Alessandro weten meteen sfeer in de groep te brengen. We volgen elkaar door de bergbeken, over de stenen. Balancerend, de zon boven ons. De militairen nemen Zoë, Boaz en de drie andere kinderen aan hun hand mee.

We klimmen met pikhouwelen. De gidsen hebben ons vast aan touwen. Alessandro loopt vooruit en staat stil op een klif. Zijn blote, zwetende bast schittert in het zonlicht. ‘*We will be jump now! Who’s first?*’ Hij neemt een duik naar beneden, het koude water in. Zijn hoofd eerst. Ik kijk vol bewondering naar zijn gebruide lijf, zijn borstkas en armspieren en zie dat Boaz hetzelfde doet. Hij raakt zijn eigen bovenarmen aan en knijpt er zachtjes in. Ik kijk vertederd naar hem. Hij draagt een wetsuit en oranje gypsen. Zijn haar is stoer, alhoewel iets te lang.

Ik blaas verliefd in zijn nek. De gidsen nemen de kinderen mee; die maken een iets minder hoge sprong. Ze mogen ook rechtsomkeert maken met Roberto en verderop wachten, maar dat willen ze allebei niet. Ik vraag de gidsen of het wel verantwoord is. Ze doen voor hoe je klimt en springt en afdaaft, en zeggen dat ze de kinderen bij alles goed begeleiden en vasthouden als ze dat willen. Zoë en Boaz geven aan dat ze willen springen.

Ik wil toch rechtsomkeert maken. De Duitse vrouw klampt me aan. 'Het is veilig,' zeg ze. 'Ze weten wat ze doen. Ik ben vaker mee geweest.'

Zoë loopt naar voren, neemt de sprong en slaakt een oerkreet als ze in het koele water springt. Ze steekt haar handen in de lucht. Boaz loopt als tweede naar voren en vraagt of hij met de jongste gids mag springen. Die trekt hem tegen zich aan, twee zwarte wetsuits tegen elkaar. Boaz slaat zijn armen om Giuseppe heen en zijn oranje sneakers bungelen tegen de wetsuit van de gids aan. 'Siete pronti?' roept Giuseppe.

'Yes!' gilt Boaz. Hij landt net als Zoë gillend in het water, zijn armen omhoog.

Nu is het mijn beurt. Ik loop naar het klif, kijk naar beneden en durf niet. De kinderen en de rest van de groep beginnen te joelen: 'Yvonne! Yes, you can do it!' 'Mama, je kunt het. Kom op!'

Ik haal diep adem. De gids vraagt of ik terug wil. 'Non è molto,' zegt hij, en hij kijkt me troostend aan. Ik kijk hem diep in zijn ogen, draai me om en spring. In de paar seconden die voorbijgaan voor ik het water raak flitst mijn hele huwelijk aan me voorbij. Ik raak het water. Het is ijskoud. Mijn lijf tintelt, mijn hart juicht. Wat een overwinning. De rest applaudisseert. Ik wil nog een keer.

Aan het einde van de middag klimmen we op het dak van de groene jeep en rijden terug naar het kamp. De barbecues branden al en er staan grote pannen met salades en pasta. We geven onze borden door. Zoë en Boaz vallen hongerig aan. Om tien uur lopen we vermoeid en voldaan naar onze tent en kruipen in

bed. Mijn kinderen vallen meteen in slaap en ik leg mijn hoofd op mijn kussen en doe mijn ogen dicht. Ik hoor een zachte trilling naast mijn bed, til mijn hoofd op en kijk opzij. Het scherm van mijn iPhone licht op. Het is de generaal. We appen tot ik in slaap val.

De volgende dag sta ik vroeg op. Ik ga mountainbiken, vijftig kilometer. Een uitdaging, want ik heb nog nooit eerder op een mountainbike gezeten. Ik trek een afgeknipte spijkerbroek aan en een roze shirt met een afbeelding van Kate Moss met knalrode lippen, bind mijn haar in een staart en doe zelf ook rode lippenstift op. Maria, de vrouwelijke gids, staat al in de ontbijtkamer te wachten. Na een kwartier vertrekken we.

‘We gaan vandaag vijftig kilometer door de bergen mountainbiken, en ik kan nu al vertellen dat niet iedereen het gaat halen,’ zegt Maria. Haar blik rust op mij. Ik heb me voorgenomen om af te stappen als ik het niet langer aankan, maar verander op dat moment van gedachten.

Ik weeg nog maar vijftig kilo, met een lengte van 1,75 meter. Door opnames op de hartbewaking, de stress van de oncologische ingrepen en de continue dreigementen van Brent heb ik veel moeite met ademen. Maar ik houd stand.

De gids komt vijf kilometer voor de finish naast me rijden. Ze lacht naar me. Ik lach terug en probeer niet te hijgen. ‘*You said you never rode a mountainbike before. Did you practice in private, or is this character?*’ glimlacht ze.

‘*Character dear,*’ zeg ik.

‘*Hola tua signora,*’ zegt ze.

We rijden samen naar de finish.

‘*Complimenti, signora,*’ roept Maria. Aan de finish staan Zoë en Boaz te wachten met zelfgeplukte wilde bloemen.

Midden juli 2013

In de tent krijg ik weer appjes van de generaal. Hij is onderweg naar New York. ‘Ik ben van je aan het dromen,’ schrijft hij.

De afspraak is dat we elkaar na mijn vakantie op het strand in Wassenaar zien. De vorige keer heb ik afgezegd. Ik ben niet toe aan een romantische date. Maar de generaal laat zich niet afschepen en houdt vol. Ik ga deze keer wel overstag.

Ik app hem de vraag die me al een tijdje bezighoudt: 'Is er iemand die op je wacht in New York?'

Hij reageert vijf minuten niet. Dan lees ik zijn app: 'Ja, mijn vrouw Hera. Ik ben een paar jaar geleden hertrouwd, heb ik je dat niet verteld?'

Ik ben in shock. We zijn al weken fulltime aan het appen, en hij vertelde me dat ik hem moest vertrouwen. Dat het niet voor niets was dat we op elkaars pad kwamen. Dat ik me moest overgeven aan dat gevoel. Hij stuurde romantische briefjes met foto's van Chinese gelukskoekjes, gedroeg zich volkomen verliefd. Ik voel me gekwetst, belazerd. 'The date is off,' schrijf ik.

Bij thuiskomst in Wassenaar start Brents terreur weer in volle hevigheid. Ik voel me onbeschermd. Het was net even iets rustiger de laatste tijd. Het is alsof Brent gelezen heeft dat ik de generaal op een zijspoor heb gezet na mijn ontdekking dat hij getrouwd is. Het voelt onveilig. Voor mij staat de generaal voor een man met macht, een man die me beschermt in een wereld vol geweld, leugens en manipulatie. Ik vraag al jaren om bescherming die ik niet krijg en ik hoopte en geloofde dat deze man me die wel gaf.

Brent komt om de haverklap binnenvallen. Schreeuwend, dreigend. Hij gebruikt zijn oude sleutel. Ik vervang het slot. Een mail: 'Het huis is nog steeds van mij en ik mag er elk moment in. Je beseft zeker wel wat voor gevolgen een vechtscheiding heeft? Ik zal mijn advocaat bellen en de instanties om hulp vragen.'

Ik probeer samen met Brent een afspraak te maken bij de bank. Ik verschijn daar op de afgesproken datum. 'We zijn bang dat de heer Fox zojuist heeft afgezegd. Hij weigert alle medewerking aan de verkoop van het huis,' zegt de contactpersoon.

Mijn computer wordt nog steeds gehackt. Er zijn onverklaarbare transacties met de bank, en ik verdenk Brent. Hij is immers een expert op het gebied van ICT en heeft tijdens ons huwelijk een ex-vriend van mij ook tijdenlang gehackt.

Margreet geeft me het nummer van Mark, een kennis van haar, die een computerbedrijf heeft. Ik bel hem op en leg de situatie uit. De volgende dag komt hij langs en schrikt van wat hij aantreft. Hij belt twee medewerkers van zijn bedrijf op en de rest van de dag en de dag erna zijn ze met z'n drieën bezig met mijn computerbeveiliging. Ik zit naast hen met mijn laptop.

‘Die moeten we ook beveiligen, Yvonne. Wat heb je nog meer? Alles hier in huis is op afstand bestuurbaar. Zelfs als je je wachtwoorden aanpast, kan dat elders gezien en teruggedraaid worden.’

Mark en de twee andere jongens zijn twee dagen bezig om alle spyware, virussen en instellingen te verwijderen.

Nazomer 2013

Sinds de zomer van 2012 missen we onze herder Rocky. Hij is aan een hartaanval overleden toen Brent en ik nog samenwoonden en getrouwd waren. De hond lag altijd aan mijn voeten – als ik schreef, als ik eten maakte, als ik op het toilet zat en als ik televisiekeek. Op een ochtend ontsnapte hij uit de tuin. Na een uur liep hij weer binnen en viel dood voor me neer.

Boaz begint steeds weer over Rocky. ‘Mama, ik mis hem.’

Ik heb een prachtige Duitse herder gezien op de site van het asiel. Maar het is onder de huidige omstandigheden niet handig om weer een hond te nemen. Of juist wel? Ik bespreek het met een kindertherapeut. Zij raadt het juist aan. ‘Het zou goed zijn voor de kinderen. Een hond geeft rust en ze vinden er geborgenheid en veiligheid bij.’

Ik ga met Zoë naar de hond kijken als Boaz bij een vriendje is. Het is een heel donkere, prachtige Duitse herder, een teefje: Clarence. We zijn meteen verliefd. Maar ik heb Zoë verteld dat

we alleen gaan kijken. ‘Mam, please, please, please,’ zegt ze.

‘Laat me erover denken,’ zeg ik.

Clarence springt tegen me op. ‘*She loves you,*’ zegt de eigenaresse, Brooke. Zij heeft de advertentie op de site van het asiel gezet, maar de hond is nog bij haar. Ze is stapelgek op Clarence, die ze heeft gekregen in een tijd dat ze in een situatie van partnergeweld zat. Nu heeft ze een nieuwe relatie en een baby en twee kinderen. In haar kleine huis past er geen herder bij.

‘Clarence is trilingual,’ zegt ze. ‘*She understands Polish, English and Dutch.*’ Ze kijkt naar Clarence en huilt. Ik raak haar hand aan. ‘*I will call you,*’ zeg ik. Ik kijk naar Zoë, omhels Brooke, aai Clarence en pak Zoës hand. ‘We gaan erover denken,’ zeg ik.

Voor de auto blijft Zoë staan. Ze slaat haar armen om me heen en leunt met haar voorhoofd tegen mijn borsten. Ze hoort bij ons, mama,’ zegt ze.

Ik geef haar een kus op haar voorhoofd. ‘Het is een geweldige hond, schat,’ zeg ik. ‘Ik ga er serieus over nadenken. Het is een verantwoordelijke beslissing.’

We halen Clarence een paar dagen later op. De kinderen zijn dolblij. Thuis nemen ze haar mee de tuin in. Ze springen op de trampoline onder de kastanjeboom. ‘Clarence!’ roept Boaz. ‘Come!’

Clarence bedenkt zich niet en springt bij de kinderen op de trampoline. Ik heb nog nooit een herdershond gezien die zo op kinderen gefocust is. Boaz heeft tranen in zijn ogen en slaat zijn armen om de hond. ‘Ik hou van je,’ zegt hij.

Wassenaarse Slag, 15 september 2013

Op de dag van de gecancelde date met de generaal breng ik de kinderen ’s ochtends naar school. Ik heb de hele nacht wakker gelegen en naar het plafond gestaard. Ik ga toch naar onze afspraak en pak een picknickmand in. Broodjes, thermoskan, bekertjes, fruit, croissants. Van alles twee. Ik stap in de auto en rijd naar de Wassenaarse Slag. Ik kom van het strandpad naar

beneden lopen en zie in de verte bij de vloedlijn de generaal staan. Mijn hart slaat een slag over. Hij glimlacht. Ik loop zo nonchalant mogelijk met mijn torenhoge gouden open pumps over het mulle zand met mijn picknickmand naar hem toe. Hij loopt op me af en kijkt geamuseerd naar mijn gestrompel en vertederd naar de picknickmand in mijn handen.

‘Generaal. U hier?’ zeg ik.

‘Floor, stipt, zoals verwacht,’ grinnikt hij. Een kleine pauze. ‘Je trilt helemaal, Yvonne. Geef me die mand,’ zegt hij zacht.

‘Wanneer ben je uit New York gekomen?’ vraag ik.

‘Net,’ zegt hij. ‘Ik ben meteen hierheen gereden. Ik wist dat je zou komen.’ Hij kijkt opzij en legt even zijn hand op mijn rug.

Het is nog stil op het strand. Er vliegen twee meeuwen boven ons hoofd.

‘Je zult wel moe zijn,’ zeg ik. ‘Heb je trek in koffie?’

‘Ja.’

We lopen naar de duinen. Ik pak mijn kleed, spreid het uit en zet de mand erop. Hij trekt zijn schoenen uit en gaat naast me zitten. Ik schenk koffie uit de thermoskan en geef hem er een croissant bij.

‘Ben je hier opgegroeid?’ vraagt hij.

‘Ik woonde als kind in Leiderdorp,’ zeg ik.

Hij kijkt me aan. ‘Daar heb ik ook jaren gewoond. Mijn kinderen zijn er opgegroeid.’

‘Mijn vader was ook militair,’ zeg ik.

‘Marinier?’

‘Nee, luchtmacht. Straaljagerpiloot,’ zeg ik.

‘Was je close met hem?’ vraagt hij.

Ik zwijg.

‘Vertel,’ zegt hij.

Ik vertel over mijn jeugd. Over het geweld. Onze vluchtelingen. Hij vertelt over zijn ouders, zijn zus. Over zijn vrouw. Zijn eerste huwelijk. Het tweede.

Hij heeft een afspraak met zijn dochter, die een kennis van mij blijkt te kennen. Hij streelt mijn hand en we zoenen. Dan lopen we samen naar onze auto's. Ik rijd als eerste weg. De generaal volgt.

15 oktober 2013

Op de verjaardag van Boaz word ik wakker van een snotneusje in mijn nek. Ik voel de armpjes van mijn zoon om me heen. Ik draai hem om, neem hem in mijn armen en zeg: 'Goedemorgen allerliefste man van de hele wereld, mijn grote liefde. Je bent acht vandaag!' Ik til hem op en gooi hem naast me in de kussens. Ik kus zijn tenen en hij giert het uit. Ik heb de tafel uitgebreid gedekt.

Brent zou er ook zijn. Bij het verjaardagsfeestje met vriendjes waarvoor hij in het weekend daarvoor uitgenodigd was, liet hij me dat nog heel nadrukkelijk weten: 'Op de verjaardag van Boaz ben ik er ook. Voor ontbijt, lunch én diner. En als je dwarsligt, bel ik de instanties om te zeggen dat je me bij mijn eigen kinderen weghoudt,' zei hij dreigend. 'Bereid je maar voor. Ik kom op zijn verjaardag bij je ontbijten.'

Ik ben voorbereid.

Brent komt anderhalf uur te laat binnen. De kinderen moeten net naar school. 'Vuile kankerhoer, dat doe je expres, hè?' schreeuwt Brent. 'Net weggaan als hun vader komt.'

Zoë en Boaz huilen. Ik probeer de boel te kalmeren, maar het lukt niet. Boaz komt in tranen op school. Mijn hart breekt. Ik stuur Brent een mail dat hij de rest van de dag beter niet meer kan komen. Hij mailt direct zijn therapeut dat ik 'gek geworden ben', en stuurt een cc naar alle betrokken instanties.

Ik heb die dag twee interviews, met een bekende zakenvrouw en een oud-minister van Buitenlandse Zaken. Maar door wat Brent allemaal in gang zet, moet ik alles afzeggen. Hij stuurt de ene na de andere mail naar zijn therapeut. Ik ontvang telkens een cc. 'Ik mag niet naar de lunch van mijn eigen zoon komen.'

Ze is manisch. Of depressief. Of allebei.’ ‘Beste Berak,’ schrijft hij zijn therapeut een uur later, ‘het is nu voor iedereen duidelijk dat Yvonne de vrede ernstig verstoort door haar stemmingswisselingen. Er moet een onderzoek komen. Ze veroorzaakt een vechtscheiding.’

Ik wil dat Boaz een geweldige verjaardag heeft, en dat lukt. Als we voor zijn tweede partijtje met vijf kinderen, dat ik snel organiseer om Boaz ondanks de toestand met Brent toch een fijne verjaardag te bezorgen, in de bioscoop zitten moet ik de zaal verlaten vanwege de continue stroom sms’jes en appjes van hun vader. Ik durf de telefoon niet uit te zetten, want ik ben doodsbang wat Brent nu weer gaat doen. Ik probeerde hem te kalmeren. Na de bioscoop neem ik alle kinderen mee naar huis en zet ik een kinderfeestmenu op tafel. Brent staat al voor de deur te wachten. Bij zijn aankomst staat net een moeder van een van de kinderen voor de deur. Ze eet mee. Brent gedraagt zich, zoals altijd als er andere mensen bij zijn, zeer charmant.

Boaz slaat ’s avonds in zijn bed zijn armen om me heen. ‘Je bent de allerliefste mama in de hele wereld,’ zegt hij. Er glijdt een traan over zijn wangen.

‘Papa en mama houden allebei heel erg veel van je, schat,’ zeg ik. Ik ga naast hem liggen en verroer me niet totdat hij slaapt.

Mark en zijn collega’s helpen me regelmatig met hacking-aanvallen. Boaz kan ook al hacken. ‘Van papa geleerd,’ zegt hij. Als hij van zijn vader terugkomt rent hij naar boven. Later zien Mark en ik dat hij op dat tijdstip spyware heeft geïnstalleerd op mijn pc. We halen die eraf. ‘Waarom doe je dat, Boaz?’ vraag ik.

‘Het moet van papa. Sorry, mama, ik zal het nooit meer doen.’ Boaz zit uren achter elkaar op internet en wordt daar erg agressief van. Ik geef hem een tijdslimiet. ‘Na school mag je een uurtje internetten, Boaz,’ zeg ik. ‘En in het weekend per dag een halfuurtje extra.’ Maar hij chanteert me als ik hem regels geef: ‘Mam, als ik nu van de pc af moet, dan regel ik een

OTS.' Of: 'Mama, als ik nu naar school moet, dan regel ik een OTS.' Of: 'Mama, papa zegt dat ik hem moet mailen als ik mijn zin niet krijg.' Hij rent dan naar boven en ik lees: 'Help papa, mama wurgt me. Ze is een kindermishandelaar. De juf op school wurgt me ook. En de meester ook. Ik wil bij jou wonen.'

Ik weet niet wat ik ermee aan moet en bel in paniek Margreet en Annabel.

'Hij kan er niks aan doen dat hij zulke dingen doet, zijn vader geeft hem opdrachten. Maar hoe kom ik uit dit wespennest van chantage en dreigementen, en hoe kan ik mijn kinderen op deze manier nog opvoeden als Brent ze daarin aanmoedigt?' 'Dat is onmogelijk, schat,' zegt Annabel.

Als Boaz thuiskomt van zijn vader, scheldt hij me voor de deur uit. Ik blijf rustig en trek zijn jasje uit. Neem hem in mijn armen, zeg dat hij zich thuis aan mijn regels heeft te houden en dat ik dit niet accepteert. Na een uur kalmeert hij.

Oktober 2013

Als ik in oktober voor de zoveelste keer pech met mijn auto heb bel ik de ANWB.

De wegenwachtmans komt met een verhit hoofd onder de motorkap vandaan. 'Wie heeft in vredesnaam de laatste keer je auto een beurt gegeven? Je moet onmiddellijk naar de politie. Alle schroeven zijn losgedraaid.'

Ik trek wit weg. 'Mijn ex-man,' stamel ik.

'Oh my God,' reageert hij. Hij slaat een arm om me heen. 'Ga naar de politie. Er is opzettelijk met de auto geknoeid.'

Ik barst in huilen uit. 'Dat mag niet van de kinderrechtter,' zeg ik trillend. 'Die zegt dan dat het een vechtscheiding is en dat ik de schuldige ben. Ik moet vrede sluiten met een man die al jaren zegt dat hij mij totaal kapot gaat maken.' Ik ben volledig overstuurd. 'Ik raad je toch aan hier werk van te maken,' dringt de man aan.

Ik loop huilend mijn huis binnen en stuur een mail aan de

onderzoeker die meegholpen heeft aan de ontknoping van de Lucia de B.-zaak. Ik ken hem toevallig en hij volgt mijn situatie al een tijdje van een afstand.

‘Wat je ook doet. Je bent niet veilig,’ zegt hij. ‘Als je naar de politie gaat geloven ze je weer niet of sturen ze je weg en heb je kans dat ze het tegen je gebruiken. En als je niets doet ben je ook niet veilig. Probeer in vredesnaam rustig te blijven.’

November 2013

Aan het einde van 2013 zijn de kinderen en ik alle drie radeloos.

‘Mama, papa zegt dat we hem moeten inschakelen als je een vriend hebt. Hij zegt dat je een hoer bent en dat dat niet goed is voor ons. Dat je gek bent. Hij wil dat we alles aan hem doorgeven. Ik vind het zo erg dat hij zo doet.’

Ik streel Zoë over haar haar, geef haar een kus achter haar oren.

Ik ontvang een mail: ‘Yvonne, met het oog op jouw verleden en je zorgelijke gedrag, al jarenlang, moet ik de kinderen hierbij beschermen. Bij dezen spreken we af dat jij een nieuwe relatie pas aan de kinderen mag voorstellen wanneer je anderhalf jaar een relatie met hem hebt. De kinderen raken anders in de war en als ik merk dat je deze nieuwe afspraak schendt zie ik me genoodzaakt de Kinderbescherming in te schakelen. Brent.’

Ik sluit de computer af en ga naar beneden om te koken.

Tijdens het koken word ik gebeld door Margreet. ‘Yvonne, ik wil je even laten weten dat Brent me gebeld heeft om te vragen of je een vriend hebt. Ik heb niks gezegd.’ Ze laat een stilte vallen. ‘Ik vind het gênant,’ zegt ze dan.

Er wordt weer gebeld. Ik neem op. ‘Ha Yvonne, met Annabel. Heb je even?’

‘Hai,’ zeg ik. ‘Ik ben even met de kinderen bezig, maar weet waarschijnlijk wel wat je gaat zeggen. Zal ik je anders zo bellen?’

‘Is beter,’ zegt ze. ‘Oké.’

Het gaat natuurlijk over de generaal. Brent heeft niets met onze romance te maken.

Ik kijk filmpjes met Zoë en Boaz op internet en breng ze daarna naar bed. ‘Tot morgen, liefjes!’ Ik sta in de deuropening nog even naar ze te kijken, loop dan naar beneden, zet koffie en bel Annabel terug. Het is hetzelfde verhaal als van Margreet.

‘Hij beheerst je leven nog volledig, Yvonne. Hoelang kan dit nog zo doorgaan?’ vraagt Annabel. ‘Hoe komt het dat zijn therapeut niets ziet?’

De volgende dag word ik gebeld door mijn financieel adviseur, Paul. ‘Wanneer wil je een gesprek met Brent plannen? Jullie hebben amper iets te eten,’ zegt hij ongerust.

‘Kun jij een afspraak organiseren, Paul?’ vraag ik. Ik probeer de communicatie met Brent de laatste tijd zo zakelijk mogelijk te houden.

‘Prima, doe ik,’ zegt hij. Hij belt een uur later terug. ‘Met die man is geen land te bezeilen,’ zegt hij. ‘Hij vraagt of ik weet met hoeveel mannen je omgaat en wilde eerst geen afspraak maken. Ik ben rustig gebleven en heb nu een datum.’

Op de afgesproken datum belt Brent aan. Ik doe open. ‘Hallo Brent, fijn dat je er bent.’

Hij kijkt me aan, zegt niets en loopt langs me heen de kamer in. ‘Paul,’ zegt Brent, ‘goed je te zien, kerel.’

‘Brent, we wilden graag een gesprek, omdat het belangrijk is dat we tot goede afspraken komen,’ zegt Paul. ‘Je weet dat Yvonne dit huis in haar eentje onmogelijk kan blijven betalen, zeker niet met de privéschool van de kinderen erbij en drie sporten voor ieder van de kinderen. Het huis moet verkocht worden. Ook moeten we vaste afspraken maken over de partneralimentatie en de kinderalimentatie. Yvonne kan niet steeds advocaten blijven inschakelen, en ze komt niet in aanmerking om pro deo te procederen. Ze heeft haar geld hard nodig om te eten.’

‘Ik begrijp dat je niet op de hoogte bent van de psychische

problematiek van Yvonne,' zegt Brent. 'Ze heeft een topinkomen met mijn alimentatie, maar ze kan gewoon niet met geld omgaan. Ze heeft al jaren last van stemmingswisselingen, en ze weet niet hoe ze maat moet houden. Ik wil dat ze ofwel hier blijft wonen, ofwel dat ze verhuist naar een andere woning in een straal van honderd meter van de school van de kinderen. In Wassenaar dus. Bovendien wil ik stoppen met alimentatie als ze mijn geld over de balk blijft gooien. Ze moet haar eigen broek gaan ophouden. En als ze doorgaat met eisen stellen, dan zien mijn advocaat en ik ons genoodzaakt om bij de rechtbank te vertellen dat we in een voor de kinderen schadelijke vechtscheiding zitten en zal de rechter waarschijnlijk een definitieve ondertoezichtstelling opleggen. Ik zal ook aangeven dat ik buitengewoon bezorgd ben over de amoureuze activiteiten van Yvonne, nu ik ondanks afspraken daarover nooit ook maar ergens over word ingelicht.'

Paul geeft me een blik van verstandhouding. 'Ik denk niet dat het nodig is om de kinderen bij de financiële afspraken te betrekken, Brent,' zegt hij.

'Het is *my way or the highway*,' zegt Brent.

'Brent, denk aan de kinderen,' maant Paul. 'Dit is een van de duurste wijken van Nederland. Jullie konden het huis vóór de scheiding al amper betalen. Yvonne is freelancejournaliste en kan geen huis van een miljoen kopen of voor drieduizend euro per maand een huis in de buurt van de school van de kinderen huren. Jij kunt het huis ook niet alleen betalen. Jullie moeten dus allebei goedkoper gaan wonen en de kinderen zullen op termijn naar een andere school moeten. Na de scheiding is er eenvoudigweg niet voldoende geld om ze op de duurste school in Nederland te laten blijven. Of jullie moeten de kosten naar rato verdelen en bijvoorbeeld allebei in Voorburg of Voorschoten gaan wonen.'

'Brent,' zeg ik. 'Laten we allebei in Voorburg gaan wonen. Dat is een fijne gemeente. En we moeten afspraken maken over

de school. Dat wilde ik eigenlijk niet vandaag doen, maar misschien is dit toch een goede gelegenheid. Zoë en Boaz voelen zich niet prettig op hun school. De andere kinderen gaan vijf keer per jaar op vakantie, lopen in dure merkkleding rond en zij dragen kleding van Primark. Onze kinderen worden gepest. Werk alsjeblieft mee aan de verkoop van het huis. Ik heb al contact gehad met een bureau dat het huis via de leegstandswet onmiddellijk in de verhuur kan doen en het tegelijkertijd in de verkoop zet. We kunnen in Voorburg bij elkaar in de buurt gaan wonen, zodat de kinderen ook regelmatig naar jou kunnen als het allemaal wat rustiger is.'

'Oké, deal,' zegt Brent. Hij staat op, loopt naar de hal en doet de deur achter zich dicht. Paul en ik kijken elkaar aan.

'Ik ben zo opgelucht,' zegt Paul. 'Zal de zon eindelijk doorbreken?'

'Met Brent weet je dat nooit,' zeg ik. Ik hoop het. Maar we moeten deze afspraken zo snel mogelijk op papier zetten en alledrie ondertekenen.'

De volgende dag breng ik de kinderen naar school. Daarna wil ik aan het werk, maar ik krijg een mail van Brent: 'Yvonne, het is me ter ore gekomen dat je stiekem wilt verhuizen. Dat is tegen alle afspraken in.'

Hij belt even later op. 'Ik wil dat je voor deze maand cash met me afrekent. Ik wil het dubbele hypotheekbedrag, anders is het voor mijn advocaat duidelijk wat de volgende stap is. Denk aan de kinderen. Je kent het verhaal. Zodra je betaalt zal ik je toestemming geven om te verhuizen.' Hij hangt op.

Ik betaal hem met mijn laatste geld. Cash. Ik reageer zoals ik al jaren doe: ik laat me leiden door angst, en hoop dat Brent mijn kinderen met rust zal laten als ik hem maar zijn zin geef.

13 december 2013

Op vrijdag 13 december 2013 bepaalt de rechter dat er geen ondertoezichtstelling komt. 'Een ondertoezichtstelling mag niet

als dreigmiddel gebruikt worden, waardoor de kinderen getraumatiseerd worden. Het is daarom niet in het belang van de kinderen.'

Helaas kan ik mijn blijdschap niet met mijn kinderen delen, want Zoë en Boaz zijn op dat moment bij Brent.

Om half vier word ik gebeld door een paniekerige Zoë. 'Mama, papa is woedend en zegt dat hij ervoor zal zorgen dat er als nog een OTS komt.' Niemand in Nederland kent de betekenis van de afkorting voor ondertoezichtstelling, maar mijn kinderen groeien op met dreigementen van hun vader. Dat hij een OTS of UHP zal regelen als we niet doen wat hij zegt. Mijn kinderen zijn al jaren doodsbang voor de betekenis van de laatste afkorting: een uithuisplaatsing. 'Hij loopt de hele tijd te schelden en te dreigen, zegt dat jij gestoord bent en dat je een hoer bent. Ik kan er niet meer tegen, mama,' zegt Zoë. Dan, gillend: 'Wanneer houdt het ooit op, mama? Wanneer houdt hij ooit op?'

Zoë wil vanaf dat moment niet meer naar haar vader.

Voorburg

Eind 2013

We verhuizen een week voor kerst naar een vijfkamerappartement in Voorburg, een kwartier rijden van de privéschool van Zoë en Boaz in Wassenaar. Fatima, de Marokkaanse werkster, en ik halen de villa met zeven kamers leeg en vervoeren zo veel mogelijk met mijn Suzuki. Brent weigert elke medewerking of overleg over de inboedel en wil dat ik veertigduizend euro betaal voor onze gezamenlijke Ikea-inrichting. Ik kan maar één vijfde meenemen en ik heb geen veertigduizend euro. De inboedel is getaxeerd op nog geen vierduizend euro. ‘Je weet de consequenties als je niet aan de afspraken houdt,’ zegt hij. ‘Dat heeft gevolgen.’

Fatima en ik houden de achterklep en alle ramen van de Suzuki open. Ik wrijf met een doekje over de beslagen ruiten.

In Voorburg wachten de studenten-verhuizers. Ze zijn geschrokken van de grootte van de villa in Wassenaar en brengen met de nodige moeite alle stukken naar boven, de trap op. Er breken poten van meubels af en ik zie grote strepen op de muur van meubels die ertegenaan geschuurd hebben. Zoë en Boaz zijn op school en ik wil zo veel mogelijk af hebben als ze thuis komen. De verhuizers tillen het grote rode Ferrari-bed van Boaz naar boven en zien op het midden van de trap wat Fatima en ik al onder aan de trap gezien hebben: het bed moet eerst uit elkaar voor het de trap op kan. Ik sta klem tussen de muur en het bed,

dat nu in het trappengat hangt. ‘Wat nu?’ zeg ik benauwd.

‘We gaan naar huis. We hebben al meer gedaan dan we hadden voorzien,’ zegt een van de studenten. Ik schiet in de lach, maar hij meent het; hij pakt zijn autosleutel uit zijn jaszak en loopt naar de auto.

Fatima haalt alle schroeven los en trekt de planken van de ombouw van het bed om me te bevrijden. We brengen de planken naar boven, zetten alles netjes neer en rennen naar beneden. Ik kijk op mijn iPhone. Zeven sms’jes, allemaal van Brent.

De volgende dag komen mijn oude studievriendinnen en collega’s langs en maken we het huis op orde. Zoë en ik hebben letters op de muren geplakt, over de hele wand: DON’T DREAM YOUR LIFE, LIVE YOUR DREAM.

‘Mam, ik hou van dit nieuwe huis en ons nieuwe leven,’ zegt Boaz. ‘Ik wil hier nooit meer weg.’

Ik trek hem tegen me aan. ‘Het is het tweede huis waar we ooit gewoond hebben, liefje,’ antwoord ik lachend. ‘En we zijn ons nieuwe leven nog maar net begonnen.’

‘Zal papa ons nu met rust laten?’ vraagt Boaz.

‘Papa is je vader, lieverd,’ zeg ik. ‘Ik wil hem vanavond uitnodigen voor een kop soep, een broodje en koffie.’ Ik stuur Brent de uitnodiging, maar hij reageert niet.

Zoë en Boaz moeten twee dagen later naar Brent. Hij komt ze halen. Ik open de deur en haal diep adem. Brent en zijn advocaat hebben al heel vaak laten weten dat een verhuizing naar een kleiner huis een breekpunt zou zijn, ook nadat we er besprekingen over gehad hebben en ik zijn ‘akkoord’ gekregen heb. Het is van belang dat ik hem te vriend hou en dat hij het niet zoals hij eerder aangaf zal misbruiken om de kinderen uit huis te laten plaatsen.

‘Kom gezellig een bordje soep met een broodje mee-eten,’ zeg ik. ‘Jongens!’ roep ik naar boven. ‘Papa is er.’

Brent volgt me naar de keuken. ‘Kankerhoerrrr,’ zegt hij. ‘Ik hoop dat je dood neervalt.’

Mijn hart klopt, maar ik reageer niet.

Dan ziet hij dat een van de studenten, die teruggekomen is om te helpen, een kast in elkaar schroeft. Hij doet opeens joviaal. ‘Ja, ik lust wel een soepje. Jongens, laten jullie papa even jullie kamers zien?’ zegt hij.

De student geeft me een knipoog. ‘Ik heb hem wel gehoord,’ fluistert hij. ‘Wat een transformatie. Dr. Jekyll en dr. Hyde.’

De volgende dag krijg ik een mail: ‘Je hebt een stoel en een tafel laten staan in de schuur, en nog wat meubels. Ik heb alles voor driehonderd euro per maand laten opslaan op jouw naam. Ik ga ervan uit dat je het geld vandaag overmaakt. Je kent de gevolgen als je het niet doet.’

Diezelfde dag stopt hij de partneralimentatie. Dat kan, omdat we onderhands afspraken gemaakt hebben, nadat Svet Wets geweigerd heeft om dat officieel via de rechtbank te doen. Ik heb geen poot om op te staan en kan het niet juridisch afdwingen. De kinderen en ik eten al een tijdje van de voedselbank en giften, en mijn vriendinnen geven kleren voor de kinderen.

Ik probeer de kinderen op hun nieuwe plek continu af te leiden en nodig nieuwe burens en buurtkinderen uit. Of ga met ze picknicken in het park tegenover ons. Ik neem ze mee ‘op een reis naar Casablanca’. We stappen op in Den Haag en uit in Zoetermeer. Ik neem de kinderen mee naar Falafel en we gaan kleren kopen bij Primark.

Kerst 2013

‘Neem je Clarence mee?’ vroegen Margreet en Annabel toen ik naar Voorburg verhuisde. ‘Dat kan niet hoor, zo’n waakhond op een bovenverdieping. En ze is veel te groot.’

Het dierenpension waar ik haar gehaald heb helpt me haar een paar dagen op te vangen. Ik vraag of ze een goede hondentrainer kennen.

Op de dag van kerstavond halen Zoë en Boaz en ik Clarence op. We zijn dolblij haar weer te zien. De medewerkster van het

pension geeft me het visitekaartje van de hondentrainer.

We rijden naar het adres op het kaartje. Het is een hondenkapsalon. Er staat een oudere man achter een ouderwetse kassa. Er liggen op schappen overal botten, in alle maten en kleuren, met bordjes erboven: WHAT'S LEFT OF MY MOTHER IN LAW. Naast de kassa liggen twee grote koningspoedels.

‘Bent u de trainer?’ vraagt Boaz.

‘Ja,’ zegt hij. ‘Willen jullie een kluijfe?’ Hij houdt Zoë en Boaz een grote bak met zuurtjes in de vorm van kluijfjes voor. ‘Ik ben Willem,’ zegt hij. ‘Ben jij Yvonne?’ vraagt hij dan aan mij. We doen de entree opnieuw,’ stelt hij voor. ‘Yvonne, jij komt zo als eerste binnen en je kinderen volgen. De hond komt als laatste! Zojuist kwam jij als laatste binnen, Yvonne.’

Even later vraagt hij: ‘Je bent in je leven mishandeld, hè? Deze hond durft jou niet alleen te laten. Honden voelen dat. Clarence is een goede hond, het is duidelijk dat ze je kinderen en jou beschermt, maar ze draait overuren en raakt daar gestrest van.’

Ik voel het handje van Boaz. Zoë slaat een arm om me heen. ‘Ze is een hele lieve moeder. De beste,’ zegt Boaz.

‘Ik geloof je,’ zegt Willem. ‘Ik ga jullie een paar trucjes leren. En jou’ – tegen mij – ‘iets over autoriteit. Het is de bedoeling dat jij de situatie de baas wordt. En, jongens, luister naar jullie moeder. Wees een goed voorbeeld voor Clarence. Jullie kunnen heel goed meewerken aan de opvoeding van de hond en de rust, door zelf gehoorzaam te zijn aan je moeder.’

Begin januari 2014

Ik bel en mail Brent verschillende keren of we over Zoë kunnen praten. De kinderen zijn nu al verscheidene keren in therapie geweest om het contact met hun vader te herstellen. Maar Brent reageert nergens op. Hij haalt alleen Boaz op. Vijf minuten voor de afgesproken tijd laat hij per sms weten dat hij hem niet terugbrengt. Als Boaz een paar dagen later alsnog gebracht wordt, zet Brent hem voor de deur en scheurt hij meteen weg.

Boaz komt als een dolle stier binnen en wil de hond neersteken met een groot mes. Hij staat onder aan de trap van ons appartement en ik sta op de eerste verdieping. Ik durf niet naar beneden te lopen, omdat hij met het mes omhoogzwaait en roept dat hij gaat steken. Ik ben bang dat hij zichzelf of de hond verwondt, probeer hem tot rust te manen en bel ondertussen de buurvrouw. 'Kom hierheen alsjeblieft,' zeg ik heel rustig en zo zacht mogelijk. Ze werkt bij de Jeugdbescherming en heeft mijn sleutel.

Ze komt onmiddellijk. Ze sluipt achter Boaz terwijl ik hem afleid en pakt hem het mes af.

De buurvrouw zegt dat ik voortaan als Boaz zich weer zo gedraagt de politie moet bellen. Ik ben het daar absoluut niet mee eens, maar ze zegt dat ik me eraan moet houden.

'Het is niet de schuld van Boaz,' zeg ik. 'Hij kan er zelf niets aan doen. Hij lijdt ernstig onder het partnergeweld waarvan hij al jaren toeschouwer is. Het is een schat van een kind.'

Boaz wordt 's ochtends huilend wakker: 'Mama, ik kan niet slapen. Jij bent de enige die het begrijpt. Ik kan er niet tegen dat het altijd oorlog is.' Mijn hart breekt.

Midden januari 2014

Ik heb een advocaat gevonden die zegt dat hij me gratis zal helpen. Een man met twee titels die eruitziet als een zwerver, met een verlopen baard en een vale regenjas. Als ik hem voor het eerst zie zakt de moed me in de schoenen. Wanneer je probeert je beschadigde imago op te vijzelen, is het niet handig als je een rechtszaal binnenkomt met een man die eruitziet alsof je hem stomdronken onder een brug vandaan hebt getrokken. Maar het is het enige wat ik heb.

Als je geen geld hebt, win je de oorlog niet, ontdek ik. Er is niemand die het iets kan schelen als je dag en nacht bang bent om je kinderen te verliezen door getreiter, gelieg en manipulatie. Ik verlaag me door mensen te smeken me te helpen. Buren,

dorpsgenoten, mensen van de kerk, familie. Iedereen eigenlijk. Help me, mijn ex-man heeft een plan. En het dreigt hem te lukken. Ik ben op. Ik ben stuk. Ik heb geen energie meer in mijn lijf door een chemische oorlog waar ik per ongeluk in verzeild geraakt ben. Ik heb geen middelen om me te verdedigen. Ik ben kanonnenvoer.

‘Mama. Doe iets,’ zegt Zoë. ‘Je moet iets doen.’ Ik bel de kinderrecherche. Ik vraag hulp aan de Ombudsman, de Kinderombudsman, de Inspectie Jeugdbescherming, de Inspectie Gezondheidszorg, de Tweede Kamer, de Raad voor de Rechtsbijstand. Ik word van het kastje naar de muur gestuurd. ‘Wat een vreselijke zaak. Erg hoor,’ zegt iedereen. ‘Maar we kunnen helemaal niets voor u doen. U valt buiten de procedures. U valt buiten de vaste wetten. Tja. Zo’n zaak hebben we nog nooit gezien. Vreselijk. Dat dat kan in Nederland. Goh, zeg.’ Als je niet gek bent, word je het wel. Er is in Nederland helemaal niemand die buiten de paden kan wandelen of *out of the box* mee helpt te denken. Ik raak in paniek.

‘Ik bespreek de situatie met school. Zij adviseren me om Zoë even thuis te houden en om Boaz ook een paar weekends niet naar zijn vader te laten gaan.

De school en ik spreken af dat we schoolmaatschappelijk werk zullen inschakelen, omdat Brent weigert mee te werken aan de therapie die de rechter heeft opgelegd. De kinderen kunnen dan op een neutrale plek over de situatie praten. Zoë vertelt dat ze bang voor Brent is en hem niet vertrouwt, omdat hij overal over liegt. Ik krijg de verslagen later te zien. Er wordt helemaal niets mee gedaan.

Boaz gaat sinds de verhuizing naar Voorburg voor het eerst sinds lange tijd met buurjongetjes buiten spelen en zit niet meer urenlang voor zijn computer. Als hij van zijn vader komt, vraagt hij of ik de stekker uit zijn pc wil trekken. Op een dag komt hij van school en zegt hij dat hij helemaal niet meer achter zijn computer wil. ‘Ik wil een normaal kind zijn,’ zegt hij.

Zoë en ik zijn dolblij. Ik rijd meteen naar de bakker en haal tompoezen. Op 'normale mensen' proosten we met limonade in roze plastic champagneglazen. We trekken gekke bekken, en eten tompoezen met borrelnootjes en een appel binnen op een groot picknickkleed. Even zitten we in onze eigen bubbel.

Twee dagen later gaat Boaz naar zijn vader. De eerste avond bij Brent belt hij me overstuur op: 'Mama, papa zegt dat ik achter de computer moet. Maar ik wil niet. Papa zegt dat ik gepest word op school.'

Op de achtergrond hoor ik Brent schreeuwen: 'Ik werd ook altijd gepest. Het is belangrijk dat je in je eentje kunt spelen.'

Boaz wordt zondag weer niet thuisgebracht en ik krijg hem een paar dagen later agressief en overstuur terug. Hij zegt dat hij zich voor de trein wil gooien en rent naar buiten. Het spoor is vlak bij ons huis en ik ren in paniek achter hem aan. Ik praat later lang met hem, en na een dag is hij weer rustig.

Ik neem de kinderen de laatste tijd ten einde raad veel mee naar de kerk om te bidden voor rust. 'Kunnen we papa een keer meenemen?' vraagt Boaz. 'En God vragen of hij hem geneest? Dan worden we allemaal gelukkig.'

Februari 2014

Zoë laat weten dat ze een weekend bij een vriendinnetje gaat logeren, in een groot landhuis in Wassenaar, met zwembad. Ze is uitgelaten. Boaz zegt dat hij dan ook een weekend gaat logeren bij een vriendje. Voor het eerst sinds mijn scheiding heb ik een weekend voor mezelf.

Die avond appt de generaal dat hij het weekend naar Nederland komt en wil afspreken. 'Kom je naar mijn appartement in Den Haag?' vraagt hij. 'Zorg jij voor de massageolie? Dan zorg ik voor de kaarsen en de rest.'

Ik voelde me schuldig tegenover zijn vrouw, maar druk dat gevoel weg.

Op de dag van de afspraak ben ik tegelijk nerveus en opge-

wonden. Ik trek een kort en strak zwart jurkje aan, zwarte jarretelles, en doe mijn torenhoge zwarte glimmende pumps aan. Ik stop massageolie in een zwart tasje. Als ik naar beneden loop, hoor ik op de trap een luide knal en gerinkel achter me. Ik ren omhoog en zie een enorme ravage. De grote, lange spiegel op mijn linderiekastje is naar beneden gevallen en ligt in duizend stukken op de grond. Er liggen tientallen gebroken parfumflesjes. De kamer is in een chaos veranderd. Er hangt een zware, zoete, penetrante parfumlucht. Ik pak een bezem, een stofzuiger en een dweil en ik ruim alles op. Daarna neem ik een douche om alle geurtjes van me af te spoelen en kleeft me dan snel weer aan. Ik ben laat en krijg mijn jarretelles en korset niet snel dicht, omdat ik nog warm ben van de douche. Ik kijk op mijn horloge en pak snel mijn jas en tasje, trek mijn pumps weer aan en ren van de steile trap af.

Bij de onderste trap blijft mijn hak in de bovenste trede steken. Ik val naar beneden en verlies het bewustzijn. Onder aan de trap word ik wakker met een stekende pijn door mijn hele lijf. Ik durf niet naar mijn rechterhand te kijken. Die ligt er raar bij en ik zie bloed. Ik durf niet beter te kijken, omdat het lijkt of er iets loszit, pak mijn jas en gooi die eroverheen. Ik kan niet overeind komen.

Ik graai met mijn linkerhand om me heen naar mijn tas, druk me op en zie dat de tas een stuk verder ligt en dat mijn telefoon, sleutels, lippenstiften, portemonnee en los geld ernaast liggen. Mijn jurkje is gescheurd, en ik zie dat over de hele lengte ook mijn kousen gescheurd zijn. Ik schuif half op mijn zij en trek mijn rechterhand een beetje op. Ik verga van de pijn. Ik pak met mijn linkerhand mijn iPhone en app de generaal: 'Ik lig op de vloer.' Hij is niet online.

Ik doezel weg en word wakker van een app: 'Wat is er gebeurd? Wat is je adres?'

Ik app mijn adres. Ik lig op de eerste verdieping en de voordeur is op de begane grond. Ik schuif op mijn rug naar de

keuken, trek met mijn linkerhand een theedoek van het haakje en wikkel die om mijn rechterhand. Op mijn billen laat ik me van de trap glijden. Mijn pumps gooi ik eerst naar beneden zodat ik straks waardig met schoenen aan, de deur open kan doen.

De generaal is er binnen tien minuten. Hij kijkt bezorgd. ‘Floor, wat heb je nu weer gedaan?’ Hij pakt me onder mijn arm en haalt meteen de theedoek van mijn rechterhand. ‘Je moet onmiddellijk naar het ziekenhuis. Je vingers liggen er half af.’

Hij parkeert bij het ziekenhuis en we lopen de EHBO binnen. Ik voel de blikken van de mensen in de wachtkamer en de verpleging. Ik loop naar de balie. De generaal gaat zitten.

‘Ik ben van de trap gevallen en mijn hand ligt er een beetje raar bij. Kan iemand ernaar kijken?’ vraag ik.

‘Er komt zo iemand bij u,’ zegt de verpleegster.

Ik ga naast de generaal zitten en sla mijn benen over elkaar. Hij kijkt naar mijn gescheurde kousen en mijn pumps en bijt grijnzend op zijn lip. ‘Floor toch,’ zegt hij.

Een vrouwelijke arts loopt naar me toe. ‘Bent u mevrouw Floor? Loopt u even mee naar de onderzoekskamer? Komt u ook mee?’ vraagt ze aan de generaal.

Ik schraap mijn keel. ‘Mijn oom wacht even hier,’ zeg ik.

De vrouw glimlacht. De generaal ook. Ik ben vreselijk opgelaten, maar voel van de zenuwen over mijn hand en de situatie ook een lachbui opkomen.

De arts leidt me naar een onderzoekskamer. ‘Gaat u even liggen?’ vraagt ze. ‘Hoe is dit gekomen?’

‘Ik ben van de trap gevallen,’ zeg ik.

‘Ik haal even verpleging erbij.’ Ze kijkt bezorgd. Er komt een verpleegster bij en ze kijken samen onder de doek.

‘We halen er een plastisch chirurg bij,’ zegt de arts. ‘Maar dat kan wel even duren.’

De verpleegster maakt mijn hand schoon en doet er een schone doek overheen. ‘We weten nog niet of we moeten gip-

sen, hechten, of we foto's moeten maken of moeten opereren. Het is erg druk,' zei ze. 'U zult geduld moeten hebben.'

Ik lig ruim een uur te wachten, en het is koud. Ik loop de behandelkamer uit om de generaal even gedag te zeggen. Hij is met een jongeman aan het praten en kijkt opgelucht op als hij me ziet. 'Ben je klaar?' vraagt hij. 'Is alles in orde?'

'Het kan nog wel een tijdje duren,' zeg ik opgelaten. Ik schaam me dood dat hij speciaal uit New York overgevlogen is en nu de hele avond in de wachtkamer zit. Wat zal hij wel niet denken? Ik heb altijd zo naar die man opgekeken, en nu zit hij opgezadeld met een vrouw die uit elkaar valt. In een ziekenhuis. Mijn hele leven hou ik me al groot in noodsituaties. Schaamte vind ik een akelig gevoel. Ik ben liever stoer. Ik denk aan mijn vader, die me geleerd heeft om zelfs met beleid te kotsen als je overgeeft.

De verpleegster komt kijken waar ik ben. 'Mevrouw Floor, gaat u weer liggen?'

Ik loop achter haar aan. 'Het gaat al veel beter hoor,' zeg ik. 'Volgens mij valt het allemaal wel mee.'

'Ik heb eerder de indruk dat u graag met uw oom weg wilt,' zegt ze glimlachend. 'Ik kom straks naar u kijken en hoop dat de arts en plastisch chirurg niet al te lang bezig zijn.'

Ik wacht een halfuur. Dan pak ik mijn spullen en loop naar de receptie. 'Ik voel me stukken beter,' zeg ik. 'Ik ga naar huis. Bedankt, hoor.' Ik loop naar de generaal. 'Ga je mee?'

Hij legt zijn hand op mijn rug en leidt me naar de auto.

'Het gaat weer prima,' zeg ik. Ik verstop mijn hand, die rood kleurt achter mijn rug.

Hij start de auto. Dan wordt er op het raam getikt. Het is de verpleegster uit de behandelkamer. 'Mevrouw Floor, het is niet verantwoord om te vertrekken. De plastisch chirurg is druk met een paar spoedoperaties, maar komt zo.'

'Het gaat wel, hoor,' zeg ik. 'Ik kijk het even aan! Als het niet gaat kom ik terug.'

De generaal bijt op zijn onderlip. 'Wil je echt naar huis, Floor?' vraagt hij.

'Ja,' zeg ik. 'Het is echt zo erg niet. Ik ben geen mietje, generaal.'

Hij glimlacht. 'We rijden naar jou,' zegt hij. 'Ik kan niet langer wachten.'

Eigenlijk had ik gehoopt dat hij me in zijn armen zou nemen en zou troosten.

In mijn appartement lopen we meteen naar boven. Hij trekt mijn kleren voorzichtig uit, kleedt zichzelf uit en begint me te strelen. Glijdt met zijn tong over mijn lichaam. 'De massageolie, generaal!' zeg ik.

'Ik ben te opgewonden', zegt hij. Hij glijdt met zijn tong tussen mijn lippen en kijkt me tijdens het vrijen de hele tijd aan. Het is opwindend. Mijn rechterhand ligt naast me. Ik ben al zo lang verliefd op hem.

'Ik moet mijn vrouw even bellen, sorry,' zegt hij na het vrijen. 'Ik moet haar melden dat ik aangekomen ben.' Hij grijpt naar zijn iPhone en toetst haar nummer in. 'Hi dear, I had a safe flight and arrived in my apartment. Going to sleep now. Sleep tight dear. Yes, will do.'

Ik voel tranen branden. Ik voel een stekende pijn. Mijn ledematen kloppen en mijn hand ontploft bijna. 'Laten we het hierbij houden,' zeg ik.

'Meen je dat nou?' vraagt hij.

'Ja,' zeg ik.

Hij vertrekt.

Ik huil als hij de hoek om rijdt. Ik wil gaan slapen, maar mijn hand klopt en ik voel de vingers zwellen. Hoe moet je de kinderen naar school brengen met deze hand, denk ik. Ik rol op mijn zij en druk me met mijn linkerarm op, pak mijn spullen en sluit de deur achter me. Ik stap in mijn auto en rijd met mijn ene hand terug naar het ziekenhuis. Ik kan niet schakelen; dat doe ik met mijn linkerhand, waarmee ik ook stuur.

In het ziekenhuis ziet de verpleegster bij de receptie me aankomen. Ze loopt meteen naar de auto.

‘Gelukkig bent u teruggekomen,’ zegt de arts. ‘We waren bezorgd.’ Ze spalkt mijn hand. ‘We moeten de hand eerst stabiliseren voordat de plastisch chirurg kan zien wat er moet gebeuren. Het trauma is nu te vers. Eerst rust voor uw hand. Een week. U mag niet autorijden, douchen of fietsen. Over tien dagen kijken we verder.’

Het is drie uur in de nacht. Ik durf niemand te bellen. De auto staat om de hoek. Ik rijd naar huis. Ik loop de trappen op naar boven, laat me in bed vallen en huil mezelf in slaap.

Zoë belt me de volgende ochtend. ‘Ben je al wakker, mam? Wij liggen lekker in de *swimming pool*.’

‘Heerlijk, schatje,’ zeg ik. ‘Ik lig nog een beetje in bed te dobberen.’ Ik vertel haar over mijn val en mijn hand.

‘Heb je een foto?’ vraagt ze. Ik stuur een foto van mijn hand in het gips. ‘Doet het pijn?’ vraagt ze.

‘Nee hoor,’ jok ik.

Boaz appt me even later: ‘Mama, heb je echt gips?’

Ik gooi de dekens van me af en maak ontbijt. Ik probeer met links stukken voor *De Telegraaf* te typen. Ik wil de deadlines halen, maar het schiet niet erg op. En ook mijn linkerhand doet pijn, omdat ik daar eerst op ben gevallen.

Margreet belt. ‘Brent belde me net op om te vragen met wie jij gisteren in het ziekenhuis was,’ zegt ze. ‘Wat deed je daar? Was je met de generaal? Boaz heeft hem verteld dat je hand in het gips zat. Hij belde me om me uit te horen.’

‘Je hebt hem toch hopelijk niet verteld dat de generaal hier in het weekend was?’ vraag ik.

‘Nee, natuurlijk niet. Maar jij weet net zo goed als ik dat hij niet zal rusten voor hij het weet,’ zegt Margreet.

Ik ga Clarence uitlaten en word op mijn iPhone gebeld. Het is de verpleegster van de EHBO. ‘We willen toch graag dat u morgen al langskomst voor controle van uw hand. Hoe is het?’ vraagt ze.

‘Wat lief dat u op zondag belt,’ zeg ik. ‘Het doet nog pijn.’

‘Dat dacht ik wel,’ antwoordt ze. ‘Ik moet nog iets zeggen. We werden straks gebeld door een nogal overspannen klinkende man die vroeg of Yvonne Floor hier geweest was en met wie ze was. Hij vroeg of u met een man was en hoe hij eruitzag. Ik vond dat u dit moest weten.’

Ik krijg een app van de generaal: ‘Ik ben onderweg naar New York. Het was heerlijk. Ik hoop toch op een vervolg. Wees discreet alsjeblieft. Denk aan Brent.’

Ik reageer niet en ben verontwaardigd dat hij niet vraagt hoe het met mijn hand is.

In de middag worden Zoë en Boaz thuisgebracht door twee moeders. Ze rennen naar me toe, maken thee en zijn heel lief. Ze vragen honderduit. Hoe ik gevallen ben en wat ze met mijn hand gedaan hebben.

‘Ik was alleen,’ zeg ik.

Zoë kijkt me doordringend aan. ‘Je hebt gisteren toch de generaal gezien?’ zegt ze.

‘Ja,’ zeg ik. ‘Heeft hij je naar het ziekenhuis gebracht?’ vraagt ze.

Ik bevestig het na enig aarzelen. ‘En waarom was hij er dan niet bij toen je geholpen werd?’

‘Omdat ik naar huis wilde,’ zeg ik. ‘Maar toen ging het pijn doen.’

‘En heeft hij je alleen gelaten?’

Ik aai haar over haar krullen. ‘Ik wil er verder niet op ingaan,’ zeg ik. ‘Je bent nog maar een ukkepukkie, tante Pollewop van me.’

‘Ik wel, mam,’ zegt ze. ‘Want ik hou van je. Eerst opa, toen papa en nu de generaal, snap je?’

Ik staar haar aan. ‘Nee schat,’ zeg ik. ‘Ik snap het niet.’

‘Je snapt het echt niet, hè?’ vraagt ze.

‘Nee,’ zeg ik.

Ze aait me over mijn wangen. ‘Het zijn allemaal mannen die

geen respect voor vrouwen hebben, mama. ‘Maar daar kom je nog wel achter.’

Ik glimlach. ‘Wijsneus,’ zeg ik. ‘Je bent tien.’

‘Ja,’ zegt ze. ‘Maar dit snap ik toch echt eerder dan jij.’

Eind februari 2014

Brent weigert alle rechtstreekse communicatie over de kinderen. Op school vertelt hij de andere moeders dat zij me absoluut niet hoeven te helpen met een carpool. Als ik hem bel om afspraken te maken knalt hij de hoorn erop. Ik breng de kinderen naar school met de metro, bus en trein. Het ziekenhuis laat me weten dat mijn hand toch geopereerd moet worden. Mijn hand belemmert mijn werk. Ik typ met één hand en moet tot laat doorwerken om mijn deadlines te halen. Brent vertelt de instanties dat ik manisch ben omdat ik in de avond werk. Niemand vraagt zich af hoe hij weet wanneer ik werk. Er worden weer allerlei onderzoeken gestart en als ik laat met de kinderen van school kom met het openbaar vervoer moeten we nog naar de Jeugdbescherming en de Raad voor de Kinderbescherming. Ik ben totaal uitgeput en de kinderen ook. We zijn opgejaagd wild. Brent en zijn *flying monkeys* geven ons geen seconde rust.

Doordat ik geen tijd heb om te rusten geneest mijn hand niet goed. De kinderen willen graag aan de overkant van ons nieuwe huis in Voorburg naar school. Ik stel het voor aan Brent en de instanties. Niemand gaat erop in. Brent zegt dat ik niet toerekeningsvatbaar genoeg ben om de kinderen naar school te brengen. Ik reageer er niet op. Het moet voldoende zijn dat ik inmiddels zes gezondheidsverklaringen heb waarin staat dat ik na mijn huwelijk niets blijkt te mankeren en dat er om onderzoek naar Brent is gevraagd door de kliniek.

‘We hebben een OTS nodig en een voogd voor de kinderen,’ zegt Brent op het kantoor van Jeugdbescherming West. Het is de enige plek waar hij wel praat.

‘De rechter is het daar niet mee eens,’ protesteer ik.

‘Dan breng ik de kinderen naar school,’ zegt hij.

‘Dat is goed. Ik nodig je uit om bij ons te komen eten vanavond of deze week, zodat je het contact met Zoë kunt herstellen en we afspraken kunnen maken voor de komende tijd,’ zeg ik.

Brent zegt het op het kantoor van de Jeugdbescherming toe, maar gooit de hoorn er weer op als ik hem later opbel om een afspraak te maken. Ik stuur hem dan een mail met een uitnodiging om te komen eten. Hij komt niet opdagen.

‘Hij heeft moeite met de scheiding,’ zegt de hulpverleenster bij de Jeugdbescherming als ik haar alleen spreek. ‘Het heeft tijd nodig. Hij is nog niet over je heen. Misschien gaat het beter als hij een vriendin krijgt.’

Ik kijk haar strak aan. ‘Hij heeft al een vriendin,’ zeg ik.

De kinderen hebben verteld dat hij een vrouw ontmoet heeft die schoonmaakdoekjes op de markt verkoopt. ‘Boaz heeft haar ontmoet. Ze heet Andy,’ zei Zoë. ‘Hij zegt dat het heel raar is, omdat ze totaal niet papa’s type is. Andy draagt heel rare kleren, heeft kort donker of grijs haar en een blond of grijs toefje bovenop. Net een volgelnestje, zegt Boaz. En ze is ook veel ouder dan papa en zeker wel tien jaar ouder dan jij.’

Ik ben blij als ik hoor dat Brent een vriendin heeft, omdat ik hoop dat hij me dan met rust zal laten. Maar dat is niet het geval. Tijdens de operatie aan mijn hand probeert Brent de kinderen weer uit huis te plaatsen, net als bij de eerdere oncologisch gynaecologische ingrepen in 2013.

‘Is het weer zover?’ zegt de arts. ‘In je dossier lees ik dat die man je zelfs niet met rust liet met zijn terreur toen de gynaecoloog op het punt stond om je baarmoeder weg te halen. Wat is dat voor een duivel? Wat moet jij in een hel leven. En je kinderen ook.’

Ik heb Brent per mail laten weten dat de kinderen bij Margreet zijn, omdat ik voor een operatie in het ziekenhuis ben. Vrijwel meteen volgt een stroom sms’jes: ‘Je moet vandaag Boaz naar

voetbal brengen – Brent.’ Vijf minuten later: ‘Vergeet je niet Zoë naar jazzballet te brengen – Brent. Ik wijs je er maar op gezien je psychische status.’ Tien minuten later: ‘Breng je me even kleren voor de kinderen, zodat ik zeker weet dat ik donderdag genoeg spullen heb?’ En weer even later: ‘Ik wil graag nu met Zoë praten.’ De kinderen zitten op school. Vijf minuten later: ‘Nu hoeft het al niet meer.’

Later zie ik dat ik per mail dezelfde berichten krijg, met een cc aan alle betrokken instanties. Er volgen er nog meer, maar de arts gebiedt me de stroom van berichten uit te zetten. ‘Zo kan geen mens leven. Zet het uit.’

‘Ik kan niet rusten. Nooit. Mijn ex-echtgenoot laat dat niet toe,’ zeg ik gespannen.

‘Mevrouw, we zijn vandaag meerdere keren gebeld door een man die vroeg op welke afdeling u lag,’ zegt de verpleegster op de afdeling. ‘Hij wil zijn naam niet geven, maar klinkt erg... gebiedend. U ligt stijf van de spanning, mevrouw Floor. Probeert u zich een beetje te ontspannen.’

Na de operatie kan ik niet schrijven met mijn linkerhand en ben ik suf van de narcose. Zelfs als ik zou willen lukt het me niet om op de mails te reageren. Ik bel wel mijn advocaat in de verkoeverkamer, maar die belt al weken niet terug.

De plastisch chirurg komt naar me toe als ik op de verkoeverkamer lig. ‘De operatie is gelukt, maar het is gecompliceerd. Om uw hand weer te kunnen gebruiken hebt u volledige rust nodig. U hebt een prothese gekregen en moet die zeker een maand dragen, en daarna moet u driekwart jaar tot een jaar revalideren. Het is niet zeker of u weer zult kunnen schrijven, maar de kans is groot als u ons advies opvolgt,’ zegt ze.

Ik krijg tranen in mijn ogen. ‘Het is mijn brood. Ik ben journaliste. Is er geen andere oplossing? Ik heb mijn rechterhand nodig!’ zeg ik.

‘Het is zaak dat u heel voorzichtig bent en weinig stress

hebt,' zegt ze. 'Laat u verzorgen. U hebt maar één rechterhand. Zorg dat u rust krijgt van die man. Ik hoor in de wandelgangen dat dit met eerdere operaties ook zo ging. Waarom grijpt uw huisarts niet in? Of andere instanties? Die man is een gevaar voor u.'

Ik moet die nacht en de dag erna in het ziekenhuis blijven.

'Ik wil u om de week zien en u krijgt een handtherapeute die de prothese gemaakt heeft en deze elke keer bijstelt, uw hand verbindt en schoonmaakt. Uw enige taak is om het rustig aan te doen.'

Ik kijk haar aan en begin te huilen. De chirurg pakt mijn andere hand en houdt die even vast. 'Ik begrijp in welke positie u zich bevindt. Ik begrijp dat u twee kleine kinderen hebt. Ik snap het. Maar mijn taak is het om uw hand te laten genezen. En dat gaat niet met die man. Negeer hem. U moet beloven dat u vooral goed aan uzelf denkt. Geen mens kan jaren in opperste staat van paraatheid zijn. Ik heb uw medische gegevens gezien. Hoe u bent afgevallen, alle afdelingen die u gezien hebt. U kunt uw kinderen niet helpen als u zelf het loodje legt. U bent oververmoeid. Zorg dat u thuis geholpen wordt. U kunt in deze dreigende situatie niet voor twee kinderen zorgen met maar één hand.'

Als ik thuiskom wacht me een mail van Jeugdbescherming: 'Er zijn ernstige zorgen over uw kinderen gesignaleerd door de vader van de kinderen.' Er wordt verwezen naar een mail van Brent, die luidt: 'Ik maak me zeer ernstige zorgen om de psychische toestand van Yvonne, die niet in staat lijkt om de kinderen naar school en naar sport te brengen. Bovendien is ze stiekem verhuisd en weet ik niet waar mijn eigen kinderen wonen. Er is nergens communicatie met haar over mogelijk en ze verveemt de kinderen systematisch van hun vader.'

Hij heeft de berichten die hij me tijdens de operatie gemaild en ge-sms't heeft als bewijs meegestuurd.

'Nu wil ze opeens de kinderen naar een andere school

doen, zonder overleg,' schrijft hij. 'Het is typerend voor haar instabiele karakter en haar stoornis, en zeer schadelijk voor de kinderen. Helaas blijkt keer op keer dat Yvonne niet in staat is om de kinderen een evenwichtige opvoeding te geven, al zie ik dat ze wel haar best doet. Ze is er eenvoudigweg niet toe in staat vanwege haar ernstige psychische belasting, psychiatrische achtergrond en instabiele familiegeschiedenis. Daarbij komt dat ze wisselende relaties heeft en daar de kinderen mee belast. Ook ik betreur de situatie voor Yvonne, je wenst het niemand toe, en ik doe er alles aan om haar te helpen. Helaas blijkt ze echter niet in staat om haar eigen functies als een gezond persoon te evalueren. Met vriendelijke groet, Brent.'

'Mevrouw Floor, als uw dochter elke dag zegt dat ze naar de politie wil, dan adviseer ik u dringend om haar mee naar de politie te nemen. Een kind zegt dat niet voor niets,' zegt de maatschappelijk werker die ik bel om advies. Schoolmaatschappelijk werker zegt hetzelfde.

Zoë is dolblij dat ik eindelijk luister. Ik heb de laatste dagen niet meer gereageerd op het bullygedrag van Brent. 'Bescherm jezelf tegen dit gedrag. Het is continue negatieve energie en het put je uit,' zegt mijn omgeving.

Ik krijg een mail van mijn advocaat. 'Lees dit nog maar even niet,' schrijft hij. Het is een brief van Brent. Je bent net uit het ziekenhuis en moet eerst even bijkomen.'

'Luister naar je advocaat,' zegt mijn omgeving. 'Naar wat de medische staf zei. Je kunt niet jezelf continu verdedigen tegen de aanvallen van die man.'

'Het is gevaarlijk om Brent zijn gang te laten gaan,' zeg ik. 'We weten waar hij op uit is.' Ik ben echter uitgeput en ben het eens met mijn chirurg, advocaat en omgeving. Dit houdt niemand vol. Ik moet het even negeren en bijkomen. Ik doe mijn computer dicht en kruip op de bank met een deken over me heen. De kinderen blijven nog een avondje bij Margreet.

Begin maart 2014

Zoë en ik zitten nerveus in de wachtkamer bij de politie en worden door een vriendelijk ogende politieman binnenge-roepen. Hij laat Zoë haar verhaal doen. Zijn blik gaat van haar naar mij.

‘Ik geloof jullie,’ zegt hij. We hebben hier eens eerder precies zo’n geval gehad, ook een vrouw van een man bij een groot be-drijf. Goed milieu. Niemand geloofde de vrouw en kinderen. Ze smeekten om hulp. Jeugdbescherming en de Raad voor de Kinderbescherming kozen partij voor de man. Dat doen ze in dit soort gevallen eigenlijk altijd. Ze maakten hetzelfde mee als jullie. Na vier jaar was de man volledig door het dolle. Niemand stopte hem en dus ging hij door met zijn geweld. Hij viel de moeder van de kinderen met een bijl aan en sloeg haar de her-sens in. Toen geloofden Kinderbescherming en Jeugdbescher-ming de vrouw pas.’

Zoë begint hard te huilen. Het is alsof mijn keel wordt dicht-geknepen.

‘Weet je wat het probleem is met dit soort mannen?’ vraagt de agent. ‘Ik kan nu een aangifte opstellen, maar hij zal alles ont-kennen en alleen maar leugens over u verspreiden. Dat doen ze altijd. Als ik u een goed advies mag geven, raad ik u aan om naar een blijf-van-mijn-lijfhuis te gaan of met uw kinderen te vluch-ten.’

Ik neem Zoë bij de hand en steek mijn andere hand uit naar de agent. Mijn hart bonkt in mijn keel. Mijn kind heeft zojuist gehoord dat haar moeder volgens de politie in gevaar is en dat ze er niets aan doen.

We lopen de deur uit. Zoës hele lichaam schudt van het hui-len. ‘Mama,’ snikt ze. ‘Ik ben zo bang. We kunnen toch niet wachten tot hij je met een bijl aanvalt?’

Ik ben woedend op de agent. Hoe kun je in vredesnaam zo’n opmerking maken waar een kind bij is?

We komen thuis. Zoë heeft onbedaarlijk gehuild in de bus.

Ik blijf na het eten naast de kinderen zitten tot ze slapen. Daarna sta ik op en bel een blijf-van-mijn-lijfhuis. ‘Vreselijk, mevrouw, maar u hebt al een huis. En u leeft fysiek van uw man gescheiden. We kunnen niets voor u doen. Kunt u niet vluchten?’

Nee, dat kan niet. Als je vlucht ben je strafbaar en word je voor kinderontvoering opgepakt. Bovendien heb ik geen geld.

De volgende dag stuur ik de burgemeester van Voorburg een mail. Ik beschrijf de situatie en mijn zorgen, en geef een kort verslag van de situatie bij de politie de dag ervoor.

Ik krijg een paar uur later een mail terug: ‘De politieman heeft u nooit geadviseerd om te vluchten of naar een blijf-van-mijn-lijfhuis te gaan,’ schrijft hij. Alles wordt ontkend. De agent is waarschijnlijk bang voor zijn baan. Hij mag een moeder met kinderen niet aanraden om te vluchten.

‘Mama, heb je de burgemeester al geschreven?’ vraagt Zoë als ze uit school komt.

‘Ja, schat,’ antwoord ik.

‘Heeft hij al gereageerd?’

‘Ja, bijna meteen,’ zeg ik.

‘Hoe reageerde hij?’

‘Ik wil er nu even niet over praten, schatje,’ zeg ik.

Zoë vliegt naar boven. Ik wil achter haar aan gaan, maar denk me. Misschien is het beter als ik haar even laat huilen. Wat moest ik van de situatie zeggen?

Een halfuur later loop ik toch naar boven, om te kijken of ze al tot rust is gekomen.

Zoë zit in mijn studeerkamer achter mijn bureau. Ze heeft de mail gevonden van de burgemeester en hem beantwoord: ‘Dit is Zoë, de dochter van Yvonne Floor. Ik lees uw bericht. Het is een leugen. Ik was erbij. De politie zei wél dat we moesten vluchten of naar een speciaal huis moeten. Niemand helpt ons. Wie kan ik nou ooit nog vertrouwen als iedereen maar liegt?’

Begin maart 2014

Ik bel de volgende ochtend vroeg de dame van Jeugdbescherming en vertel haar wat de politie gezegd heeft. Het is een jong meisje dat al een tijdje meeloopt. Een week geleden zei ze nog dat ik de kinderen inderdaad beter naar een school aan de overkant van ons nieuwe huis in Voorburg kon doen. Dat was ook wat ze zelf wilden. Het is mij niet ontgaan dat ze totaal niet weet wat ze met de situatie aan moet. Ze komt met loze kreten als ‘Over een tijdje komt Brent wel tot inkeer’, ‘Je hebt zelf de keuze of je vrede met hem sluit’, ‘Het trekt vanzelf wel bij’, ‘Je hebt je verantwoordelijkheid als moeder om er iets van te maken’. Ik zeg overal ja en amen op. Inmiddels ben ik erachter wat voor een dictatuur Jeugdbescherming West is. Ik weet ook hoeveel geld er omgaat in uithuisplaatsingen en ondertoezichtstellingen en dat er productie gedraaid moet worden als de omzet verhoogd moet worden. Van verschillende kanten hoor ik dat het aantal uithuisplaatsingen in Nederland exceptioneel hoog is en dat Jeugdbescherming West op kop loopt. Ik lig er wakker van.

Nu zegt het meisje dat ik een uur later naar Jeugdbescherming moet komen. Kinderbescherming is daar ook bij. De kinderen zijn thuis, want het is vakantie. Ik bel verschillende mensen in mijn omgeving. Ik ben in paniek. Niemand is aanwezig. Ik heb geen oppas. Ik moet Zoë en Boaz meenemen.

‘De kinderen moeten naar een aparte kamer,’ zegt het meisje als ik me met een eveneens doodsbanige Boaz en Zoë aan de balie meld.

‘Ik vertrouw die lui voor geen meter, mama,’ huilde Zoë onderweg.

‘Ze luisteren al jaren alleen maar naar papa, dat weten we toch?’ gilt Boaz. ‘En papa zegt dat hij je kapot gaat maken!’ Hij huilt met lange uithalen.

Ik voel zuur opkomen. Ik wil kotsen op straat. Maar stop mijn hand voor mijn mond. Ik moet me inhouden voor mijn kinderen. ‘Het komt vast goed, schatjes,’ zeg ik.

Ik breng ze naar een speelkamer terwijl het meisje achter me staat. Ze moeten in een speelhok gaan zitten. Ze kijken allebei bang. ‘Ik zie jullie zo,’ zeg ik met diepe pijn in mijn hart.

Dan stapt Brent binnen. ‘Dag Zoë en Boaz, speel maar fijn, hoor,’ zegt hij lachend.

Zoë ontwijkt zijn blik en kijkt voor zich uit met tranen in haar ogen. Brent heeft weken niet met haar willen praten, of over de situatie, en nu hangt hij in bijzijn van Jeugdbescherming de joviale vader uit.

‘We zijn hier bijeen, omdat we ons ernstige zorgen maken over de situatie,’ zegt de onderzoekster van Kinderbescherming. ‘De vader van de kinderen belt ons al tijden elke dag op om met ons zijn ernstige zorgen over uw functioneren te bespreken, mevrouw Floor. U hebt een psychiatrisch verleden en natuurlijk maakt hij zich zorgen, en wij ook.’

‘Ik mankeer psychisch helemaal niets en kan hierover medische verklaringen overleggen,’ zeg ik.

‘We doen niet aan waarheidsvinding,’ zegt ze.

‘Brent terroriseert de kinderen en mij en dát is zorgelijk,’ zeg ik. ‘Ik kan hierdoor keer op keer lichamelijk niet herstellen van operaties en door financieel geweld zitten de kinderen en ik helemaal klem.’

‘De vader van de kinderen komt op ons buitengewoon vriendelijk en welwillend over. Hij maakt zich er begrijpelijkerwijze zorgen over dat u door uw psychisch functioneren niet in staat bent de kinderen naar school te brengen, en het is natuurlijk buitengewoon onverstandig van u dat u de kinderen van hem isoleert en stiekem verhuisd bent.’

‘Ik ben niet stiekem verhuisd,’ zeg ik, en ik mankeer psychisch niets.

‘Hij zegt van wel en hij heeft geen psychiatrisch verleden zoals u,’ zegt de onderzoekster van de Raad.

‘Mevrouw, ik ben volledig gezond verklaard na mijn huwelijk en hij wordt al jaren behandeld op de afdeling Persoonlijk-

heidsstoornissen! Wanneer wordt er eindelijk naar de kinderen en mij geluisterd?’ vraag ik.

‘Het is niet aan u om iets te zeggen over zijn psychisch functioneren,’ zegt de onderzoekster van de Raad.

‘Er is niet met haar te praten,’ zegt Brent. ‘Het is haar onvermogen. Ze begrijpt het eenvoudigweg niet. Zo is ze altijd als ze op het punt staat om... nou ja, om door te slaan,’ zegt hij. ‘Ik heb haar al zo vaak uitgelegd dat ik per ongeluk op de afdeling Persoonlijkheidsstoornissen word behandeld. Ik heb een therapeut die toevallig naar die afdeling meeverhuisd is en hij wil mij graag blijven bijstaan in de problemen die ik ondervind met Yvonne.’

De jeugdbeschermers kijken elkaar aan en Brent kijkt naar mij. Ik zie een schittering in zijn ogen. Hij geniet van het spel. Alles wat ik nu zeg of aan emoties laat zien zal tegen me gebruikt worden. Onze kinderen zitten hiernaast en zijn doodsbang. Maar het interesseert hem niet. Hij geniet van zijn macht over mij via de kinderen.

‘Ik wil graag vrede met hem, voor de kinderen, en ik heb daarbij jullie hulp nodig,’ zeg ik.

‘U hebt net laten weten dat u naar een blijf-van-mijn-lijfhuis wilt; dat staat daar haaks op,’ zegt de onderzoekster van de Raad. ‘Bovendien kunnen de kinderen natuurlijk niet daarnaartoe. We hebben besloten om de kinderen tijdelijk ergens anders te plaatsen. Die beslissing is al genomen. Ik raad u dringend aan om hieraan mee te werken, anders moet het in een verplicht kader. U kunt ook kiezen voor een spoed-OTS, maar de kinderen worden voorlopig sowieso ergens anders ondergebracht. We kiezen daarom voor een plaatsing in uw netwerk indien dit mogelijk is. We willen dit nu meteen regelen. Aan wie denkt u? En dan denken we aan een keuze waar beide ouders mee akkoord kunnen gaan.’

Ik wil het uitschreeuwen. Ik wil vluchten, de deur opengooien, mijn kinderen uit de speelkamer trekken en wegrennen.

Mijn hart wordt uit mijn lijf gerukt. ‘Blijf beheerst, Yvonne,’ zegt een stem in me. ‘Als je dat doet, zie je je kinderen nooit terug. Hun keuze is al gemaakt. Brent heeft jarenlang systematisch je reputatie bij de jeugdmedewerkers onderuitgehaald en heeft grondig werk verricht. Alles wat je nu in paniek doet draagt bij aan hun perceptie dat je gestoord bent.’

Ik probeer rustig te blijven en noem de namen van Percy en Jill. Brent kan niet om deze twee goede en oude vrienden van mij heen. Het zijn de peetouders van Zoë en Boaz.

‘Ik verzoek u nu meteen hier te bellen,’ zegt de onderzoeker van de Raad.

Ik draai het nummer van Jill. ‘Jill, *we are here in a room with Child Protective Services. They want Zoë and Boaz temporarily at a different address. Preferably somewhere at a place in our network. Can Zoë and Boaz please come to your place for a while?*’

‘Oh my God,’ zegt Jill. ‘Why? You are an amazing mother. Why don’t they just stop Brent bullying the children and you?’

Iedereen kijkt naar me. Ik ken Percy en Jill al vanaf mijn zestiende jaar en heb er geen moment aan getwijfeld dat zij zullen helpen. Maar in dit soort tijden leer je op wie je kunt bouwen.

Jill vervolgt: ‘*I am not sure if we can help*’, you see, Jenna is in her final exams, it would not be good for her results. Let me contact Percy. I will get back to you as soon as I can.’

Ik wil het uitschreeuwen, spugen, kotsen, vechten, maar ik moet flink zijn. Ik moet tijdrekken. Waar gaan Zoë en Boaz anders heen?

Jill belt niet. Ik denk aan de kinderen in de kamer ernaast en hou het bijna niet uit van de zenuwen. O God, help me.

Dan krijg ik een ingeving. ‘Stel dat het niet kan bij de peetouders, dan zou ik in het weekend kunnen vragen of de kinderen om de hoek van de school kunnen logeren bij een vriendin van mij, Pita, die dominee is. Haar oudste zoontje is een vriendje van Boaz. De vriendin is een van de drie vriendinnen in Wasse-naar-Zuid met wie ik regelmatig samen iets ondernam.’

‘Kunt u dat nu niet meteen vragen?’ vragen ze.

‘Nee, ze is naar een interkerkelijke conferentie deze week,’ zeg ik.

‘We wachten eerst nog even op de peetouders,’ zeggen de jeugdmedewerkers.

Ik kijk op mijn horloge. Er is inmiddels drie uur verstreken. Mijn kinderen moeten hiernaast ook doodsbang zijn. Ze weten wat hun vader van plan is: hen voor altijd bij hun moeder weghalen.

Brent wordt gebeld op zijn iPhone. ‘Mag ik even opnemen?’ vraagt hij. ‘Het is mijn therapeut. Ik verwachtte hem al.’ En dan: ‘Ha jongen, met Brent. Wat fijn dat je terugbelt. We zitten nu met z’n allen aan tafel om de kinderen naar een veilig adres te krijgen. Bedankt voor je belletje. Wil je de onderzoekster nog even spreken?’ Hij kijkt vragend naar de onderzoekster van de Raad. ‘Wil je hem nu spreken of later?’

Ik voel mijn hart in mijn keel kloppen. Hoe kan een therapeut op de afdeling Persoonlijkheidsstoornissen in vredesnaam actief meewerken aan een uithuisplaatsing op basis van hetgeen zijn patiënt zegt, en nog wel in de wetenschap dat er sprake is van geweld? Ik wil de man wel door de hoorn trekken. Weet hij wel wat hij mijn kinderen aandoet? Maar ik moet rustig blijven. Alles wat ik doe wordt tegen me gebruikt.

Mijn iPhone gaat een halfuur later over. ‘Hi, it is Jill. I am so sorry for Zoë and Boaz, but Percy and I both came to the conclusion that it is really inconvenient for us now. I am sorry, dear.’

Ik ga door de grond. Ik kan niks voor mijn kinderen doen. Ik weet dat mijn familie niks zal doen. Die band is er niet met mijn vader en mijn zus. Wel met mijn moeder, maar die zit weer in een gewelddadig huwelijk, met haar tweede man. En die wil niet dat ze ons helpt. Ik sta er helemaal alleen voor.

Ik mag na vier uur de kinderen meenemen, omdat ze niet weten wat ze met de situatie aan moeten. Ik kon kiezen tussen een spoed-ondertoezichtstelling en een spoed-uithuisplaat-

sing, en als ik niet akkoord ga dan ‘zullen er gevolgen zijn’. Wat ik ook doe, de kinderen zullen niet bij mij blijven.

Ik haal de kinderen zelf uit de kamer en ze lopen lijkbleek en huilend de kamer uit.

‘Denk eraan, mevrouw Floor, dat u de kinderen nergens mee belast. We rekenen het u aan als ze overstuur raken,’ zegt de onderzoekster als ze me bij het afscheid de hand schudt. Hoe hadden ze zich dat in godsnaam voorgesteld?

’s Avonds gillen de kinderen in bed aan één stuk door: ‘Waarom mama, waarom? Waarom mogen we niet bij jou blijven? Waarom?’ Er komen burens langs om ons te troosten en iemand van de kerk. Ik ben radeloos. Misschien zie ik mijn kinderen nooit meer terug.

Die avond liggen de kinderen en ik lepeltje-lepeltje tegen elkaar aan en we houden elkaar vast tot we slapen. Ik word om het uur wakker van het geschreeuw van de kinderen. ‘Mama!!! Laten we vluchten. We willen bij jou blijven, mama. Waarom doet papa ons dit aan? Waarom vertelt hij leugens over je? Mama, laat ons niet in de steek. Mama! Ik wil niet bij je weg. Help! Help!’

Ik probeer de kinderen te troosten, maar ben zelf ook ontoestbaar. Mijn kinderen en ik worden uit elkaar gerukt. Waarom? Wat heb ik in godsnaam gedaan behalve hulp vragen bij jarenlange uitbuiting en geweld? Hulp voor mezelf en mijn kinderen?

April 2014

De volgende ochtend komt Pita. ‘Ik heb dit als dominee verschillende malen meegemaakt,’ zegt ze. ‘Je kunt maar beter met die maffia meewerken, anders zie je je kinderen nooit meer terug. Alles wat zogenaamd vrijwillig is, is dat niet, en als je je verzet dan halen ze je kinderen gewoon van school op en brengen ze naar een geheim adres. Je ziet je kinderen dan nooit meer terug. Ik heb dit een paar keer meegemaakt met parochianen.’

‘We laten ze niet in paniek meegaan,’ zeg ik tegen Pita. ‘Ik moet proberen rustig te blijven. Voor Zoë en Boaz, ze niet nog meer traumatiseren.’ Ik barst in huilen uit. We zitten boven in mijn slaapkamer.

‘Fantastisch hoe kranig u zich houdt,’ zeggen de twee jonge meisjes van Kinderbescherming die gekomen zijn om de kinderen te halen. ‘Dat is ook goed moederschap, hoor! Nou, we gaan de kinderen nu roepen. Geef u ze maar een kus. En blijf zo rustig, hè? Dat is heel liefdevol moederschap.’ Ik zou ze het liefst het raam uit gooien. Wat beweegt mensen om een liefdevolle moeder en haar kinderen van elkaar te scheiden omdat ze hulp bij geweld vraagt?

Wie heeft gezegd dat je rationeel moet blijven als je kinderen bij je weg worden gerukt? Je hart en je ziel. Het liefste wat je hebt. Je kinderen die je in je buik hebt voelen groeien. Die je voelde schoppen voordat ze de wereld in kwamen. Die je geboren hebt zien worden, zeventien maanden aan de borst hebt gehad. Wier bestaan en geluk het enige is waarvoor je leeft? Ik leef niet meer, ik overleef.

’s Avonds ontvang ik een mail van Brent: ‘Even een update. De coniferen groeien snel in onze tuin. De tuinman is vandaag langs geweest om het een beetje bij te snoeien.’ Om tien uur heeft hij de mail aan me verstuurd en alle hulpverleners hebben een cc. Het is voor hem een vertoon dat hij de volledige macht heeft. De kinderen zijn bij hem en hij heeft verschillende rechtszaken gewonnen. Tegen alle afspraken in staat onze villa niet te koop en woont hij erin, met zijn vriendin en onze kinderen.

De eerste week na de uithuisplaatsing mag ik de kinderen nog een paar dagen zien. ‘We gaan co-ouderschap proberen,’ zegt Jeugdbescherming. Ik weet dan al dat dat met de manipulatietechnieken van Brent een aflopende zaak is. Ze gaan het de kinderen mededelen en Brent mag ze ophalen. Ik ben volledig overstuurd en vertrek naar Pita om haar in te lichten. Ik wil dan

meteen de koffers vol spullen van de kinderen ophalen die ik eerder meegegeven heb. Ik mag Zoë en Boaz over anderhalve dag weer zien.

Als ik aankom bij Pita, tref ik haar echtgenoot. ‘Dat is goed nieuws, hè, van de rechtbank, co-ouderschap?’ zegt hij. ‘Brent heeft net de kinderen en alle koffers met kleding al meegenomen.’

Ik vertrek weer naar huis en meldt het aan Jeugdbescherming. ‘Als ik jou was zou ik mijn mond maar houden,’ zegt de eerste jeugdbeschermer. ‘Anders zie je je kinderen helemaal nooit meer terug. Je zoekt maar een oplossing.’

Ik ga huilend op bed liggen en sta na een uur op en bel mijn vriendinnen. ‘Ik ben alle spullen van de kinderen kwijt en heb de rechtszaak verloren,’ zeg ik. Ik mag ze nog af en toe zien, en Zoë en Boaz komen over anderhalve dag. Brent heeft alles gestolen bij de pleegouders en ik heb niks meer. Ik heb geen cent te maken, hoe kom ik aan kleren voor de kinderen en andere spullen?’

Ze organiseren een actie en de volgende dag heb ik koffers vol kinderkleding. Ik ben vreselijk dankbaar. We maken voor Zoë een groot kledingrek in haar kamer, alsof ze haar eigen kleedruimte heeft. We hangen er tasjes, jasjes, hoedjes, schoenen en mutsen aan. Het ziet er fantastisch uit. Ook Boaz heeft een prachtige nieuwe garderobe.

De kinderen zijn dolblij als ze me zien de volgende dag en we huilen van geluk. Ze zijn uitzinnig van vreugde met hun nieuwe kleren en staan de hele middag te passen. Als Brent belt vertellen ze over hun dag. De jeugdbeschermer stuurt me in overleg met Brent de volgende dag ambulante hulp.

‘We komen je uitleggen hoe je met de kinderen om moet gaan,’ zegt een jong meisje tegen me. ‘Het kan niet zo zijn dat u uw kinderen voor u probeert te winnen door allemaal nieuwe spulletjes voor ze te kopen. Dat is geen liefde. Dat begrijpt u toch? De vader maakt zich daar terecht zorgen over.’

Ik haal diep adem en leg de situatie uit.

‘U moet ophouden om uw psychische problematiek bij de

vader van uw kinderen neer te leggen,' zegt het meisje. Als u geen spulletjes voor uw kinderen heeft, zult u dat zelf moeten regelen. Dat snapt u toch hopelijk wel?'

's Avonds, als de kinderen slapen, aai ik hen over hun haar-tjes. Ik blijf de hele nacht naar ze kijken. Ik denk aan het web van Brent en vraag me af hoelang ik ze nog bij me heb. Het is net alsof ik heel langzaam gewurgd word.

23 maart 2014

De volgende aanval laat niet lang op zich wachten. Op 23 maart ben ik jarig, en Brent heeft een leuke verrassing voor ons bedacht. De kinderen en ik wonen in Voorburg en de school is in Wassenaar. Ik heb geen auto meer en we gaan met de fiets naar school. Die week is Den Haag en omgeving afgezet in verband met de komst van president Obama, de legertop, generaals, presidenten en andere leiders in verband met de Nuclear Security Summit 2014. De kinderen en ik zijn mijn verjaardag aan het voorbereiden, met lampions en taart, en dansen op 'Happy' van Pharell Williams.

Ik kijk op mijn mail of er nog bommen ontploffen vanuit Wassenaar en lees een mail van Brent aan alle hulpverleners, waarbij ik in de cc sta:

Beste allemaal,

Ik ben heel blij dat de kinderen even een paar dagen bij hun moeder kunnen verblijven en hoop dat dit met ambulante zorg goed uitpakt. Nadat gebleken is dat Yvonne niet in staat was om kleren voor de kinderen te verzorgen zonder hulp van haar vriendinnen hoop ik dat ze wel in staat is om de kinderen op tijd naar school te krijgen. Ik vertrouw erop dat jullie haar daarbij helpen als ze niet in staat is deze taak uit te voeren.

*Met hartelijke groet,
Brent*

Ik heb ook een mail van de school aan alle ouders:

In verband met alle afzettingen door de Nuclear Security Summit 2014 zullen wij ons flexibel instellen de komende dagen als kinderen niet of niet tijdig op school komen. Den Haag en omgeving is grotendeels afgezet en er is geen verkeer mogelijk tussen Wassenaar, Den Haag en omstreken.

Ik haal diep adem. Ik kijk op de websites van Den Haag en omgeving. Alles is afgesloten de komende dagen. Ook voor fietsen. Ik neem Zoë en Boaz mee op de fiets. In eerste instantie is het de bedoeling dat president Obama om de hoek bij ons loeert, vlak naast het World Trade Center, dat drie minuten van ons vandaan ligt. Er staan overal barricades. Politie verzamelt zich voor het hotel. Er staan busjes van politie en pers. BBC, zie ik op een busje staan. CNN. Er staan overal journalisten. De kinderen vinden het geweldig en ik heb een steen in mijn hart. Hoe regel ik dit nu weer?

Ik stuur als we thuis zijn de mail van de school door aan Jeugdbescherming West. Ze bellen me op: 'Als je denkt dat dit een excuus voor je is, dan heb je het mis. De kinderen zijn morgen gewoon op tijd op school en anders zeggen we bij de rechtbank dat je niet in staat bent om je kinderen naar school te brengen. Dus zie maar hoe je het redt.'

Ik controleer die nacht of de fietsen in orde zijn. Of de banden nog opgepompt zijn. Of ze binnen staan. Ik zet camera's klaar, leg petten neer. Voor mij, voor Zoë, voor Boaz. Een picknickmand, veldflessen. Ik bid. En zet de wekker om vijf uur. Dan ga ik slapen. Ik heb niks tegen de kinderen gezegd om ze niet ongerust te maken. Ik ga er een feestje van maken. Een herinnering.

De volgende dag gaat om vijf uur de wekker. Ik sta op, doe mijn haar in een staart en wek de kinderen. 'Jongens,' roep ik. 'We gaan een spelletje doen. We gaan dwars door de linies vandaag als spionnen naar school!'

Ze joelen.

‘Kijk eens wat ik klaar heb liggen?’ zeg ik, en ik neem ze mee naar beneden om te zien wat ik op tafel gelegd heb. Ik zet mijn pet op en hang een veldfles om mijn nek.

Zoë en Boaz lachen en kleden zich in sneltreinvaart om. Ik zet ‘Somebody’ op van Bryan Adams en maak ontbijt. We zingen mee. Het is een van onze favoriete nummers.

We eten lachend ons ontbijt op en ik maak boterhammen met pindakaas. Ik stop ze in doosjes en doe die in rugzakken. We hebben er alle drie één. Als we klaar zijn met ontbijt vertrekken we.

We stappen op onze fiets. ‘Jongens,’ zeg ik, ‘we kunnen niet overal fietsen. Soms moeten we de fietsen over de barricades tillen, maar we vragen de soldaten om hulp!’

Boaz ligt in een deuk.

We fietsen de eerste honderd meter. Bij het hotel om de hoek staan barricades en busjes van de pers, er vliegen helikopters en overal langs de weg staat politie. Er mag niemand doorheen.

Ik kijk op mijn horloge; we hebben tijd zat. We stoppen voor de barricade en klimmen eroverheen. Ik vraag een soldaat of hij de fietsen even wil optillen.

Hij kijkt me grinnikend aan. ‘Dat gaat zomaar niet,’ zegt hij.

‘Wij zijn op een geheime missie,’ zegt Boaz. ‘En mijn moeder is het liefje van generaal Rafaël Stein. Ken je die soms niet?’ Hij kijkt bewonderend naar de kistjes en de pet van de soldaat.

‘Jazeker, die ken ik,’ zegt de soldaat.

Ik krijg een rode kop. ‘Nou nou, Boaz...’ zeg ik. Maar moet lachen als ik zijn pretogen zie.

‘Is dat dan niet zo, mama?’ vraagt hij.

De soldaat en een paar toegestroomde andere soldaten lachen en tillen de fietsen op. ‘Wacht maar,’ zegt de soldaat en hij pakt zijn telefoon. ‘Ik informeer de andere posten even dat jullie spionnen zijn en dat ik jullie door moet laten.’

Boaz knikt. ‘Het codewoord is “school”,’ zegt hij.

Iedereen lacht ontroerd als ze naar het achtjarige jongetje kijken.

Zoë legt haar wijsvinger glimlachend op haar lippen. ‘Het is een geheime missie, hè?’ zegt ze.

‘Natuurlijk!’ zegt de soldaat.

Ik leg hem de situatie uit en hij belt zijn collega’s. We mogen door de barricades.

Boaz wijst naar boven. ‘Kijk mam, helikopters!’

‘Ja,’ zeg ik, en ik kijk naar de vijf helikopters boven ons hoofd.

‘Ze zijn van de marine,’ zegt Zoë.

‘Precies,’ zeg ik.

‘Wauw, wat heb je dat goed voorbereid, mam,’ zegt Boaz. We giechelen. Ik wijs op de banieren aan het hotel: NUCLEAR SUMMIT 2014, 24 EN 25 MAART. We pakken onze fiets en vervolgen onze weg.

Op de doorgang van Den Haag en Wassenaar stuiten we weer op een barricade. Boaz en Zoë kijken bezorgd. Ik ben dat ook, maar laat niks merken.

Boaz vermant zich. ‘Ik ben de man en ik los het op,’ zegt hij. Hij loopt op de soldaten af. ‘Codewoord “school”. Dit is spion Boaz,’ zegt hij.

Ze lachen allemaal ontroerd en trekken de barricades weg. Een soldaat tilt de achterkant van mijn fiets op. ‘Heb je een lekke band?’ vraagt hij. ‘Ik maak hem even.’ Hij bukt en plakt in no time mijn band. Hij reikt me de fiets weer aan en we stappen op. ‘Succes!’ roepen ze.

We fietsen een eindje en ik stop bij een bankje langs de weg. ‘Jongens,’ zeg ik. ‘Het is tijd voor een break.’ We eten onze boterhammen op en drinken melk uit onze veldflessen. Daarna stappen we weer op.

We zijn ruim op tijd op school. ‘High five!’ roep ik. Boaz en Zoë lachen en slaan me op mijn handen. Ik huil als ik wegrijd. Ik weet waar dit gaat eindigen, maar het enige wat ik als moe-

der voor mijn kinderen kan doen is nieuwe herinneringen maken tot ze me niet meer zien. Ik wil ze een verhaal meegeven dat ze nooit zullen vergeten.

Maart 2014

Brent stuurt een mail naar alle hulpverleners met mij in de cc:

Het gaat niet goed met Yvonne en de kinderen wonen nu bij mij. Dat is zwaar, een moeder hoort natuurlijk voor haar kinderen te zorgen, maar ik doe het graag en waardeer jullie hulp.

We willen natuurlijk graag snel oplossingen en daarom hebben mijn therapeut en ik met de Kinderbescherming geregeld dat Yvonne en ik samen aan oplossingen werken en therapie geregeld met Carl Brennings van Psyq voor Yvonne en mij samen. Tevens hebben we verzocht om Lorentz-therapie in Haarlem. Deze therapie begint aanstaande woensdag. Ik waardeer jullie zorg en samenwerking en hoop dat Yvonne het belang van de kinderen inziet en meewerkt.

Met hartelijke groet,
Brent

De rechter heeft net in overleg met Kinderbescherming en Jeugdbescherming geoordeeld dat ik de kinderen alleen nog maar op woensdagmiddag mag zien, na overleg met Brent. Hoe kan het dat niemand ziet wat hij doet?

Hij heeft de afspraak met Carl Brennings en het Lorentzhuis in Haarlem op dezelfde dag gepland. De therapie bij de kliniek is in Den Haag en we worden een uur later in Haarlem verwacht. Ik heb inmiddels geen geld en geen auto meer; het is voor mij onmogelijk om op tijd voor de tweede afspraak te verschijnen. Ik stuur een mail terug met die mededeling.

Een halfuur later ontvang ik een mail van Brent met een cc aan alle hulpverleners. Boven aan de mail staat: SPOED, SPOED, SPOED. 'Yvonne is niet in staat om aan het belang van

de kinderen te denken,' lees ik. 'Ze begrijpt het nog steeds niet. Ze weigert om de afspraken na te komen en overtreedt daarmee de regels.'

Ik krijg een vermanend mailtje terug van Jeugdbescherming. 'Als je zo doorgaat, zie je de kinderen straks helemaal niet meer,' staat er.

Ik ben te laat bij het Lorentzhuis, maar ik ben er wel. Mijn uitleg wordt echter niet aanvaard. Ik ontvang een lange brief vol verwijten. Ik ren de hele dag overal heen, heb geen auto meer, geen geld voor vervoer, en verschijn toch overal en gedraag me keurig. Maar ik ben in een vijandige wereld terechtgekomen, waar geen ruimte is voor menselijk begrip en compassie. In een wereld waar met scherp geschoten wordt op moeders en kinderen die om hulp smeken.

Maart 2014

Ik kom de lift uit en zie Brent in de wachtkamer zitten. 'Dag Brent,' zeg ik. Hij antwoordt me niet. Een man doet de deur open.

'Hai Carl, hoe is het, kerel?' groet Brent hem enthousiast. De lange, magere therapeut groet Brent even hartelijk en joviaal. Het is duidelijk dat ze elkaar kennen.

Carl nodigt ons uit om naar binnen te komen. Hij neemt me onderzoekend op. Ik kijk naar hem. Hij draagt zwarte instappers, een grijze pantalon en een grijze coltrui, die hem te strak zit. Hij heeft een kalend hoofd en een sikje. Uit zijn houding blijkt dat hij het niet heeft op mij en dat hij Brent heel goed kent.

Brent kijkt me triomfantelijk aan en staart naar mijn schoenen. Ik draag rode gympen, heb niet geslapen en heb wallen onder mijn ogen.

Carl kucht. 'Zo, laten we beginnen. We tunen in op co-ouderschap. Heb ik dat goed begrepen, Brent?'

'Ik heb begrepen dat u een onafhankelijke therapeut bent?' vraag ik.

‘Ja, inderdaad, ik ben geheel onafhankelijk,’ zegt Carl. ‘En ik begrijp van Brent dat u geen goede moeder bent.’

‘Ik ben een heel lieve moeder en ik ben dol op mijn kinderen,’ zeg ik.

‘U bedoelt, jullie kinderen?’ zegt Carl en hij wipt op zijn stoel.

‘Ja, ik bedoel onze kinderen, Zoë en Boaz,’ zeg ik. ‘Ik zou het fijn vinden als u zich onafhankelijk opstelt’, voeg ik eraan toe.

‘U kent mij niet en het komt op mij over alsof u al een mening hebt over mij.’ Carl knipoogt naar Brent.

‘Carl, we zitten hier om vrede tussen ouders tot stand te brengen in het belang van twee kleine kinderen, onze kinderen,’ zeg ik. ‘Ik ben als moeder uiteraard erg bezorgd om Zoë en Boaz. Ik wil graag tot een oplossing komen.’

Brent keert zich naar Carl. ‘Wat mij betreft zien de kinderen hun moeder nooit meer. Ze is een vreselijke moeder.’

Carl kijkt naar mij. ‘U hebt problemen met autoriteit, mevrouw Floor,’ zegt Carl. ‘U wilt altijd het laatste woord hebben. Dat heb ik vaker gehoord van Brent en zijn therapeut, maar nu zie ik het zelf ook.’

‘Ik ken de therapeut van Brent niet persoonlijk,’ zeg ik. ‘Ik ga er daarom van uit dat hij geen mening over mij kan hebben. Ik wil het heel graag over oplossingen hebben voor Zoë en Boaz. Het gaat mij alleen om hen. Kunt u me vertellen hoe we dit gaan bereiken? Zoals ik al zei wil ik graag tot een oplossing komen en ben ik bereid daar alles voor te doen.’

‘Had je het hier de laatste keer over toen je begon over haar typische borderline gedrag, Brent?’ zegt Carl.

Ik bijt op mijn lip en voel mijn hart bonken. ‘Ik mankeer niets. Waarom zegt u dit? Het draagt niet bij tot een oplossing, en we zijn hier om het over Zoë en Boaz te hebben. Ik wil graag een oplossing en vind het belangrijk dat er communicatie is tussen beide ouders.’

‘U begrijpt niet dat dit onmogelijk is in een vechtscheiding?’

zegt Carl. ‘Dan kunnen ouders alleen communiceren via advocaten.’

‘Het is niet in het belang van minderjarige kinderen dat ouders niet op een normale manier met elkaar kunnen communiceren. Bovendien draagt het in deze situatie zeker niet bij aan een oplossing, want ik kan geen advocaat betalen en krijg geen pro-deoadvocaat toegewezen. Dat zou betekenen dat er dan geen communicatie mogelijk is tussen de ouders van Zoë en Boaz. Dat is niet in hun belang,’ zeg ik.

‘U wilt niet begrijpen waar ik naartoe wil, mevrouw Floor,’ zegt Carl. ‘Er is tussen u beiden geen communicatie mogelijk. Ook niet in de toekomst. En met alle respect. Dat u geen geld hebt voor een advocaat is geheel uw probleem. Hebt u vaker zo’n uitgesproken mening over zaken? Is dat iets uit uw jeugd?’

April 2014

Na de training gaat het prima met Clarence in ons nieuwe huis, tot de kinderen in maart 2014 weggehaald worden. Clarence wordt net als ik gek van verdriet en is net als ik getraumatiseerd door het verlies van Zoë en Boaz. Ik hoor dat de kinderen haar ook vreselijk missen. Ik bel het dierenpension op, dat ook als asiel fungeert en leg de situatie uit. Ze zeggen dat de hond waarschijnlijk veel verdriet heeft en heel bezorgd is over de kinderen. Net als ik. En dat ze daarom zo flipt en bijt en blaft. Het is te veel voor haar. Ze voelt ook mijn verdriet en ze wil het oplossen, maar dat kan ze niet. Ze bieden aan om de hond voorlopig daar onder te brengen, tot de rust terugkeert. ‘Totdat je ex-man je met rust laat,’ zeggen ze.

‘Ik wil haar niet kwijt!’ zeg ik. Maar de burens klagen ook dat het zo niet langer kan, dat de hond agressief is en blaft. Alle ogen zijn op mij gericht. Ik kan het me niet permitteren om ook nog gedoe met de politie te krijgen. Die staat in direct contact met Jeugdbescherming. Ik kan niet anders dan Clarence tijdelijk onderbrengen. Ik bel het pension dagelijks op en mis haar vreselijk.

‘Clarence is erg overstuur,’ zegt de vrouw bij het pension. Ze slaapt niet en jankt. Ze mist de kinderen en u verschrikkelijk.

‘Kan ik haar dan alstublieft weer ophalen?’ vraag ik.

‘Nee, dat kan niet. Zolang uw ex-man u niet met rust laat is het bij u geen goede plek voor een hond. En zelfs gevaarlijk. We kunnen niet garanderen dat uw ex-man u niet iets aandoet. We kunnen een hond niet plaatsen in een situatie waarin er sprake is van geweld, en de hond is officieel nog van ons.’

Ik bel Isabel. ‘Ik raak alles kwijt,’ huil ik aan de telefoon. ‘Hoe overleef ik dit? Hij krijgt alles voor elkaar. Hoe kan iemand zoveel gif verspreiden?’

Ze laat me uithuilen en zegt dan rustig: ‘Je hebt het vorige gifblok ook overleefd. Je bent krachtiger dan je denkt en de waarheid komt altijd boven.’

Mei 2014

Ik zit dagen op het strand en kijk naar de zee. Ik heb black-outs. Ik lig op de grond, gillend. ‘Mijn kinderen, mijn kinderen!’ schreeuw ik.

Ik zit in een hel van een opeenvolging van rechtszaken. Alles gaat precies zoals Brent heeft bedreigd. Ik heb geen geld voor eten, geen geld voor cartridges. Een journaliste zonder cartridge is onthand. Het is essentieel dat je je stukken kunt uitprinten en corrigeren voor je de kopij inlevert. Ik raak in no time mijn werk kwijt. Dertien jaar journalistiek is weg.

Zoë belt me doodsbang op. Ze heeft geprobeerd te vluchten met haar OV-kaart. Ze is in paniek en bang. ‘Mama, mama, kom me halen. Hij dreigt dat ik je nooit meer zal zien als ik de waarheid vertel.’ En: ‘Mama, als ik jou bel, dan zegt hij weer dat hij ervoor zal zorgen dat ik naar een pleeggezin ga of jou nooit meer mag zien.’ En: ‘Mama, hij heeft me vandaag en gisteren opgesloten op mijn kamer, zonder eten, omdat ik jou zo vreselijk miste.’ ‘Mama, kom me alsjeblieft halen. Help me mama! Help me!’

Ik bel de politie en de voogd.

‘De moeder blijft de vader van de kinderen zwartmaken,’ schrijft de jeugdbeschermer van Jeugdbescherming West. ‘De vader heeft gelijk. Het is beter als ze de kinderen niet meer ziet. Ze mag nog maar één keer per week drie minuten bellen. De vader houdt het in de gaten en zet de telefoon op de monitor.’

Niemand gaat kijken hoe het met de kinderen is.

Ik loop ’s nachts op straat. Ik ben verdwaald. Ik ben moeder van Zoë en Boaz. Die ik drie minuten per week mag bellen terwijl de man die ons kapotmaakt de telefoon vasthoudt.

Brent weigert elk contact over de boedelscheiding en komt tot zes keer toe niet opdagen bij de door de rechtbank opgedragen gezinstherapie. Op de dag dat mijn familie en ik klaarstaan om gezinstherapie te beginnen start hij een nieuwe rechtszaak bij het Hof om aan partneralimentatie te ontkomen. Hij beweert dat ik gestoord en gevaarlijk ben, met een mes tot twee keer toe geprobeerd heb hem en de kinderen te vermoorden, zijn auto vernield heb, de begrafenis van zijn moeder ontregeld heb en dat ik verzonnen heb dat er sprake zou zijn van huiselijk geweld. Ik heb geen geld om me te verdedigen en de advocaat die de kerk voor me geregeld heeft stuurt een uur voor de verstrijking van de termijn een kort antwoord naar het Hof. Ik kan haar vrijwel niets betalen en ik ben te kapot om alle laster door te lezen. We zeggen tijdens de zitting alleen dat ik vrede wil voor de kinderen, en Brent wint de zaak.

Ik bel zijn advocaat en zeg: ‘Stop alstublieft met die slachting. Mijn kinderen houden van mij. Ik hou zielsveel van mijn kinderen. Ik weet niet precies wat uw wilt, maar ik ben alles kwijt door uw aanpak. Hebt u geen kinderen? Alstublieft, stop met de destructie. Ik ben mijn baan kwijt en u start almaar rechtszaken. Ik kan geen advocaat betalen om me te verdedigen. Ik moet kamers verhuren in huis en in een tent slapen om een dak boven mijn hoofd te houden. Alstublieft, meneer, hebt u geen hart?’

Een paar dagen later vordert Brent mijn volledige salaris als kinderalimentatie en ook de opbrengst van de verhuur van mijn huis. Ik moet geld lenen om me te kunnen verdedigen in deze zaak. Als ik die verlies, moet ik onder een brug slapen. Ik ben tegelijk druk met het bezoeken van de copyshop in Voorburg. ‘Kunnen jullie me alsjeblieft nog een keer helpen?’ vraag ik. Ik heb geen geld om te printen en ik moet mezelf verdedigen in de ene na de andere rechtszaak. Als ik geen stukken kan overleggen win ik zeker niet en ben ik straks dakloos. Dat kan niet, want ik moet mijn kinderen redden. Mijn kleine meisje belt me gillend op en van mijn lieve zoontje hoor ik hélemaal niets meer.’

Ze helpen me. Er zijn nog mensen met een hart. Voor een prikkie mag ik tweehonderd kopieën maken.

Ik moet me ook nog onophoudelijk verdedigen tegen de leugens van Jeugdbescherming. Ik hou geen geld voor eten over de twee dagen erna. ’s Avonds kijk ik de scripties na van mijn studenten. Ik word blij van de jonge mensen om me heen. Het is belangrijk om ook positieve prikkels te hebben, anders overleef ik het niet. Om twaalf uur val ik uitgeput op de bank in slaap. De volgende dag heb ik vroeg colleges. Ik ren erheen en schaam me dood. Ik moet weer zwartrijden. Nog nooit heb ik dat eerder gedaan in mijn leven. Maar ik wil mijn baan niet kwijtraken. Het is alles wat ik nog heb. En ik moet er straks zijn voor mijn kinderen. Als deze hel ophoudt.

Er zijn getuigen die mijn kinderen aan de telefoon hebben horen gillen. Ze schrijven verklaringen naar Jeugdbescherming West. De organisatie Veilig Thuis, het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, wordt een paar keer ingeschakeld. ‘We doen er niks mee, de jeugdbeschermer zegt dat alles prima gaat,’ zeggen ze. Maar niemand gaat bij mijn kinderen kijken. Ze zijn dag en nacht bezig om de meest vreselijke rapporten over mij te schrijven. Het gaat helemaal niet om de kinderen.

Zoë en Boaz verstoppen briefjes onder een paar stoeptegels op de hoek van onze kapitale villa: ‘Lieve mama, we missen je zo. We hopen dat we snel weer bij je thuis zijn.’ Mijn kinderen hebben de briefjes zorgvuldig in plastic zakjes verstoppt, zodat ze in de regen leesbaar blijven. We hadden voor de uithuisplaatsing een geheim postadres afgesproken. ‘We moeten een geheim adres hebben als het papa lukt,’ had Boaz gezegd. ’s Avonds laat parkeer ik mijn auto om de hoek en loop ik als een voortvluchtige naar de afgesproken plek om een teken van leven van mijn kinderen te vinden. Ik ben doodsbang dat Brent me ziet lopen. Zorgvuldig verstop ik zelf ook briefjes onder de tegel. Net als Zoë en Boaz heb ik ze in zakjes verstoppt. De keer erna zijn alle briefjes weggehaald.

11 mei 2014

Ik word verscheurd door verdriet en mis Zoë en Boaz vierentwintig uur per etmaal. Ik hoor bijna niks van ze. Brent heeft de kinderen en mij volledig in de tang. ‘De kinderen worden belast door de moeder en het is belangrijk dat ik meeluister als ze telefonisch contact met haar hebben en dat de tijd beperkt blijft,’ zegt hij. Jeugdbescherming doet alles wat hij zegt en ik mag alleen vrijdagavond drie minuten met hen bellen, precies om zeven uur. Ik kijk er de hele week naar uit.

Op een vrijdagavond krijg ik om vijf voor zeven in de avond een sms van Brent: ‘Zoë en Andy zijn gezellig in Amsterdam en hebben de bus gemist. Het gaat vandaag om zeven uur niet meer lukken, dus het wordt volgende week.’ Voor hem is het een machtsspel, waar hij verschrikkelijk van geniet.

De week erna krijg ik een mail van Brent met een cc aan alle hulpverleners: ‘Boaz en Zoë willen op Moederdag naar hun moeder en ik ben graag bereid om een uur langs te komen. We komen om negen uur. Om tien uur moeten we weg.’

Brent weet dat ik om die tijd naar de kerk ga en heeft Jeugdbescherming gevraagd om een groot onderzoek te doen naar

mijn kerk, omdat de kerkgangers van een sekte zouden zijn. ‘Het is niet in het belang van de kinderen dat de moeder naar een sekte gaat,’ zei hij in mijn bijzijn bij Jeugdbescherming.

‘Nee, we gaan vragen of we daar iets tegen kunnen doen,’ wordt er gezegd alsof ik er niet bij zit.

‘En het is ook zorgelijk dat ze met meerdere mannen omgaat,’ meent Brent.

‘Dat is het,’ beamen de hulpverleners. Niemand vraagt zich af wat Brent zelf bij Avatar en de Scientology-kerk doet.

Brents mail wordt met veel bewondering en goedkeuring ontvangen. ‘Het is geweldig dat een vader zich zo inzet dat de kinderen hun moeder nog zien’, zegt Jeugdbescherming West. En dat is het.

Ik weet dat er geen onderhandeling mogelijk is over de tijd van bellen en zet sowieso alles opzij als ik Zoë en Boaz mag zien. Dus sta ik om vijf voor negen die zondag klaar om ze te ontvangen. De kinderen vliegen in mijn armen en ik hou ze stevig tegen me aan en kus ze op hun wangen, haren en in hun nekjes. Ik neem ze mee naar boven om de uitgebreid gedekte tafel te laten zien. Brent loopt erachteraan. We drinken koffie en limonade en eten gebak. Boaz durft in het bijzijn van Brent niet veel te zeggen, maar Zoë praat honderduit. Ze vraagt of ze de burens even gedag mag gaan zeggen. De kinderen zien niet alleen mij opeens niet meer, maar ook hun familie en vriendjes in Voorburg niet. Zoë en ik lopen naar de burens.

‘Ik blijf even met Boaz hier,’ zegt Brent.

We zijn snel weer terug en in de korte tijd die we hebben probeer ik de kinderen een feest te bezorgen en hen zo veel mogelijk te knuffelen.

Precies om vijf voor tien staat Brent op. ‘Zo, het is tijd. Jassen aan, kids.’ Ze vertrekken en kijken niet om. Ik voel me intens verdrietig. Ik loop naar de keuken om thee te zetten en zie dat een lade van mijn kast in de zitkamer openstaat. Ik heb de la een tijd niet open gehad. Er zitten vertrouwelijke spullen in:

reisdocumenten, paspoort, dossiers, verzekeringspassen en herinneringen aan de kinderen. Ik open de lade verder en zie dat de verzekeringspassen van de kinderen verdwenen zijn. En een sleutelbos.

De volgende dag kom ik thuis van mijn werk en kan ik de deur niet in. Die zit op het veiligheidsslot. Een slot dat ik nooit gebruik. De sleutels zitten aan de sleutelbossen die ik van de makelaar gekregen heb. Ik haal mijn burens erbij en informeer de politie.

‘We kunnen hier niets aan doen,’ zeggen die.

De burens breken de deur open en zetten er een ander slot op.

Ik zie ’s avonds dat ik een mail heb van Brent met een cc aan alle hulpverleners:

Ik wil met spoed een paspoort voor de kinderen aanvragen en heb de verzekeringspassen van de kinderen nodig. Kunnen we hier met Yvonne MET SPOED een afspraak voor maken?

Ik word door Jeugdbescherming gesommeerd om langs te komen, met paspoorten en verzekeringspassen van de kinderen.

‘De moeder wil niet meewerken aan de vakantie van de kinderen,’ zegt Brent als ik met hem op de afspraak verschijn.

‘Overhandig hem de verzekeringspassen,’ zegt Jeugdbescherming West. Er zit een team van vier hulpverleners tegenover me. Brent zit midden in.

Ik leg uit dat die weg zijn. De vrouw kijkt me aan of ik de hele boel bij elkaar lieg.

‘De reisdocumenten van de kinderen dan,’ sommeert ze. Ik zeg dat ik bang ben dat Brent de kinderen mee op vakantie neemt en ze zal ontvoeren; dat heeft hij altijd gezegd. ‘Jeugdbescherming West heeft daar geen boodschap aan.’

‘De kinderen blijven sowieso bij vader wonen en jij hebt niks meer te zeggen over hen,’ zegt de jeugdbeschermer die het dichtst bij Brent zit. Ze heeft kort haar en een knokig gezicht.

Op haar neus prijkt een knalgroene bril. 'En de vader plant echt geen vakanties zonder ons en jou daarover in te lichten,' vervolgt ze. 'Geef de reisdocumenten nu aan hem. Van de week is er weer een zitting, en anders zeggen we dat je alles tegenwerkt.'

Ik beef over mijn hele lijf. 'Ik ben bang dat hij mijn kinderen ontvoert,' zeg ik.

'De reisdocumenten! Nu! Anders laten we je uit het gezag zetten,' zegt de jeugdbeschermer met de groene bril.

Ik geef ze. Het is geen keuze: of uit de ouderlijk macht gezet worden en je kinderen kwijt zijn, of bang zijn dat je kinderen ontvoerd worden. Het is Sophie's Choice.

'Goed zo,' zegt de jeugdbeschermer.

Brent schraapt zijn keel. 'Bedankt. Ik heb een vakantie naar Mexico geboekt. De school is al op de hoogte en we mogen eerder weg.'

Ik voel een steen op mijn maag. 'Hoe kan dat?' vraag ik.

'Ik heb gewoon gezag over de kinderen. Daar hoor ik bij betrokken te worden.' Maar niemand luistert naar me.

'Leuk voor de kinderen, hoor Brent,' zeggen de vier hulpverleners. En ze draaien zich naar mij. 'En jij zou als moeder hartstikke blij voor je kinderen moeten zijn!'

Ik bel na het gesprek in paniek de school. Brent heeft inderdaad van tevoren al aangekondigd dat hij op vakantie gaat en eerder vertrekt. Ze hebben hem zonder mijn toestemming akkoord gegeven. Hij gaat echter niet naar Mexico, maar naar Spanje. Hij heeft alleen gezegd dat hij naar Mexico gaat om mij doodsbang te maken. Hij gebruikt dit spelletje om me uit de ouderlijke macht te laten zetten. Niet meewerken aan een ontvoering waarmee hij bedreigd heeft betekent dat ik uit de ouderlijke macht gezet word. Zonder ouderlijke macht hou ik een ontvoering ook niet tegen. Wat ik ook doe, hij heeft me schakmat. Het is een spelletje met eindeloze variaties en het verschaft hem het grootste gevoel van macht dat hij maar wensen kan.

Juni 2014

Vlak na de uithuisplaatsing krijg ik een uitnodiging voor een cursus van Lucas Post, specialist op het gebied van narcistisch misbruik en psychopathie, naar wie mijn oude psychiater me verwezen heeft.

‘Waarschijnlijk speelt er wel psychopathie of narcistisch misbruik,’ zegt de geneeskundig directeur van de kliniek. ‘Uw verhaal is verschrikkelijk. Maar wij kunnen niets voor u of uw kinderen betekenen. Wij hebben een waarschuwingsbrief gestuurd en het is aan de instanties om iets te doen. En als ze niks doen... Nou ja... Waarom zou een psychopaat geen goede vader kunnen zijn?’

Mijn ogen rollen bijna uit mijn hoofd. ‘Omdat hij probeert de moeder van zijn kinderen te vernietigen,’ zeg ik. ‘Mijn kinderen houden toevallig heel veel van mij en ik zielsveel van hen.’

‘Dat begrijp ik,’ zegt ze. ‘En toch kunnen we niets voor u doen. U hebt een goede advocaat nodig!’

Ik knik. ‘In uw brief zegt uw instantie dat er onderzoek moet komen naar uitbuiting. Dat gebeurt niet. En door die uitbuiting kan ik geen advocaat betalen en kom ik zo langzamerhand over als een hopeloze vrouw. En zo is de cirkel rond,’ zeg ik. ‘Waar kunnen we die cirkel doorbreken, in het belang van mijn kinderen en mij?’ Ze weet het niet.

Ik word dus doorgestuurd naar Lucas Post. ‘Hij kan de instanties misschien uitleggen wat het inhoudt om in uw situatie te zitten,’ zegt ze. Hij geeft cursussen: hoe overleef je een psychopaat?

Omdat mijn situatie vrij ernstig is en ik geen geld heb, mag ik bij de organisator logeren. Het is een rustige man, die als twee druppels water op Bhagwan lijkt. Hij heeft een lange baard, spreekt met een Vlaams accent en heeft een grote witte hond die de hele dag bij me op de bank springt.

Met zes andere vrouwen verblijf ik in Overijssel op zijn boer-

derij. We leren dat de meeste daders niet moorden, maar de prooi totaal kapotmaken, uitroken, vernietigen en proberen tot zelfmoord aan te zetten. In zeer ernstige gevallen van psychopathie, psychische mishandeling, gaslighting, pathologisch liegen en manipuleren wordt het slachtoffer ten onrechte als manisch-depressief gezien. De dader probeert de prooi continu in het nauw te brengen en valt niet alleen zelf aan, maar verzamelt een groep ‘flying monkeys’ die meedoen aan de marteling en de prooi klemzetten en volledig uitputten. Veel genodigden schrijven mee terwijl Lucas praat. Ik niet. Ik herken alles een op een.

‘In zeer ernstige gevallen gaat het misbruik een heel leven door en raken de prooien alles kwijt en verliezen ze zelfs hun kinderen,’ zegt hij. ‘Ze raken dakloos en failliet en raken hun netwerk kwijt.’

Na de pauze stelt Hugo een vraag. ‘Wie is er hier haar kinderen kwijt?’

Geerte Frenken, een donkere, slanke vrouw met halflang haar en een moe gezicht, en ik steken onze handen op. We vertellen allebei ons verhaal aan de groep. Onze kinderen zijn in dezelfde maand uit huis geplaatst. Haar dochter Jasmijn is even oud als Zoë. ‘Ze had feilloos door wat er aan de hand was met haar vader. Nog eerder dan ik,’ zegt Geerte. Er zijn verschillende parallellen in ons verhaal, maar ook verschillen. Haar dochter is door de Kinderbescherming en Jeugdbescherming Den Haag op het vliegtuig gezet naar haar vader in de Verenigde Staten. Opmerkelijk, want Geerte voedde haar dochter vanaf haar geboorte alleen op, en haar ex en zij waren al al jaren uit elkaar.

Jasmijn vertelde dat haar vader haar misbruikte en drugs gaf. Dit was bij alle instanties bekend, en toch zette een onderzoeker van de Raad voor de Kinderbescherming in Den Haag haar op het vliegtuig naar haar vader. Jasmijn werd op tienjarige leeftijd gillend en schoppend afgevoerd. Ze was er al jaren bang voor. Haar moeder en zij werden al tijden als wilde beesten op-

gejaagd. Instanties die haar in veiligheid zouden moeten brengen rukten haar weg bij haar moeder en dwongen haar om bij een pedofiel in huis te wonen.

Haar moeder werd in een politiecel gezet, zodat ze de deportatie van haar dochter niet kon tegenwerken. Toen ze werd vrijgelaten zat haar dochter al in het vliegtuig.

Mei 2014

Vlak voor de uithuisplaatsing stopt Brent al met het betalen van partneralimentatie en kinderalimentatie. Zijn strategie is duidelijk: me uitroken en klemzetten. Als ik uitgebuit en dakloos ben, kunnen de kinderen niet bij me wonen. Door me tegelijkertijd op alle fronten aan te vallen is het een eitje om me als ‘paniekerige vrouw’ af te schilderen. Ik kan de huur niet betalen en kan me geen goede advocaat veroorloven om mijn kinderen terug te krijgen.

Brent weigert nog altijd ons huis in Wassenaar te koop te zetten. Doordat het op beider naam staat kan ik geen kant op en daardoor ook de schuldsanering niet in. De schulden lopen hoog op. Brent schrijft zich niet in in Wassenaar, waardoor ik vorderingen krijg van de belasting voor ons huis. Hij laat me opdraaien voor al zijn schulden. We zijn nog steeds niet officieel gescheiden en ik ben verantwoordelijk voor de helft van het flexibel krediet dat op zijn naam staat, dat ik niet kan blokkeren. Hij leeft als God in Frankrijk met zijn vriendin en mijn kinderen in ons huis. Als ik voor een onderzoek de rekeningafschriften van onze gezamenlijke rekening opvraag, blijkt dat ik de uithuisplaatsing van Zoë en Boaz en de andere rechtszaken tegen mij voor de helft meebetaald heb, terwijl ik afwisselend in een tent leefde of in een kraakpand bivakkeerde. Vlak na de uithuisplaatsing van de kinderen, kom ik er als ik met een bevriende juriste naar de rechtbank ga achter dat al in januari 2014 mijn echtscheiding is uitgesproken. Dat was toen ik net met mijn kinderen verhuisd was en mijn advocaat met de twee

titels nergens op reageerde. De beschikking had ingeschreven moeten worden, maar dat hebben Brent en zijn advocaat, die de beschikking wel gekregen hebben, opzettelijk niet gedaan. Ik moet weer geld lenen om een advocaat in te schakelen die deze warboel kan uitzoeken en de echtscheiding bij de gemeente Haarlem inschrijft. Het kost me weer duizenden euro's. Ondertussen stapelen de schulden die Brent en Andy maken zich op en blijven ze in onze villa wonen. Schulden die bij mij worden geïnd.

In mei luidt de kliniek waar ik gezond verklaard ben en waar Brent nog behandeld wordt op de afdeling Persoonlijkheidsstoornissen officieel de alarmklokken na uitgebreid overleg op de afdeling Stemningswisselingen. De afdeling waar ik destijds geholpen ben schrijft in samenwerking met de geneeskundig directeur een noodbrief aan de huisarts van Brent, Jeugdbescherming en Kinderbescherming. En stelt dat er een onderzoek moet komen naar narcistisch misbruik door Brent en of er sprake is van uitbuiting van moeder en kinderen. Dit is een zeer uitzonderlijke actie.

Er wordt gekeken of er fondsen voor mij te vinden zijn. Ik krijg namen door van het Leger des Heils en andere organisaties. Die hebben echter nog nooit zo'n situatie meegemaakt en helpen me niet verder. Ondertussen probeer ik al mijn creatieve talenten in te schakelen om te overleven en voor mijn kinderen te blijven vechten. Voordat ze volledig gehersenspoeld zijn door Brent en Helga, de jeugdbeschermer die hij volledig heeft ingepakt. En niet meer te redden zijn.

De huisarts van Brent weet niet goed wat ze met de brief aan moet. Jeugdbescherming en Kinderbescherming doen er niets mee. Ze overlegt met Jeugdbescherming, die een beeld schetst van een verwarde moeder en een vader die slachtoffer is van de moeder. De huisarts luistert goed en vindt dat ze toch iets moet doen als arts. Ze stuurt Brent een brief:

Geachte heer Fox,
Ik heb van verschillende kanten gehoord dat u wellicht een narcist of psychopaat bent en wil graag weten of dat zo is. Wat vindt u er zelf van?

Gaat verder alles goed met de kinderen en met u?
Ik wens u alvast een fijn weekend.

Met vriendelijke groet,
Mevrouw A. Würtz. Arts

Ze doet de brief 's avonds op de bus en krijgt twee dagen later een reactie:

Geachte mevrouw Würtz,
Hartelijk dank voor uw brief. Ik waardeer het zeer dat u de moeite neemt om aan hoor en wederhoor te doen, maar ben niet verbaasd. Ik ken u al jaren als een integere en zeer professionele arts en weet dat u niet zomaar alles aanneemt. Ook niet als een wanhopige vrouw laster verspreidt. Ik kan u geruststellen. Ik ben noch psychopaat, noch narcist. Dat wordt bevestigd door mijn therapeut bij de kliniek. Ik vertrouw erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
Brent Fox

Mevrouw Würtz leest de brief aandachtig en knikt instemmend. Ze haalt opgelucht adem. De kinderen zijn bij meneer Fox in goede handen.

Juni 2014

Er staan dagelijks deurwaarders aan de deur. Brent blijft nieuwe rechtszaken aanspannen en ik kan geen kant op. Ik vraag alle instanties om hulp, maar niemand doet iets. Mijn telefoon wordt afgesloten. Ik kan mijn werk als journalist niet goed

doen zonder geld voor een cartridge. Ik kan geen internet betalen. Ik besluit mijn huurappartement in Voorburg via Airbnb te gaan verhuren en slaap zelf op een camping in Wassenaar.

Ik sta er alleen voor en heb geen bescherming. Er zijn wel mensen die me helpen, maar na de uithuisplaatsing ben ik financieel volledig uitgekleeft en ondertussen gaan de rechtszaken maar door. Er is niemand die onderdak aanbiedt, en ik blijf nog liever mijn tong af dan om hulp te vragen. Ik kan geen aanspraak maken op sociale woningbouw of een urgentie. De noodhulp voor vrouwen zit vol. Veel vrouwen die in zo'n situatie verkeren raken dakloos.

Mijn gasten arriveren vaak laat in de avond en staan met grote koffers voor mijn deur. Ik geef ze thee, koffie, broodjes en een rondleiding. Daarna bind ik mijn tent met snelbinders achter op mijn fiets. Mijn laptop hou ik onder mijn arm en mijn slaapzak stop ik tussen mijn benen. Het fietst lastig, maar het lukt. Midden in de nacht arriveer ik op camping Duinhorst in Wassenaar. Ik zet mijn tent op, gooi mijn spullen naar binnen en rol me in mijn slaapzak. Ik hou een foto van Zoë en Boaz in mijn hand en druk er een kus op. Doodmoe val ik in slaap.

Op een ochtend word ik met knallende hoofdpijn en een zere rug wakker. De tent heeft gelekt. Mijn laptop en iPhone liggen in een poel water op het dekzeil. Het is het laatste wat ik heb. Ik kan niet meer huilen en probeer mijn laptop aan de praat te krijgen. Dat lukt. Ik loop naar de bar van de camping en bestel een kop koffie en een broodje kaas. Gelukkig krijg ik mijn laptop weer aan de praat en kan ik verder met het schrijven van juridische stukken om mijn kinderen terug te krijgen.

Na een paar uur komt de oude man die al een tijdje aan de bar mijn richting uit kijkt naast me zitten. Hij heeft een tanige huid, gespierde armen, draagt een korte broek en een hemd met korte mouwen, en zit van top tot teen onder de tatoeages. 'Vertel eens, wijfie,' zegt hij. 'Wat doet een mooie vrouw als jij hier met tasenvol dossiers op een camping in Wassenaar?'

Ik schud hem de hand. ‘Sorry, ik ben even aan het schrijven,’ zeg ik.

‘Ja, al uren,’ zegt hij. ‘Het is tijd voor een korte pauze, wijfie. Wil je een kop koffie met iets lekkers erbij?’

Ik lach en knik. Hij stelt zich voor: Jan. Ik stel me op mijn beurt voor. Hij gebaart naar de barman. ‘Ik weet hoe de dame van de roze tent heet: Yvonne Floor,’ zegt hij. ‘Kun je een uitgebreide lunch voor ons maken, met een appelgebakje en een kop koffie?’ De barman schudt me vriendelijk de hand en vertrekt naar de keuken.

Jan vertelt over zijn tweede vrouw en de caravan die ze al jaren op de camping huren. ‘Wat is je verhaal, Yvonne?’ vraagt hij. ‘Ik zie dat je een drama achter de rug hebt.’

Ik twijfel, maar vertel het hem toch.

‘Die kerel, wat een hufter,’ zegt hij. ‘Heb je nooit overwogen om hem iets aan te doen?’

‘Ik ben een christen, Jan,’ zeg ik.

‘Deze man maakt je kapot en je kinderen erbij.’

‘Geweld lost niks op, Jan,’ zeg ik. ‘Ik vertrouw op gerechtigheid.’

‘Wijfie toch,’ zegt hij. ‘Als je me zijn adres geeft, stuur ik er een mannetje op af. Echt hoor, ik doe het voor je. Ik heb een hart voor vrouwen en kinderen.’

‘Dank je, Jan,’ zei ik. ‘Maar ik wil geen geweld. Dat heb ik al te veel meegemaakt.’

Die nacht kan ik de slaap niet vatten. Ik lig met mijn tentje op een groot grasveld en ben bang dat ik met de storm die nacht met tent en al wegwaai. Ik kruip mijn tent uit en sla met de haken van mijn pumps de haringen wat dieper de grond in. Daarna kruip ik mijn slaapzak weer in en val ik in een onrustige slaap.

Ik sleep bij advocaten dossiers aan, tassen en bakken vol. Maar uiteindelijk ben ik steeds voor niets bezig. Advocaten doen niets of haken af als ze geen betaling krijgen. Ze sturen

stukken te laat op. De zwerver met twee titels maakt het helemaal bont. ‘Zeg maar niets tijdens de zitting,’ zegt hij. ‘Ik doe altijd het woord. Trek jij maar een leuk jurkje aan.’ Dat doe ik. Vervolgens verschijnt hij op de zitting zonder ook maar iets voorbereid te hebben. Dat is de zitting waarop ik mijn kinderen kwijtraak.

Een paar dagen na die zitting ga ik naar huis om de huurders op te vangen. Ik heb mijn huis voor het eerst via een andere site verhuurd. Er waren een paar dagen jonge Duitsers in mijn huis geweest. Ze hadden binnen vuurwerk afgestoken en er zitten nu overal gaten in het parket. Ik kan wel janken. De verhuur kost me zo meer dan het me oplevert.

Juli 2014

Ik besluit het huis niet meer te verlaten, mijn slaapkamer en de kinderkamers te verhuren en zelf op de bank te gaan slapen.

Via Facebook ontmoet ik Juan, een Spaanse journalist, kunstenaar en documentairemaker. Hij zoekt een kamer en we maken een afspraak. Juan komt op een gammele fiets en belt aan. Er staat een lange jonge man met een grijnzend hoofd voor de deur. Hij heeft een rastakapsel en twee grote ronde oorbellen in en draagt een leren jas met een knalgroene broek eronder. Ik krijg een stortvloed van Spaanse woorden over me heen. Hij verontschuldigt zich: ‘Sorry. Ik ben zo blij ik jou nu ontmoet! Ik spreek al beetje Nederlands. Kun jij ook Engels?’

Ik giechel. Vanaf het eerste moment hebben we een klik en een uur later vraagt hij of ik de kamer aan hem wil verhuren. Ik heb het idee dat ik Pietje Bell in huis heb gehaald. Hij is net zo bruisend, enthousiast en nieuwsgierig, en we kunnen niet stoppen met praten. We zitten op dezelfde golflengte.

Ik stem toe en vraag wanneer hij bij me in wil trekken. ‘Nu,’ zegt hij. Ik moet lachen en leid hem naar zijn kamer: de kamer die ik zelf oranje geverfd heb voor Boaz. Voor de deur draai ik me om en pink ik stiekem een traantje weg. Alles staat nog zo-

als Boaz het achtergelaten heeft: zijn knuffels op het bed, zijn pantoffels ernaast.

Juan kijkt rond en begrijpt de situatie direct. Hij draait zich om en slaat zijn armen om me heen. Ik zeg dat hij de kamer aan zijn eigen wensen mag aanpassen en dat ik hem daar wel bij wil helpen. ‘Nee,’ zegt hij. ‘Het blijft zoals het is. Ik ben een groot kind en voel me hier op mijn gemak. Kom, dan gaan we naar beneden. Dan haal ik boodschappen en ga tortilla voor je maken.’

Ik geef hem een sleutel. Hij gebaart dat ik moet gaan uitrusten en wijst naar de bank. Dan rent hij de trap af, de deur uit.

Ik ga op de bank liggen en val in slaap. Even later word ik wakker van de geur van gegrilde tonijn en tortilla. In de keuken zie ik Juan achter het fornuis dansen met oortjes in. Uit zijn broekzak hangt een iPhone met een snoertje eraan. Voor het eerst in lange tijd glimlach ik. Dan sta ik op om de tafel te dekken. Juan doet de oortjes uit en de muziek klinkt door de kamer.

Hij schept tortilla en gegrilde tonijn op de grote witte borden die hij in mijn kast vond. Ik geniet van het eten en van zijn gezelschap. Hij vertelt dat zijn moeder kok is en een cateringbedrijf heeft in het Spaanse Allariz. Ze woont samen met haar moeder, Juans oma. Hij is door zijn moeder en oma opgevoed, zonder vader.

Juan blijkt een geschenk uit de hemel. Hij maakt me blij met zijn opgewekte karakter, zijn menselijkheid, zijn temperament, creativiteit en gevoel voor humor. Ik vertel hem mijn verhaal en hij vertelt over zijn leven, zijn moeder en over zijn vriendin, die cameravrouw is. Ze woont nog in Galicië en werkt voor het Spaanse Filmfestival. Juan heeft veel gereisd, als couchsurfer en backpacker, en is al sinds zijn afstuderen aan de kunstacademie op doortocht. Ik grijns om de tatoeage op zijn arm: LIBERTAD (vrijheid).

‘Je moet je leven terugkrijgen, Yvonne,’ zegt hij. ‘Het maakt

me verdrietig dat je leven geruïneerd wordt door een wraakzuchtige ex-man. Je bent van jezelf zo'n vrolijk mens.'

Voor het eerst sinds lange tijd ontspan ik me die avond. We laten elkaar filmpjes en documentaires zien en maken plannen om samen te gaan schilderen.

Voordat ik ga slapen open ik mijn mail. Ik zie een mail van Brent, met een cc aan zes hulpverleners. 'Zoë en mijn vriendin en haar twee honden,' staat er in de kop. 'Zoë maakt zich ernstige zorgen om haar moeder,' begint de mail. 'Ze wil graag mee naar het strand met mijn vriendin en haar twee honden, maar net als altijd maakt ze zich zorgen om de reactie van haar moeder. Die krijgt haar leven maar niet op orde en heeft ook geen hond meer. Hoe gaan we hier constructief mee om?'

Juan leert me om door te blijven ademen, te eten, te slapen. 'Ik weet alles over terrorisme,' zegt hij. Hij maakte een documentaire over de IRA en interviewde verschillende terroristen die al jaren in de gevangenis zaten. 'Je ex-man probeert je wil te breken,' zegt hij. 'Hij breekt je langzaam af. Hij creëert angst en paniek bij je. Je bent heel creatief. De kunst is om door te blijven leven. Wees sterk, Yvonne.'

September 2014

Jeugdbeschermer Helga van Jeugdbescherming West achtervolgt me zelfs op mijn werk voor lange gesprekken, waarin ze me probeert aan te praten dat ik niet spoor en daarmee mijn kinderen belast. Het is net ma Flodder; ze is heel dik en zwaar, en is twee koppen groter dan ik. In een grote afzakkende broek en lange trui sjokt ze achter me aan, en ze ziet eruit alsof ze al drie jaar haar haar niet gekamd heeft. Ze bemoeit zich niet alleen met mijn moederschap, maar wil ook dat ik stop met de journalistiek en met mijn rol als mensenrechtenjuriste. 'Dat belast je kinderen,' zegt ze.

Ze lijkt zich vast te hebben voorgenoemen om me vrijwel dagelijks het leven zuur te maken. Ik probeer rustig te blijven en

vriendelijk te zijn, maar ze ontpopt zich gaandeweg steeds meer als een stalker. Tientallen keren vraag ik om een andere jeugdbeschermer, maar die krijg ik niet. 'Ik ga je sowieso uit de ouderlijk macht zetten,' zegt ze. En even later: 'We kunnen wel vriendinnen zijn, Yvonne. Je bent een lekker gek, leuk mens.' Ik slik mijn antwoord maar in.

Ze laat me mijn kinderen geen minuut langer zien en wil steeds vaker afspreken. Het voelt net of ik in *Single White Female* zit.

Op een dag heb ik weer vrij moeten nemen van mijn colleges om een gesprek met haar aan te gaan over mijn kinderen. Ze komt bij me langs en ziet aan mijn inrichting dat ik een voorkeur heb voor roze en turquoise. Ze blijft uren hangen, wil me opgeven voor opvoedcursussen en kijkt vrijpostig rond. Als ze me die week met de kinderen komt ophalen rennen de kinderen naar me toe en zeggen: 'Mama, zo raar. Helga heeft opeens overal in haar auto roze ballonnetjes hangen en roze en turquoise strikjes in haar auto liggen.'

Ik zeg maar niks terug, want alles wordt opgeschreven.

'Mama,' zegt Boaz lachend. 'We hadden gisteren thuis met papa de slappe lach. Heb je het journaal gezien? Die raffinaderij die papa heeft ontworpen in Pernis is wéér ontploft. Papa zei: "Dat is mijn ontwerp. Dat heb ik gedaan. Haha." Wist je dat papa op een afstand alles kan besturen? Hij is regel-meetingenieur. Zoë en ik zeiden dat hij nog even door moest meten. Hahaha. Papa moest er zelf ook heel erg om lachen.'

De rechtszaken gaan door. Brent blijft vechten. Ik heb geen geld voor gas, licht, water en reiskosten. In een jaar tijd ben ik veranderd van fulltime liefdevolle moeder en academica in Wassenaar-Zuid in een vrouw die het grootste deel van haar tijd moet overleven als zwerfster.

Mijn internet wordt weer afgesloten, en de vaste telefoonlijn ook. Ik ben bang dat Juan zal vertrekken. Hij komt 's avonds thuis van zijn werk als cultureel attaché bij de Spaanse ambas-

sade, zet zijn laptop op de eettafel en wil zijn moeder bellen.

‘We hebben geen telefoon en geen internet,’ zeg ik. Ik hou mijn adem in en wacht op zijn reactie. Hij loopt naar de kamer van Boaz en komt naar beneden met een badmintonset en een shuttle. ‘Dan is dit dé gelegenheid om je met badminton te verslaan,’ zegt hij. Hij geeft me een racket aan en gooit de shuttle op. We spelen midden in de kamer en springen over bank als twee kleine kinderen.

Als we uitgeput op de bank liggen, komt hij met een nieuw plan. We slepen een kale houten kist uit de kamer van Boaz. ‘Ik ga deze voor je kinderen beschilderen,’ zegt hij.

Ik snotter en veeg met mijn hand over mijn ogen, terwijl Juan op de grond gaat liggen met zijn spuitbussen en verfstiften. We zoeken oude stripboeken van Zoë en Boaz als inspiratie. Hij doet zijn oortjes in en zegt tegen me dat ik aan het werk moet gaan. ‘Je werk is belangrijk, Yvonne. Laat ze niet winnen.’

Ik trek de werkstukken van mijn studenten uit mijn tas en begin te lezen.

Begin augustus 2014

Aan het einde van een werkdag aan de Hogeschool vertrek ik richting mijn appartement. Rond middernacht word ik wakker van een rinkeltje op mijn iPhone. Het is de generaal, vanuit een tent in Congo. ‘Zit je nog in je roze tent?’ vraagt hij, en hij vervolgt: ‘Je kunt een paar weken in mijn appartement in Scheveningen logeren. Voor de broodnodige rust.’

We hebben regelmatig contact, maar ik houd hem op afstand. App over de kinderen. Hij stuurt een leuke verjaardagsmail aan Boaz, op de website die Juan en ik voor zijn verjaardag gemaakt hebben. Boaz is er erg blij mee.

‘Mam, kun je me vragen of de generaal een helikopter en mitrailleurs naar me wil sturen?’ vraagt hij bij het volgende begeleide bezoek. Ik zie de begeleidster van Jeugdbescherming drifstig schrijven.

Eind augustus 2014

Juan zegt dat we goede foto's van het huis nodig hebben om meer huurders te krijgen. Ik weet een fantastische fotograaf. Tom werkt voor *Vogue* en ik heb destijds een paar keer voor andere glossy magazines met hem samengewerkt. Hij maakte ook thuis in Wassenaar foto's voor mijn website.

Ik heb Tom gemist en vraag hem of hij foto's van mijn appartement kan maken. In het kort leg ik hem de situatie uit.

'Yvonne,' zegt hij. 'Jij bent een taaie, jij bent veel te sterk om je kapot te laten maken. Morgen kom ik met mijn busje langs. Ik maak foto's van jou en van Juan en jou. Ga je huis commercieel verhuren, pit op de bank en ga in vredesnaam schrijven!'

De volgende ochtend staat hij vroeg met een fles likeur en soesjes voor mijn neus. Ik omhels hem en we eten de soesjes boven op mijn dakterras op. We kijken uit op het World Trade Center.

'Proost!' zegt Tom, en hij heft zijn glaasje Bottega Nero. 'Op je bevrijding. Want die komt. Dat is alleen een kwestie van tijd.'

De foto's worden prachtig en ik plaats ze op Airbnb. Onder de foto's van Juan en mij schrijf ik een korte samenvatting van ons werk.

Ik krijg meteen een aanvraag van Terry, een man uit Friesland, voor de komende twee maanden. Ik accepteer de aanvraag.

Twee dagen later staat er een vriendelijke, gezette man voor de deur. Een uur na zijn komst komt Juan thuis. Het klikt meteen tussen de twee. Juan en ik maken samen paella voor Terry en we praten tot laat.

'Ik bak morgen pannenkoeken voor jullie,' zegt Terry. Hij slaapt in mijn slaapkamer, die met het dakterras, en ik slaap in Zoës kamer. Ik huil mezelf zachtjes in slaap met Konijn in mijn armen, haar lievelingsknuffel. Ik mis mijn kinderen verschrikkelijk en deel opeens mijn huis met twee mannen.

In de ochtend maak ik ontbijt voor Juan en Terry, en ik verlaat als eerste het huis om de trein naar station Rotterdam-Blaak te halen.

Tussen de colleges door open ik mijn laptop om naar mijn mails te kijken. Ik heb een nieuwe aanvraag voor dezelfde week van Joan, een BBC-journaliste die een nieuwe baan in Nederland geaccepteerd heeft als mensenrechtenjuriste bij het Internationaal Strafhof. Ik googel haar. Ze is onderzoeksjournaliste en juriste en heeft een award gekregen voor een documentaire die ze heeft gemaakt over de Britse jeugdzorg. Joan schrijft dat ze drie documentaires heeft gemaakt over het falen van Jeugdbescherming en dat ze daarna in het bedrijfsleven onderzoek heeft gedaan naar psychopaten. Het is nu tijd voor een nieuwe uitdaging en ze begint de week erna bij het ICC – het International Criminal Court – in Den Haag. ‘Kan ik een woonplek bij jou krijgen voor de komende maanden?’ vraagt ze.

Ik staar naar de mail en kan het niet geloven. Mijn huis is volgeboekt. Ik stuur haar een mail terug. ‘Je bent van harte welkom,’ schrijf ik. Ik slaap gewoon op de bank. Ik heb het geld hard nodig. Jeugdbeschermer Helga probeert me uit de ouderlijke macht te laten zetten en de situatie met de kinderen wordt steeds hopelozener. Zoë en Boaz worden volledig bij me weggehouden. Het huis in Wassenaar is nog steeds niet verkocht en staat zelfs nog steeds niet te koop. Brent weigert alle medewerking. Er wordt continu beslag gelegd op mijn salaris. En de verhuurder van mijn appartement dreigt me op straat te zetten.

Ik geef die avond tot laat colleges en mijn hoofd loopt om. Ik stap in de trein zonder kaartje voor de terugweg: mijn rekening is leeg. Er is geen geld voor eten en ik vraag me af hoe ik ontbijt voor mijn gasten moet betalen. Ik rijd zwart met de trein naar huis. Juan en Terry wachten me op met pannenkoeken. Ze zijn in de keuken aan het dollen en dansen op André Hazes-muziek, die uit Terry’s laptop schalt.

Ik kijk naar ze, begin onbedaarlijk te lachen en barst dan in huilen uit. Hoelang heb ik nog een thuis? De mannen kijken elkaar aan en lopen tegelijkertijd naar me toe. Juan omhelst me en Terry houdt mijn hand vast. Ik schaam me dood. Ik heb geen geld meer, ben hun hospita en er ligt weer een dwangbevel op de deurmat van een deurwaarder.

‘Wacht,’ zeg Juan. ‘Ik heb een verrassing. Doe je ogen dicht.’
Ik gehoorzaam.

‘Doe ze maar weer open,’ zegt hij. Hij trekt de koelkast open.

Ik zie eieren, jus d’orange, kaas, melk, kippenpoten, gehakt, sla, kool, boter. Ik zet me over mijn schaamte over de situatie heen en omhels Terry en hem.

‘Er zijn ook goede mensen op deze wereld Yvonne,’ zegt Terry. Ik draai de dop van Tom’s Bottega Nero open en schenk drie kleine glaasjes vol. ‘Op mijn mannen!’ zeg ik.

‘Cheers,’ zeggen ze.

De volgende dag vertrek ik vroeg naar mijn werk. Om vijf uur moet ik thuis zijn om Joan op te vangen. Ik rijd zowel heen als terug zwart met de trein. Ik ben op van de zenuwen.

Joan staat al voor de voordeur te wachten. Ze heeft drie grote koffers bij zich. Ze komt op me af met een grote bos bloemen en sluit me in haar armen. ‘Ik ben zo opgewonden als een kind om met een Spaanse documentairemaker en journalist, en een Nederlandse journalist en mensenrechtenjuriste te gaan hokken,’ zegt ze.

Ik lach. Wij waren nou juist zo opgewonden dat we een BBC-journalist in huis kregen die Jeugdbescherming kent, al is het dan de Engelse.

Joan ziet er perfect gestyled uit en ik voel me net een Hollands boerinnetje. Alleen mijn klompjes ontbreken nog. Ik sjouw haar koffers onder luid protest van haar naar boven en geef haar een rondleiding door het huis.

Ze is verrukt. ‘Het is allemaal zo lekker bohemien en artistiek,’ zegt ze. ‘Ik ben benieuwd naar je verhaal en naar Juan.’

Ze haalt een doosje bonbons uit haar koffer en geeft het me. Ze verontschuldigt zich dat ze geen appeltaart heeft gebakken.

Het valt me in het halfuur daarna bij de thee op dat ze zich continu verontschuldigt. ‘Sorry,’ zegt ze als ik zeg dat ze zich niet steeds hoeft te verontschuldigen. ‘Ik kom net uit een relatie met een narcistische man,’ zegt ze. ‘Het is wel een persoonlijk verhaal en ik zal er niet te veel over vertellen, maar we waren verloofd, tot hij me in een inrichting probeerde te laten opsluiten. Het was een sadistische man en het heeft me onzeker gemaakt. Ik was vroeger niet zo. Sorry.’

Ik kijk verschrikt en kan dan mijn lachen niet inhouden. Ze kijkt me verbaasd aan. ‘Sorry,’ zeg ik. ‘Maar ik zal het je zo uitleggen. Dit is allemaal te bizar voor woorden. *Me too*,’ zeg ik. ‘Ik zat ook bijna in een inrichting. Nee, eigenlijk ben ik ontsnapt. Hij had me er al in.’ Ik vertel haar de rest van mijn verhaal.

Haar ogen glijden naar de wand tegenover haar. ‘Zijn dat Zoë en Boaz? O my God. Wat vreselijk. Je moet er een boek over schrijven. En hoe bizar is het dat wij samen in één huis belanden?’

‘En met mij?’ zegt Juan. We hebben hem niet aan horen komen. ‘Hai, ik ben Juan, ik ben journalist en heb documentaires gemaakt over terroristen,’ zegt hij.

Joan schudt hem lachend de hand. Juan opent ondertussen een Albert Heijn-tas en haalt er een fles wijn uit. Hij schenkt ons een glas in.

Niet veel later horen we opnieuw de sleutel in het slot. Het is Terry. Ik stel hem aan Joan voor en maak samen met Juan het eten klaar.

Ik voel me opgelaten en verdrietig dat Joan in het stapelbed van Zoë slaapt. Het bed is groot genoeg, maar Juan en Joan slapen wel in kinderkamers. Joan neemt het echter goed op. ‘Heerlijk om mijn bagage te kunnen uitstallen boven mijn hoofd in het stapelbed,’ zegt ze.

Ik slaap die nacht voor het eerst beneden op de bank, zonder mijn make-up eraf te halen en met mijn kleren nog aan. Ik ben

vergeten om beneden mijn spullen neer te leggen en wil mijn gasten niet storen.

De volgende ochtend sta ik vroeg op om ontbijt te maken. Ik geef die dag geen colleges en moet aan een van de rechtszaken werken. Ik schrijf stukken voor de advocaat, maar heb geen geld om ze uit te printen. Mijn printer is kapot. Na het ontbijt vertrekken Joan, Terry en Juan. Om negen uur wordt er aangebeld. Het is een deurwaarder. Ik heb tassenvol met rekeningen en kan nog steeds de schuldhulpverlening niet in.

De man schudt zijn hoofd als hij mijn verhaal hoort. 'Dat een man ongestraft zo met de vrouw die zijn kinderen gebaard heeft om kan gaan,' zegt hij. 'Wat een hufter. Dat rechters zo iets belonen. Schandalig gewoon.'

Er is nog steeds geen onderzoek gedaan naar uitbuiting en narcistisch misbruik, en Brent en zijn advocaten weigeren elke communicatie over de kinderen en de echtscheiding. Ze weigeren de echtscheiding in te schrijven. Nu de politie Brent blijft steunen kan hij me ten volle uitbuiten en oplichten. En dat doet hij ook. De kinderen worden volledig bij me weggehouden, Brent blijft me bestoken met rekeningen en rechtszaken, en ik kan geen kant op.

Ik zie de kinderen al een paar maanden niet. Jeugdbescherming heeft alle contact stopgezet. Ik huil mezelf in slaap en sta huilend op. 'Kom op, Yvonne. Doorgaan. *No matter what*. Doorgaan. Je bent er voor ze als ze deze nachtmerrie over is,' zeg ik tegen mezelf, 'hoelang het ook duurt.' Ik hunker dag en nacht naar een teken van leven van Zoë en Boaz. Zijn ze gezond? Mogen ze überhaupt nog aan hun moeder denken? Zijn ze veilig?

Zoë blijkt bij haar vader haar rechterpols te hebben gebroken. Brent heeft haar daar vijf dagen mee rond laten lopen zonder dat hij met haar naar de dokter ging. Hij schrijft aan mij en alle hulpverleners dat ze haar moeder mist, obstinaat is, dat ze niet luistert en pijn in haar pols had en naar de dokter wilde.

'Ik heb hard afgerekend met dit gedrag,' schrijft hij. 'Van

hun moeder mochten ze alles. Ik heb de kinderen straf gegeven. Ze mogen niet aan de computer zitten en niemand bellen. Ik geef Zoë geen eten.' Hij houdt dit twee dagen vol. Hij vervolgt zijn mail: 'Uiteraard sta ik open voor alle pedagogische tips. Ik heb me nooit met de opvoeding beziggehouden, maar dat is noodzaak nu Yvonne niet voor de kinderen kan zorgen.' Hij weet feilloos alle hulpverleners te manipuleren.

Mijn kinderen houden op met vechten. Ze zijn murw. Ze zijn een keer weggelopen naar het politiebureau, maar worden keurig weer bij hun vader afgezet. 'Mama, papa slaat Boaz heel vaak,' zegt Zoë. We missen je zo vreselijk.' De politie krijgt de kinderen niet eens te spreken. Ze worden door Jeugdbescherming gehoord. Er komt een begeleiding van een week voor de veiligheid van de kinderen, waarbij ze moeten opbellen als ze geslagen worden. Brent moest daarbij van Jeugdbescherming de telefoon vasthouden. Het is totale waanzin.

Ik gaf elke dag colleges. Helga van Jeugdbescherming heeft iets nieuws bedacht: ze wil twee keer per week afspreken om een 'opvoedcursus' te doen, zodat ik de kinderen wellicht weer een uur per week te zien kan krijgen. Ze geniet duidelijk van de macht die ze uitoefent. 'Je zult toch alles moeten doen wat ik zeg om je kinderen te mogen zien,' zegt ze. 'En wat je ook doet, je zult ze nooit terugkrijgen. Daar zorg ik wel voor. En van mij mag je procederen, hoor, ik schrijf gewoon op dat je maar blijft vechten en dat de vechtscheiding jouw schuld is. Je zult toch nooit één rechtszaak winnen. Rechters geloven alles wat ik zeg en ik heb een groot juridisch apparaat achter me staan, en jij hebt helemaal niets meer.'

Na de korte begeleide bezoeken met de kinderen ben ik van slag. Het is alsof mijn armen en benen eraf gesneden worden als ze vertrekken. Ze rijden mee met de hulpverlening, weg van mama, de hoek om, en kijken niet meer achterom.

Juan wacht op me. 'Ga met me mee naar Spanje,' zegt hij. 'Of ga naar mijn moeder en mijn oma. Bouw een nieuw leven op.'

Je gaat hier kapot aan. Dit heeft niets meer met moederschap te maken. Waarom moet je als een crimineel je kinderen begeleid zien? Omdat je hulp gevraagd hebt bij huiselijk geweld? Wat is dit in vredesnaam voor een wreed land?’

We maken plannen om een boek of een documentaire te maken. Met de camera of laptop op schoot, op een strand, aan de Spaanse kust. Over Spaanse siësta’s, een knappe Spaanse vriend, kronkelende steegjes in Galicië waar we doorheen slenteren met camera’s op onze rug. Juan wil me vrij zien. Hij vindt het zonde van mijn leven, mijn talenten.

Op een dag vertellen Joan en Terry dat ze weggaan.

Het is bijna kerst en Helga is weer druk met juridische procedures en rapporten die van geen kant deugen: het kost me dagen om alle leugens te ontcrachten. Ik heb nog steeds geen geld voor een advocaat. Ik probeer op ieders aanraden een vervanger voor Helga te krijgen. Maar Helga heeft iets anders in gedachten: zij wil de moeder laten vervangen.

Juan gaat met de kerst naar zijn moeder in Allariz en gaat daarna in Amsterdam wonen. Ik kan het financieel niet meer volhouden om het appartement aan te houden. De ene na de andere deurwaarder staat op de stoep. ‘Ik kan geen kant op, meneer,’ zeg ik. ‘U kunt de nota boven in de zak gooien. Ik kan geen kant op, kan niet in schuldhulpsanering. Gaat u maar naar mijn ex-man, die in mijn huis woont, en leg maar beslag. Ik vraag aan iedereen hulp, maar die komt er niet. Ik ben er helemaal klaar mee. In 2014 is er al een onderzoek gevraagd naar uitbuiting.’

‘U zit in een verschrikkelijke situatie, mevrouw Floor,’ zegt de medewerker van de gemeente, maar helaas maakt u op geen enkele regeling aanspraak en valt u overal buiten. Normaal zou ik u antikraak aanraden, maar die woningen worden met de vluchtelingenproblematiek nu allemaal aan vluchtelingen gegeven.’

‘Val ik niet allang in die categorie?’ vraag ik.

‘Maar u kunt toch een financiële hulp vragen voor rechtszaken,’ vraagt hij. ‘Iedereen heeft recht op een pro-deoadvocaat, dat weet u toch?’

Ik schud mijn hoofd en leg voor de zoveelste keer uit dat ik niet in aanmerking kom voor een toevoeging, al vijfjaar niet.

‘Weet u dat zeker?’ vraagt hij.

‘Ja, u kunt ervan uitgaan dat ik dat als juriste al zo’n dertig keer geprobeerd heb. Het systeem faalt op dit vlak. Ik val in geen enkele categorie,’ zeg ik.

Eind 2014

Ik krijg geen boekingen van Airbnb en maak me grote zorgen. ‘Oh Lord, Give me Joy,’ zeg ik en ik gooi mijn handen in de lucht. Ik kan niet stoppen met huilen en heb last van mijn hart. Het is alsof er een olifant op mijn borst staat. Ik ben misselijk, duizelig en blijf huilen tot ik in slaap val.

Ik word wakker van een geluidje op mijn iPhone. Er komt een mail binnen, van Airbnb: een boekingsverzoek van Joy uit Chicago. Ze stuurt me een verzoek om voor drie maanden te boeken, vanaf de volgende dag. Er komt een tweede mail binnen van Airbnb – nog een boeking. Ditmaal van Maria de Los Angelos uit Venezuela. Ik staar naar mijn mails. Ik bel Isabel en vertel haar het verhaal.

‘Zie je, lieverd?’ zegt ze. ‘Je gaat door een hel, maar elke keer als je het echt niet meer weet krijg je weer een bemoediging. Hou vol.’

Joy komt de dag erna. Ze lijkt als twee druppels water op Michele Obama en is internationaal juriste mensenrechten. Ze gaat voor het Joegoslavië-tribunaal werken. Ik vertel haar het verhaal van haar boeking en dat ik kort daarvoor om Joy gevraagd had. Zij vertelt me dat haar beide ouders dominee zijn en haalt een bijbel uit haar handtas. Ze leest me Psalm 91 voor. ‘Je wordt beschermd, Yvonne,’ zegt ze. ‘Houd vol.’

Er wordt gebeld, en ik ren naar beneden om de deur open te

doen voor mijn tweede nieuwe gast die dag. Maria de Los Angeles staat voor de deur, een mooie, kleine, blonde journalist en anchor woman. Ze begroet me joviaal en ik neem haar mee de trap op om haar aan Joy voor te stellen.

Maria ploft naast ons op de bank en ratelt aan één stuk door. Joy en ik moeten om haar lachen; ze is geestig en flamboyant, en spreekt afwisselend Spaans en Engels. Ze vertelt dat ze elke ochtend een show over beauty en lifestyle op de televisie in Venezuela presenteert. Ze deelt mijn liefde voor vogels, mannen en reizen, en vertelt dat ze een reis door Europa maakt.

‘Waar is Juan?’ vraagt ze na een uur. Juan is nog in Galicië, bij zijn moeder. Over een week komt hij terug naar Nederland en zal dan een paar maanden met zijn vriendin Lexia in Amsterdam gaan wonen. Hun vrienden zijn druk met de voorbereidingen voor het Spaanse filmfestival.

Maria pakt haar handtas en haalt er drie bijbels uit. Een Engels, een Spaans en een Nederlands exemplaar. ‘Zo leer ik Nederlands,’ zegt ze. Joy lacht en haalt ook een bijbel uit haar handtas. Ik staar naar Joy, Maria en de vier bijbels op mijn zitbank en krijg de slappe lach.

We eten samen en de volgende dag staan we vroeg op, zodat we nog samen kunnen ontbijten.

Juan komt die week op donderdag eten. Joy vertrekt de volgende dag twee weken naar Parijs, Rome en Milaan. Ik kan niet wachten om na mijn werk naar huis te gaan en sjees er naar toe. Juan steekt niet veel later zijn sleutel in het slot. Ik hoor hem en ren de trap af. Hij ziet me, opent zijn armen en ik spring vanaf de laatste zijn armen in. Juan zegt dat hij me erg heeft gemist en dat het voelt of hij thuiskomt. Hij voelt als familie. We lopen samen naar boven en ik stel hem aan Maria voor. Juan lacht. Hij loopt naar de keuken, trekt de koelkast open en pakt een paar pannen uit de kast. ‘Ik ga een maaltijd voor jullie maken,’ zegt hij.

‘Ik heb al iets voorbereid,’ protesteer ik.

‘Dat bewaar je maar voor morgen,’ zegt hij. ‘Vandaag zorg ik voor jullie.’ Hij trekt een fles wijn open, zet zijn laptop op tafel en zoekt reggaemuziek op.

We dansen met z’n drieën om tafel. We eten, lachen, drinken, dansen en genieten tot Juan de laatste trein naar Amsterdam moet halen. Joy komt net thuis voordat hij vertrekt.

Ik trek me terug in de kamer van Boaz en huil. Ik mis mijn kinderen. Het voelt of ik iedereen verlies.

De stapels brieven van deurwaarders stapelen zich weer op en internet wordt weer afgesloten. Ik weet dat Joy hier zeker een probleem van zal maken als ze terugkomt en bespreek het met Maria. Zij heeft zelf ook een probleem: haar laptop is stuk en ze kan niet schrijven. Ze is platzak en kan de huur niet betalen. Ze stelt voor dat ik nog een kamer verhuur en dat zij tijdelijk bij mij boven in het stapelbed van Zoë komt slapen. Ik ga akkoord, want geen haar op mijn hoofd die eraan denkt om haar op straat te zetten. Ik ben dol op Maria. Maar haar geldproblemen nemen toe. Ze vertelt dat haar verblijfsvergunning verlopen is en zegt dat ze de volgende dag naar Chili vertrekt.

Joy vertrekt weer voor een reis in Europa. Later komt Ahmed, net als Maria vertrekt. Hij is forensisch patholoog en wordt bij vliegtuigrampen en terroristische aanslagen ingeschakeld om lichamen te identificeren. Ahmed slaapt in mijn kamer op de bovenste verdieping. Het is een grote kamer, zonder deur, en Ahmed snurkt hard. Ik voel me die nacht niet veilig alleen in huis met een man die ik niet ken. Mijn deur kan niet dicht en ik krijg het benauwd van het idee van een forensisch patholoog met een gereedschapskist vol fileermesjes boven mijn hoofd als ik slaap. Op de kamerdeur van Zoës kamer, waar ik slaap, zit ook geen slot. Ik ben bang dat ik binnenkort op straat sta met de oplopende financiële problemen en krijg geen rust met steeds wisselende huurders.

De volgende dag word ik gebeld door een vriendin: de moe-

der van mijn dominee. ‘Ik heb een telefoonnummer voor je,’ zegt ze. ‘We hebben een antikraakpand voor je gezien. Hier is het nummer. Mijn man heeft een goed woordje voor je gedaan.’

Ik bel het nummer en vraag of ik meteen kan komen kijken. Het gaat om de Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming-kerk en pastorie in Voorburg. Het pand staat al zeven jaar leeg. Ik fiets erheen en ben meteen verliefd op de plek. Het appartement bestaat uit een woonkamer en slaapkamer met een wasbak. De woonkamer heeft hoge ramen en kijkt uit op de tuin en de zijkant van de kerk. Ik bel Joy op haar mobiel. Kan ze andere woonruimte krijgen? Dat is gelukkig geen probleem.

Ik maak plannen voor de verhuizing met Margreet, Annabel en Juan. Mijn moeder en ik toosten bij Isabel in haar tuinhuis. Mijn moeder en ik zijn inmiddels onafscheidelijk. Ze ziet er fantastisch uit en ik zie haar ondanks haar verdriet over mijn zus, mij en de kleinkinderen met de dag opbloeien. Ze is een sterke vrouw geworden.

23 maart 2015

Voor mijn verjaardag nodigt mijn dierbare vriendin Isabel me telefonisch uit voor een lunch in restaurant Park in Leiderdorp. Ik heb net weer een rechtszaak verloren.

De uithuisplaatsing is verlengd. Ik mag van Helga en de rechter en de instantie die therapie bij echtscheiding regelt niet in hoger beroep, omdat ik dan zou ‘vechten’. Ik had me tijdens mijn rechtenstudie in Leiden nooit kunnen voorstellen dat je in een familierechtszaak in Nederland in deze situatie terecht kon komen. Als moeder en juriste vind ik een uitschakeling van het juridische systeem door machtsmisbruik uiteraard volkomen onacceptabel. In die tijd had ik een bekende advocaat op de achtergrond die me zou helpen met een hoger beroep. Hij was niet alleen familierechtadvocaat, maar ook hoogleraar en zeer gelovig, en ik had alle vertrouwen in hem. Omdat de zaak zo gecompliceerd en tijdrovend was, ik door uitbuiting geen geld

had en de publiciteit uitbleef liet hij me echter een dag voor de zitting met lege handen staan. ‘Ik doe het toch maar niet,’ zei hij. Ik was al twee dagen bezig om met mijn laatste geld alle laatste relevante juridische stukken te kopiëren en had op het verzoek van de advocaat in Amsterdam een koerier ingeschakeld om alles tijdig naar hem te sturen. Hij was net onderweg. De koerier was zo lief om zijn bedrag aan te passen, maar de zestig euro die ik moest betalen was mijn weekgeld voor boodschappen.

Mijn eigen moeder is even oud als Isabel. Ik heb haar een tijdje niet gezien en heb haar vreselijk gemist. Ik huil als Isabel me belt. ‘De geschiedenis herhaalt zich, Isabel,’ zeg ik. ‘Ik heb altijd gezegd dat ik mijn kinderen zou beschermen, maar het is me niet gelukt. Zoë en Boaz hebben hetzelfde lot ondergaan als ik. Een leven van geweld en zero respect voor de moeder van de kinderen. Een leven vol geweld en ouderverstoting.’

‘We zijn christenen, Yvonne,’ zegt ze aan de telefoon. ‘Hoe desastreus de familierechtbank ook is, wij hebben een andere rechter.’

Ik rijd de volgende dag op mijn fiets naar Leiderdorp en zie de turquoise fiets van Isabel staan. Ik zie haar al van veraf zitten met mijn moeder. Ik ben zo blij en spreid mijn armen om haar tegen me aan te drukken.

Mijn moeder is voor de tweede keer in haar leven voor geweld gevlucht. Haar eerste huwelijk duurde twintig jaar en het laatste zesentwintig jaar. Voor de tweede keer is een huwelijk van haar geëindigd, waarbij de politie haar uit huis gehaald heeft. Mijn stiefvader Hans heeft haar met een mes achtervolgd en heeft haar geprobeerd van de vierde etage van het balkon te duwen.

Die kostbare middag toosten we en eten we salade met coquilles en verse zalm en dille. ‘We zijn net de drie musketiers,’ zeg ik, ‘met alles wat we samen meegemaakt hebben. Zo noemde ik Zoë, Boaz en mij samen ook altijd.’

Isabel fluistert in mijn oor: 'Blijf doorademen, Yvonne. Op een dag vier je je verjaardag met Zoë en Boaz. Je leven is een cirkel van geweld, maar er komt een dag dat die doorbroken wordt. Liefde overwint. We zitten nu met z'n drieën hier. Weet je nog hoe we in elkaars leven kwamen?'

'Ja,' zeg ik. Isabel is de moeder van mijn schoolvriendin. Ik ken haar sinds mijn achtste. Ze werd mijn vertrouwenspersoon. Ik logeerde vaak bij haar als kind. Ze maakte mijn vriendin en mij stiekem op met knalblauwe mascara. Ze gaf me levenslessen die ik altijd met me meedraag. 'Wat er ook gebeurt in je leven, zorg altijd dat je op je mooist bent,' zei ze. 'Dat helpt.' We hebben samen gebeden voor mijn vader en de rest van mijn familie. Voor vergeving.

Steeds vaker vluchtte ik naar Isabel om te bidden. Thuis was het net oorlog. Mijn vader had steeds vaker last van uitbarstingen. Hij was ziekelijk jaloers en controlerend. Te pas en te onpas beschuldigde hij mijn moeder ervan dat ze vreemdging. Mijn moeder was trouw en smoorverliefd, op mijn vader. Hij was de enige die het niet zag.

Begin mei 2015

De gekraakte kerk is een zegen. Ik verhuis voor de tweede keer naar een veel kleinere woning. De eerste keer van zeven kamers naar vijf kamers, nu van vijf naar twee. Ik moet bijna alles wegdoen, ook de spullen van Zoë en Boaz. Ik vraag samen met een vriendin aan Helga of de spullen naar de kinderen gebracht kunnen worden. Er zitten veel dierbare spulletjes bij. 'Nee, dat kan niet,' snauwt ze. 'Zoiets heb ik nog nooit meegemaakt.' Een aantal spullen sla ik op. Margreet regelt kopers via Marktplaats. Als Zoë en Boaz bij me terugkomen, koop ik andere spullen, hou ik mezelf voor. Tweedehands. Ik ga alles zelf voor ze beschilderen.

Ik bekijk mezelf die avond in de spiegel. Ik ben aangekomen. Eet nooit meer gezond sinds het vertrek van Juan. Mijn

schoenen zijn versleten. Mijn kleren zijn vaal en te klein. Mijn haar is te lang. Grijzend. Ik ben in anderhalf jaar tijd vijftien jaar ouder geworden.

Margreet, Annabel en Juan helpen met de verhuizing. Ik heb weer een paar studentverhuizers geregeld. Boarfa, die de leiding heeft, lijkt regelrecht uit de sportschool te komen. Hij draagt een kort wit shirt, waaronder zijn torso goed zichtbaar is. ‘We proberen onze vriendin Yvonne vandaag een beetje te ontzien,’ zegt Margreet. ‘Vraag alles alsjeblieft aan Annabel en mij.’ Mijn vriendinnen zorgen voor koffie, een plan van aanpak, labels voor de dozen, scharen, stofzuiger, een draaiboek.

‘Ik ben de decorateur,’ zegt Juan. ‘Ik ga er een droomplek van maken.’

‘Jij gaat mee met de verhuizers,’ zegt Margreet tegen mij. ‘Wij halen je huis leeg en richten de kerk in. Jij bepaalt met Boarfa, Abbud en Abdalaziz welke lading waarnaartoe gaat.’

Boarfa slaat beschermend zijn armen om me heen. We rijden naar de opslagplaats. Ik stap het busje uit.

‘Nee, Yvonne,’ roept Boarfa. ‘Blijf zitten, wij regelen het voor je!’

‘Ik help mee,’ zeg ik, en ik stroop mijn mouwen op.

We rollen alle kinderspullen naar de derde verdieping. Er vallen barbies uit de bakken met speelgoed. De jongens rapen ze op. Daarna rijden we naar de stortplaats, in hartje Den Haag. Er vliegen meeuwen boven de stinkende troep in grote bakken. Iedereen staat in een lange rij te wachten, maar wij mogen via een parallelweggetje voor.

‘Ze kennen ons,’ zegt Boarfa.

Ik voel me *the Queen of the Junk*. Doe de ramen open. Ik kijk omhoog. De zon schijnt. De lucht is blauw.

‘Blijf jij maar zitten,’ zegt Boarfa. Hij klimt over me heen de bus uit en springt op de grond.

‘Nee,’ zeg ik. Ik klim op een container en trek alle spullen

samen met Boarfa omhoog. We gooien alles in de grote containers.

Om zes uur komen Boarfa, Abbud, Abdalaziz en ik aan in de kerk. Margreet, Annabel en Juan zitten buiten in het gras. ‘*Estamos listos cari?o!*’ roept Juan. Mijn vrienden leiden me naar boven. Mijn twee kamers zijn volledig ingericht. In mijn slaapkamer ligt een knalroze tapijt, dat ik met Margreet heb gekocht. Aan het plafond een rood-roze lamp. Het fonteintje achter in de kamer maakt het met de kerkramen tot een soort kloosterkamertje. Margreet, Annabel en Juan hebben de kasten in elkaar gezet en mijn kleding op kleur gesorteerd en opgehangen.

De zitkamer is een kakofonie van kleuren, met de basiskleuren rood, roze en turquoise. De muren zijn wit. Op de grond staan mijn schilderijen en twee grote doeken van Zoë en Boaz. Mijn bureau staat voor het raam en mijn werkplek kijkt uit over de kerkmuren en de kerktuin. Juan heeft doosjes met paperclips, punaises, scharen en notitieblokjes uitgestald en foto’s van Zoë en Boaz met verschillende kleuren punaises aan de wand gehangen. Er hangen grote spiegels met barokke zilveren lijsten boven de bank en de haard. Ik heb weer een eigen plek. Ik omhels ze.

Ik loop achter Juan aan de grote, hoge badkamer in. Er staat een groot oud keramieken bad, er hangen planken aan de wand. Mijn vrienden hebben overal potjes uitgestald: mijn make-up, oliepotjes, massageolieflesjes, alles op kleur gerangschikt. In de keuken hangen braadpannen aan de wand, er staat een oude kast van de kinderen, vol met turquoise kaarsen en pannen. Het is een geweldige loft geworden. Er staat zelfs een volledig ingerichte klussendoos met roze hamer, roze nijptang, spijkers, en een boor met een rood handvat.

We eten in de tuin en dan verlaten mijn vrienden me.

Ik ga op bed liggen en kijk door de kerkramen naar de ondergaande zon. Ik steek kaarsen aan. Als ik dit wil overleven, moet

ik aan mezelf denken. Ik maak een afspraak met mezelf: huil zoveel je wilt, maar probeer dagelijks ook een moment van geluk te creëren en bouw het langzaam op. Ik heb Zoës draagbare cd-speler meegenomen naar de badkamer en op de wasmachine gezet. Het geluid galmt door het hoge plafond. Ik dompel mijn hoofd onder water en zing zacht mee.

Ik heb al die maanden in mijn gewone kleren geslapen. De meeste tijd op de bank tussen mijn huurders. Ik hou de knuffels van mijn kinderen in mijn armen. Jank. Kan soms ook niet meer huilen. Ik heb het leven van een clochard geleid. Nu pak ik een babydoll uit mijn kast. Smeer me in met olie, steek kaarsen aan in mijn kerktoren, leg mijn handen op mijn buik en probeer mijn lichaam weer te voelen.

Een app. De generaal. 'Waar ben je?'

Ik antwoord: 'In mijn kerktoren. Net verhuisd.'

Het blijft even stil, maar hij is nog online. Dan: 'Ik ben onderweg naar Schiphol. Zal ik langskomen?'

Ik antwoord: 'Non.' Het blijft even stil. Hij gaat offline. Ik ga weer achteroverliggen. Ik hoor weer een ping, kijk op mijn iPhone.

'Bedoel je later?' appt hij.

Ik antwoord: 'Als ik NON zeg, dan is het NON.' Ik stuur hem twee foto's, een van de kerk en een van een non, die een berispelend vingertje omhooghoudt. Hij appt een paar erotische toepassingen.

Ik lees het en antwoord: 'Slaap lekker, generaal.'

Ik val in slaap met mijn voeten op een kistje met een stapel dekens erop. Mijn Auping past niet in het kamertje en hebben we opgeslagen. Ik lig op een bedje van een van de kinderen van Margreet.

Ik droom van Zoë en Boaz. We liggen op een kleed tegen een boom. 'Mama, vertel nog eens dat verhaal over die muisjes aan die parachutes.' Hun favoriete verhaal.

Ik denk aan onze bergtocht in Sardinië. We picknicken aan

een bergbeekje, trekken onze kleding uit en duiken met onze zwemkleding die daaronder zit, in de zee. Boaz praat aan één stuk door. ‘Mam, ik weet dat je zegt dat ik niet mag discrimineren, maar die Duitsers vind ik helemaal niks. Ik vertrouw ze niet.’

‘Waarom niet, schat?’ vraag ik.

‘Nou, ze waren bij de Eerste en de Tweede Wereldoorlog en ze stonden ook vooraan bij de oerknal.’

Ik moet hard lachen.

Hij praat door. ‘Mama, weet je nog dat André Kuipers bij ons op school was? Ik ga binnenkort met hem mee naar Mars. Daar heb je nog heel veel mooie natuur. Ik hoop niet dat Shell daar ook gaat boren.’

Ik denk aan hoe ze tegen me aan liggen, dat ik wakker word en hun gezichten bekijk voor zij wakker worden. Maar ik lig in een kerk zonder Zoë en Boaz. Het went nooit. Elke ochtend is het verdriet hetzelfde. Ze zeggen dat verdriet slijt, maar dat is niet zo. Niet als je moet toezien dat je kinderen langzaamaan totaal van je vervreemd worden en leren dat hun moeder niet voor ze kan zorgen en gek en gevaarlijk is. Elke dag weet ik dat hun leed en dat van mezelf groeit en dat de gevolgen ernstiger worden. Het lijkt op rouwen om levende kinderen.

Eind mei 2015

Als ik net een paar dagen in de kerk woon belt Helga van Jeugdbescherming. Nadat ik maanden gesprekken met haar gevoerd heb voor mijn heropvoeding en opvoedlessen, waarbij me op het hart gedrukt is nooit meer over huiselijk geweld of narcistisch misbruik met wie dan ook te praten, wil ze een gesprek met mij, mijn vrienden en familie plannen.

Ik nodig Margreet, Annabel, mijn moeder, Isabel en Paul uit. Ze willen er allemaal bij aanwezig zijn. Dat geldt ook voor de familiecoach Marijke Kol, die ik in de kerk ontmoet heb en die me een tijdje begeleid heeft na de uithuisplaatsing. Marijke is een degelijk uitzijende vrouw van een jaar of zestig met een kort

kapsel en jongensachtige kleren. Ze praat krachtig, met autoriteit. Soms laat ze een zachtere kant van zichzelf zien en zie ik het meisje achter mevrouw Kol. Op die momenten praten we als vriendinnen. Ze trekt zich mijn situatie bijzonder aan en voelt zich machteloos. Ze zet zich erg voor mijn zaak in, maar bereikt net als alle anderen helemaal niets. ‘Niet omdat er iets aan jou mankeert,’ zegt ze, ‘maar omdat Jeugdbescherming West een corrupt zootje is waar je je helemaal niet meer mee moet inlaten.’

Jeugdbescherming West liegt tegen de rechter dat de familiecoach contact met me weigert vanwege mijn vermeende borderlineproblematiek, die Brent telkens naar voren brengt. Maar Marijke Kol heeft Jeugdbescherming West flink de waarheid verteld en gezegd dat ik van Jeugdbescherming West geen contact meer met haar mocht hebben, omdat ik mijn kinderen anders niet meer mocht zien. Voor de rechtbank vertelt de voorganger van Helga, Olga van Jeugdbescherming West, dat ik geen netwerk zou hebben, psychiatrisch onderzoek zou weigeren en dat Marijke Kol afgehaakt zou zijn vanwege mijn gedrag.

Marijke blijft me echter steunen. Ze is op de hoogte van de praktijken van de Jeugdbescherming in Nederland en weet wat de uithuisplaatsingen de organisatie financieel opleveren. Ze vraagt Helga of ze bij het netwerkoverleg aanwezig mag zijn. Dat mag ze niet.

De rest van het netwerk komt wel. Ik nodig iedereen uit in de tuin van de kerk. Ik heb een uitgebreide lunch voorbereid.

Mijn netwerk heeft al verschillende keren contact opgenomen met Helga om uit te leggen dat ze niet door kan gaan met de druk die ze uitoefent om mijn boedelscheiding te stoppen. Het is niet in mijn belang, noch in het belang van de kinderen. Ik ben door toedoen van Brent en Jeugdbescherming West financieel geruïneerd. Het is niet in het belang van Zoë en Boaz als hun moeder dakloos, failliet en beroofd van haar inkomen en goede reputatie door het leven moeten gaan.

Jeugdbescherming blijft eindeloos herhalen dat ik de kinderen belast. Ook het voltooien van de boedelscheiding en de verkoop van ons gezamenlijk huis zouden de kinderen belasten. Daar wonen Brent, zijn vriendin Andy en de kinderen immers. Zij hebben er geen boodschap aan als de moeder onder een stoeptegels moet zien te overleven. Hun taak is het beschermen van de vader en zijn vriendin, laten ze weten. Die voeden immers de kinderen op.

Het slaat nergens op, maar Helga heeft de macht over mijn kinderen en meent dat ze zich daarom met alle facetten van mijn leven mag bemoeien. Zet een moeder onder druk, bedreig haar, hou haar kinderen eindeloos bij haar weg, maak dat ze haar kinderen nooit meer te zien krijgt als ze hulp vraagt of een oplossing zoekt. De kans is groot dat ze dan een keer een emotie laat zien waarmee je haar om de oren kunt slaan. Ik zie de kinderen eerst maanden in een kamertje bij Jeugdbescherming en daarna in een oud hok in een school. Een uurtje per week. Er is geen speelgoed, niks.

Nu stappen ze uit de BMW van hun vader en zien hun moeder op een oude fiets aankomen en als crimineel begeleid worden, om haar kinderen bewaakt te mogen zien. Ik neem elke keer een picknickkleed en lekkers mee.

Bij alle instanties en zelfs mijn huisarts verspreidt Helga laster over me. Ik heb nu niet één, maar twee bully's.

Mijn netwerk benadrukt dat ik een lieve moeder ben en een hecht netwerk heb. Ze vertellen dat mijn hele leven om Zoë en Boaz draait, maar dat ik financieel los moet komen van Brent. Afgesproken wordt dat er na een aantal weken een nieuw overleg komt en dat de notulen dezelfde week verstuurd zullen worden. Dat gebeurt echter niet.

Helga belooft dat de bezoeken met Zoë en Boaz onmiddellijk weer gestart worden. De eerste bezoeken zullen nog begeleid zijn, daarna zal snel overgegaan worden tot bezoeken met mijn moeder, Margreet, Annabel, Isabel en de kinderen van mijn

vriendinnen. Voorts zullen de bezoeken onbegeleid plaatsvinden, waarschijnlijk nog de maand erna, in de zomervakantie.

‘Ik doe er alles aan om de zaak op te lossen,’ zegt Helga bij het afscheid. ‘Ga vooral niet in hoger beroep om de kinderen terug te krijgen,’ benadrukt ze. ‘Jeugdbescherming heeft het voor het zeggen. Vechten tegen mij is kansloos.’

Ik krijg een halfuur na het vertrek van Jeugdbescherming West en mijn netwerk een Skype-berichtje van Boaz: ‘Mammie, we mogen je snel zien!’ Zoë stuurt een app: ‘Mama, we zijn een bezoek aan je aan het plannen met Jeugdbescherming!’ Het berichtje eindigt met een rij hartjes.

De week erna zie ik Zoë en Boaz. Ik mag ze als liefhebbende moeder een uur begeleid zien. Ik ben al de hele dag bezig met de voorbereidingen en heb een hartenspoor door de kerk en de pastorie gemaakt en een groot hart boven de kerkdeur gehangen.

Zoë en Boaz komen aangereden in het rode autootje van Helga. Ik heb ze zeker vier maanden niet gezien. Ze zitten keurig als twee slaafjes achter haar verstoppt, met lamgeslagen gezichtjes. Ze hebben de moed om te vechten om hun moeder te zien al lang geleden opgegeven. Hun gezichten lichten op als ze mij voor de kerk zien staan. Ze gooien het portier van de auto open en vliegen in mijn armen. Ik til ze op. ‘Wat zijn jullie groot geworden!’ roep ik. Boaz is een stuk in de hoogte geschoten en begint steeds meer op mij te lijken, al heeft hij de sproetjes van zijn vader. Zoë lijkt op een Spaanse schone; ze heeft prachtige donkere krullen en draagt shorts die haar lange benen benadrukken. Ze kraaien van plezier als ze zien waar ik woon. ‘Mama, we hebben je zo gemist!’ Ze rennen naar boven. ‘Wat een kek huis. Echt iets voor jou.’ Ze raken alles aan. Hun foto’s, de kat Guusje, hun schilderijen. De harten. Mij. Mijn haar, wangen. Geven me kusjes. Ik omhels ze.

‘De lunch staat klaar in de kerktuin, liefjes,’ zeg ik. De kinderen rennen achter de kippen aan in de tuin.

‘Mogen we de kerk en de pastorie bekijken, mama?’ vraagt Boaz. ‘Natuurlijk, lieverd,’ zeg ik, en ik loop voor ze uit. Ze rennen naar binnen. Ik laat ze de kerk zien en neem ze mee naar alle kamers van de pastorie. ‘We hebben een dak waar je op kunt staan,’ zeg ik.

Boaz joelt: ‘Daar wil ik op!’

‘Is het niet eng?’ vraagt Zoë.

‘Welnee,’ zeg ik.

We klimmen naar boven, over het gammele trapje en tillen het luik omhoog dat naar het dak leidt. Daar kijken we naar de blauwe lucht. We kijken uit over de muren van de kerk, de kerktoren, de grote tuin, de kippen, de gewelven en de dorpskern van Voorburg. De zon schijnt in ons gezicht. Ik denk aan mijn oom Rein, de familiepastoor, bij wie ik als kind logeerde. Hij had een grote pastorie, een eigen begraafplaats en een gigantische tuin. Het is bijzonder dat ik nu met Zoë en Boaz in dezelfde ambiance ben die mij als kind altijd heeft afgeleid van het geweld thuis. De kerk is altijd mijn redding geweest.

‘Wat is dat?’ vraagt Boaz. Hij wijst op het witte gebouw naast de kerk. Er staan grote hekken om het pand en aan de voorkant staat een groot beeld van een man met een regenjas en een gleufhoed.

‘Dat is de geheime dienst,’ lach ik. ‘Daar woon ik naast.’

Boaz giechelt. ‘Echt waar?’

‘Ja,’ zeg ik. ‘Het is geen Boaz-verhaal!’ Ik lach. ‘Nou ja, officieel is het de forensische politie. Ze doen onderzoek bij moordzaken.’

Boaz en Zoë krijgen de slappe lach. ‘Mama woont in een kerk naast de geheime dienst. Het lijkt wel een film!’ zeggen ze. ‘Megavet!’

Na een uur moeten ze gaan. Van Helga mogen ze geen minuut langer blijven. Ze omhelzen me. ‘Je bent de liefste moeder ooit, mam!’ Ze worden afgevoerd in het rode autootje. Ik zwaai en lach. Ze blijven zwaaien tot ze de hoek om zijn. Dan loop ik

door de kerkdeur naar binnen, laat me op mijn bed vallen en barst in huilen uit.

Voortaan zie ik ze een uur per week onder begeleiding. Helga laat weten dat het nooit meer zal worden en dat de eerdere beloftes van het netwerkoverleg niet nagekomen zullen worden. Helga en ik maken afspraken, waar alleen ik me aan hou. Er wordt niets op papier gezet. Ik bid en vraag of God me wil helpen om de mensen die mijn leven en dat van mijn kinderen zo terroriseren te vergeven. Ik wil niet diezelfde boosheid in mijn hart. Ik vraag me af hoe je ertoe komt om zulke wreedheden te begaan. Heeft Helga zelf geen kinderen? Wat drijft haar?

De kinderen zijn elke keer dolblij me te zien. We barbecueën, schilderen, bakken koekjes, tekenen, praten en dansen. De kinderen zijn blij. Ik noem Brent nooit, maar wat ik ook doe of zeg, in de rapporten staat consequent dat ik de kinderen belast.

Ik krijg een zeer zeldzame app van Boaz: ‘Mama, Andy, papa’s vriendin, zegt dat jij liegt en helemaal niet naast de geheime dienst woont. Kun je iets opsturen?’

Ik maak een filmpje vanuit het keukenraam van de pastorie van mannen en vrouwen die met camera’s en koffertjes vanuit de loods naar grijze auto’s lopen. Ze hangen apparatuur in de auto op en zetten een zwaailicht op het dak. Ik glimlach als ik de video aan Boaz verstuur en zet eronder: ‘Liefs, mama Bond.’

Het is die week Hemelvaart en ik wil uitrusten. Ik heb geen televisie, lees al tijden geen boeken of kranten meer en loop van de ene naar de andere rechtszaak om me tegen leugens te verweren. Ik besluit dat ik deze dag ga genieten en alles naast me neerleg. Neuriënd ruim ik de keuken op. Ik zet een dienblad klaar met een wijnglas, een salade, stokbrood en camembert, en geniet van het uitzicht in mijn kamer op de kerktuin.

Het is prachtig weer en ik zet het blad met wijn en hapjes alvast in de gang van de pastorie om eerst blootvoets de vuilniszak naar de afvalbak te brengen, die aan de kant van de weg

staat. Ik hoor een klap en kijk om. De deur is achter me dichtgevallen. Ik heb geen sleutels bij me. Ik bel aan bij Anneke, mijn benedenbuurvrouw, een jonge dramadocent. Ze is niet thuis. Mijn andere buurvrouw, Sylvia, is er ook niet.

Ik loop op mijn blote voeten de hoek om, naar de forensische politie. Er staan twee mannen met hun rug naar me toe. 'Eh... Hallo, hallo. Ik woon hiernaast. Mag ik iets vragen?' roep ik.

Ze komen aanlopen en ik zie ze geamuseerd naar mijn blote voeten kijken. 'Ja hoor, dat mag,' zegt de langste.

'Ik heb per ongeluk de deur achter me dichtgegooid. Hebben jullie misschien een ladder?' vraag ik. Het keukenraam staat wijd open. Ik wijs ernaar.

'Ik geloof het niet,' zegt de kleinste, 'maar ik ga voor de zekerheid even kijken.' De lange agent loopt met hem mee. Ze verdwijnen in de grote hangar en komen met een hoge uitklapbare ladder aan.

'Inderdaad, gevonden,' zegt de lange. 'Hier, alsjeblieft.'

Ik kijk naar de lange ladder. 'Hartstikke fijn,' zeg ik. 'Ik heb alleen geen idee hoe je zo'n ladder tegen het raam aan zet! Kunnen jullie me het alsjeblieft voordoen?'

Ze lachen, slepen de ladder naar de overkant en zetten hem onder het raam. De kleinste houdt de ladder vast en de lange zet zijn voeten op de treden en klimt omhoog.

'Hebben jullie ook een iPhone?' vraag ik. 'Ik wil graag een foto maken.'

De kleinste grijpt naar zijn iPhone en wil hem aan me geven.

'Super, bedankt,' zeg ik. 'En hoe weten jullie nu dat ik hier echt woon? Ik ben journalist, ik vind het wel een goed verhaal.'

De langste kijkt verschrikt achterom en ik glimlach. 'Nee hoor,' zeg ik. 'Grapje. Ik woon hier echt en zal er geen verhaal over schrijven. Ik zal zo mijn paspoort laten zien. Als jij naar binnen klimt en de deur aan de andere kant opendoet, ga ik naar boven om het te pakken.'

De lange agent klimt door het raam en doet de deur voor me open.

Ik vertel het verhaal bij het volgende bezoek aan de kinderen. 'Heb je dat echt gedaan, mam?' vraagt Boaz gierend van het lachen.

'Natuurlijk,' lacht Zoë. 'Zo is mama.'

7 juli 2015

Zoë neemt dit jaar afscheid van haar lagere school en wil graag dat ik naar haar eindmusical en rapportuitreiking kom. Brent, zijn vriendin Andy en Helga willen dit niet. Omdat Zoë al jaren nul op het rekest krijgt vraagt ze nu toestemming aan Charlot, de begeleidster van Jeugdbescherming. Zij is ook bij de bezoeken aanwezig en ziet zelf hoe erg de kinderen me missen. Ze heeft al een paar keer laten weten dat zij vindt dat de kinderen hun moeder méér en onbegeleid moeten zien. Ik krijg na overleg met Brent een mail van Charlot dat ik welkom ben, maar dat ik verder met niemand van de andere ouders mag praten, en ook niet bij de borrel mag zijn. Dat vinden Brent en Andy niet goed. Ik mag iemand meenemen en vraag of mijn moeder mee kan. Zoë en Boaz zien niet alleen hun moeder al jaren niet op een normale manier, maar worden ook volledig bij hun opa, oma en neven en nichten weggehouden. Ook vriendjes wier ouders met mij bevriend zijn worden geweerd. Mijn moeder en ik zijn erg blij als we akkoord krijgen om samen naar Zoë te komen kijken.

Ik krijg een pakje: een blouse van een vriendin die in een boetiek werkt. 'Zorg dat je er mooi uitziet, lieverd,' schrijft ze. 'Cadeautje.' Iedereen leeft erg mee.

Op de dag van de musical dragen mijn moeder en ik beiden lange oorbellen van mij, zij in het roze en ik in het turquoise. We zijn ruim op tijd aanwezig. De musical wordt buiten gehouden, op het schoolplein van de lagere school in Wassenaar.

We reserveren vier stoelen op de voorste rij. Voor Brent, zijn

vriendin Andy en voor mijn moeder en mijzelf. Op de stoelen liggen flyers over de voorstelling. De musical heet *Dak Eraf* en gaat over miljonairs en daklozen. Mijn moeder stoot me aan en ik probeer mijn gezicht in de plooi te houden. ‘Hoe verzin je het?’ fluistert ze in mijn oor. ‘Het gaat over ons.’

Brent en zijn vriendin komen aangelopen en doen net of ze ons niet zien. Iedereen kijkt, zowel achter als voor ons. Brent herpakt zich onmiddellijk en vraagt charmant: ‘Kan ik jullie iets te drinken aanbieden, dames?’

‘Een witte wijn graag,’ zeg ik.

‘Verder nog iets?’ vraagt hij.

‘Een rietje en ijsklontjes erin graag,’ zeg ik. Hij kijkt me aan met een mengeling van geamuseerdheid en minachting, en trekt snel zijn gezicht weer in de plooi. Hij loopt naar de bar.

Boaz durft me nu zijn vader erbij is amper gedag te zeggen en negeert in eerste instantie mijn moeder. Ik pak zachtjes zijn handje vast en geef er een bemoedigend kneepje in. Hij duwt mijn hand eerst weg en laat even later de zijne zacht over mijn rug glijden. Hij lacht verlegen naar mijn moeder. Het is hartverscheurend om te zien dat hij alleen stiekem zijn liefde voor zijn moeder en oma mag tonen.

De musical begint en Zoë komt verkleed als zwerfster op. Het ontroert me. De rest van de ouders joelt enthousiast bij de opkomst van de kinderen die gecast zijn als miljonair. Ik klap hard voor Zoë. Ze ziet haar oma en mij in het publiek zitten en ze straalt. Ze kijkt steeds naar ons. Ik ben apetrots op haar en kijk ondertussen steeds naar Boaz.

Na de voorstelling rent Zoë naar ons toe. Ze omhelst ons. Brent lacht naar iedereen en zegt luid: ‘Willen jullie nog een drankje, dames?’ Hij loopt weg en fluistert in mijn oor: ‘En daarna wegwezen. Het feest is niet voor jou, hoer!’

Ik negeer het. Mijn moeder en ik zijn heel blij dat we erbij geweest zijn. Ik loop met mijn fiets aan de hand mee naar de bushalte aan de overkant van Auberge de Kieviet, waar ik

wacht tot de bus van mijn moeder naar Leiden komt aanrijden.

De volgende dag horen we van Charlot dat Zoë graag wil dat we ook naar haar rapportuitreiking komen. Ik fiets 's avonds in de regen naar Wassenaar en haal mijn moeder op dezelfde plaats van de bus als de dag ervoor. We lopen naar de lagere school, waar volgens de mail de uitreiking plaatsvindt. Er is nog niemand. We wachten. Vlak voor aanvang van de uitreiking is er nog niemand en ik vraag de conciërge of het later begint. 'De uitreiking is ergens anders,' zegt hij. Ik vraag hem waar, maar hij heeft geen idee. Dit is niet de eerste keer dat ik naar het verkeerde adres word gestuurd. Het jaar ervoor stuurde Brent me opzettelijk naar het verkeerde restaurant toen Zoë gesmeekt had of ik even op haar verjaardagsfeestje langs mocht komen. Ik mocht twee uur van hem komen, maar hij stuurde me naar Scheveningen, terwijl het feest in Den Haag was. Jeugdbescherming weet dit, maar meldt dit gedrag in geen enkel rapport aan de rechtbank.

Ik bel Brent om te vragen waar de uitreiking van Zoës rapport is. Zoals verwacht neemt hij niet op. Ik stuur hem een sms: 'Mijn moeder en ik staan bij de school voor de uitreiking. Maar er is niemand. Waar moeten we heen?' Mijn moeder en ik zijn allebei van slag en denken aan hoe Zoë zal reageren als ze merkt dat we er toch niet zijn. We huilen allebei.

Na vijf minuten krijgen we een sms terug. 'Kasteel Witten-dal,' staat er. 'Mam, rennen, spring achter op mijn fiets. Dan redden we het nog!' zeg ik.

Het begint harder te regenen en waaien. Mijn moeder gaat achter op mijn bagagedrager zitten en we worden allebei zeik-nat. Ik kom door de harde wind bijna niet vooruit. Het zweet staat op mijn voorhoofd. Ik trap harder. Mijn moeder zit onge-makkelijk en valt bijna van de bagagedrager.

We krijgen een plens water over ons heen van een voorbijrij-dende auto. Achter in de BMW zit Boaz met een spierwit ge-zichtje. Voorin zitten Brent en zijn vriendin Andy. Ze komen

niet meer bij van het lachen. Brent toetert en zwaait. Boaz kijkt verdrietig achterom, maar durft niet te zwaaien.

De tranen staan mijn moeder en mij in onze ogen. ‘Mam, kiezen op elkaar,’ zeg ik. ‘We zorgen ervoor dat de kinderen niets merken.’ Ze knikt.

We zijn te laat voor het begin van de uitreiking, maar zijn gelukkig nog op tijd om Zoës rapportuitreiking te zien. Mijn moeder en ik zitten als verzopen katten achter in de aula van het kasteel. Ik had hier in het verleden vaak interviews met bekende Nederlanders en politici. Het was bij ons om de hoek in Wassenaar. Iedereen kijkt, niemand zegt gedag. Behalve één oude vriendin, van wie ik al die tijd niets gehoord heb. We zijn outcasts. Ik vraag me af hoe dit voor Boaz en Zoë moet zijn.

In de pauze lopen we naar Zoë. Ze heeft een fotoboek gekregen, met foto’s van haar en handtekeningen van iedereen. Verhaaltjes van Brent en zijn vriendin, geboortefoto’s, foto’s van Zoë als baby. Er zitten ook veel familiefoto’s in, maar ik sta er niet tussen: de moeder is zorgvuldig weggepoetst.

Brent komt langs, joviaal. ‘Dames! Willen jullie een glas wijn?’ Zijn blik glijdt over mijn moeder en mij heen.

Zijn vriendin Andy staart me aan. Ik leg mijn arm om Boaz, die naast me staat.

Er klinkt geroezemoes achter ons: ‘Zo, mensen. En nu het bal! We gaan de hele nacht door!’

Brent houdt de glazen wijn voor ons op en kijkt me vorschend aan. ‘Je kent de afspraak, hè?’

De afspraak is dat mijn moeder en ik als twee Assepoesters het bal verlaten; anders komt Helga achter ons aan. Dan volgen er schriftelijke aanwijzingen en zie ik de kinderen nooit meer. Mijn moeder en ik drinken onze wijn op en kussen de kinderen. We vertrekken via de hoge trap. Iedereen kijkt, maar niemand zegt gedag.

‘Mam, waar staat onze pompoen?’ fluister ik in haar oor, terwijl we van de rode loper afdalen.

Mijn moeder steekt haar hand naar me uit en ziet lijkbleek. Ik geef haar een arm en leid haar naar mijn fiets.

Augustus 2015

‘Ik kom van de week bij je langs,’ zegt Helga. ‘Praten.’

Ze arriveert twee dagen later in haar rode autootje. Ik schenk koffie in en heb er zelfs soesjes bij gehaald. Helga heeft een rok aan met laarzen en gaat wijdbeens tegenover me zitten; ik kijk zo haar kruis in. Ik schuif een beetje naar rechts, zodat ik een ander uitzicht heb.

‘Weet je, Yvonne,’ zegt ze. ‘Ik vertelde mijn collega’s laatst weer hoe leuk je bent. Dat je wel een vriendin van me zou kunnen zijn. Ik heb gezegd dat het hier net de Efteling is. Het is altijd een groot feest voor de kinderen als ze hier komen.’

‘Betekent dat dat ik Zoë en Boaz vaker ga zien?’ vraag ik.

Ze kijkt bedachtzaam. ‘Ik heb om uitbreiding gevraagd,’ zegt ze. ‘Maar dat moet ik in teamoverleg doen. Ik beslis niks alleen. Maar er komt geen uitbreiding. Het is hier te veel Efteling. Je moet ook serieus met de kinderen praten. Het is natuurlijk niet alleen maar leuk op de wereld.’

Ik voel boosheid en verdriet opkomen, maar beheers me. ‘En hoe hadden jullie je dat precies voorgesteld, als ik de kinderen niet mag belasten?’ vraag ik zo neutraal mogelijk.

‘Je mag het niet zeggen als je ziek bent, of een van de familieleden,’ zegt ze.

‘Ik snap het en hou me daaraan. Ik praat niet over verkoudheden. Maar ik begrijp dat ik wel over terroristische aanslagen moet praten?’ zeg ik. Mijn kinderen en ik durven vrijwel niks meer te zeggen en we doen daarom met name creatieve activiteiten. Als ik gewoon vraag of ze leuke nieuwe schoolspullen hebben aan het begin van het jaar, hoor ik later dat ik ‘zeker de vader wil afbranden’. Als mijn moeder griep heeft, is dat een verboden onderwerp. En dat geldt eigenlijk voor alles. Elke zin die ik uitspreek wordt opgeschreven en drie keer geanalyseerd.

Helga kijkt me onderzoekend aan en buigt zich vervolgens over de tafel naar me toe. 'Ik kan het bezoek niet officieel uitbreiden, maar de volgende keer gaan we off the record een middag met de kinderen weg,' zegt ze. 'Jij mag iets leuks bedenken. Het is vakantie. Ik wil jou ook iets leuks met de kinderen laten doen.'

Na anderhalf uur praten vertrekt ze in haar rode autootje.

Ik juich en bel mijn moeder en Isabel zodra Helga de hoek om is. 'Ik mag iets met Zoë en Boaz gaan doen!' zeg ik. 'Ik neem ze mee naar het strand,' vervolg ik. 'Helga kan rijden. Ik mocht iets leuks bedenken. Een paar leuke activiteiten, zei ze. Ik weet iets: we gaan lekker hoepelen, dan kan zij meedoen. Ik ga met-een mailen.'

Mijn moeder en Isabel schieten in de lach. 'Hoepelen?' zegt mijn moeder. 'Helga?'

Ik mail en krijg geen antwoord. Ik begrijp er niks van. Ik heb haar een heel vriendelijk en beleefde mail gestuurd.

Een uur voor het geplande bezoek met de kinderen belt ze: 'Yvonne, het bezoek vanmiddag duurt niet de hele middag. Het wordt een uur. En als de kinderen teleurgesteld zijn, is het jouw schuld. Ik wil niet dat ze er ook maar iets van merken. We zijn nu onderweg.'

Boaz belt me vanuit de auto. 'Helga is een beetje boos,' zegt hij. 'Maar we komen eraan, hoor!' Helga tiert op de achtergrond. Ik hoor haar vloeken.

De straat is opgebroken. Ik laat alle strandspullen staan en zoek een picknickkleed. Ik pak een tas en stop er een fles cola, koeken, chips, salades en stokbrood en dipsaus in. Helga stapt verhit uit haar auto en ik omhels mijn kinderen.

'We gaan naar het park aan de overkant,' zeg ik. 'Ik heb een bal, badmintonrackets en roze lichtgevende hoepels bij me.'

Zoë en Boaz negeren me en Helga praat aan één stuk door over Brent en Andy. Ik leg het picknickkleed neer. De kinderen komen naast me zitten en Helga zit wijdbeens tegenover ons

op een bankje. ‘Ik kan zo je kruis in kijken, Helga,’ zegt Zoë. ‘Als je een rok aantrekt moet je je benen bij elkaar houden.’

31 augustus 2015

Op de dag van het netwerkoeverleg over vechtscheidingstherapie met beide ouders en hun beider netwerk dient Brent een hoger beroep in om geen partneralimentatie te hoeven betalen: ‘Ik wil niks meer met de moeder van de kinderen te maken hebben. Er is geen lotsverbondenheid. Moeder probeert de vader en de kinderen te vermoorden en leidt aan een borderlinestoornis. Ze heeft mijn auto vernield en is stiekem verhuisd. Ik wil haar nooit meer zien.’ Ik vraag aan de mediator van ‘vechtscheidingstherapie’ en Helga hoe ik op deze manier met hem in therapie kan. Brent wil me immers niet meer zien en stelt dat ik levensgevaarlijk ben.

Brent ontkent zijn hoger beroep bij het Hof bij alle instanties. ‘Ik heb de stukken hier voor me liggen,’ zeg ik. ‘Zal ik ze doorsturen?’

‘Nee,’ zegt Helga aan de telefoon. ‘Wij doen niet aan waarheidsvinding. Dat weet je. Jij blijft maar doorgaan. Het is zo jammer dat je niet wilt inzien dat je niet vooruitgaat. Zo kunnen we je natuurlijk nooit méér omgang met de kinderen geven.’

Ik ben in spoedberaad met mijn hele netwerk en we zijn ten einde raad. Iedereen wil graag met Brent en zijn netwerk in therapie. ‘Waar haalt hij al dat geld vandaan om maar te blijven procederen? En heeft hij eigenlijk wel een netwerk?’ vraagt mijn moeder zich af.

Ik bel de mediator van ‘vechtscheidingstherapie’ en leg de situatie uit.

‘Dus u wilt weer niet met de vader in therapie?’ vraagt Zep de Leeuw, de mediator.

‘We staan hier met het hele netwerk klaar om voor de kinderen een oplossing te vinden en willen meteen naar u toe rijden,’ leg ik hem nog een keer vriendelijk uit. ‘Maar de vader van de

kinderen liet vanochtend aan het Hof weten dat hij me nooit meer wil zien. Ik wil graag weten hoe we hier praktisch mee omgaan.'

Hij zucht. 'Ik heb zojuist Helga gesproken,' zegt hij. 'En zij zegt dat er helemaal geen stukken bij het Hof liggen. Dus voor mij is dat de waarheid en belemmert u de therapie, niet de vader van de kinderen.' Hij groet me en hangt op. Vier uur voordat de avond met ouders en netwerk zou plaatsvinden wordt de hele 'vechtscheidingtherapie' afgeblazen.

Helga en de mediator overleggen. De volgende dag ontvang ik een verklaring: 'De therapie kan geen doorgang vinden, omdat moeder rechtszaken heeft lopen, waar we niks van wisten. De therapie zal nu in januari 2016 beginnen.'

Er wordt niets gezegd over de rechtszaak van vader, die nieuw is. Ik schreeuw het uit. Mijn moeder en Isabel houden me vast en huilen mee.

Na alle inspanningen van het afgelopen jaar om de kinderen meer te mogen zien, waarbij ik me aan alle afspraken heb gehouden, wordt het bezoek van één uur per week teruggebracht naar één uur per twee weken. Hoe meer inzet, hoe minder contact met je kinderen.

Begin september 2015

In de maanden erna volgen nog een paar rechtszaken. Ik probeer het financiële misbruik te stoppen, maar dat gaat niet zonder slag of stoot. Brent gebruikt de kinderen als onderpand voor een langdurig proces van uitbuiting. Ons huis is nog steeds niet verkocht. Ik krijg ook niet de kans iets aan de schulden te doen. En ondertussen gaat het juridische gestalk van Brent maar door. Hoe verhoudt dat zich met het Verdrag van Istanbul, dat zegt dat slachtoffers van huiselijk geweld geholpen moeten worden, en niet kapotgemaakt? Ik leg het voor aan de politie: 'Ik krijg geen kans om op adem te komen en ben vierentwintig uur per dag bezig met mezelf te verdedigen tegen laster en smaad.'

Maar Helga zorgt er samen met Brent voor dat ik bij de politie ook geen bescherming vind. Na een gesprek van Helga met de politie staat er in mijn politiedossier opeens dat ik ‘een warrig persoon’ ben. Absurd! Ik heb als juriste zowel voor het ministerie van Justitie als bij de politie als bij Amnesty International gewerkt voordat ik journaliste werd. Geen van hen zou een warrig persoon aangenomen hebben!

Ik kan al jaren mijn schuldeisers niet betalen. De politie heeft niets gedaan tegen afpersing en uitbuiting, en de gemeente helpt me niet om in schuldhulpverlening te komen.

‘We kunnen niks voor u doen zolang u eigenaar bent van een villa.’ Brent en Andy blijven gewoon in de villa zitten.

Helga blijft na overleg met Brent van me eisen dat ik de boeidscheiding *on hold* zet. Brent laat in de laatste zitting weten dat hij geen alimentatie kan betalen omdat Andy ook betaald moet worden, nu ze fulltime op de kinderen moet passen ‘omdat mevrouw Floor dat door haar psychische problemen zelf niet kan’. ‘Mijn vriendin derft zeker duizend euro per maand inkomsten doordat ze haar carrière heeft afgebroken om mevrouw Floor te helpen,’ zegt hij met een uitgestreken gezicht. ‘Dat geld moet ook ergens vandaan komen.’

Ik vraag me af of ik ook niet beter schoonmaakdoekjes op de markt kan gaan verkopen als dat zo lucratief is. Of misschien kan ik me als oppas aanbieden voor mijn kinderen om wat bij te verdienen, zodat Andy en Brent af en toe tot rust kunnen komen. Dat zou voor iedereen goed zijn, en in het belang van de kinderen. Dan is het ook niet meer nodig om mijn volledige inkomen te vorderen als kinderalimentatie.

‘We vinden het niet goed voor de kinderen dat je maar blijft vechten,’ zegt Helga de volgende dag na spoedoverleg met Andy en Brent. ‘De kinderen hebben daar last van.’

‘Ze hebben er ook last van als hun moeder ten onder gaat,’ zeg ik rustig. ‘Ik heb gewoon net als iedere andere Nederlandse burger recht op een huis, geld voor eten, een baan, privacy, veilig-

heid, procesvertegenwoordiging en omgang met mijn kinderen.’

Ze lacht. ‘Je bent toch zo creatief? Kom gewoon eens met een constructief voorstel. Je verzint vast wel wat.’

Dus stuur ik Brent en haar die avond een mail:

Beste Helga en Brent,

Ondanks mijn vele verzoeken om hulp met de boedelscheiding is er nog steeds geen oplossing.

Ik kan geen kamer of camping betalen en zit sinds 2012 in de knel. Hierbij een constructief voorstel, dat uiteraard alleen bedoeld is voor de huidige unieke, prangende situatie waar ik nu in zit. Daarna zullen we verder moeten met de opbouwfase, hetgeen in het belang van Zoë en Boaz is.

Ik trek weer in het huis in Wassenaar en Brent stuurt de mevrouw die nu in ons huis woont weg. Dat scheelt veel geld. Mijn salaris kan gebruikt worden voor het betalen van de helft van de hypotheek, te weten vijftienhonderd euro. En de duizend euro per maand die gevraagd wordt voor het opvangen van de kinderen kan komen te vervallen. Als het van Helga mag, pas ik met alle liefde gratis op Zoë en Boaz na mijn werk.

Indien Helga hiervoor geen toestemming geeft, kom ik graag met het volgende voorstel:

De ouders trekken samen in het gezamenlijke eigendom. Er zullen dan twee oprijlanen en ingangen moeten komen en er zal voor maximale privacy gezorgd moeten worden, omdat de kinderen bij de vader wonen en ik geen omgang met mijn kinderen mag hebben.

Indien dit kostentechnisch onmogelijk is, ben ik (tijdelijk) bereid nog meer water bij de wijn te doen en mijn roze tent in de voortuin op te zetten. De kinderkamer kijkt uit op de achtertuin, dus dat lijkt me niet in het belang van de kinderen. Tussen de oprijlaan en voortuin kan een schutting geplaatst worden, zodat ze mij bij het vertrek naar school niet kunnen zien.

We moeten tijden afspreken om mij in en uit tent te laten komen voor werk etc., zodat ik kinderen niet belast. Buiten die tijden zal ik me niet uit mijn tent laten lokken.

Zijn familie en vrienden die mij bezoeken vrij om Zoë en Boaz te begroeten?

Brent, zou jij voor mij elektriciteitskabel willen aansluiten in de achtertuin voor licht en een aansluiting willen regelen, zodat ik in mijn tent met mijn laptop mijn werk kan voorbereiden en het nieuws kan blijven volgen? Dat is voor mijn werk noodzakelijk.

Voor de volledigheid: ik laat via Helga weten wanneer ik de achtertuin zal betrekken, zodat ik me netjes aan de uitspraak van de rechter hou.

Fijne avond en hartelijke groet,
Yvonne

Brent, Andy en Helga tonen uiteraard geen enkel begrip. Helga belt me tijdens een college op. Ik zet het geluid uit, maar ze blijft maar bellen, zie ik op de display. Ik loop naar buiten en vraag de studenten even op me te wachten.

‘Helga, is er iets met de kinderen? Ik sta voor de collegebank,’ zeg ik.

‘Het gaat om de tent,’ zegt ze. ‘Wanneer wil je met je tent in de tuin gaan staan? Je zult begrijpen dat Brent en Andy woedend zijn.’

‘Over mijn constructieve voorstel?’ vraag ik quasi verbaasd.

‘Ja,’ zegt ze. ‘Hebben jullie een ander voorstel?’ vraag ik.

Het wordt stil aan de andere kant van de lijn. ‘Je snapt dat er maatregelen zullen volgen als je met je tent in de tuin gaat staan,’ zegt ze dan.

‘Het is mijn eigen grond,’ zeg ik. ‘Maar je begrijpt toch wel dat ik niet echt met Brent in één huis ga zitten en dat ik het absurde van de situatie duidelijk wilde maken?’

‘Dus je gaat er niet met je tent staan?’ zegt ze.

‘Helga, mijn collegezaal wacht op me,’ zeg ik. ‘Ik moet nu echt rennen.’

Niemand komt uiteraard met een tegenvoorstel. Er volgt op mijn aandringen een zitting voor de boedelscheiding. De rechter is vriendelijk. ‘Het wordt tijd voor een oplossing,’ zegt hij. ‘Meneer Fox, u ziet toch wel dat uw ex-vrouw in een zeer schrijnende situatie verkeert? Ik wil er graag in deze zitting uit komen. Ook zij moet door met haar leven.’

Brent loopt na de zitting naar mijn advocaat Mark Janson en komt terug op het punt van de door hem ontvreemde spullen in mijn huis. ‘Die bevallingsvideo’s geef ik alleen terug als je ze van voor tot achter bekijkt,’ zegt hij tegen hem.

Half september 2015

Van Zoë’s nieuwe middelbare school in Wassenaar ontvang ik een uitnodiging om haar nieuwe school te komen bekijken. Ik ga erheen. Ik loop de school binnen en zie allemaal bekenden. De ogen prikken in mijn rug. ‘Doorlopen, Yvonne,’ zeg ik tegen mezelf. ‘Je hebt niks misdaan. Alle ouders moeten naar de klassen van hun kinderen.’

Ik loop de klas van Zoë binnen. Alle stoelen zijn bezet en een stel dat zich vriendelijk voorstelt schuift opzij, zodat ik op de banken achterin kan zitten. Vlak voor me zitten Brent en Andy. Ik groet ze, maar ze negeren me volkomen. Ik sta niet op de klassenlijst van ouders en zet mijn naam erbij. De leraren komen zich voorstellen.

‘Wie willen er klassenouder worden dit jaar?’ vraagt de coördinator van de brugklassers. Niemand steekt zijn hand omhoog. Ik aarzel en steek mijn hand in de lucht.

‘Geweldig!’ zegt de onderwijzeres. ‘Kun je iets over jezelf vertellen, en wie is jouw kind?’

‘Ik ben de moeder van Zoë,’ zeg ik.

‘En wat is je achtergrond?’ vervolgt ze.

Alle ouders kijken. Andy schuift heen en weer op haar stoel en ik zie Brent rood aanlopen.

‘Ik ben juriste, Engels letterkundige, journaliste en docente, en het lijkt me enig om mee te kunnen helpen met open dagen en uitjes. Ik ben ook vrijwilligster op de weekendschool in Den Haag. Daar ben ik een van de journalisten die de kinderen helpen met de mediadagen.’

De coördinator kijkt me stralend aan. ‘Je bent de perfecte kandidate. Leuk, hoor! Kom straks even naar me toe?’

Aan het einde van het uur komen bijna alle ouders naar me toe en schudden me de hand. Het is gezellig, het voelt fijn om te zien in welke omgeving mijn kinderen opgroeien.

Ik krijg die week vijf brieven van Helga. Brent en Andy hebben haar woedend gebeld. Ik moet een brief schrijven aan de nieuwe school en ze op de hoogte stellen van de situatie en zeggen dat ik ongeschikt ben als moeder. Mark Janson waarschuwt Helga dat ze moet ophouden met haar laster: ‘Mevrouw Floor heeft gewoon ouderlijk gezag. Er is geen enkele reden waarom ze niet naar de nieuwe school zou mogen. De kinderen waren er bovendien niet eens niet bij.’ Ik ben blij dat deze advocaat me nog helpt. Ik heb een zeer grote schuld bij hem.

25 september 2015

Op 25 september 2015 krijg ik op mijn verzoek een bewindvoerder toegewezen door de rechtbank. ‘Mevrouw Floor,’ zegt de rechter, ‘ik stel een bewindvoerder aan om u verder te beschermen tegen de destructie van uw ex-echtgenoot de heer Fox. U moet beschermd worden. Dit is een ernstige zaak. Ik kan u het volgende aanraden: gebruik deze tijd om een boek te schrijven. Dat zal heel wat beroering gaan brengen in Nederland. Deze situatie is schrijnend. U kunt iets veranderen. U bent journaliste en schrijfster!’

Dezelfde maand wil Helga het dossier sluiten. Ze vertelt de

familierechter tijdens een zitting dat ik Zoë en Boaz nooit meer zal zien dan anderhalf uur in de twee weken. ‘Waarschijnlijk zullen de kinderen de moeder de komende jaren steeds minder gaan zien,’ zegt ze.

Brent loopt achter me aan de rechtszaal uit en glimlacht. Ik heb het gevoel dat mijn hoofd uit elkaar barst.

‘Houd je rustig,’ zeggen mijn moeder en de andere aanwezigen. ‘Ze willen dat je flipt. Hou je in.’

November 2015

Ik krijg op geen enkele vriendelijke mail aan Brent of Helga een antwoord. Ik word als moeder niet op de hoogte gebracht van ziekenhuisopnames van de kinderen, als Boaz 41 graden koorts heeft of over de nieuwe school van Zoë.

Ik heb een verzoek ingediend voor een bijzonder curator voor Zoë en Boaz.

‘Wat is dat?’ vraagt Juan.

Ik leg hem uit dat dat een advocaat is voor de kinderen.

Het Hof wil Zoë zien. Ze is inmiddels twaalf. Ze appt me dat ze blij is dat ik naar haar school geweest ben. Ze denkt dat het Hof haar niet meer wil spreken. ‘Papa en Andy en Helga hebben gezegd dat dat niet doorgaat,’ schrijft ze. Ze blokkeert daarna haar telefoon. Het Hof krijgt later op die dag een briefje van Zoë:

*Ik hou van papa en mama. Mama wil maar niet begrijpen dat we supergelukkig zijn bij papa. Hij is lief voor Boaz en mij. Mama is ook lief, die wil-
len we wel afen toe zien. Maar ze is ook een beetje raar.*

Het briefje ziet er rommelig uit. Er zijn doorhalingen en aanvullingen.

Ik denk aan wat de vrouw in de kerk tegen me heeft gezegd. Zoë kan geen kant op en hoort elke dag de de meest vreselijke verhalen over me. Ik voel een zware druk op mijn borst.

Begin december 2015

Mijn buurvrouw Sylvia wordt net als Brent behandeld op de afdeling Persoonlijkheidsstoornissen bij de kliniek. Ze is een struise secretaresse met kort haar en een voorliefde voor donkerbruine kleding.

‘Ik lijd aan een sociale stoornis,’ zegt ze bij ons eerste gesprek.

‘Ach, we hebben allemaal wel ergens last van,’ zeg ik.

‘Het verstoort wel mijn leven,’ zegt ze, en ze begint te huilen.

Ik zet een kopje thee en troost haar, maar na een paar maanden krijg ik ook last van haar stoornis. ’s Nachts sleept ze de koelkast over de gang en verstopt die in haar kamer. Ze doet de deur op slot. Ze verstopt het gasfornuis als ik een etentje voor vrienden wil voorbereiden achter een gordijntje. Als ik op het toilet zit zijn de wc-rollen opeens weg. ‘Ik verstopt ze,’ zegt ze. ‘Ik kan er niks aan doen.’ Ze plakt overal stickers met haar naam op, verbiedt me om de wasmachine te gebruiken en rent ’s ochtends naar de badkamerdeur om me uit mijn bad te slepen.

‘Schakel de politie in, dan kunnen we haar opnemen,’ zegt haar therapeut. ‘Wij maken ons ernstige zorgen om haar gedrag, maar psychiatrisch patiënten worden in Nederland goed beschermd en we kunnen niks.’

‘Vertel mij wat,’ zeg ik. ‘Mijn leven is in een thriller aan het veranderen door jullie patiënten.’ Maar ik schakel de politie niet in. Ik heb hoe langer hoe meer behoefte aan een eigen huis, aan privacy. En ik wil hier niet bij betrokken raken. Ik heb vooral behoefte aan rust.

Ik ga die avond naar de gebedsdienst. ‘Laat alles los, Yvonne,’ krijg ik als advies. ‘Vertrouw op je geloof. Je kinderen kunnen geen kant op. Jij kunt geen kant op. Bouw een nieuw leven op.’

‘Ik kan mijn kinderen niet loslaten,’ snik ik. ‘Dat zal ik nooit doen.’

‘Wat je loslaat komt naar je toe,’ zegt een kennis. ‘Laat het los. Er is geen enkel respect voor jou als moeder, niet door de instanties, door je ex, zijn vriendin en ook niet meer door je kinderen die door hem opgevoed worden. Ze komen bij je terug als ze de situatie begrijpen.’

Boaz vraagt bij het volgende bezoek of ik op zijn tiende verjaardag kan zijn. Ik vraag het aan de Helga en stuur een heel vriendelijke mail om het aan Brent voor te leggen. Brent verwijst me naar Helga, Helga verwijst me naar Brent, en die verwijst me weer terug. De verjaardag van Boaz verstrijkt zonder dat ik antwoord heb gekregen op mijn vraag. Mijn moeder en ik sturen een doos met ballonnen. Ik huil de hele dag.

De afspraak met het netwerk wordt op het laatste moment door Helga afgezegd. Ze weigert een nieuwe afspraak te maken. Ik ga voor een paar gesprekken naar ‘vechtscheidings therapie’, zoals door de rechter werd opgelegd. Brent heeft deze therapie geëist aan het begin van de OTS. Zelf komt hij tot zes keer toe niet opdagen, precies zoals ik voorspelde. Het was een tactiek. Zolang er sprake is van gezinstherapie, kan er niet geprocedeerd worden. Waardoor ik mijn kinderen niet kan terug krijgen, de boedelscheiding niet kan afronden en hij in ons huis kan blijven wonen.

Half december 2015

Een paar maanden later speelt Zoë weer in een musical. Dit keer op het Hooglands Gymnasium in Wassenaar. Ze vraagt weer via Charlot of ik mag komen. Ze weet waarschijnlijk dat Helga elk contact met haar moeder saboteert, net als haar vader en zijn vriendin. Als haar verzoek op papier staat wordt de rechter op de hoogte gebracht. Ik heb een slimme dochter. Ze speelt de Geest van de Toekomst in een moderne versie van *Christmas Carol*. Ik krijg akkoord en ga er met mijn vriendin Maureen heen.

Maureen en ik zitten redelijk vooraan en Zoë speelt de ster-

ren van de hemel. Scrooge krijgt in de musical een visioen van een geest – de rol van Zoë. Met een prachtig Engels accent zingt ze haar tekst.

Ik kijk trots naar haar en vraag me af wie in vredesnaam de casting heeft gedaan. Wie heeft haar de rol van de Geest van de Toekomst gegeven? Ik zie dat Brent samen met Andy achter een paal is gaan zitten, aan de linkerkant van de zaal. Ik zit rechts en heb een vrij uitzicht. Op hetzelfde moment buigt hij zich om de paal heen en kijkt hij me recht in mijn gezicht aan. Hij is twaalf jaar met me getrouwd geweest. Hij weet precies wat ik denk. Ze hadden jou deze rol moeten geven, Brent.

Na afloop van de voorstelling rennen Zoë en Boaz op me af. Zoë stelt haar nieuwe beste vriendin Hester aan me voor. Maureen schudt Brent de hand en probeert ook Andy een hand te geven. Die negeert ons echter volkomen en trekt Boaz, die tegen mij aan hangt, bij me weg. Ze trekt hem zijn jas uit en geeft hem een koekje. Maureen en ik zeggen niets, maar Boaz loopt naar de bar van de school, waar we vlak naast staan. ‘Mag ik twee koekjes voor mijn moeder en haar vriendin?’ vraagt hij. ‘Dat is mijn moeder,’ zegt hij trots en hij wijst naar mij. Hij loopt naar me toe en stopt een koekje in mijn mond. Ik streek hem liefdevol over zijn haar. Zoë slaat haar armen om mijn middel.

‘Zullen we met zijn allen een drankje drinken bij het restaurant om de hoek?’ vraag ik.

Brent kijkt me met woedende ogen aan en schudt zijn hoofd. Andy trekt hem aan zijn jas mee naar buiten. ‘Zoë, Boaz, kom,’ zegt Andy. De kinderen kijken verdrietig achterom en zwaaien.

Februari 2016

De verkoop van het huis schiet niet op. Ik ben nu al vanaf november 2012 bezig om onze villa te verkopen en al die tijd kom ik niet in aanmerking voor schuldhulpverlening omdat ik grootgrondbezitter ben. Brent werkt alles tegen, maakt me

zwart bij potentiële kopers van onze villa, voert in het geheim onderhandelingen met de bank om onder de beschikking uit te komen en informeert mensen die het huis komen bezichtigen dat het van de bank niet verkocht mag worden.

Ik ben de hele dag bezig met hulpverleners. Omdat de politie in Voorburg niets doet, krijg ik de tip om naar de politie in Rijswijk te gaan. Daar moet ik een uur wachten en word dan door een wachtcommandant te woord gestaan.

‘Uw ex-man zegt dat u gek bent, en als u niet snel opsodemiertert laat ik u met een psychiater hier bij ons op het bureau opsluiten.’

Ik ben doodsbang, maar probeer rustig te blijven. ‘Meneer, ik heb hier een dossier bij me waaruit blijkt dat ik helemaal niets mankeer. Ik ben een Nederlands staatsburger en ik heb er gewoon recht op om aangifte te doen van laster, smaad, smaad-schrift en identiteitsfraude. Ik heb bovendien niets verkeerd gedaan, noch aanleiding gegeven om zo door u behandeld te worden. De enige die zich hier misdraagt bent u. U bedreigt mij.’

Hij grijpt dreigend naar zijn pistool en handboeien.

Ik draai me om en loop weg. Hoe is het mogelijk dat ik continu als een deurmat word behandeld door de autoriteiten omdat mijn ex-man en Helga ze in fluisteren dat ik niet helemaal spoor?

Die avond kijk ik door mijn kerkraam naar buiten. Ik heb mijn peignoir aan, mijn bed ligt al opengeslagen. Ik trek de dekens die ik als gordijnen heb opgehangen iets opzij. Voor de kerk staat precies tegenover mijn raam een politiewagen. Ik kijk een paar uur later nog een keer; hij staat er nog steeds, en de volgende ochtend ook. Ik sta vroeg op en loop de badkamer in. Mijn buurvrouw Sylvia wacht me op, trekt me aan mijn arm naar buiten en doet de deur snel op slot. Ze sluit zich op in de badkamer en komt er voorlopig niet meer uit.

Ik ga ongewassen de deur uit voor een bespreking met het

Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten. Die dag hebben we vergadering bij het ministerie van Justitie.

Maart 2016

Ik lig in mijn slaapkamer en krijg geen lucht. Ik ben wakker geworden met een diepe pijn op mijn borst. Ik bel Isabel.

‘Bel een ambulance!’ zegt ze. Het is niet de eerste keer die maand dat ik wegval, op de grond ineenzak of geen adem meer kan krijgen.

‘Adem rustig door en probeer door te blijven praten,’ zegt de vrouw van 112 aan de telefoon. ‘Over drie minuten zijn ze bij u. Ze maken de deur zelf open. Blijft u rustig liggen.’

Ik voel me wegzakken en schrik op van mannenstemmen. ‘Rustig maar, we zijn bij u. Er is hulp,’ hoor ik. Ik zie een knappe, donkere jongeman en een man van mijn leeftijd met een sympathieke uitstraling. De donkere man pakt mijn hand. ‘Jezus is met je,’ zegt hij. Hij streelt mijn hand zacht.

Ik kijk hem met grote ogen aan.

‘Ze komen bij je terug,’ zegt hij, en hij knikt naar de foto’s van Zoë en Boaz aan de muur. Ik heb helemaal niks gezegd. Hij pakt een bijbel uit zijn tas. ‘Doe je ogen dicht,’ zegt hij. ‘Ik lees je iets voor.’

Hij leest een gedicht voor, ‘Voetstappen in het Zand’, dat beschrijft hoe je door God gedragen wordt in tijden van vervolging, lijden en nood.

Ik heb mijn ogen gesloten en voel tranen door mijn wimpers.

‘Ik ben John,’ zegt de ambulancebroeder. ‘Open je ogen maar weer. Dit is mijn collega Aram. We gaan een paar onderzoeken doen, maar iets in me zegt dat je heel sterk bent en dat het helemaal goed gaat komen.’ Hij rolt mijn truitje op en plakt stickers op mijn lijf. ‘Ik ga je bloeddruk checken en je hartslag meten. Kijk maar mee op de monitor.’

Ik zie een filmpje van mijn hart.

‘Mijn gevoel laat me nooit in de steek,’ zegt John. ‘Wat denk jij Aram?’

Aram lacht bemoedigend naar me. ‘Rust maar uit,’ zegt hij. ‘Zijn je kinderen bij je ex-man?’

Ik kijk hem verwonderd aan. ‘Ja,’ zeg ik.

‘Ze komen bij je terug,’ zegt Aram. ‘Ik ben mijn dochter jaren kwijtgeraakt na de scheiding. Mijn ex-vrouw is narcistisch. Ik dacht dat ik doodging van verdriet. Mijn dochter is nu achttien en woont bij mij. Ze wil helemaal geen contact meer met haar moeder.’

Ik huil.

‘Het komt goed,’ zegt John.

‘Ik zie geen zorgelijke uitslagen van de testjes,’ zegt Aram. ‘Je hoeft niet mee, maar moet morgen wel even contact opnemen met je huisarts.’

John en Aram blijven nog een halfuur bij me, tot ik weer op adem ben en ze nog een onderzoek gedaan hebben.

Ik bel na hun vertrek Isabel. ‘Isabel, je gelooft het niet!’ zeg ik. En ik leg haar uit wat er net gebeurd is.

‘Je wordt beschermd, schat,’ zegt Isabel.

Ik ga slapen met een glimlach om mijn mond, maar heb twee dagen later weer last van mijn hart.

‘Je hebt rust nodig,’ zegt mijn huisarts. ‘Dit houdt geen mens vol. Vandaag of morgen val je dood neer.’ Zo voelt het inderdaad, maar ik ben een tijgermama. Ik ben niet van plan het loodje te leggen.

Maart-april 2016

Ik lig in mijn bed in de kerk en ben dood- en doodmoe. Mijn leven bestaat de laatste negen jaren uit vechten voor mijn kinderen en vechten tegen leugens, en het heeft me helemaal niets opgeleverd. Ik ben het vechten beu, ik wil niet de rest van mijn leven de trekpop zijn van mensen die niets goeds met mijn kinderen of mij voorhebben. Ik moet zorgen dat ik deze hel over-

leef en op mijn benen blijf staan. Ik wil weer schrijven, zingen, werken, lachen, vrijen, reizen. Ik wil rust. En die vind ik niet in Nederland. Ik app Juan. Heeft hij een idee?

‘Laat me even denken en iets regelen. Ik kom er morgen op terug,’ schrijft hij.

De volgende dag word ik wakker van een app. Het is Juan: ‘Ik betaal een ticket, zodat je een tijd naar Allariz kunt. Mijn moeder verwacht je. Kijk of het je bevalt en of je er wilt blijven wonen. Ik weet zeker dat je je thuis voelt in Galicië. De cultuur is hartstochtelijk en trots. Laat alles los, Yvonne. Alsjeblieft. Denk aan jezelf. Vergeet je verleden. Wees weer gelukkig.’

Mijn hart springt op. Juans moeder is kok en cateraar. Ze voedt de hele Spaanse gemeenschap in Allariz vanuit haar kleine keuken in een driekamerappartement dat ze met haar moeder, Juans oma, deelt.

‘Mijn moeder en oma maken veel ruzie met elkaar, want mijn oma is niet de makkelijkste,’ waarschuwt Juan. ‘Maar ik weet zeker dat je mijn moeder mag, en zij jou.’

Ik google Allariz en kijk naar de schilderachtige straatjes, kerken, het park, de watervallen. Ik zie mezelf weer schrijven. Een driekamerwoning in Allariz kost 250 euro per maand, een stokbrood met jambon in de kroeg één euro en een glas wijn hetzelfde. Ik zou eindelijk weer een normaal leven kunnen opbouwen, in vrijheid.

Mijn bewindvoerder wil wel meewerken aan een snuffelstage in Spanje. ‘We kijken over een paar weken naar de opties. Er moet heel wat geregeld worden,’ zegt ze. ‘Stap voor stap.’

Die middag bel ik meteen mijn moeder en Isabel.

‘Ik zal je vreselijk missen, schat,’ zegt mijn moeder. ‘Maar ik wil mijn oude dochter terug. Je hebt hier geen leven met Brent en Helga. Ik sta voor honderd procent achter je.’

Isabel reageert heel anders. ‘Je bedoelt dat je voor een paar weken vertrekt, toch, Yvonne?’ vraagt ze.

‘Nee,’ zeg ik. ‘Ik wil een nieuw leven, weg van die man, zijn lastercampagnes, zijn getreiter.’

‘Vluchten is niet goed,’ zegt ze. ‘Je hebt hier mensen die van je houden, de kerk, je kinderen.’

‘Ik pas voor nog eens acht jaar begeleid bezoek, Isabel,’ zeg ik. ‘Criminelen mogen hun kinderen vaker zien dan ik.’

Ik kan die nacht niet slapen. Ik luister Spaanse muziek. Oefen Spaanse zinnnetjes. Kijk naar de trailer van *Chocolat* met Juliette Binoche.

De volgende ochtend krijg ik een mailtje: ‘U bent tweede op de wachtlijst voor een woning in Voorschoten. De bezichtiging is aanstaande vrijdag om twee uur. Kunt u ons laten weten of u hierbij aanwezig bent?’

Ik staar naar de mail. Waar komt dit opeens vandaan? Het is niet van de woningbouwvereniging en ik heb de afgelopen tijd alleen op aanbiedingen van hen gereageerd. Ik tuur naar de afzender: een makelaar die ik niet ken. Ik schrijf terug: ‘Ik ben er graag bij.’

Die avond staat Juan voor de kerkdeur. Ik doe de deur open en hij tilt me op. ‘Ik ben zo opgewonden,’ zegt hij. ‘Je gaat in Spanje wonen!’ Hij duikt meteen de keuken in, trekt de koelkast open en begint groente te snijden. Ik schenk twee glazen wijn in en hef mijn glas. ‘Salud,’ zegt hij, en heft zijn glas. ‘Ik ga vanavond nog je ticket boeken,’ zegt hij. ‘Mijn moeder en oma kijken erg naar je komst uit.’

Ik ben blij en nerveus. Ik zou mijn appartement in de kerk eerst tijdelijk onderverhuren, de beheerder was daarmee akkoord, maar mijn buurvrouw heeft daar een stokje voor gestoken. Als ik nu ga heb ik niet eens geld om te eten, te leven en te wonen.

‘Maak je niet druk,’ zegt Juan. ‘Mijn moeder wil er niets voor hebben. Je woont daar gratis en ze heeft altijd heel veel eten over van de catering. Het is geen enkel probleem.’

Ik vertel hem dat ik tweede sta op de lijst voor een apparte-

ment en dat ik de volgende dag ga kijken. Hij adviseert me om sowieso naar Spanje te vertrekken en daar te beslissen. ‘Ik heb net al mijn vrienden verteld dat er een flamboyante Nederlandse latina naar het dorp komt,’ grinnikt hij.

Ik lach. Juan is altijd zo heerlijk relaxed. Hij heeft zijn laptop bij zich en zet reggaemuziek op. We zingen mee. Hij boekt na het eten mijn vlucht voor de week erna.

Als hij vertrokken is, zet ik *Spanish Lessons for Beginners* op.

‘Een nieuw leven, Yvonne,’ zeg ik. ‘Je verdient het.’

Ik word ’s nachts wakker van geluiden beneden in de kerk. Er is niemand in huis. Ik trek mijn peignoir aan en loop naar beneden, met een zaklantaarn in mijn handen. Mijn adem stokt in mijn keel als ik mensen hoor praten. Ik voel wind vanuit het trappengat en ril. Er komt rook naar boven. Als ik doorloop zie ik de kerkdeuren wijd openstaan. Het is pikkedonker. Ik knijp mijn ogen samen en zie en hoor mensen. Zie een man met een hoed. Hij draagt een toorts in zijn handen. Er lopen een paar mensen met fakkels achter hem aan. De stoet mensen loopt richting het altaar.

Ik spring naar voren en roep zo hard als ik kan: ‘Halt! Wie zijn jullie? Ik heb de politie al gebeld!’

Opeens schieten overal lichten aan. Ik zie dat er ongeveer dertig mensen verspreid in de kerk staan. Een man met een grote, professionele filmcamera, vrouwen met mooie jurken, een man op een hoge stoel.

Hij kijkt verstoord achterom. ‘Cut!’ schreeuwt hij. ‘Wie ben jij? Je stoort ons bij de opnames!’

Ze zijn een film aan het opnemen. Ik voel een kleur opstijgen naar mijn wangen. ‘Had iemand me dat niet even kunnen vertellen? Ik ben me doodgeschrokken, ik woon hier anti-kraak.’

Later vraag ik waar het over gaat en leg ik uit dat ik journaliste ben. ‘Ik wil graag een verhaal over de filmopname in de kerk schrijven,’ zeg ik. ‘Willen jullie thee? Dan haal ik een paar thermoskannen.’

‘Ja, graag,’ zegt de regisseur.

Ik ren naar boven, de trap op, zet thee en koffie en pak pen en blocnote. Ik ga in de kerkbanken zitten en schrijf. Er komt een jong meisje naast me zitten. Ze is actrice en ik geef haar een kop koffie. Ze vraagt waarom ik in een kerk woon en ik vertel haar in de pauze kort mijn verhaal.

‘Het is net een filmscript,’ zegt ze. ‘Hoe is zo iets in vredesnaam mogelijk in Nederland?’

Om zes uur in de ochtend trek ik de kerkdeur achter me dicht. Ik voel me als een kind dat voor het eerst op schoolreisje gaat. Ik controleer of ik het Spaans-Nederlands woordenboekje dat ik van mijn moeder heb gekregen in mijn tas heb gedaan.

Twee dagen eerder ben ik naar het appartement in Voorschoten gaan kijken. De makelaar was net vertrokken.

‘Kom je voor het appartement?’ zei een jonge man achter me. ‘Het is geweldig wonen hier, het strandje van de Vlietlanden is om de hoek. Vanuit het appartement kijk je vanaf de derde verdieping uit op de bootjes.’ Hij had een vriendelijk gezicht. ‘Ik woon eronder, met mijn vrouw en ons kindje. Heb je serieuze belangstelling voor het appartement?’ vroeg hij.

‘Ja, absoluut,’ zei ik. Ik gaf hem een hand en stelde me voor. ‘Het bovenste appartement komt vrij,’ zei hij. ‘Het is een prima flat, als je het niet erg vindt dat de zeemeeuwen op je dak landen.’

‘Ik ben gek op vogels,’ zei ik. ‘Het lijkt me een fantastische plek met vogels boven me en het water tegenover mijn raam.’

Hij glimlachte. ‘Maak er werk van,’ zei hij. ‘Bel de makelaar. Ik zie je later.’

Het is afwachten, maar eerst ga ik naar Spanje. Misschien wil ik daar niet meer weg.

Ik stap uit in Eindhoven en neem de bus naar de luchthaven. Er staat een lange rij bij de incheckbalie naar Porto. Een grondstewardess spreekt me aan. ‘Neemt u uw bagage mee aan boord?’

‘Ja,’ zeg ik. Juan zei dat mijn rode koffer mee kon als hand-

bagage. Hij boekte de reis zonder bagage. Mijn leefgeld wordt de volgende dag pas door de bewindvoerder overgemaakt en er zit verder niets in mijn portemonnee.

‘Je koffer is te groot,’ zegt de grondstewardess. ‘Reken bij die balie het extra geld af, dan komt alles goed.’

Het zweet breekt me uit. Ik voel in mijn jaszak. Een vriendin van de kerk had er iets in gestopt. Er zit twintig euro in, precies het bedrag dat ik nodig heb.

Ik ben dolblij als ik in het vliegtuig zit. Het is me gelukt: ik ben onderweg. De vrouw naast me kijkt me lachend aan. ‘Vliegt u voor het eerst?’ vraagt ze.

Ik glimlach. ‘Zoiets ja,’ zeg ik.

Ze geeft me een deel van haar sinaasappel. ‘Geniet er maar van,’ zegt ze, en ze geeft me haar koptelefoontje. Ik sluit mijn ogen en denk aan Zoë en Boaz.

Ik zit achter mijn computer aan een artikel te werken. Zoë en Boaz komen binnen met twee zilveren schalen. Ze hebben paprika’s in de vorm van hartjes en vlindertjes gesneden. Tomaatjes in de vorm van een lieveheersbeestje. Er zitten twee luciferhoutjes in gestoken, die als oogjes verbaasd de wereld in kijken. Komkommers met vleugeltjes, de hoekjes er met precisie af gesneden. De gezichten van de kinderen boven de schalen, trots, met rode blosjes.

Misschien wisten we onbewust wat ging komen. Hebben we daarom van elke minuut samen één groot feest gemaakt. Ik zie ons weer dansen in ons nieuwe appartement in Voorburg direct na de verhuizing. Boaz springt rond op onze favoriete song ‘Happy’ van Pharell Williams en joelt: ‘Mama, we zijn vrij. We hebben een nieuw leven. Eindelijk vrij!’ We hebben er uiteindelijk nog geen drie maanden samengewoond.

Ik word wakker van een zachte por in mijn zij. ‘We zijn er bijna,’ zegt de vrouw naast me.

‘Echt?’ vraag ik verbaasd. ‘Heb ik de hele tijd geslapen?’

‘Ja,’ zegt ze. ‘Je leek helemaal van de wereld.’ Ze houdt me

een rolletje pepermunt voor. ‘Zuig er maar goed op. Dat is prettig bij het landen.’

We landen tien minuten later. Ik ben benieuwd of Angelina al op het vliegveld staat. Dan zie ik een mooie Spaanse vrouw van rond de vijftig achter de hekken staan. Ze heeft lang zwart haar en draagt een zachtbeige broekpak met donkerbruine pumps. Ik herken haar van de Skype-gesprekken die Juan in mijn bijzijn met haar had. Ze herkent mij ook en zwaait.

‘Yvonne, Belleza, *estoy aquí*,’ joelt ze, en ze zwaait. ‘Angelina, *tesoro*,’ giechel ik. Ik ben meteen door mijn tekst en vocabulaire heen. Ze omhelst me en begint in het Spaans tegen me te rate-len. Ik graai naar mijn Wat & Hoe-taalgids Spaans.

Ze grijpt naar haar keel, gooit haar hoofd achterover met een denkbeeldige fles in haar hand en doet alsof ze een scheut drank naar binnen giet.

‘Ah, *sediento*,’ gok ik.

‘Si, si, si.’ Angelina trekt me aan mijn hand naar de enige bar op het vliegveld. Ze gebaart me dat ik moet gaan zitten en loopt naar de toonbank. Ze komt terug met twee flesjes Pepsi. Als we de cola op hebben trekt ze weer aan mijn hand, wijst naar de hal, maakt een beweging alsof ze achter een stuur zit en kijkt op haar horloge. We moeten gaan.

We lopen naar een grote ondergrondse garage en Angelina wijst naar een champagnekleurige Fiat Doblò. Ze opent de portieren, gaat op de bestuurdersplek zitten, trekt haar schoenen uit, gooit ze naar achter, boven op een stapel dozen en piepschuimen bakken, zet de radio aan en opent de ramen.

Ik lees een paar zinnen voor uit mijn boekje. Angelina begrijpt er niks van. ‘*Is not at home grocery?*’ antwoordt ze. Ik staar haar aan. Ze kijkt naar me, vragend. Ik kijk vragend terug. Dan beginnen we allebei tegelijk te lachen. Angelina zet de radio harder. Ze begint zachtjes mee te zingen en ik doe ook mee met Madonna’s ‘Who’s that Girl’.

Na elk liedje zet ze de radio zachter en proberen we opnieuw

een conversatie, maar het lukt niet. Ik merk dat het me niet frustrereert. Dat ik niet over mijn trauma kan praten geeft me juist een gevoel van vrijheid.

Na ruim een uur neemt Angelina een afslag en rijdt ze van de snelweg af. We rijden door de poort van een Romeinse burchtmuur Valena binnen, een Portugees stadje op de grens van Spanje. Angelina parkeert, stapt uit en gebaart me haar te volgen. We lopen door de straatjes, kijken vanaf de Romeinse muren uit over een prachtig dal en vallen na tien minuten neer op een terras. Het is erg mooi weer. Angelina bestelt twee glazen wijn en een stokbrood met ham. Ik strek me uit in de zon, krijg een zonnebril van Angelina aangereikt en voel me voor het eerst sinds tijden weer leven. Mijn gezicht ontspant en ik kijk naar mijn kleren, mijn sandalen, mijn opgezette voeten, het eelt op mijn voeten en de diepe sneden erin.

Angelina staart me aan. ‘Eres muy hermosa,’ zegt ze. ‘You are beautiful,’ herhaalt ze als ik haar vragend aankijk.

‘Maybe once,’ zeg ik. ‘Before I changed into a cow. Moehoe, moehoe.’

Angelina lacht. Ze wenkt de ober en bestelt nog twee glazen wijn. We toosten, gooien de nootjes die de ober meebrengt in elkaars mond. Dan belt ze Juan. ‘Estoy sentado aqui con Yvonne,’ zegt ze. ‘La hago borracho.’ Ze laat me het schermpje van haar iPhone zien.

Juan kijkt me lachend aan. ‘Love you,’ zegt hij, en geeft me een kushandje.

‘Mi madre!’ zegt Angelina opeens nerveus, en ze kijkt op haar horloge. Ze trekt me mee voor een wandeling in het dorp en daarna springen we in haar auto, op weg naar oma.

In Allariz maakt ze een kleine omweg naar haar huis. We rijden langs Juans school, zwembad en favoriete bar. Dan gaan we naar de woning waar ik de komende tijd zal verblijven met de familie van Juan.

Zijn oma Sophia opent de deur voor ons. Ze is heel klein en draagt een lange rok, bijgehouden met een veiligheidsspeld.

Het is duidelijk dat ze al tijden op ons wacht. Ze kijkt Angelina verontwaardigd aan en schudt mij dan hartelijk de hand. ‘Sophia,’ zegt ze, terwijl ze hard in mijn hand knijpt. ‘Yvonne,’ zeg ik, en ik buig me voorover om haar te kussen en in mijn armen te houden. Haar gezicht wordt teder. ‘Guapa,’ roept ze. Nog harder: ‘Guapa. Guapa!’ Ze trekt aan mijn armen, zingt een Spaans liedje dat ik niet versta en pakt me bij mijn heupen. Ze draait rond. ‘Biutiful!’ zegt ze. ‘Biuthifu!’ Angelina komt niet meer bij van het lachen en doet haar moeder na: ‘Biuthifu.’ Ze belt Juan en draait haar iPhone naar Sophia en mij. Sophia herhaalt wat ze zei en Juan lacht met Angelina mee. Het is de eerste keer dat ze Sophia Engels horen praten.

Die avond eten we vijf gangen en zitten we van negen tot twaalf aan tafel. Angelina is een geweldige kok en zet verschillende soorten vis, kaviaar, tortilla, gehaktballetjes, scampi, taart en tapas voor mijn neus. We eten aan een rond, wiebelig tafeltje, met een groot kleed eroverheen en een kachelkje eronder. Angelina heeft de oude kamer van Juan voor me klaargeemaakt en ik slaap in zijn bed. Ik kijk uit op een basketbalkorf aan de wand. Angelina heeft zijn Marokkaanse leren sloffen voor het bed neergezet.

Ik bel mijn moeder en Isabel. Ze zijn blij als ze horen dat ik goed aangekomen ben en nog blijer om te horen dat ik het erg naar mijn zin heb. Die nacht slaap ik heerlijk.

De volgende ochtend maakt Sophia ontbijt voor me klaar. Angelina is al onderweg naar haar eerste cateringafspraak. Sophia dirigeert me naar het ronde tafeltje in de zitkamer. Ze loopt naar het keukentje en komt binnen met een dienblad met een mandje geroosterd brood, marmelade, kaas en een groen theepotje, en schenkt een laagje thee in een grote soepkom. De rest van de kom gooit ze vol warme melk. Ze reikt me de kom aan en gaat naast me zitten. De televisie staat aan en ze wijst naar de verslaggeefster en daarna op haar hoofd. In een rap verhaal waar ik niets van begrijp maakt ze duidelijk dat ze verontwaardigd is

over het verslag dat ze hoort. Ik knik. Ze gebaart dat ik door moet eten, buigt zich over me heen en neemt me als een klein kind in haar armen.

Later op de middag zit ik op een terrasje en bestel een glas wijn. Er komt een man naast me zitten. Het is een kunstenaar en hij blijkt met Juan bevriend te zijn. Hij is de enige in het dorp die Engels spreekt en hij geeft me zijn telefoonnummer voor als ik zijn hulp of een tolk nodig heb.

Voor het eerst sinds lange tijd heb ik Skype-contact met Zoë en Boaz. ‘Mam, je komt toch wel terug, hè? We missen je,’ zeggen ze. Ik mis hen verschrikkelijk, maar ik wil eigenlijk voor mezelf niet meer terug naar Nederland. Na de hel van de laatste jaren ben ik voor mijn gevoel in dit dorpje in de hemel terechtgekomen. Voor het eerst kom ik tot rust.

Ik zwem dagelijks, maak lange wandelingen en leer Spaans koken. Tijdens mijn wandelingen loop ik naar de etalages van makelaars en kijk ik of er huizen te huur staan. Ik streep adressen aan in de plaatselijke krant om er te gaan kijken.

De dagen erna neem ik mijn laptop mee in mijn tas en schrijf ik aan een watervalletje in Allariz bij Múíño do Briñal en in de oude leerfabriek. Ik type bij het geruis van de Arnoia-rivier. Naast me staan een glas wijn en een bakje nootjes. Ik schrijf tot laat, maar krijg mijn gevoelens amper op papier. Ik moet laatjes open trekken die ik beter gesloten kan houden. Ik trek mijn schoenen uit en badder met blote voeten in de rivier.

In de derde week krijg ik na het weekend tijdens het ontbijt een telefoontje van mijn bewindvoerder. ‘Je kunt de woning in Voorschoten betrekken,’ zegt hij. ‘De andere huurder is afgevallen en ik kan het rond krijgen voor je. Ik heb al contact gehad met de makelaar.’

Ik ben overweldigd en had dit niet meer verwacht. Op dezelfde dag krijg ik een appje van Zoë. Normaal hoor ik nooit iets van de kinderen. Het is alsof ze het voelt. ‘Je komt toch wel terug, hè mam?’ schrijft ze.

‘Ik hoorde vandaag dat ik een appartement heb,’ schrijf ik.
‘Toch wel in Nederland?’ vraagt ze. ‘Mam! Antwoord alsje-
blijft, nu!’

Ik aarzel één minuut. Denk aan de voortdurende en jarenlan-
ge terreur van Brent en Jeugdbescherming. Aan de bedreiging
van de agent in Rijswijk. Aan de mensonterende rechtszaken,
de vernederingen. De anderhalf uur in de twee weken waarin ik
mijn kinderen zie en alles wat ik daarvoor moest laten, moest
verduren.

‘Ja, lieverd,’ schrijf ik. ‘Natuurlijk kom ik terug. Ja, een ap-
partement in Nederland, vlak bij jullie.’

Juan appt me later op de dag: ‘Heb je het naar je zin, Yvonne?
Ben je al naar appartementen aan het kijken? Angelina en Sophia
zeggen dat je heel graag in Spanje wilt blijven en helemaal opge-
bloeid bent.’

Ik huil.

‘Laten we even skypen,’ zegt hij. ‘Er is iets, hè?’

Ik zet Skype aan op zijn laptop en hij ziet mijn betraande ge-
zicht.

‘Denk aan jezelf, Yvonne. Alsjeblijft. Blijf in Spanje.’

Ik vertel hem dat ik niets liever wil. Dat ik Nederland ben
gaan haten. Dat ik doodsbang ben om weer terug te gaan om
dagelijks pesterijen te moeten doorstaan. ‘Maar mijn kinderen
hebben hun moeder nodig.’

Juan huilt ook. ‘Ja, ik weet het. Maar je gaat er kapot aan. En je
moet overeind blijven voor als ze groot zijn en bij je terugkomen.’

Hij heeft gelijk. Maar ik kan het niet. Ik kan niet voor mezelf
kiezen.

‘Ik hou van je, Yvonne,’ zegt Juan. ‘Ik koop een ticket voor je
als je terug wilt. Ik steun je, wat je ook doet.’

Voorschoten

Mei 2016

Ik krijg een app van Boaz: ‘Mama, ik mis je, ben je er volgende week weer?’ Weer een app, van Zoë: ‘Mama, we missen je en Boaz heeft je net ook geappt. Je bent er volgende week vrijdag toch weer?’ Helga van Jeugdbescherming mailt me en zegt dat Brent gevraagd heeft of ik weer naar Nederland kom omdat de kinderen me missen.

Juan bestelt een ticket voor mijn retourvlucht. Angelina brengt me naar het vliegveld. Tot mijn ontsteltenis moeten we eerst nog iemand een uur verderop ophalen en een bestelling afleveren. We rijden een uur te laat precies de verkeerde kant op. Het lijkt mijn laatste kans om terug te komen in Nederland. De zenuwen gieren door mijn keel. Ik ben opeens bang dat ik Zoë en Boaz nooit terug zal zien.

Mijn moeder stuurt me een app: ‘Ik ben doodsbang dat het niet gaat lukken, Yvonne, dat je niet terugkomt.’

‘Het komt goed, mama,’ antwoord ik.

Om tien over acht die avond zit ik in het vliegtuig richting Nederland. In het vliegtuig gooi ik mijn handen omhoog en laat mijn tranen de vrije loop. ‘Mama is onderweg, kindjes,’ fluister ik.

Mei 2016

Ik zie Zoë en Boaz de volgende dag. Ik hang overal lampions op in de pastorie en rondom de kerk.

De nieuwe Poolse begeleidster Svetlana arriveert als eerste. ‘Ik ben Svetlana van de opvoedlessen,’ zegt ze. ‘Ik ga kijken of u het een beetje redt met uw kinderen.’ Ze is begin twintig en oogt bleekjes door haar grauwe haarkleur en grijze ogen.

Svetlana legt de procedure uit: ‘De vader van de kinderen komt Boaz en Zoë zo brengen en parkeert de auto op gepaste afstand. Dit in verband met de veiligheid. Hij belt mij dan op en ik haal de kinderen uit de auto en breng ze naar u in de kerk. U mag in de deuropening blijven staan, als u dat wilt. Probeer voor de rest zo veel mogelijk uzelf te zijn. Geniet van uw kinderen. Fijn hè, dat u ze weer mag zien?’

Ik knik dankbaar. ‘Ja, het is fantastisch,’ zeg ik ontroerd, ‘dat ik mijn eigen kinderen weer mag zien.’

Haar telefoon gaat over. ‘O, dat is Brent. Daar zijn ze! Ik zie u zo.’ Ze loopt met gezwinde pas achter de BMW aan, die langzaam voorbijrijdt. Als de kinderen mij zien gooien ze het portier open en rennen naar buiten.

‘Jongens, denken jullie aan het protocol?’ roept Svetlana. Maar er is niemand die naar haar luistert. Ze rennen in mijn armen. Boaz blijft minutenlang tegen me aan hangen. ‘Mama, je bent heel beroemd, weet je dat?’ zegt hij. ‘Ik heb heel veel artikelen van je gevonden en liet de meester een foto van je zien. De meester zei: “Wauw, is dat je moeder?”’

Ik wrijf met mijn hand over mijn ogen. Mijn zoon die zijn moeder zo mist dat hij op internet naar haar gaat zoeken.

Aan het eind van het bezoek laat hij me een YouTube-video zien waarin een tienjarig jongetje voor een groot publiek wil optreden, maar verlegen en nerveus in de coulissen blijft hangen. Hij durft niet, tot hij zijn moeder ziet staan. ‘Mooi, hè mam?’ vraagt hij. Bij het afscheid kijkt hij achterom. ‘Dag mama, ik hou van je!’ gilt hij.

Ik zwaai. In het verslag lees ik later terug dat Helga opgeschreven heeft dat ik de kinderen met mijn tranen belast heb. Ik moet bij haar op gesprek komen.

Twee weken later verhuis ik naar Voorschoten. Ik neem veel spullen op mijn fiets mee, krijg vloerbedekking van de kerk en verf vrijwel alles zelf. Ik hang lakens voor het raam van de slaapkamer. Die dienen als gordijnen. Annabel en haar zoon Jip helpen me met de verhuizing, samen met twee Marokkanen van een verhuisdienst en Jos, een oude schooldirecteur uit Voorschoten. De eerste weken heb ik geen televisie, internet of telefoon, maar ik ben dolblij met mijn eigen plek.

Ik maak mijn nieuwe onderkomen met spullen van de kringloop gezellig.

‘Mam, het is echt jouw plek!’ zeggen de kinderen als ze voor het eerst op bezoek komen. Boaz ploft op de bank en trekt onze oude PIP-deken over zich heen. ‘Dit is ook mijn plek,’ zegt hij gelukzalig, en hij sluit zijn ogen.

De dagen erna haal ik potten verf en schilder ik mijn balkon turquoise. Ik krijg plantjes in gekleurde potten van Isabel. Ik verf de gang lichtblauw en hang grote foto’s van Zoë en Boaz op. Eronder schrijf ik: *Amor vincit*. Zoë kijkt ernaar als ze de volgende keer op bezoek is en herhaalt de woorden. Ze heeft Latijn en Grieks op school. Ze durft niks te zeggen, maar loopt naar mijn studeerkamer en schrijft een liefdesbrief in het Latijn.

Svetlana loopt waaks achter haar aan Boaz schrijft een sinterklaasgedicht op mijn computer. Svetlana kijkt om zich heen en houdt haar hoofd schuin om in mijn boekenkast de titels van mijn werkboeken, studieboeken en artikelen te lezen. Ik hou mijn hart vast. Als ze weer een ‘belastende titel’ vindt, al is het in mijn eigen studeerkamer, sta ik de volgende week weer voor de familierechter.

We vieren sinterklaas in mijn nieuwe huis en genieten van de kinderen. Als zij vertrokken zijn houden Isabel en mijn moeder mijn hand vast. ‘Hoelang hou je deze terreur nog vol?’ vragen

ze. ‘Met dat hele leger dat je continu op de voet volgt? Het lijkt Big Brother is Watching You wel!’

De volgende dag stort ik me op het regelen van zaken die met de verhuizing te maken hebben en heb ik veelvuldig contact met de bewindvoerder om te kijken hoe we de tienduizenden euro’s schuld kunnen oplossen. Ik bel met de gemeente en vraag maar weer eens of ik nog steeds niet in de schuldhulpverlening kan. Ik hoor dat dat niet gaat. ‘Omdat er nog steeds procedures tegen je lopen en omdat er niet duidelijk is waarom je steeds rekeningen krijgt van een scooter die je niet in je bezit hebt,’ schrijft de manager van de schuldhulpverlening. ‘En de boedelscheiding en de levering van het huis zijn nog steeds niet afgehandeld.’

1 september 2016

Op 1 september 2016 is dan eindelijk de overdracht van de villa in Wassenaar. Ik mag niet bij de overdracht en oplevering aanwezig zijn omdat ik in bewindvoering zit. Daar gaat de bewindvoerder over. Ik leg de andere partijen uit dat ik zelf bewindvoering aangevraagd heb en gewoon handelingsbekwaam ben. Ik heb bewindvoering wegens narcistisch misbruik.

De nieuwe eigenaar van onze kapitale villa Olivier wil er niet bij zijn. Bij de onderhandelingen met de makelaar, waar ik ook niet bij mag zijn, noemt Brent achteloos het artikel in *De Telegraaf* van een bekende journaliste. Daarin wordt verwezen naar de uitspraak van het Hof waarin Brent beweert dat ik een levensgevaarlijke, gestoorde en met messen zwaaiende vrouw ben die tot tweemaal toe geprobeerd heeft haar kinderen en ex-man te vermoorden, zijn auto gemolesteerd heeft en Shell heeft ingeschakeld.

Alleen het laatste is waar: toen ik in een tent en kraakpand overleefde, geen geld had voor vijf jaar lang verdediging voor de rechter, mijn kinderen kwijt was en mijn reputatie voor altijd beschadigd was, vroeg ik ten einde raad hulp bij de baas

van Brent. Dat was op aanraden van een rechter die ik tijdens een borrel in een kunstclub in Wassenaar ontmoette. Hij was verbijsterd over het onrecht in mijn zaak en dacht dat ieder mens me wel zou willen helpen. Op zijn aanraden schreef ik een discrete noodbrief aan de baas van Brent. Die stuurde mijn noodkreet intern door. Van een van de adviseurs van de CEO van Shell kreeg ik een keurig briefje terug met de strekking dat ze zich niet met privé-zaken bemoeiden. Dat deden ze wel, want de brief waarin ik smeekte om discreet te zijn werd doorge-stuurd naar Brent, die ervoor zorgde dat hij met die brief in zijn hand geen partneralimentatie hoefde te betalen. ‘Ik werk overal aan mee,’ schrijft hij aan het Hof. ‘Ik heb haar goed achter gelaten en vervolgens valt ze mijn baas lastig. Dat brengt mijn baan in gevaar.’

Niemand valt erover dat ik mijn journalistieke carrière nog steeds niet kan oppakken door het juridisch gestalk en dat ik door de hele poppenkast van Brent en Helga geen contractverlenging heb gekregen als docente media. Na een paar maanden werd mijn contract uitgebreid, maar door mijn uitzonderlijke woonsituatie, de stalkende Helga, de continue afspraken die ik moest maken voor rechtszaken, aangiftes en bezoeken van Helga durfde de Hogeschool mijn contract niet te verlengen. ‘We weten dat je in een afschuwelijke situatie zit en iedereen heeft er bewondering voor dat je nog steeds hard werkt, maar we kunnen het risico niet nemen dat een docente zo vaak colleges met honderd studenten moet afzeggen.’ Niemand vindt het bezwaarlijk dat er een artikel in *De Telegraaf*, mijn grote opdrachtgever, staat met ernstige laster over mij.

Olivier heeft wel met me te doen en stuurt tijdens de overdracht een zaakgemachtigde. Hij vraagt Brent of hij de verkoop kan doorzetten en ook aan zijn ex-vrouw wil denken, die uiteraard recht op een leven heeft. Na de overdracht en levering weigert Brent nog steeds uit het huis te vertrekken. Ook Olivier staat op het punt om een juridische procedure tegen hem te be-

ginnen. Ik denk aan wat Brent tegen mij gezegd heeft: ‘Ik verlaat dit huis nooit.’ Hij probeert ook bij de nieuwe eigenaar de ene na de andere smoes. Brent merkt echter al snel dat Olivier geen man is die met zich laat spotten. Hij was CEO van Unilever en zat in verschillende raden van bestuur. Hij lijkt in niets op een ex-vrouw die door uitbuiting machteloos staat. Olivier is een kapitaalkrachtige man met advocaten ter beschikking. Brent haakt af en verhuist.

3 juni 2016

Ik leer mijn moeder op haar tweeënzeventigste pas goed kennen. Ze leert me beeldhouwen, ik kook voor haar, we kopen pumps voor een prikkie bij de kringloop, pimpen ze, en we spreken regelmatig af met Isabel. Ze steunt me in alles. Ze is mijn redding.

Voor Zoë’s dertiende verjaardag probeer ik een leuke verrassing te regelen. Jos, de oude schooldirecteur om de hoek, biedt zijn sloep aan en wil graag de kinderen meenemen op het begeleide bezoek.

‘Zou het niet leuk zijn als beide grootouders erbij zouden zijn?’ vraag ik aan mijn moeder. Het vergt een strakke planning in anderhalf uur tijd. Ik bespreek het met haar en ze moedigt me aan mijn vader te bellen. Ook hij is meteen enthousiast.

Ik bel Svetlana van Jeugdbescherming. ‘Mijn ouders en ik hebben een verjaardagsfeestje voor Zoë geregeld met een gepensioneerde bevriende schooldirecteur, Jos. Hij wil ons meenemen op zijn sloep, dat lijkt ons allemaal erg leuk voor de kinderen. Vinden jullie dat goed?’ Ik hou mijn adem in.

‘Ik bel je zo terug,’ zegt ze. Ze belt me tien minuten later. ‘Het is goed,’ zegt ze. ‘Leuk idee, hoor!’

Mijn moeder en ik geven elkaar een high five.

Samen wachten we de kinderen op voor het begeleid bezoek. We hebben een picknick, lampions, slingers, mijn PIP-kleed, kussens en cadeautjes bij ons. Jos belt een kwartier voor het be-

zoek: 'Ik lig om de hoek en ik heb een picknick en ijsjes.' Ik ben ontroerd. Mijn vader appt: 'Ik sta in de file, ik haal het niet.'

Om de hoek komen Zoë en Boaz aan. De begeleidster komt van de andere kant.

'Wat doen we met papa?' vraag ik in paniek aan mijn moeder.

'We gaan vast lopen,' zegt ze.

Zoë en Boaz komen aangerend. 'Wat heb je voor een verrassing?' vraagt Zoë. Ze slaat haar armen om me heen. Boaz grijpt mijn hand en vliegt mijn moeder om haar nek.

'We gaan een eindje lopen en een ijsje eten,' zeg ik. Zoë en Boaz lachen. We lopen de hoek om. Boaz heeft aan zijn andere hand mijn moeder vast.

'Kijk eens, die man ken ik,' zeg ik. 'Zal ik jullie even voorstellen?'

Jos staat in zijn boot met een stoer petje op en zwaait.

'Haha. Dat is je verrassing!' roepen de kinderen verheugd.

Er wordt achter ons getoeterd. De kinderen kijken om en gillen. 'Opa! Opa!' Ze rennen naar hem toe.

We lopen met z'n allen naar de boot. Jos laat Boaz achter het roer zitten en schenkt limonade voor de kinderen in en wijn voor ons. We toosten en Boaz vaart de geul uit, richting het strand de Vlietlanden. Hij glundert en Zoë staat op de punt van de boot. Ze zingt.

Mijn vader maakt foto's, Jos leert Boaz bochtjes te maken en ik pak het cadeau van mijn moeder en mij en geef het aan Zoë. Ze is blij als ze de bohemian blouse en korte broek uit de verpakking haalt en kruipt bij me op schoot. We zakken samen achterover en steken onze handen in de lucht. De hemel is blauw. De tijd staat stil.

Jos gooit een anker uit en pakt zijn picknickmand. Hij schenkt limonade in voor de kinderen en wijn voor ons. Hij heeft voor iedereen broodjes gesmeerd en ik deel chips en fruit uit.

Boaz en Zoë gaan voor op de punt staan, strekken hun handen uit en trekken mij erbij. Ook ik steek mijn handen omhoog. We zijn even weer samen de drie musketiers.

‘Mam, ik wil altijd varen,’ zegt Boaz.

‘Ik ook schat,’ zeg ik. Naar de andere kant van de wereld met mijn kinderen, denk ik.

Mijn vader maakt foto’s en glundert. We zijn nooit eerder met z’n allen op stap geweest.

Precies op tijd legt Jos de boot aan. Zoë en Boaz vliegen in onze armen. ‘Het was een superdag!’ zegt Zoë. Ze lopen met de begeleidster mee naar de auto van Brent.

23 juni 2016

Op 23 juni 2016 moet ik bij de politie in Wassenaar komen, omdat Brent aangifte heeft gedaan van laster, smaad en smaad-schrift en stalking. Mijn hele omgeving is woedend over het grote onrecht.

Ik bel mijn bewindvoerder. ‘Ik heb een advocaat nodig,’ zeg ik.

‘Je kunt geen advocaat betalen,’ zegt ze. ‘Als ik er geld voor vrijmaak kan ik je huur niet overmaken en word je dakloos.’

Ik bel de gemeente en vraag wat ik kan doen tegen inmiddels vijfjaar juridisch stalken.

‘We kunnen er niks aan doen, bel de politie maar.’

Maar de politie bedreigt me en roept me nu op als verdachte. Ik mag zelf geen aangifte doen.

Ik bel mijn moeder. ‘Ik betaal een advocaat voor je,’ zegt ze. ‘Ik heb geld gereserveerd voor mijn begrafenis. Gebruik dat maar. Het is niet veel, maar deze destructie moet stoppen.’

’s Nachts droom ik dat ik met Zoë en Boaz in een neerstortend vliegtuig zit. De boel om ons heen brandt af en we krijgen geen lucht. Ik trek aan de zuurstofkapjes boven ons hoofd en plaats ze op de gezichten van Zoë en Boaz. Ik zie van bovenaf in mijn droom dat ik de klap niet overleefd heb. Zoë en Boaz leven

wel, maar ze zitten bekneld en er is niemand die ze helpt. Zij zijn de enige overlevenden.

Ik denk aan de woorden van een hoogleraar die betrokken was bij de oplossing van het drama Lucia de B. Ik heb hem ontmoet naar aanleiding van mijn boek *De Oestercompagnie* en hij heeft mijn zaak in het begin steeds gevolgd.

In restaurant Verboden Toegang op het Rapenburg in Leiden, naast het Academiegebouw, bespreek ik met de hoogleraar de zaak-Lucia de B. en de casus van José Booij, een arts. Haar baby werd zonder reden door Jeugdbescherming en de Raad voor de Kinderbescherming bij haar weggehaald. Dit samen met nog enkele andere ernstige dwalingen met het idee hier een boek over te schrijven. Ik zocht contact met José de Booij. Ook haar hadden ze voor gek verklaard. Dat was ze niet, maar door de corruptie en de ernst van haar zaak en het verdriet over haar kind belandde ze na omzwervingen in het buitenland alsnog in een inrichting in Engeland.

Ik belde haar daar op om te kijken of ik haar kon helpen. Ze vertrouwde me door haar trauma niet en hing op toen ik zei dat ik een journaliste was. Zoë zat ernaast en hoorde het. Ze pakte mijn telefoon en belde José. ‘Hallo, met Zoë,’ zei ze. ‘Ik ben de dochter van Yvonne Floor en ik wil je helpen. Mama ook. Wees niet bang, José. We weten heel goed hoe het zit. Mijn vader wil hetzelfde doen bij ons. Ons bij mama weghalen.’ Ze was toen tien jaar oud.

Nadat Zoë en Boaz bij me weggehaald waren gaf de hoogleraar me één tip: ‘Overleef eerst zelf, Yvonne. Zorg dat je niet dakloos en failliet raakt. Vecht eerst voor jezelf. Zorg dat het overleeft, voor je kinderen. Als ze ouder zijn moet jij ze kunnen opvangen.’

Ik vertrek na een slapeloze nacht naar het politiebureau in Wassenaar, als ‘verdachte’. Ik moet onderweg bijna overgeven. Ik ben onderweg naar hetzelfde politiebureau waar ze me op de grond gegooid hadden en geprobeerd hadden me in een in-

richting te plaatsen. Waar ze zeventien strafbare feiten naast zich neergelegd hadden en die als gelogen en onzin hadden afgedaan. Waar ze me ervan beschuldigden dat ik Zoë en Boaz na de uithuisplaatsing naar het politiebureau gebracht heb. Waar ze zeiden dat ik oncologische onderzoeken verzin. Waar ze me wegstuurden toen ik met de rapporten van de gynaecoloog als bewijs langs wilde komen. Of als ik medische rapporten wilde laten zien die verklaren dat ik gezond ben en niet die ‘verwarde persoon’ waar Helga en Brent me voor uitmaken.

Op datzelfde politiebureau willen nu ze dat ik een verklaring afleg. Ze willen vingerafdrukken maken en een mug shot laten maken. De automatische deur van het politiebureau gaat niet open. Ik kom niet verder dan de balie. Er is die nacht bliksem-inslag geweest op het politiebureau in Wassenaar.

‘Heel raar,’ zegt de agente aan de balie. ‘Er was alleen hier inslag. Kunt u op een andere dag terugkomen?’

De verklaring kan niet opgenomen worden. Ik loop de deur uit en kijk omhoog. ‘Dank u, God,’ zeg ik.

23 september 2016

Voor de verjaardag van mijn ouders, een paar maanden later, vraag ik toestemming om het begeleide bezoek weer samen met mijn ouders te doen. Dat is goed. Ik krijg een app van mijn vader: ‘Ik heb de hele nacht niet geslapen van de zenuwen. Ik kan de trappen in jouw flat niet op.’

Voor de kinderen organiseren we achter mijn flat een golfclinic. Ik maak hartige taarten, zorg voor slingers en een picknicktafel, en mijn moeder maakt scorekaarten.

Op de dag dat Zoë en Boaz komen krijg ik om acht uur ’s ochtends een app van mijn vader: ‘Ik kan niet lopen, staan, zitten of autorijden. Ben bij dokter.’

Ik had het al aan zien komen. ‘Hoe bent u daar gekomen? Met een parachute?’ schrijf ik. Ik hoor niks en bel mijn moeder: ‘Ik weet niet of papa komt. Wat moet ik doen?’

‘Niks,’ zegt mijn moeder. ‘Wacht. Kijk wat er gebeurt.’ Ze komt twee uur van tevoren aangefietst met haar hondenkarretje erachter. Er steken golfstokken uit. Haar hondje is pas overleden en nu heeft ze voor de kleinkinderen een verrassingskarretje geknutseld waar de golfattributen in kunnen.

We drinken boven in de flat thee en lopen dan naar beneden om het golfterrein voor te bereiden. We zetten een vlag in de grond, maken een afrastering met vlaggetjes, graven met een soeplepel een putje in het grasveld. Ik zet een Chinees klaptafeltje neer als picknicktafel.

Op dat moment komt Brent aangereden. De kinderen moeten in de auto blijven tot de begeleidster komt. Welke vader doet zijn kinderen dit aan?

‘Niet aan denken,’ fluistert mijn moeder in mijn oor. ‘Geniet van de goede momenten.’

Even later mogen ze eruit: de begeleidster is gearriveerd. Het portier van de auto gaat open en de kinderen vliegen naar buiten, in de armen van mijn moeder en mij. Ze moeten hard lachen om het spandoek dat mijn moeder en ik hebben opgehangen: GOLFCLUB VLIETLANDEN.

Mijn moeder pakt de golfstokken en legt de beginselen van het spel uit. Ze maakt een uithaal en de kinderen kijken naar haar. Ze pakken hun golfstokken en doen haar bewegingen na.

‘Au au au,’ horen we achter ons. Mijn vader komt aangelopen. Hij loopt als een robot en zwaait zijn linkerbeen kort naar voren. Staat dan stil, trekt het andere been bij en brengt dat naar voren. Hij valt bijna om.

Ik ren naar hem toe en trek de zware cameratas om zijn nek weer recht. ‘Ha pap,’ zeg ik, en ik kus hem op zijn wangen. Ik ben zo blij dat hij erbij is.

‘Opa, opa!’ roepen Zoë en Boaz. Ze vliegen hem om zijn nek. Hij zoent ze en pakt zijn camera. Zoë en Boaz rennen terug naar mijn moeder en pakken enthousiast de golfstokken beet. ‘Oma leert ons golfen!’ kraait Boaz.

‘Kan ze dat zelf wel dan?’ zegt mijn vader. Mijn moeder reageert niet. Ik ben trots op haar.

We spelen een halfuurtje. ‘Picknick, jongens!,’ roep ik dan.

‘Au au auhaau,’ roept mijn vader.

Mijn moeder zet een hoge golfkruk tussen zijn benen. ‘Hier, ga zitten,’ zegt ze.

‘Ik kan niet zitten,’ zegt hij.

Zoë en Boaz grijnzen. ‘Mag ik een voetbal boven halen?’ vraagt Boaz.

Ik geef hem mijn sleutels. ‘Hij ligt in de kast in mijn slaapkamer,’ zegt ik.

Hij rent om de flat heen en steekt vijf minuten later zijn hoofd boven de balustrade van mijn balkon. ‘Mam ik kan ’m niet vinden! Kom je meehelpen zoeken?’

De begeleidster kijkt me aan. ‘Ik loop mee.’ Ze volgt me op de voet. Ik durf niet stil te staan, want dan knalt ze tegen me op.

Zoë blijft bij mijn ouders zitten.

Boaz en ik komen naar beneden met de voetbal en voetballen een halfuur. Ik schop per ongeluk de bal tegen het zere been van mijn vader.

‘Dat doe je expres,’ roept hij.

‘Nee hoor, pap,’ lach ik. ‘Ik wist niet dat ik zo hard kon trappen met deze schoenen.’ Ik trek mijn voet omhoog en laat hem mijn roze hakken zien. Ik geef hem een kushandje. Hij lacht.

Boaz rent achter hem. ‘Opa, benen wijd, dan schop ik tussen je benen door!’

Er komt een auto aangereden. Het is Brent. Hij zet de auto om de hoek neer.

‘Jongens, we moeten gaan,’ zegt de begeleidster.

Ze omhelzen ons. ‘Dag mama, tot over twee weken. Dag opa en oma!’ Ze verdwijnen in de auto en rijden de hoek om.

Ik loop met de begeleidster naar de kade tegenover mijn flat voor de nabespreking.

‘Je doet het hartstikke goed,’ zegt ze. ‘Ga zo door. Het gaat echt goed!’

Ik kijk naar haar. ‘Dank je, Svetlana,’ zeg ik. ‘Fijn.’ Ik ben langzaamaan in een getraind aapje aan het veranderen. Ik word door een twintiger zonder kinderen afgericht.

Ze loopt naar haar auto. ‘Tot de volgende keer, ik ga je recepten uitproberen!’

Ik steek mijn duim omhoog. ‘Moet je doen!’

Aan de overkant wachten mijn ouders op mijn pip-kleed. Mijn vader maakt foto’s van mijn moeder. Ik kijk stil toe en wacht even voor ik verder loop. Mijn hart wordt diep geraakt. Mijn ouders zitten in vrede bij elkaar. Ik loop naar ze toe en zeg: ‘Ik heb weer een tien, hoor. Was het niet geweldig met de kinderen? Ik ben zo blij dat jullie er allebei waren.’ Ik omarm mijn vader.

‘Pas op dat ik niet omval,’ zegt hij. Hij pakt me even stevig vast en zoent me op mijn wangen. Ik geef hem een zoen op zijn voorhoofd. Mijn vader loopt met een mank been naar zijn auto en ik kijk hem na. ‘Zorg dat je ze blijft zien,’ zegt mijn vader. ‘Probeer het zo lang mogelijk te overleven, die vernederingen van Brent. Zorg dat ze je in elk geval nog herinneren. Dat ze weten wie hun moeder is. Ik ben nog steeds beschadigd doordat ik mijn vader niet kende als kind. Ouderverstoting is voor altijd. Het beschadigt je voor altijd.’

‘Die vloek verbreek ik, papa,’ zeg ik. Ik bid continu dat dit Zoë en Boaz bespaard blijft. ‘Gelukkig houden ze nog steeds van me. En van jullie. En ik weet hoe belangrijk een oma en opa zijn voor een kind. Weet u nog hoe gek wij op opa waren?’

Mijn vader knikt. Mijn vader heeft zijn vader op zijn zeventiende pas weer gezien. Zijn moeder, mijn oma, hield hem jaren bij zijn echte vader weg. Mijn opa was een geweldige opa en ik heb het altijd onbegrijpelijk gevonden dat hij zijn eigen kinderen nooit gezien heeft in hun jeugd. Mijn opa is oud geworden en is nog niet zo lang dood. Ik mis hem. Ik zou zo

graag willen weten hoe hij dit drama overleefde. Al weet ik waarschijnlijk het antwoord al. Mijn opa was gelovig. Net als ik.

Oktober 2016

De manager Schuldhulpverlening van de gemeente Leidschendam–Voorschoten–Wassenaar is al een tijdje bekend met de situatie en zegt dat ik absoluut niet in de schuldhulpverlening kan zolang de procedures door Brent en Jeugdbescherming en de Raad voor de Kinderbescherming tegen mij doorgaan. Dat is geen nieuws. Hij leeft met me mee en is aanwezig bij een netwerkoverleg, waarbij ook mijn moeder, Isabel, mijn vriendinnen, mijn huisarts plus een medewerker van de gemeente die tussen politie, gemeente en Jeugdbescherming in staat aanwezig zijn. Hij kent de situatie goed en was ook aanwezig bij andere gesprekken. Zoals het gesprek dat ik met mijn moeder in het gemeentehuis in Wassenaar had met een wethouder en Centrum Jeugd en Gezin, op 9 november 2015. Daar was afgesproken dat ik geholpen zou worden met de schuldhulpverlening en dat het contact met mijn kinderen en mij onmiddellijk hersteld zou worden. Iedereen in de vergadering zag het grote onrecht van de situatie en hoezeer ik als moeder knel zat. Na overleg met Helga van Jeugdbescherming werd dit onmiddellijk afgeblazen. Ik zit een jaar later nog steeds niet in de schuldhulpverlening. In 2015 en 2016 hebben verschillende overleggen plaatsgevonden met verschillende instanties, waarbij ook mijn bewindvoerder aanwezig was en de politie uitgenodigd was.

Op 6 september 2016 is er een gesprek met Helga, de bewindvoerder, Isabel, mijn moeder, Svetlana, een medewerkster van de Wmo, de Wet maatschappelijke ondersteuning en de gemeente. Hierbij stellen we voor dat er een Eigen Kracht Conferentie georganiseerd zal worden in het belang van de kinderen. Daarin besluit ik geen tegenaangifte te doen tegen de aangiftes van Brent. Vastgesteld wordt dat dit alleen zinvol

is als Brent mee wil werken. Dat wil hij niet en zijn vriendin Andy ook niet. Helga sputtert tegen omdat de kosten niet gefinancierd zouden worden. Dat is onjuist, blijkt uit de jaarstukken van Jeugdbescherming. Om dezelfde reden wil ze ook geen forensisch onderzoek laten doen, wat al in mei 2014 gevraagd is. Uit de jaarstukken blijkt dat Jeugdbescherming in 2015 liquiditeitsproblemen had en dat de omzet toen omhoog moest. In het jaar erop is er een significante stijging te zien in het aantal verzoeken voor uithuisplaatsingen en ondertoezichtstellingen. De hoge bedragen die ze hierbij aan overheidsgelden ontvangen per ondertoezichtstelling of uithuisplaatsing zijn bedoeld voor dit soort onderzoeken.

Uit de notulen van de gemeente blijkt dat de bezoeken ook volgens Helga dan al lange tijd zeer goed gaan:

De gezinsvoogd en de ambulante begeleider geven aan dat de begeleidde bezoeken van de afgelopen maanden positief verlopen. Alle aanwezigen hebben uitgesproken dat ze de houding van mevrouw Floor van 'rust en vrede' en het staken van de strijd de juiste vinden. De gezinsvoogd stelt dat deze houding in het belang van de kinderen is en dat dit voor zowel moeder als vader geldt.

Toch zie ik de kinderen geen seconde langer en blijf ik continu lastiggevallen worden met levensontwrichtende laster en smaad.

Ik kom al jaren niets verder, leef van zeventig euro per week, moet me continu verdedigen tegen ernstige laster. De bewindvoering en de hulp die de gemeente me biedt met maatschappelijk werk, dat me in de schuldhulpverlening moet krijgen, brengen me ook niet verder. Het is een unieke situatie en de diensten van maatschappelijk werk en bewindvoerder kosten me ruim tweehonderd euro per maand. Helga verzekert dat ze mee zal werken aan een oplossing, maar laat mij in een persoonlijk gesprek weten dat ze me sowieso uit de ouderlijke macht zal laten zetten. 'Wat je ook doet,' zegt ze. 'Brent wil

geen oplossing en dus moet je stoppen met vechten. En als je toch blijft vechten, zal ik zorgen dat ik win. Jij hebt niets meer en kunt geen kant op.'

31 januari 2017

Mijn netwerk en ik organiseren opnieuw een netwerkgesprek. De generaal, een agente uit Wassenaar, mijn huisarts, de contactpersoon van de gemeente, de manager Schuldsanering van de gemeente, Annabel, twee vrouwen die me begeleiden bij huiselijk geweld, Isabel en mijn moeder staan allemaal klaar om voor Zoë en Boaz een oplossing te vinden met Jeugdbescherming en Brent. De generaal is niet lang in Nederland en komt over uit New York. Ik heb er nog altijd mijn hoop op gevestigd dat zijn aanwezigheid in deze bizarre en mensonterende situatie de kinderen en mij zal redden en dat we herenigd zullen worden.

Op het laatste moment zeggen Helga en Svetlana af, zonder enige uitleg. De afspraak staat al maanden gepland. Een paar maanden ervoor heeft Helga me in het bijzijn van Isabel en mijn moeder geïntimideerd en gezegd dat het einde oefening was, wat ik ook deed. Om toch nog een jaar subsidie te ontvangen werd wel een verlenging ondertoezichtstelling aangevraagd. In de gezinsplannen staat elk jaar hetzelfde. Er worden nooit correcties aangebracht in de eindeloze opsomming van feitelijke onjuistheden. Ook de rechtbank doet niet aan waarheidsvinding.

Een maand later zitten mijn moeder en ik bij Helga's baas. We proberen tot oplossingen te komen, en tot vredesbesprekingen. Op de dag van de afspraak wordt gezegd dat Helga niet aanwezig zal zijn. In de rapporten staat dat ik alle afspraken afzeg en door blijf vechten. Haar leidinggevende wil niet zeggen waarom Helga bij geen enkele afspraak aanwezig is. Later blijkt dat ze een maagverkleining heeft ondergaan om af te slanken.

Helga zet een procedure in gang om me uit het ouderlijk

gezag te zetten. Ik ga er allang niet meer van uit dat de instanties nog kijken naar de belangen van mijn kinderen. Het gaat om een persoonlijke vete van Brent en Helga tegen de moeder van de kinderen. En het is net wat Helga zegt: zij hebben de macht. En het geld. Het heeft niets, maar dan ook niets met het ‘helpen’ van kinderen te maken.

Maar het blijft een dagelijkse strijd. Ik ben uitgeput. De aangifte door Brent tegen mij wordt geseponneerd en hij stelt opnieuw een artikel 12-procedure tegen me in om me alsnog te laten vervolgen. Bij de politie laat hij beschikkingen van de familierechter zien om aan te tonen dat ik gevaarlijk en gestoord ben. Hij heeft het hoger beroep in de partneralimentatiezaak gewonnen omdat ik me niet heb kunnen verdedigen. Ik kan al tijden de stukken niet meer lezen. Het is uitputtend om jarenlang laster te moeten blijven lezen en om aanhoudend bestookt te worden met rechtszaken en laster terwijl je al vijf jaar niet pro Deo kunt procederen en met je rug tegen de muur staat. De familierechter doet niet aan waarheidsvinding en als je niet alles weerlegt worden leugens voor waarheid aangenomen. Als je je wel verdedigt zeggen de Jeugdbescherming, de Kinderbescherming en de vader dat je blijft vechten. Het is een strijd die je niet kunt winnen. Ik zeg tegen de politie dat je niet strafrechtelijk veroordeeld kunt worden als er nooit aangifte gedaan is of als onwaarheden niet aangetoond zijn. ‘De rechter heeft in een beschikking geoordeeld dat vader gelijk heeft in een familierechtszaak’ is geen strafrechtelijk bewijs. Maar ik praat tegen dovemansoren. Als je een vrouw verbiedt om aangifte te doen tegen laster, smaad en smaadschrift, kan ze nooit het tegendeel aantonen. En dat is wat er gebeurt.

De lastercampagne gaat door, en bij een van de laatste begeleide bezoeken in oktober 2017 zit Brent bij de begeleide omgang om me in de gaten te houden. Ik moet ervoor in traumatherapie. Hij heeft zojuist alle persoonlijke apps van de kinderen en mij en posts van de Womens Coalition van mij op een

Instagram-account onder een pseudoniem bij Helga ingeleverd. Een week ervoor heb ik ontdekt dat ik op dit account gevolgd word door een privédetective, die bij navraag gespecialiseerd blijkt te zijn in echtscheidingen en bekendstaat als een man die zelfs vuilnisbakken van ex-partners napluist in de hoop ‘belastend bewijs’ te vinden. Ik kan niet hardmaken wie erachter zit, maar de posts die ik die week plaats over situaties wereldwijd van vrouwen die aangesloten zijn worden die week door Brent bij Helga ingeleverd en liggen een week later bij de rechtbank.

Brent doet aangifte naar aanleiding van een artikel over mij in het *Leids Dagblad* over de Women’s Coalition en tegen verklaringen van Stichting Perspectief dat ik slachtoffer ben van huiselijk geweld. Uit het hele land ontvang ik reacties van vrouwen die in situaties van langdurig en ernstig geweld geen hulp krijgen van de politie en bij wie de kinderen weggerukt worden wanneer ze bij partnergeweld en huiselijk geweld om hulp vragen.

Ik mag geen aangifte doen tegen de beschuldigingen in de landelijke pers en bij de rechtbank, dat ik gestoord en gevaarlijk ben, en ook niet tegen een smear campaign waardoor ik al jaren mijn kinderen niet op een menselijke manier mag zien.

Ik lever bij de Raad voor de Kinderbescherming twee mappen ordners in met feiten waaruit blijkt dat ik al tijden probeer vrede te bereiken, en geenszins gevaarlijk of gestoord ben. De ordners worden volledig onjuist samengevat.

‘We beseffen dat je klemgezet wordt,’ zeggen de raadsonderzoekers in een gesprek met mijn moeder en mij. Ik mag een samenvatting maken van één A4’tje. De Raad voor de Kinderbescherming geeft het advies om mij uit de ouderlijke macht te zetten. Ik word uitgenodigd voor een gesprek en hoor dat de overweging is, dat ik niet meegeholpen zou hebben aan het verstrekken van de paspoorten van de kinderen. Dat is onjuist. In de ordners die ik heb ingeleverd is duidelijk te zien dat ik

ondanks mijn angst voor ontvoering naar Mexico verschillende keren aan Brent en Helga heb gevraagd of Brent en ik samen met de kinderen een nieuw paspoort voor Zoë konden regelen. Ik krijg van niemand antwoord.

Brent heeft twee strafrechtelijke procedures tegen me ingesteld, en Jeugdbescherming, Kinderbescherming en Brent zelf hebben samen twee procedures tegen me lopen. Een voor de verlenging ondertoezichtstelling en een om me uit de ouderlijke macht te plaatsen.

25 oktober 2017

Op 25 oktober 2017 zie ik Zoë en Boaz voor het laatst. Twee weken daarvoor zag ik ze in het restaurant Het Wapen van Voorshoten tijdens een begeleid contact. Ik regelde voor de verjaardag van Boaz een verrassingsparty, waarbij ook mijn moeder aanwezig was. Er was muziek, een taartje met sterretjes, en Boaz was uitzinnig van vreugde. Hij hilde. Hij miste zijn moeder en oma vreselijk. Hij zat als een kleine baby op schoot.

Twee weken daarna spraken we af in restaurant De Landbouw in Wassenaar. Mijn kinderen zijn dolblij om me te zien. Ik ben ook blij om hen te zien. Daarna wordt door de begeleidster gezegd dat er nog meer regeltjes moeten komen waaraan ik moet voldoen. Alle post wordt gemonitord. Ik heb geen privacy. Mijn kinderen zien al vier jaar dat hun moeder gemonitord en begeleid moet worden. Dat hun moeder intens vernederd wordt omdat ze hulp gevraagd heeft bij huiselijk geweld. Ik wil niet dat mijn kinderen dit zien. Dit kan niet in het belang van mijn kinderen zijn.

Maandag 29 januari 2018

Op 29 januari 2018 moet ik voor een adviesgesprek bij de Raad voor de Kinderbescherming Den Haag komen. Het gesprek vindt plaats met de onderzoeksters. Helga en de gemeente Wassenaar hebben een verzoek ingediend om me uit de ouder-

lijke macht te zetten. Ik ben om één uur uitgenodigd en mag om kwart over twee binnenkomen.

‘Mag ik het gesprek opnemen?’ vraag ik. Dat mag niet. Ik moet er eerst in toestemmen dat het niet voor publicatie gebruikt zal worden. Ik wijs op de wet, die voorschrijft dat hetgeen ik zeg wel gebruikt mag worden, waarop de onderzoeksters me naar huis willen sturen.

Om twaalf uur kreeg ik een appje van Boaz. ‘Mama, ik hou van je’, met een heleboel hartjes. De raadsonderzoekster vertelt me dat het er een zitting gepland is op 23 februari 2018 om me uit de ouderlijke macht te laten zetten. Als reden geeft ze aan dat mijn kinderen, twaalf en veertien jaar oud en al vier jaar volledig van elk menselijk contact met hun moeder verstoken, dit aangevraagd hebben.

Haar collega is zojuist de kamer weer binnengelopen. Ze was woedend vertrokken nadat ik had gezegd dat ik me aan de wet hield met betrekking tot de opname op mijn iPhone van het gesprek.

‘Ik wil u graag vertellen dat vooral Boaz zijn moeder verschrikkelijk mist,’ zegt de onderzoekster. ‘Hij denkt dat hij u, als u uit de ouderlijke macht gezet wordt, zonder begeleiding kan bezoeken en naar u toe kan fietsen.’

Om dit te verhinderen is op 26 februari 2018 een tweede zitting gepland met het verzoek om de ondertoezichtstelling te verlengen en geen enkel normaal contact tussen moeder en kinderen mogelijk te maken. Boaz is in de waan gelaten dat hij, als hij zegt dat mama uit de ouderlijke macht gezet moet worden, haar onbegeleid mag zien.

Mijn moeder en ik vragen om een toelichting. ‘Het is in verband met het paspoort van Zoë beter als u geen gezag meer hebt,’ zegt de onderzoekster. Mijn moeder vraagt waarom en wordt afgebeekt. ‘U zit hier wel, maar u bent feitelijk geen partij,’ wordt gezegd.

Ik wil uitleggen dat ik de laatste jaren altijd meegewerkt heb

aan de verzoeken om Zoë's paspoort te verlengen of opnieuw te maken. Maar ik krijg de kans niet mijn verhaal over het paspoort af te maken. De toon is vijandig en de beslissing is genomen.

Een van de onderzoekster heeft me de week ervoor verschillende keren gebeld en boodschappen ingesproken. 'Gaat het een beetje, mevrouw Floor? Ik dacht: misschien wilt u wel even praten.' Ze vraagt per mail 'dringend' of ik elk contact met de pers aan de Raad wil melden. Niet omdat het de kinderen zou schaden, maar 'omdat ik mijn naam liever niet in de pers wil zien'. Aldus de raadsonderzoekster.

En dat laatste kan ik me voorstellen.

'Mevrouw, mag ik u een feitelijke vraag stellen?' vraag ik.

Ze kijkt me aan. 'Wat wilt u vragen?'

'Was u niet degene die de destijds tienjarige dochter van Geerte Frenken, Jasmijn, al gillend en schoppend op het vliegtuig zette naar haar vader in de Verenigde Staten?' vraag ik. 'U wist toch dat ze gezegd had dat ze seksueel misbruikt werd? Wist u dat haar vader inmiddels overleden is en dat ze nu bij een onbekende mevrouw in huis zit, terwijl de moeder het gezag heeft? En dat de FBI en het Federal Court erbij betrokken zijn?'

Ze rent woedend en gillend de kamer uit, maar ontkent het niet. Het lijkt me relevante informatie. Er is mij altijd gedreigd dat mijn kinderen ontvoerd zouden worden, en deze raadsonderzoekster is bij een andere ontvoeringszaak betrokken. Het is haar taak toe te zien op de veiligheid van mijn kinderen. Bij de dochter van Geerte Frenken is dat haar niet gelukt. De Verenigde Naties hebben geruime tijd geleden gezegd dat Jasmijn met haar moeder herenigd moet worden, maar dat is nog steeds niet gebeurd. Het is inmiddels een internationale ontvoeringszaak.

Mijn moeder en ik schudden de raadsmedewerksters beleefd de hand en lopen naar buiten.

'Brent heeft me beloofd alles af te pakken mam,' huil ik.

‘En niemand heeft mijn kinderen en mij beschermd. Maar er zijn drie dingen die ze me niet hebben afgepakt: mijn pen, mijn stem en mijn wilskracht.’

‘Zo is het, lieverd,’ zegt mijn moeder, en ze streelt me over mijn haar. ‘Ze zijn nog niet van ons af.’

Nawoord

GEERTE

Geerte en ik houden contact en worden later allebei actief voor de Women's Coalition. Alleen al in de Verenigde Staten worden naar schatting gemiddeld 58.000 kinderen bij een gewelddadige ouder geplaatst. De moeders worden altijd volledig uitgerookt, zodat ze hun kinderen juridisch niet meer kunnen verdedigen tegen moederverstoting, een zeer ernstige vorm van kindermishandeling. Veel van deze vrouwen leven onder een pseudoniem. Op het moment dat ze deze tragedies en mensenrechtenschendingen aan het licht proberen te brengen worden ze vervolgd voor laster, smaad en smaadschrift door de mannen die gezegd hebben hen kapot te zullen maken na een scheiding. De Verenigde Naties hebben op 1 mei 2017 gezegd dat Jasmijn terug moet naar haar moeder; haar vader is inmiddels overleden. Geerte krijgt haar echter niet terug. Er rouleren berichten op social media dat Jasmijn zich afvraagt waarom ze leeft. 'Ik ben niks waard. Het verbaast me dat er nog mensen zijn die met me praten.' Ze woont bij een vrouw in de Verenigde Staten die zichzelf tot stiefmoeder heeft uitgeroepen en die de ex-vriendin van de overleden vader blijkt te zijn. De zaak loopt al enige tijd via de FBI en het Federal Court. Geerte is net als ik alles kwijt. Net als ik vecht ze dag en nacht om haar kind terug te krijgen en om haar nog meer leed te besparen.

LANGDURIG GEWELD

Van lotgenoten hoor ik dat vrouwen door langdurig geweld in hun huwelijk er vaak alleen voor staan. Ze zijn gewend voor zichzelf te vechten, mede doordat de problematiek waarin ze zich bevinden zo onvoorstelbaar en onbekend is en ze vaak niet geloofd worden. Er zijn maar weinig mensen die deze vrouwen langdurig helpen. Het is heel moeilijk voor hulpverleners om aan te zien dat het geweld oneindig doorgaat en dat er geen enkele instantie is die helpt. De Verenigde Naties spreken van ernstige mensenrechtenschendingen. Slachtoffers van *coercive control* en *domestic abuse by proxy* leven in een parallel universum dat aan de meeste mensen niet uit te leggen is, vooral omdat de daders naar buiten toe erg charmant overkomen. In Engeland en Schotland zijn *coercive control* en *intimate terror* sinds respectievelijk eind 2015 en begin 2018 strafbaar: op terroriseren van iemands leven op een dergelijke structurele en ernstige manier staat een gevangenisstraf van zes jaar. In de Verenigde Staten is *coercive control* steeds meer in het nieuws, omdat blijkt dat daders van terroristische aanslagen vaak een achtergrond hebben waarin ze ook dader zijn van *coercive control* of *intimate terror*.

WOMEN'S COALITION

Bij de Women's Coalition zitten veel hoogopgeleide, aantrekkelijke en creatieve vrouwen die een goede carrière achter de rug hebben. De meesten raken door juridisch stalken en lastercampagnes hun kinderen en onderkomen kwijt en overleven in auto's, tenten of winkelcentra of gaan van adres naar adres. Wereldwijd neemt het aantal dakloze vrouwen in situaties van geweld toe. In het familierecht houden rechters vrijwel nooit rekening met meldingen over geweld en in de meeste gevallen werkt het tegen een vrouw. Om onbegrijpelijke reden wordt het slachtoffer vaak gestraft en krijgt de dader alles. Dat is internationaal een structureel probleem.

TOT SLOT

Juist omdat ik me zo inzet voor de belangen van mijn eigen kinderen, het liefste en mooiste wat ik ooit heb gekregen, zien instanties die vrouwen en kinderen zouden moeten beschermen tegen geweld, me eerder als een ‘vijand’ of ‘gevaar.’ Journalisten en mensenrechtenjuristen zijn er om misstanden aan te kaarten. Ik kom erachter dat het in Nederland niet anders is dan in Turkije of andere landen waar journalisten en mensenrechtenverdedigers onder vuur liggen en monddood gemaakt worden. En misschien voert Nederland in deze situatie zelfs nog wel de boventoon: een moeder systematisch van haar kinderen, veiligheid en mensenrechten ontdoen omdat ze op misstanden in de samenleving wijst is een ernstige mensenrechtenschending. Haar bedreigen en vervolgen ook. Dat weerhoudt me er niet van deze prangende en ernstige situatie aan te kaarten. Mijn kinderen hebben er recht op hun liefhebbende moeder te zien en te weten dat hun moeder een onmenselijke keuze heeft moeten maken: of zichzelf in een situatie van ernstige uitbuiting, vervolging en onderdrukking nog langer laten vernederen, of kiezen voor de opbouw van haar leven om er straks voor ze te zijn.

Ik heb voor het laatste gekozen. Ik werk als mensenrechtenjuriste en journaliste, en inmiddels ook al een tijdje bij De Bijenkorf in de mode. Het geeft mij lucht in de dagelijkse achtervolging, in de verdediging tegen laster, in mijn verdriet om het gemis van mijn kinderen. Ik heb me vast voorgenomen om ervoor te zorgen dat mijn kinderen op basis van de feiten straks zelf mogen kiezen en dat andere kinderen en vrouwen nooit mee hoeven maken wat wij meegemaakt hebben.

